คู่มือปฏิบัติงาน

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรใหม่

ของคณะรัฐประศาสนศาสตร์

ภาพปกจาก http://www.freepik.com Designed by Upklyak/Freepik

นางพิริยา วชิรานุภาพ

28 พฤศจิกายน 2565

คำนำ

คู่มือปฏิบัติงานกระบวนการพัฒนาหลักสูตรใหม่ของคณะรัฐประศาสนศาสตร์ เล่มนี้ เขียนขึ้นเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาหลักสูตรทราบบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือหรือแนวทางสำหรับผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาหลักสูตร และเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาหลักสูตรทราบขั้นตอน กระบวนการ วิธีการปฏิบัติงาน กฎเกณฑ์และระเบียบที่เกี่ยวข้อง และวิธีการดำเนินงานด้านการพัฒนาหลักสูตรที่ถูกต้อง โดยงานพัฒนาหลักสูตรใหม่แม้อาจจะเป็นงานที่ไม่ได้ปฏิบัติเป็นประจำ แต่ก็ถือได้ว่าเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง และด้วยความที่มิได้เป็นงานประจำที่ปฏิบัติบ่อยจนเกิดความชำนาญแล้ว หากผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานนี้ไม่มีแนวทางในการดำเนินการเลยก็อาจจะเกิดความผิดพลาดล่าช้าไปได้

คู่มือปฏิบัติงานฉบับนี้เขียนขึ้นจากประสบการณ์ของผู้เขียนเมื่อครั้งได้รับมอบหมายให้เป็นคณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการในการพัฒนาหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลดิจิทัลเพื่อความยั่งยืน (พ.ศ.2564) ซึ่งผู้เขียนได้รับความช่วยเหลือการให้คำแนะนำ ทั้งจากคณาจารย์ ผู้ร่วมงานทั้งระดับคณะและสถาบัน รวมถึงบทเรียนจากความผิดพลาดในบางขั้นตอนการทำงาน จึงได้พยายามถ่ายทอดทุกสิ่งที่คิดว่าจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่อ่านคู่มือเล่มนี้ในอนาคตไม่มากก็น้อย

ผู้เขียนขอขอบพระคุณทุกท่านผู้เกี่ยวข้องกับคู่มือฉบับนี้ โดยเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาอ่านและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงคู่มือให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น รวมถึงครอบครัวเล็กๆ ของผู้เขียนที่เป็นกำลังใจในการทำงานมาโดยตลอด หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับไว้เพื่อปรับปรุงและพัฒนาต่อไปในอนาคต

นางพิริยา วชิรานุภาพ

28 พฤศจิกายน 2565

สารบัญ

คำนำ.....ก

สารบัญ.....ข

สารบัญแผนภูมิ.....ง

สารบัญตาราง.....จ

สารบัญภาพ.....ฉ

บทที่ 1 บทนำ.....2

ความเป็นมาและความสำคัญ.....2

วัตถุประสงค์.....4

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....5

ขอบเขตของคู่มือ.....5

นิยามศัพท์เฉพาะ.....5

บทที่ 2 โครงสร้างการบริหารจัดการและบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ.....7

โครงสร้างการบริหารจัดการและบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ.....7

วิสัยทัศน์.....7

พันธกิจ.....7

อัตลักษณ์ของคณะรัฐประศาสนศาสตร์.....7

ค่านิยมร่วม.....8

บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของกลุ่มงานการศึกษา.....15

บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติของตำแหน่ง.....18

บทที่ 3 หลักเกณฑ์ วิธีการปฏิบัติงานและเงื่อนไข.....21

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตรใหม่.....21

วิธีการปฏิบัติงานการพัฒนาหลักสูตรใหม่.....36
เงื่อนไข/ข้อควรระวัง/สิ่งที่ควรคำนึงถึงในการปฏิบัติงาน.....37
วิธีการทำให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ.....39
จรรยาบรรณในการปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตร.....39
บทที่ 4 กระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติงาน.....41
แผนผังกระบวนการปฏิบัติงาน.....41
รายละเอียดของกระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตร (Flow Chart).....42
รายละเอียดของกระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติงาน.....48
บทที่ 5 ปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไข และการพัฒนา.....100
ปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไข และการพัฒนา.....100
แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงาน.....102
บรรณานุกรม.....104

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 2.1 โครงสร้างการแบ่งส่วนงานของคณะรัฐประศาสนศาสตร์.....10

แผนภูมิที่ 2.2 โครงสร้างหน่วยงานของคณะรัฐประศาสนศาสตร์.....11

แผนภูมิที่ 2.3 โครงสร้างอัตรากำลังของคณะรัฐประศาสนศาสตร์.....12

แผนภูมิที่ 2.4 โครงสร้างอัตรากำลังสายสนับสนุนของคณะรัฐประศาสนศาสตร์.....13

แผนภูมิที่ 2.5 โครงสร้างการแบ่งส่วนงานภายในกลุ่มงานการศึกษา.....14

สารบัญตาราง

ตารางที่ 3.1 การคิดหน่วยกิตตามประเภทรายวิชา.....23

ตารางที่ 3.2 แผนการศึกษาและโครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาโท.....23

ตารางที่ 3.3 แผนการศึกษาและโครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาเอก.....24

ตารางที่ 3.4 คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและระยะเวลาในการศึกษา.....24

ตารางที่ 3.5 คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร.....25

ตารางที่ 3.6 คุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร.....26

ตารางที่ 3.7 คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....27

ตารางที่ 3.8 คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม.....28

ตารางที่ 3.9 คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน.....29

ตารางที่ 3.10 คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนกรณีอาจารย์ใหม่ที่ยังไม่มีผลงานทางวิชาการ หลังสำเร็จการศึกษา.....30

ตารางที่ 3.11 เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา.....31

ตารางที่ 3.12 ประเด็นและรายละเอียดเงื่อนไข/ข้อควรระวัง/สิ่งที่ควรคำนึงถึงในการปฏิบัติงาน.....37

ตารางที่ 4.1 ตารางแสดงสัญลักษณ์และความหมายของ Work Flow.....41

ตารางที่ 4.2 ตารางแสดงรายละเอียดของกระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตร (Flow Chart).....42

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1 ภาพกรอบการประเมิน AUN QA เวอร์ชั่น 4.0.....3

ภาพที่ 2.1 ภาพค่านิยมร่วมของคณะรัฐประศาสนศาสตร์.....8

ภาพที่ 4.1 ตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาหลักสูตร.....50

ภาพที่ 4.2 ตัวอย่างการกำหนดรายชื่อและสัดส่วนของผู้เข้าร่วมวิพากษ์หลักสูตร.....52

ภาพที่ 4.3 ตัวอย่างหนังสือเชิญผู้วิพากษ์.....53

ภาพที่ 4.4 ตัวอย่างแบบตอบรับเข้าร่วมวิพากษ์.....54

ภาพที่ 4.5 ตัวอย่างใบสำคัญรับเงิน.....55

ภาพที่ 4.6 ตัวอย่างการสรุปการวิพากษ์หลักสูตร.....56

ภาพที่ 4.7 ตัวอย่างแผนภาระงานวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระของอาจารย์ประจำหลักสูตรในภาพรวมของคณะ.....57

ภาพที่ 4.8 ตัวอย่างบันทึกข้อความเสนอกรอบการเปิดหลักสูตรไปยังสถาบัน.....58

ภาพที่ 4.9 ตัวอย่างกำหนดการประชุม ทคบ.ด้านการศึกษา และกำหนดการส่งเอกสาร.....59

ภาพที่ 4.10 ตัวอย่างมติที่การประชุมและข้อเสนอแนะจากที่ประชุม ทคบ.ด้านการศึกษา.....60

ภาพที่ 4.11 ตัวอย่างมติที่การประชุมและข้อเสนอแนะจากที่ประชุม ทคบ. 61

ภาพที่ 4.12 ตัวอย่างมติที่การประชุมและข้อเสนอแนะจากที่ประชุม ทคบ. 62

ภาพที่ 4.13 ตัวอย่างบันทึกข้อความเสนอรายละเอียดหลักสูตรไปยังที่ประชุม ทคบ.ด้านการศึกษา.....67

ภาพที่ 4.14 ตัวอย่างมติที่การประชุมและข้อเสนอแนะจากที่ประชุม ทคบ.ด้านการศึกษา.....68

ภาพที่ 4.15 ตัวอย่างบันทึกข้อความแจ้งมติที่ประชุมสภาวิชาการ.....70

ภาพที่ 4.16 ตัวอย่างบันทึกข้อความเสนอที่ประชุม ทคบ. และที่ประชุมสภาสถาบัน.....71

ภาพที่ 4.17 มติที่ประชุม ทคบ. และข้อเสนอแนะ.....72

ภาพที่ 4.18 มติที่ประชุมสภาสถาบันและข้อเสนอแนะ.....73

ภาพที่ 4.19 ภาพตัวอย่างแบบรายงาน มคอ.04, มคอ.06.....75

ภาพที่ 4.20 ภาพตัวอย่างแบบรายงาน มคอ.04, มคอ.06 (ต่อ).....76

ภาพที่ 4.21 ภาพตัวอย่างแบบรายงาน มคอ.04, มคอ.06 (ต่อ)..... 77

ภาพที่ 4.22 ภาพตัวอย่างแบบรายงาน มคอ.04, มคอ.06 (ต่อ).....78

ภาพที่ 4.23 ภาพตัวอย่างแบบรายงาน มคอ.04, มคอ.06 (ต่อ).....79

ภาพที่ 4.24 ภาพตัวอย่างแบบรายงาน มคอ.04, มคอ.06 (ต่อ).....80

ภาพที่ 4.25 ภาพตัวอย่างแบบรายงาน มคอ.04, มคอ.06 (ต่อ).....81

ภาพที่ 4.26 ภาพตัวอย่างแบบรายงาน มคอ.04, มคอ.06 (ต่อ).....82

ภาพที่ 4.27 ภาพตัวอย่างแบบรายงาน มคอ.04, มคอ.06 (ต่อ).....83

ภาพที่ 4.28 ภาพตัวอย่างแบบรายงาน มคอ.04, มคอ.06 (ต่อ).....84

ภาพที่ 4.29 ภาพตัวอย่างแบบรายงาน มคอ.04, มคอ.06 (ต่อ).....85

ภาพที่ 4.30 ภาพตัวอย่างการเข้าระบบหลักสูตรของสถาบัน (reg.nida.ac.th/tqf).....86

ภาพที่ 4.31-4.33 ภาพเมนูหลักในระบบหลักสูตรของสถาบัน (reg.nida.ac.th/tqf) (ต่อ).....87

ภาพที่ 4.34-4.41 ภาพเมนูบันทึกข้อมูลหลักสูตร.....87

ภาพที่ 4.42-4.45 ภาพเมนูบันทึกข้อมูลรายวิชา.....88

ภาพที่ 4.46-4.47 ภาพเมนูบันทึกผลการเรียนรู้.....92

ภาพที่ 4.48-4.58 ภาพเมนูบันทึกโครงสร้างหลักสูตรและ Curriculum Mapping.....93

ภาพที่ 4.59 ภาพบันทึกข้อความแจ้งการรับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตร.....97

ภาพที่ 4.61-4.63 ภาพตัวอย่างการสืบค้นการรับรองคุณวุฒิของสำนักงาน ก.พ. 98

คู่มือปฏิบัติงาน

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรใหม่
ของคณะรัฐประศาสนศาสตร์

โดย

นางพิริยา วชิรานุภาพ

กลุ่มงานการศึกษา

คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

บทที่ 1
บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ได้ก่อตั้งเมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2498 ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยเริ่มจัดการเรียนการสอนด้านรัฐประศาสนศาสตร์ใน ปี พ.ศ.2499-2503 ต่อมาได้โอนย้ายมายังสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ซึ่งได้รับการสถาปนาขึ้นเมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ.2509 มีเนื้อหาหลักของหลักสูตรเป็นลักษณะสหวิทยาการ จัดการเรียนการสอนในระดับมหาบัณฑิต มีพันธกิจคือ (1) ผลิตมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการบริหารอย่างมืออาชีพ และสามารถนำความรู้และความเชี่ยวชาญนั้นไปใช้ในการบริหารและการพัฒนาประเทศอย่างมีคุณธรรม (2) ผลิตงานวิจัยและผลงานทางวิชาการเพื่อการบริหารและพัฒนาประเทศ (3) ให้บริการทางวิชาการแก่หน่วยงานทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนเพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเพื่อทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น (4) พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการด้านการบริหารกับองค์การในภาครัฐและภาคเอกชนทั้งในประเทศและในต่างประเทศเพื่อตอบสนองต่อแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน (ประวัติ วิสัยทัศน์และพันธกิจ (2565, 3 พฤษภาคม). ใน http://gspa.nida.ac.th/th/)

โดยพันธกิจหลักประการแรกของคณะคือ การผลิตมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตที่มีความรู้ ซึ่งก็คือการจัดการเรียนการสอน ซึ่งคณะรัฐประศาสนศาสตร์มีการจัดการเรียนการสอนทั้งในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ปัจจุบันมีหลักสูตรรวมทั้งสิ้น จำนวน 5 หลักสูตร ดังนี้

1) หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
2) Doctor of Philosophy Program in Governance and Development (International Program)
3) หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
4) หลักสูตรการจัดการภาครัฐและภาคเอกชนมหาบัณฑิต
5) หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลดิจิทัลเพื่อความยั่งยืน

ในการจัดการเรียนการสอนนั้น สิ่งที่ถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญก็คือหลักสูตร ที่เป็นเหมือนโครงร่างหลักในการกำหนดทิศทางการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนั้นๆ โดยหลักสูตรที่ดีนั้น สงัด อุทรานันท์ (2532: 21-23) ได้ให้ความเห็นสรุปได้ว่า หลักสูตรที่ดีควรมีจุดมุ่งหมายที่ดีและที่สำคัญคือ ควรตั้งอยู่บนรากฐานของการศึกษาที่ถูกต้อง สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและมุ่งสร้างค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมและมีความเสียสละ หลักสูตรจะต้องมีความชัดเจน มีความต่อเนื่อง เน้นให้ผู้เรียนเป็นคนคิดเป็น ทำเป็น มีความสนใจ มีความกระตือรือร้น ส่งเสริมอาชีพตามความถนัด และสามารถยืดหยุ่นได้ เปลี่ยนแปลงได้

ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ส่วน มารุต พัฒผล (2565: 25) เห็นว่าหลักสูตรมีความสำคัญหลายประการ เช่น มีอิทธิพลต่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติเป็นหลักหรือหัวใจของการจัดการศึกษา เป็นกรอบการกำหนดนโยบายทางการศึกษา เป็นเครื่องชี้แนะจุดมุ่งหมาย สาระ และแนวทางการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการวัดและประเมินผล ช่วยทำให้ผู้เรียนทราบเป้าหมายและแนวทางการเรียน

ซึ่งหากพิจารณาดูแล้ว หลักสูตรที่ดีควรจะต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาอยู่เสมอ เพื่อให้สามารถตอบสนองกับสถานการณ์ปัจจุบัน สอดคล้องกับที่ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2565 ข้อที่ 16 กำหนดไว้ ดังนี้

“การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยโดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะๆ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ 5 ปี”

และจากแนวทางของเครือข่ายการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network Quality Assurance : AUNQA) ที่แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรมีความสำคัญต่อมาตรฐานทางวิชาการและความก้าวหน้าทางการศึกษา โดยในเกณฑ์การประเมินข้อ ที่ 1-4 จากทั้งหมด 8 ข้อ เป็นสิ่งที่ต้องระบุในหลักสูตรทั้งสิ้น ได้แก่ Expected Learning Outcomes, Programme Structure and Content, Teaching and Learning Approach, Student Assessment ตามลำดับ

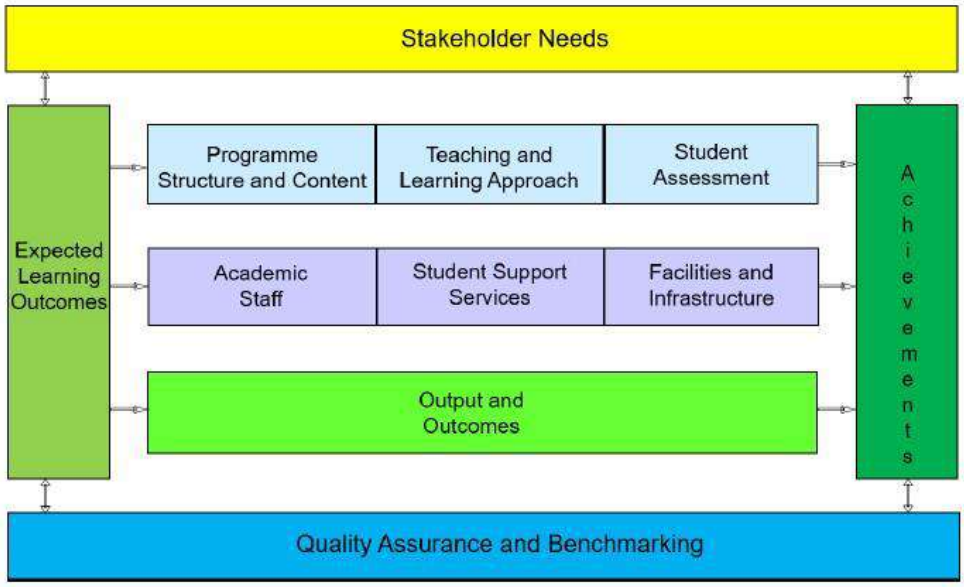

ภาพที่ 1.1 กรอบการประเมิน AUN QA เวอร์ชั่น 4.0 ที่มา ASEAN University Network. (2020: 12)

จากเกณฑ์การประกันคุณภาพหลักสูตรระดับสากล AUNQA จะเห็นได้ว่า หากความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) เปลี่ยนแปลงไป และหลักสูตรที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่สามารถตอบสนองความต้องการนั้นได้ทั้งหมด คณะอาจจะต้องพัฒนาหลักสูตรใหม่ขึ้นมาเพื่อตอบสนองความต้องการใหม่ๆ นั้น หรือแม้กระทั่งพัฒนาหลักสูตรใหม่เพื่อแก้ปัญหาหรือเพื่อสนองความต้องการพัฒนาประเทศชาติในอนาคตด้วย ซึ่ง

การพัฒนาหลักสูตรใหม่ มีกระบวนการที่ทั้งแตกต่างและคล้ายคลึงกับการปรับปรุงหลักสูตร และมีหลายองค์ประกอบที่ต้องคำนึงถึง โดยในส่วนของผู้ปฏิบัติงานสายสนับสนุนวิชาการอย่างนักวิชาการศึกษานั้น ความเข้าใจที่ถูกต้องทั้งในขั้นตอน กระบวนการ รวมไปถึงกฎระเบียบ แนวปฏิบัติต่างๆ ก็มีความสำคัญที่จะช่วยให้การพัฒนาหลักสูตรใหม่เป็นไปอย่างถูกต้อง ราบรื่น และทันเวลา เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) และแนวทางการประกันคุณภาพหลักสูตรระดับสากล เช่น ASEAN University Network Quality Assurance : AUNQA ซึ่งต้องอาศัยการประสานงานเชื่อมโยงกับหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ คือกองบริการการศึกษา รวมไปถึงความถูกต้อง แม่นยำ ในการใช้งานระบบหลักสูตรของสถาบัน (reg.nida.ac.th/tqf) ซึ่งส่งผลไปถึงระบบบริการการศึกษาของสถาบันอีกด้วย

จากความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรใหม่ดังกล่าว ในส่วนของผู้ปฏิบัติงานอย่างนักวิชาการศึกษาจึงควรมีความชำนาญ และรู้ขั้นตอนการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี ซึ่งจากที่ผ่านมาผู้เขียนเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่หลักในการเป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงานพัฒนาหลักสูตรใหม่ของคณะ (หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิตสาขาวิชาธรรมภิบาลดิจิทัลและความยั่งยืน หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2564) ประกอบกับงานพัฒนาหลักสูตรมิได้เป็นงานประจำที่มีการปฏิบัติอยู่บ่อยครั้ง หากผู้ปฏิบัติงานคนอื่นที่ได้รับมอบหมายหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการในอนาคตไม่มีความเข้าใจ หรือไม่ทราบขั้นตอนการปฏิบัติงาน และกระบวนการพัฒนาหลักสูตรใหม่ ก็อาจทำให้เกิดความผิดพลาดขึ้น จนส่งผลกระทบต่อระยะเวลาการเปิดหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้ หรือกระทบต่องานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้เขียนจึงเล็งเห็นความสำคัญของการจัดทำคู่มือกระบวนการพัฒนาหลักสูตรใหม่ ของคณะรัฐประศาสนศาสตร์นี้ขึ้นมาเพื่อใช้เป็นแนวทางให้บุคลากรใหม่ หรือผู้ที่ต้องปฏิบัติงานแทนใช้เป็นแนวทางในการทำงาน หรือแม้กระทั่งสำหรับผู้เขียนเองในการทบทวนความจำจากประสบการณ์ โดยคู่มือปฏิบัติงานนี้จะช่วยลดความผิดพลาดที่เกิดขึ้น ช่วยลดการตอบคำถาม ช่วยลดเวลาในการสอนงาน และเสริมสร้างความมั่นใจในการทำงานของนักวิชาการศึกษาที่ได้รับมอบหมายงานนี้ รวมถึงเป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการทำงานตามแนวทางการประกันคุณภาพหลักสูตรระดับสากล เช่น ASEAN University Network Quality Assurance : AUNQA เพื่อให้การทำงานมีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาหลักสูตรทราบบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติ
2. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือหรือแนวทางสำหรับผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาหลักสูตร
3. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาหลักสูตรทราบขั้นตอน กระบวนการ วิธีการปฏิบัติงาน กฎเกณฑ์และระเบียบที่เกี่ยวข้อง และวิธีการดำเนินงานด้านการพัฒนาหลักสูตรที่ถูกต้อง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาหลักสูตรทราบบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติ
2. ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาหลักสูตรทราบเครื่องมือหรือแนวทางในการปฏิบัติงาน
3. ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาหลักสูตรทราบขั้นตอน กระบวนการ วิธีการปฏิบัติงาน กฎเกณฑ์และระเบียบที่เกี่ยวข้อง และวิธีการดำเนินงานด้านการพัฒนาหลักสูตรที่ถูกต้อง ซึ่งจะช่วยลดข้อผิดพลาดที่อาจจะเกิดจากการทำงาน และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้มีความถูกต้องและรวดเร็ว

ขอบเขตของคู่มือ

ครอบคลุมขั้นตอนและกระบวนการปฏิบัติงาน ตั้งแต่การแต่งตั้งกรรมการพัฒนาหลักสูตร การเสนอพิจารณาเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง แนวปฏิบัติของสถาบันในการพัฒนาหลักสูตร การเสนอพิจารณาข้อมูล เสนอ feedback จาก Stakeholder การวิพากษ์หลักสูตร การจัดการประชุมคณะกรรมการเพื่อจัดทำหลักสูตร การเสนอหลักสูตรให้ที่ประชุมระดับคณะพิจารณา การเสนอหลักสูตรให้ที่ประชุมของสถาบันเพื่อพิจารณาตามขั้นตอน การจัดทำแบบฟอร์มเสนอคู่ไปกับหลักสูตร (มคอ.04) การกรอกข้อมูลหลักสูตรในระบบหลักสูตรของสถาบัน (reg.nida.ac.th/tqf) การเสนอกระทรวงรับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตร การทำรูปเล่มหลักสูตรสำหรับกองบริการการศึกษา กลุ่มงานต่างๆ ในคณะ และเจ้าหน้าที่กลุ่มงานการศึกษาที่รับผิดชอบหลักสูตร โดยมุ่งเน้นที่หลักสูตรระดับปริญญาโทเป็นหลัก

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนาหลักสูตรใหม่ คือ หลักสูตรที่ไม่เคยเปิดสอนในระดับและสาขาวิชานั้นมาก่อน

การปรับปรุงหลักสูตร คือ การปรับปรุง/เปลี่ยนแปลง รายละเอียดในหลักสูตร แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การปรับปรุงหลักสูตรใหญ่ และส่วนการปรับปรุงหลักสูตรเล็กน้อย

โดยการปรับปรุงหลักสูตรใหญ่ เป็นการปรับปรุงในสาระสำคัญของหลักสูตร อาทิ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร ชื่อหลักสูตร ชื่อปริญญา เนื้อหาสาระสำคัญในหมวดวิชาเฉพาะและระบบการศึกษา

ส่วนการปรับปรุงหลักสูตรเล็กน้อย เป็นการปรับปรุงในระดับรายวิชา อาทิ การเปลี่ยนชื่อรายวิชา การเปลี่ยนรหัสรายวิชา การเพิ่มรายวิชาเลือก และการปรับคำอธิบายรายวิชา โดยไม่กระทบโครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหาสาระในหมวดวิชาเฉพาะ)

เจ้าหน้าที่งานพัฒนาหลักสูตร คือ เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นคณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการในคณะทำงานพัฒนาหลักสูตร

กองบริการการศึกษา คือ กองบริการการศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

สถาบัน คือ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ที่ประชุม ทคบ.ด้านการศึกษา คือ ที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารสถาบันด้านการศึกษา

ที่ประชุม ทคบ. คือ ที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารสถาบัน

สภาวิชาการ คือ สภาวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

สภาสถาบัน คือ สภาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ระบบ TQF คือ ระบบฐานข้อมูลหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิของสถาบัน (reg.nida.ac.th/tqf)

AUN QA คือ ASEAN University Network Quality Assurance : AUNQA

มคอ.04 คือ แบบรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ

มคอ.2 คือ รายละเอียดของหลักสูตร หรือรูปเล่มหลักสูตร

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร คือ ผู้เรียน บัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

บทที่ 2
โครงสร้างการบริหารจัดการและบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ

โครงสร้างการบริหารจัดการ

คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ได้ก่อตั้งเมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2498 ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยเริ่มจัดการเรียนการสอนด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในปี พ.ศ. 2499-2503 ต่อมาได้โอนย้ายมายังสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ซึ่งได้รับการสถาปนาขึ้นเมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ.2509 มีเนื้อหาหลักของหลักสูตรเป็นลักษณะสหวิทยาการ จัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งในหลักสูตรระดับปริญญาโท หลักสูตรปริญญาเอก และหลักสูตรอบรม ทั้งศูนย์การศึกษากรุงเทพมหานคร และศูนย์การศึกษาในที่ตั้งส่วนภูมิภาค ภายใต้วิสัยทัศน์ พันธกิจ อัตลักษณ์ และค่านิยมร่วม ของคณะรัฐประศาสนศาสตร์ (http://gspa.nida.ac.th/th/วิสัยทัศน์-พันธกิจ/ สืบค้นเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2565) ดังนี้

วิสัยทัศน์

สถาบันการศึกษาชั้นนำในภูมิภาคเอเชียที่ผลิตผู้บริหารและผู้นำในภาครัฐเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

พันธกิจ

1) ผลิตมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการบริหารอย่างมืออาชีพ และสามารถนำความรู้และความเชี่ยวชาญนั้นไปใช้ในการบริหารและการพัฒนาประเทศอย่างมีคุณธรรม

2) ผลิตงานวิจัยและผลงานทางวิชาการเพื่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

3) ให้บริการทางวิชาการแก่หน่วยงานทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนเพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเพื่อทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

4) พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการด้านการบริหารกับองค์การในภาครัฐและภาคเอกชนทั้งในประเทศและในต่างประเทศเพื่อตอบสนองต่อแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน

อัตลักษณ์ของคณะรัฐประศาสนศาสตร์

“ผู้นำที่พร้อมทั้งความเป็นเลิศทางวิชาการและความเป็นมืออาชีพอย่างมีคุณธรรมเพื่อการเปลี่ยนแปลง” หมายถึง ความมุ่งมั่นของคณะรัฐประศาสนศาสตร์ที่จะผลิตบุคลากรให้เป็นผู้นำที่เด่นในด้านความรู้และมีคุณธรรม ทำงานอย่างมืออาชีพเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลง คณะรัฐประศาสนศาสตร์จะสร้างมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตให้เป็นผู้นำที่มีความเป็นเลิศในด้านทฤษฎีทางด้านการบริหารการพัฒนา และนำองค์ความรู้ไปใช้ในทางปฏิบัติอย่างมืออาชีพ เพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลงควบคู่กับหลักธรรมาภิบาลและคุณธรรม

ค่านิยมร่วม

GSPA เป็นตัวย่อภาษาอังกฤษของชื่อคณะรัฐประศาสนศาสตร์ในภาษาอังกฤษที่มาจากคำว่า “Graduate School of Public Administration” ซึ่งคณะได้นำชื่อย่อภาษาอังกฤษมาใช้เป็นตัวแทนในการสื่อค่านิยมร่วมของคณะ ดังนี้

ภาพที่ 2.1 ค่านิยมร่วมของคณะรัฐประศาสนศาสตร์

G เป็นพยัญชนะแรกของค่านิยม “Governance” ซึ่งสื่อความหมายว่า ความมุ่งมั่นของคณะรัฐประศาสนศาสตร์ที่ต้องการส่งเสริมหลักธรรมาภิบาลทางการบริหารทั้งในคณะและองค์กรภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม

S เป็นพยัญชนะตัวที่สองของค่านิยม “Social Responsibility and Sustainability” ซึ่งสื่อความหมายว่าความมุ่งมั่นของคณะรัฐประศาสนศาสตร์ที่พัฒนาองค์ความรู้ทางการบริหารเพื่อออกไปรับใช้สังคมส่วนรวม และกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

P เป็นพยัญชนะตัวที่สามของค่านิยม “Partnership and Participation” ซึ่งสื่อความหมายว่า ความมุ่งมั่นของคณะรัฐประศาสนศาสตร์ที่ต้องการให้บุคลากรของคณะมีส่วนร่วม และสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการขับเคลื่อนองค์การทั้งในระดับสถาบันและในระดับชาติ

A เป็นพยัญชนะตัวสุดท้ายของค่านิยม “Academic Excellence” ซึ่งสื่อความหมายว่า ความมุ่งมั่นของคณะรัฐประศาสนศาสตร์ที่ต้องการสร้างความเป็นเลิศทางด้านการเรียน การสอนและการวิจัยทางด้านการ

บริหารด้วยการสร้างเครือข่าย และพันธมิตรทางการเรียนการสอน การวิจัยและการบริการวิชาการกับสถาบันการศึกษา องค์กรภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคมทั้งในระดับประเทศ และระหว่างประเทศ

การแบ่งส่วนงาน

ปัจจุบันคณะรัฐประศาสนศาสตร์ ได้แบ่งส่วนงานภายในออกเป็น 5 กลุ่มงาน และในแต่ละกลุ่มงานประกอบด้วยงานหลัก ดังนี้

1.5.1) กลุ่มงานบริหารและธุรการ

1) งานสารบรรณ

2) งานทรัพยากรบุคคล

3) งานประชาสัมพันธ์

4) งานประชุมและเลขานุการบริหาร

1.5.2) กลุ่มงานการเงินและพัสดุ

1) งานการเงินและบัญชี

2) งานงบประมาณ

3) งานจัดซื้อจัดจ้าง

4) งานอาคารสถานที่และยานพาหนะ

1.5.3) กลุ่มงานการศึกษา

1) งานบริหารการศึกษา

2) งานบริการการศึกษา

3) งานประเมินผลการศึกษา

1.5.4) กลุ่มงานแผนและพัฒนา

1) งานวางแผนและพัฒนา

2) งานประกันคุณภาพการศึกษา

3) งานพัฒนาองค์กรและระบบงาน

4) งานวิเทศสัมพันธ์

5) งานระบบสารสนเทศ

1.5.5) กลุ่มงานสนับสนุนงานวิจัยและวิชาการ

1) งานวิจัยและพัฒนา

2) งานบริการวิชาการ

3) งานวารสารวิชาการ

4) งานผลิตเอกสารและตำรา

แผนภูมิที่ 2.1 โครงสร้างการแบ่งส่วนงานของคณะรัฐประศาสนศาสตร์

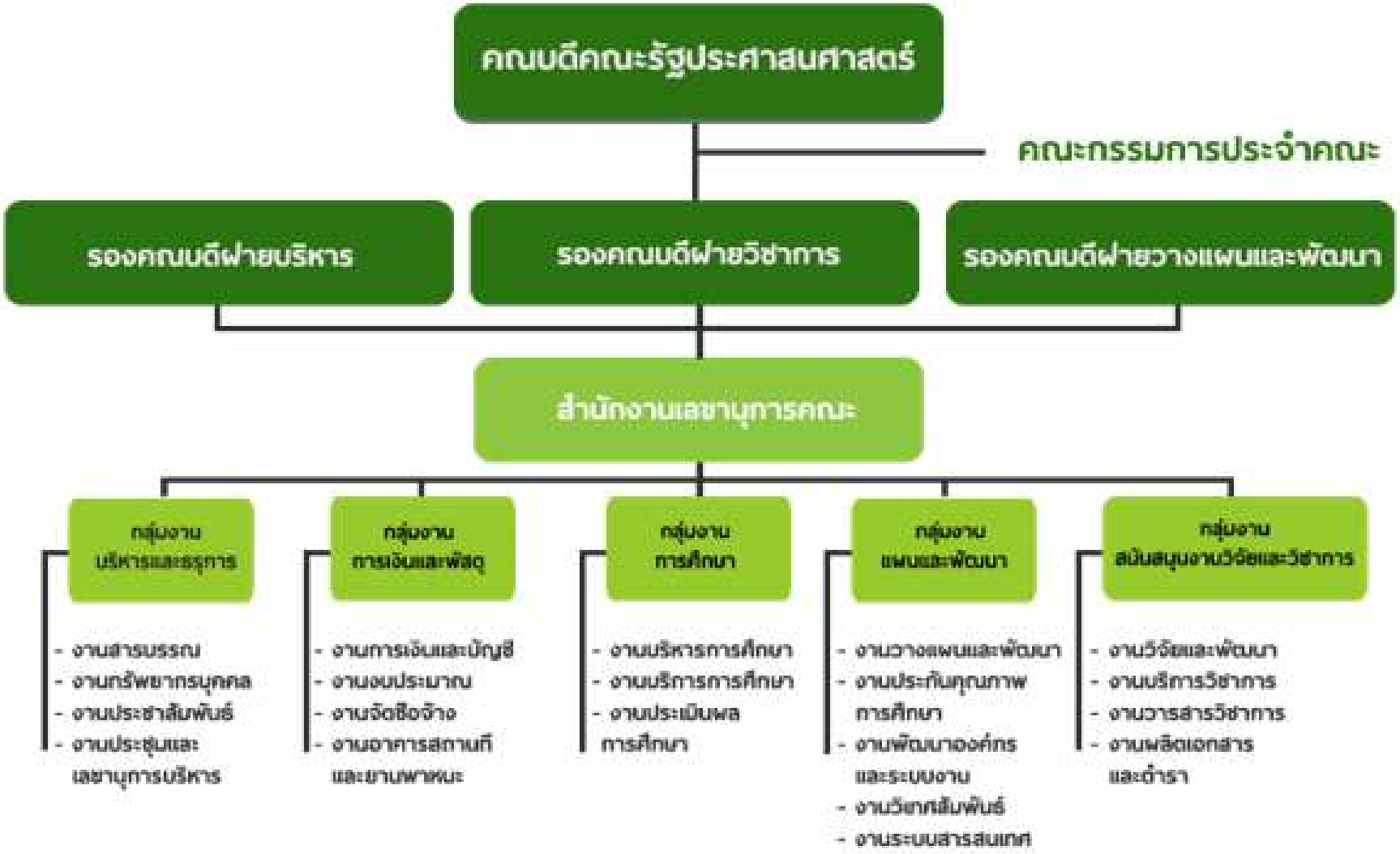

แผนภูมิที่ 2.2 โครงสร้างหน่วยงานของคณะรัฐประศาสนศาสตร์

1.6 โครงสร้างหน่วยงาน และโครงสร้างอัตรากำลัง

(1) โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ สำนักงานเลขานุการคณะ คณะรัฐประศาสนศาสตร์

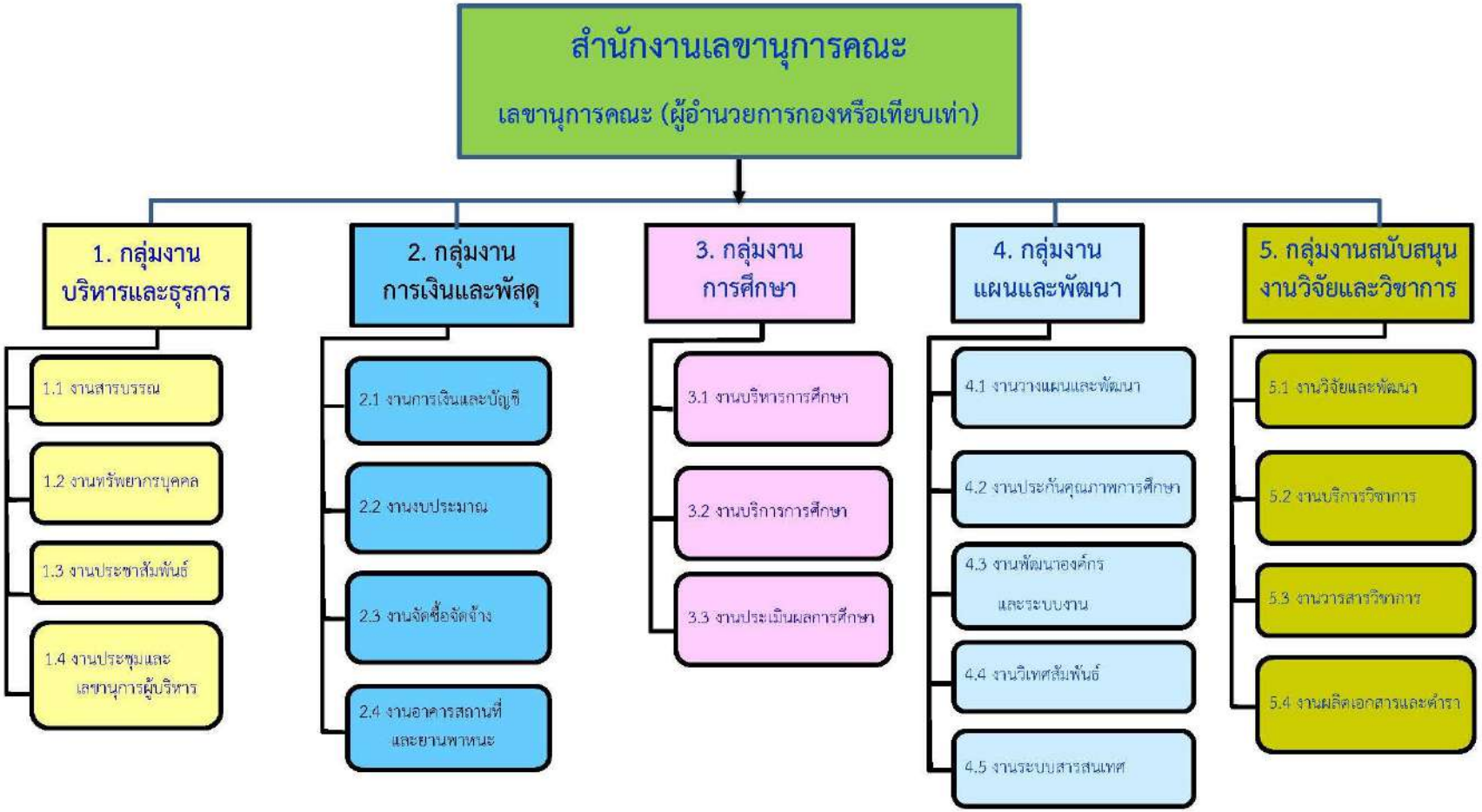

แผนภูมิที่ 2.3 โครงสร้างอัตรากำลังของคณะรัฐประศาสนศาสตร์

(2) โครงสร้างอัตรากำลัง คณะรัฐประศาสนศาสตร์

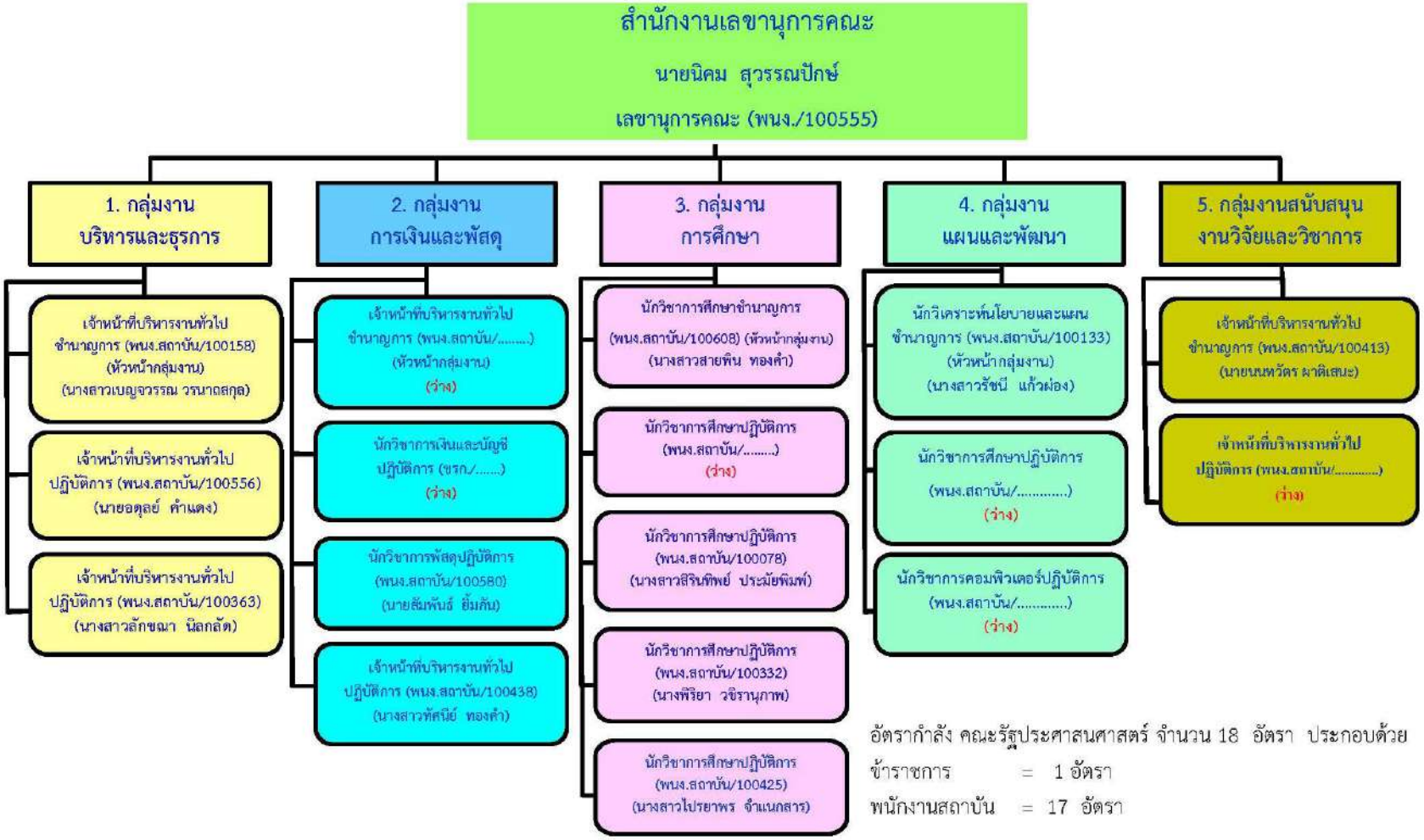

แผนภูมิที่ 2.4 โครงสร้างอัตรากำลังสายสนับสนุนของคณะรัฐประศาสนศาสตร์

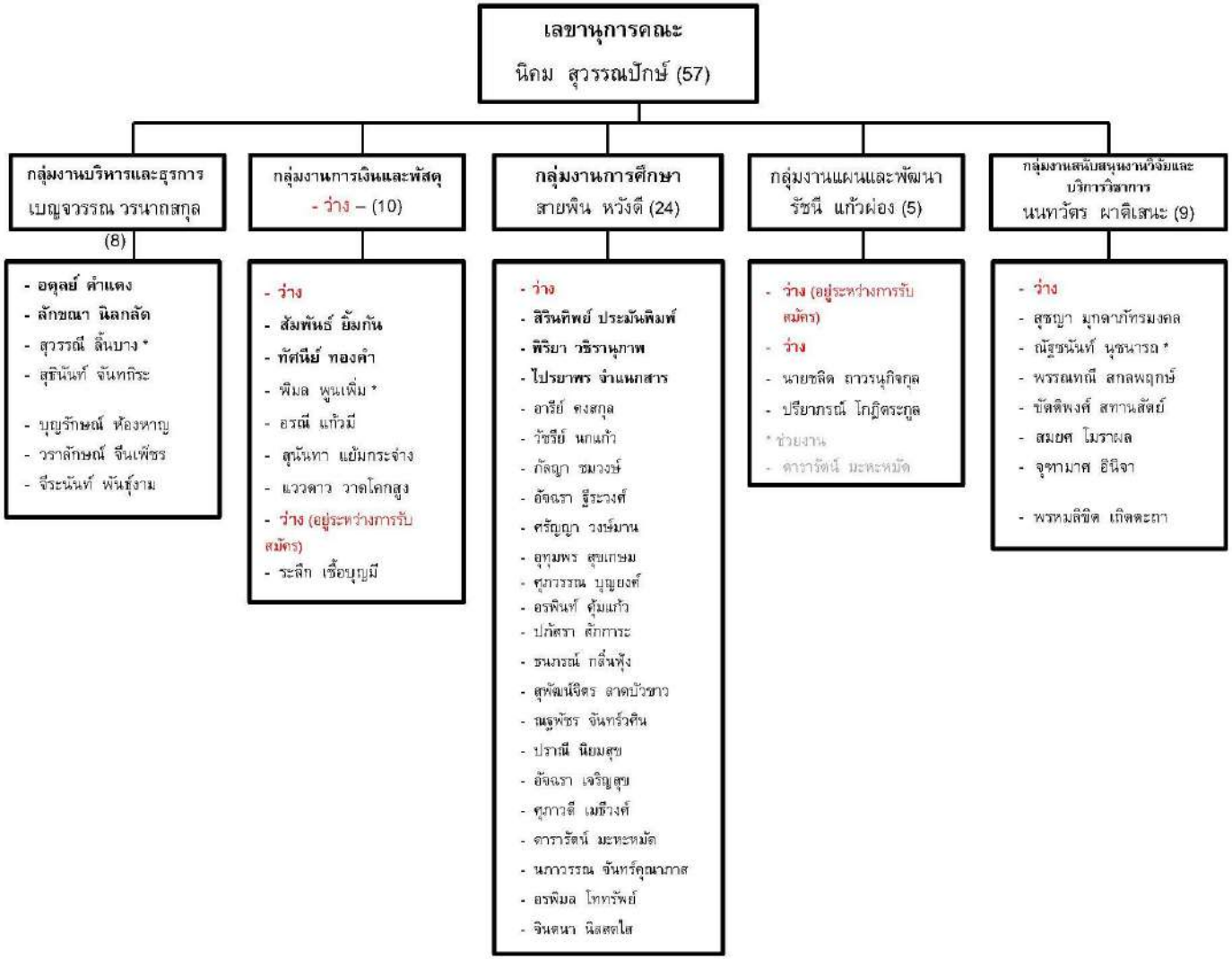

แผนภูมิที่ 2.5 โครงสร้างการแบ่งส่วนงานภายในกลุ่มงานการศึกษา

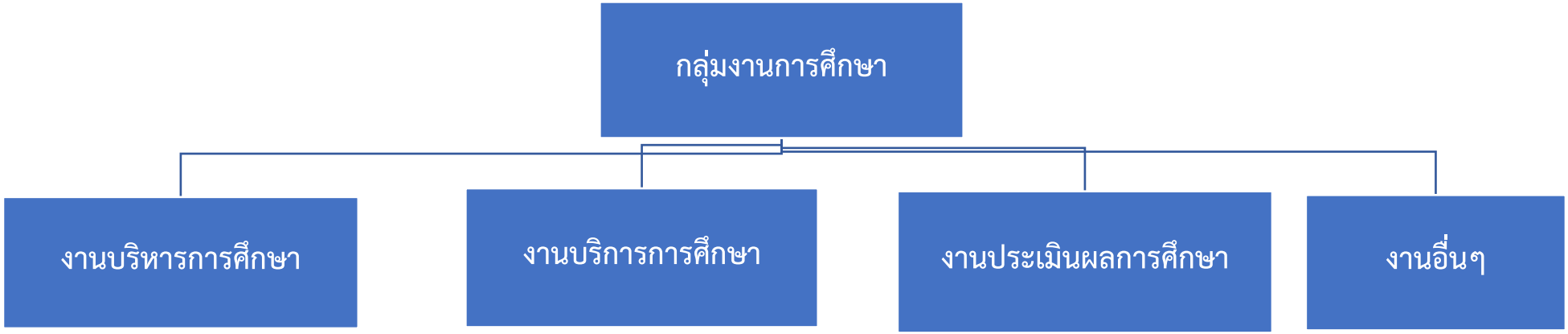

- การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร
- งานเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร
- งานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก
- งานจัดทำแผนการสอนและตรวจสอบภาระงานสอนเพื่อการเบิกเงินค่าสอนและการประเมินอาจารย์
- งานกิจกรรมตามโครงการยุทธศาสตร์
- งานเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

- งานการรับสมัครนักศึกษา
- งานการจัดการเรียนการสอน
- การตรวจสอบสภาพนักศึกษา
- ทุน / รางวัล / เกียรตินิยม / สวัสดิการ
- กิจกรรมนักศึกษา
- การสำเร็จการศึกษา

- งานการสอบ

- งานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการศึกษา

บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของกลุ่มงานการศึกษา

กลุ่มงานการศึกษา เป็นกลุ่มงานที่ปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรต่างๆ ภายในคณะรัฐประศาสนศาสตร์ ถือเป็นกลุ่มงานหลักเนื่องจากปฏิบัติงานตอบสนองพันธกิจหลักแรกของคณะ จึงมีขอบเขตการปฏิบัติงานที่กว้างขวางและสัมพันธ์กับกลุ่มงานต่างๆ ในคณะทั้งหมด มีความรับผิดชอบใน 3 งานหลัก ได้แก่ งานบริหารการศึกษา งานบริการการศึกษา และงานประเมินผลการศึกษา โดยผู้เขียนได้เพิ่มรายละเอียดงานอื่นๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการศึกษา ไปในคู่มือเล่มนี้ด้วย มีรายละเอียดดังนี้

1. งานบริหารการศึกษา

1.1 งานการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

1.1.1 ปรับปรุงหลักสูตรย่อย

1.1.2 ปรับปรุงหลักสูตรใหญ่

1.1.3 การพัฒนาหลักสูตรใหม่

1.2 งานเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร (มีความเกี่ยวข้องกับงานประกันคุณภาพ)

1.2.1 เกณฑ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร/อาจารย์ประจำหลักสูตร (รายเทอม)

1.2.2 เกณฑ์คุณสมบัติผู้สอน (ก่อนจัดตารางสอน)

1.2.3 เกณฑ์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ /ค้นคว้าอิสระ (ภาคปกติ/ป.เอก) (ก่อนจัดการสอบ)

1.2.4 เกณฑ์ภาระงานสอนและภาระงาน IS/Thesis

1.3 งานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก

1.31 MOU ด้านการศึกษา กับมหาวิทยาลัยใน/นอกประเทศ หรือกับหน่วยงานต่างๆ

1.4 งานจัดทำแผนการสอนและตรวจสอบภาระงานสอนเพื่อการเบิกเงินค่าสอนและการประเมินอาจารย์

1.4.1 จัดทำแผนการสอนส่งกองบริหารทรัพยากรบุคคล และกองคลังและพัสดุ

1.4.2 ตรวจสอบภาระงานสอนประจำปีเพื่อการประเมินผลการปฏิบัติร่วมงานงานฝ่ายบุคคลและงานวิจัย

1.4.3 สรุปข้อมูลการเบิกงานค่าบรรยายภาคปกติส่วนเกินให้กับฝ่ายการเงินประจำปี

1.5 งานกิจกรรมตามโครงการยุทธศาสตร์

1.5.1 ทำแผนงานเสนอขออนุมัติงบประมาณ เพื่อจัดทำกิจกรรมตามโครงการยุทธศาสตร์

1.5.2 ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานหรือบริษัทภายนอกและภายในที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม

1.5.3 จัดทำแผนงานโครงการกิจกรรม เพื่อเสนอขออนุมัติจัดกิจกรรมจากที่ประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

1.5.4 ขออนุมัติการขอใช้งบประมาณงานกรรมการเงินทุนคณะ และขออนุมัติจัดงานจากอธิการบดี

1.5.5 ดำเนินการจัดกิจกรรม และนำส่งเอกสารต่างๆ ไปยังฝ่ายการเงิน

1.5.6 สรุปผลรายงานผลการดำเนินงานเสนอที่ประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการเงินทุนคณะ

1.5.7 รายงานความก้าวหน้าการจัดกิจกรรมตามโครงการยุทธศาสตร์ให้กับกลุ่มงานแผนและพัฒนา

1.6 งานเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

1.6.1 เลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

1.6.2 เลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตร Doctor of Philosophy Program in Governance and Development (International Program)

1.6.3 เลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรปริญญาโท ภาคปกติ

1.6.4 เลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรปริญญาโท ภาคพิเศษ

1.6.5 เลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลดิจิทัลเพื่อความยั่งยืน

2. งานบริการการศึกษา

2.1 งานการรับสมัครนักศึกษา

2.1.1 แผนการรับนักศึกษา

2.1.2 ประชาสัมพันธ์

2.1.3 การสอบสัมภาษณ์

2.1.4 ประกาศผลสอบ

2.1.5 การขึ้นทะเบียน/ลงทะเบียน

2.1.6 การปฐมนิเทศ

2.1.7 การติดตามเอกสารเทียบคุณวุฒินักศึกษา (ของนักศึกษาต่างชาติ)

2.2 งานการจัดการเรียนการสอน

2.2.1 การจัดตารางสอนรายปี/รายภาค

2.2.2 การจัดการเรียนการสอนในวิชาปกติ

2.2.3 การจัดการเรียนการสอนในวิชาการค้นคว้าอิสระ

2.2.4 การจัดการเรียนการสอนในวิชาวิทยานิพนธ์

2.2.5 ประสานงานกับอาจารย์ผู้บรรยาย เพื่อทำ มคอ. รายวิชา

2.2.6 ประสานงานกับผู้อำนวยการหลักสูตรและฝ่ายแผนของคณะ เพื่อทำ มคอ.7 รายหลักสูตร

2.2.7 การฝึกงาน

2.2.8 โครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยน/นักศึกษาสมทบ

2.3 งานการตรวจสอบสภาพนักศึกษา

2.3.1 ตรวจสอบสถานภาพนักศึกษารายภาค

2.3.2 การตรวจสอบกรณีวิชาหลัก (รหัส 6xxx)

2.3.3 การตรวจสอบก่อนสอบประมวลความรู้

2.4 งานทุน / รางวัล / เกียรตินิยม / สวัสดิการ

2.4.1 ทุนส่งเสริมการศึกษาประเภทที่ 1 และ 2

2.4.2 ทุนการศึกษาประจำปีงบประมาณ รางวัลเรียนดี เกียรตินิยม

2.4.3 สวัสดิการเงินกู้

2.4.4 ติดตามสถานะนักศึกษาทุน

2.5 งานกิจกรรมนักศึกษา

2.5.1 กิจกรรมรับน้อง

2.5.2 การศึกษาดูงานรายวิชา

2.5.3 งานเครือข่าย/งาน Home Coming day

2.5.4 กิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (ไหว้ครู/สงกรานต์/ทำบุญตักบาตร/CSR)

2.5.5 ปัจฉิมนิเทศ

2.6 งานการสำเร็จการศึกษา

2.6.1 อนุมัติปริญญา (ตรวจสอบผังการศึกษา/เสนออนุมัติปริญญา)

2.6.2 การแสดงความจำนงรับปริญญา (แจ้งนักศึกษา/ตรวจสอบเมื่อครบกำหนดแสดงความจำนง)

2.6.3 พิธีพระราชทานปริญญา (ซ้อมย่อย/ซ้อมใหญ่/รับจริง)

3. งานประเมินผลการศึกษา

3.1 งานจัดการสอบ

3.1.1 การสอบกลางภาค/สอบปลายภาค/สอบประจำวิชา

3.1.2 สอบประมวลความรู้

3.1.3 การประเมินอาจารย์ผู้สอน

3.1.4 ประกาศผลสอบ

4. งานอื่นๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการศึกษา

4.1 รายงานข้อมูลประจำส่งกองบริการการศึกษา

4.2 แผนเป้าหมายตัวชี้วัดประจำปีการศึกษา

4.3 รายงานจำนวนการขอดูข้อมูลผลการศึกษา และขอแก้ไขผลการศึกษา

4.4 การกำกับติดตามการปฏิบัติงานตามคู่มือสำหรับบริการนักศึกษา

4.5 รายงานตัวบ่งชี้ 1.1 การบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดโดย อว.

4.6 รวบรวมและจัดส่งข้อมูลรายงานประกันคุณภาพ

4.7 การประเมินความเสี่ยง

บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติของตำแหน่ง

จากที่ได้กล่าวว่ากลุ่มงานการศึกษาเป็นกลุ่มงานหลักของคณะและมีขอบเขตการปฏิบัติงานที่กว้างขวางและสัมพันธ์กับกลุ่มงานต่างๆ โดยงานบริหารการศึกษา งานบริการการศึกษา และงานประเมินผลการศึกษา รวมถึงงานอื่นๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการศึกษา แต่เนื่องจากคู่มือฉบับนี้จะลงรายละเอียดด้านการพัฒนาหลักสูตรใหม่ ผู้เขียนจึงขอระบุลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร เพื่อความเข้าใจในภาพรวมและช่วยให้ผู้ใช้คู่มือสามารถระบุได้ว่าการดำเนินงานในขอบเขตใดเข้าข่ายการปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรใหม่ ดังนี้

งานการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

1. ปรับปรุงหลักสูตรย่อย

1.1 ติดตามมติที่ประชุมในการปรับปรุงหลักสูตรย่อยต่างๆ สำหรับจัดทำเอกสารการปรับปรุงหลักสูตรย่อย (การปรับปรุงหลักสูตรย่อยจะต้องผ่านมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะก่อนเสนอสถาบัน)

1.2 จัดทำเอกสารปรับปรุงหลักสูตรสำหรับการเสนอการประชุมของสถาบันได้แก่ ที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารด้านการศึกษา (ทคบ.ด้านการศึกษา) ที่ประชุมสภาวิชาการ ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสถาบัน (ทคบ.) และที่ประชุมสภาสถาบันในการพิจารณากรอบหลักสูตร/เล่มหลักสูตรของสถาบัน

1.3 รวบรวมข้อเสนอแนะ/การแก้ไขจากที่ประชุมต่างๆ ของสถาบันในข้อ 1.2 เพื่อดำเนินการปรับปรุงเอกสารเสนอที่ประชุมคณะกรรมการคณะหรือที่ประชุมคณะทำงานเพื่อพิจารณา

1.5 จัดทำเอกสารการปรับปรุงหลักสูตรที่ผ่านการอนุมัติจากสภาสถาบันแล้ว สำหรับกระทรวง อว. กองบริการการศึกษา และเจ้าหน้าที่ของคณะ เพื่ออ้างอิงในการปฏิบัติงานต่อไป

1.6 กรอกข้อมูลหลักสูตรในระบบหลักสูตรของสถาบัน (reg.nida.ac.th/tqf) สำหรับการใช้งานในระบบกองบริการการศึกษา (กรณีเปลี่ยนแปลงในรายวิชาเล็กน้อย)

2. ปรับปรุงหลักสูตรใหญ่

2.1 เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร (จัดเตรียมข้อมูล/เอกสาร และรายงานสรุปผลที่ใช้ในการประชุม)

2.2 จัดเตรียมและเสนอข้อมูลผู้บริหารเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติของสถาบันและเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวง อว. สำหรับการทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร

2.3 ประสานงาน/จัดทำหนังสือเชิญประชุมและการวิพากษ์หลักสูตร ทั้งกรรมการภายใน และผู้ที่ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

2.4 ประสานงานจัดทำและประชาสัมพันธ์การสำรวจความต้องการในการปรับปรุงหลักสูตร

2.5 จัดทำเอกสารหลักสูตรสำหรับการเสนอการประชุมของสถาบันได้แก่ ที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารด้านการศึกษา (ทคบ.ด้านการศึกษา) ที่ประชุมสภาวิชาการ ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสถาบัน (ทคบ.) และที่ประชุมสภาสถาบันในการพิจารณากรอบหลักสูตร/เล่มหลักสูตรของสถาบัน

2.6 รวบรวมข้อเสนอแนะ/การแก้ไข เสนอกรรมการพิจารณาปรับแก้ไขจนเสร็จสิ้น

2.7 จัดทำรูปเล่มหลักสูตรที่ผ่านการอนุมัติจากสภาสถาบันแล้ว สำหรับกระทรวง อว. กองบริการการศึกษา และเจ้าหน้าที่ของคณะ เพื่ออ้างอิงในการปฏิบัติงานต่อไป

2.8 กรอกข้อมูลหลักสูตรในระบบหลักสูตรของสถาบัน (reg.nida.ac.th/tqf) สำหรับการใช้งานในระบบกองบริการการศึกษา

2.9 จัดทำแบบฟอร์มแบบรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาโท (มคอ.04)

3. การพัฒนาหลักสูตรใหม่

3.1 เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร (การจัดเตรียมข้อมูล/เอกสาร และรายงานสรุปผลที่ใช้ในการประชุม)

3.2 จัดเตรียมและเสนอข้อมูลผู้บริหารเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติของสถาบันและเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวง อว. สำหรับการทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร

3.3 ประสานงาน/จัดทำหนังสือเชิญประชุมและการวิพากษ์หลักสูตร ทั้งกรรมการภายใน และผู้ที่ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

3.4 ประสานงานจัดทำและประชาสัมพันธ์การสำรวจความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรใหม่

3.5 จัดทำเอกสารหลักสูตรสำหรับการเสนอการประชุมของสถาบัน ได้แก่ ที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารด้านการศึกษา (ทคบ.ด้านการศึกษา) ที่ประชุมสภาวิชาการ ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสถาบัน (ทคบ.) และที่ประชุมสภาสถาบันในการพิจารณากรอบหลักสูตร/เล่มหลักสูตรของสถาบัน

3.6 รวบรวมข้อเสนอแนะ/การแก้ไข เสนอกรรมการพิจารณาปรับแก้ไขจนเสร็จสิ้น

3.7 จัดทำรูปเล่มหลักสูตรที่ผ่านการอนุมัติจากสภาสถาบันแล้ว สำหรับกระทรวง อว. กองบริการการศึกษา และเจ้าหน้าที่ของคณะ เพื่ออ้างอิงในการปฏิบัติงานต่อไป

3.8 กรอกข้อมูลหลักสูตรในระบบ reg.nida.ac.th/tqf สำหรับการใช้งานในระบบกองบริการการศึกษา

3.9 จัดทำแบบฟอร์มแบบรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาโท (มคอ.04)

3.10 ประสานงานติดตามการรับรองคุณวุฒิหลักสูตรของสำนักงาน ก.พ. (กรณีไม่ได้รับแจ้งการรับรองหลัง อว. รับทราบการอนุมัติหลักสูตรแล้ว 6 เดือน)

จะเห็นได้ว่าลักษณะงานที่ปฏิบัติของงานปรับปรุงหลักสูตรใหญ่ กับงานพัฒนาหลักสูตรใหม่ ค่อนข้างคล้ายคลึงกัน ดังนั้นหากผู้ปฏิบัติงานมีความเข้าใจและชำนาญในการปฏิบัติงานปรับปรุงหลักสูตร (ซึ่งมีรอบการปฏิบัติงานที่ถี่กว่า) ก็จะสามารถปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตรใหม่ได้ค่อนข้างราบรื่นและเข้าใจในภาพรวมได้เป็นอย่างดี ในความเห็นของผู้เขียน เจ้าหน้าที่ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้พัฒนาหลักสูตรใหม่ จึงควรมีพื้นฐานการปฏิบัติงานปรับปรุงหลักสูตรมาแล้วบ้าง

บทที่ 3
หลักเกณฑ์ วิธีการปฏิบัติงานและเงื่อนไข

เนื้อหาในบทที่ 3 ของการจัดทำคู่มือ เรื่อง “กระบวนการพัฒนาหลักสูตรใหม่ ของคณะรัฐประศาสน-ศาสตร์” ประกอบด้วย

3.1 หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตรใหม่

3.2 วิธีการปฏิบัติงานการพัฒนาหลักสูตรใหม่

3.3 เงื่อนไข/ข้อควรระวัง/สิ่งที่ควรคำนึงถึงในการปฏิบัติงาน

3.4 วิธีการทำให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ

3.5 จริยธรรมและจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตร

3.1 หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตรใหม่

ในการปฏิบัติงานการพัฒนาหลักสูตรใหม่มีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับประเทศและระดับสถาบัน โดยมีหลักเกณฑ์ที่สำคัญ ได้แก่ แนวปฏิบัติในการนำเสนอหลักสูตรระดับอุดมศึกษาต่อสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2565 ข้อบังคับสถาบันฯ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2563 ระบบและกลไกในการพัฒนาหลักสูตรของสถาบัน และแบบฟอร์มในการจัดทำหลักสูตร

3.1.1. แนวปฏิบัติในการนำเสนอหลักสูตรระดับอุดมศึกษาต่อสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.)

แนวปฏิบัติดังกล่าวได้ระบุว่า หลักสูตรใหม่ หมายถึงหลักสูตรที่ไม่เคยมีการเปิดสอนในระดับและสาขาวิชานั้นๆ มาก่อน (ในสถาบัน-ผู้เขียน) มีแนวปฏิบัติและการดำเนินการดังนี้

1) หลักสูตรที่จะเปิดสอนควรสอดคล้องนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาประเทศ และความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงานและสังคม

2) หลักสูตรที่จะเปิดสอนควรผ่านการพิจารณากลั่นกรอง จากคณะกรรมการระดับคณะ คณะกรรมการวิชาการมหาวิทยาลัยหรือสถาบัน หรือคณะกรรมการที่มีหน้าที่พิจารณาแต่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น

3) หลักสูตรที่เปิดสอน ต้องมีโครงสร้างและมาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) รวมทั้งสอดคล้องกับนโยบายและ/หรือหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) กำหนด (ถ้ามี)

4) สถาบันอุดมศึกษาควรมีศักยภาพและความพร้อมในการเปิดดำเนินการหลักสูตร ทั้งด้านคณาจารย์ ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนการสอน และปัจจัยเกื้อหนุนอื่นๆ

5) หลักสูตรที่เสนอสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) ต้องได้รับความเห็นชอบหรืออนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยหรือสภาสถาบันก่อนเปิดสอน

6) หลักสูตรที่ได้รับความเห็นชอบหรืออนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยหรือสภาสถาบันแล้วต้องเสนอให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) ทราบภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบหรืออนุมัติเพื่อพิจารณารับทราบหรือรับรองหลักสูตร หากไม่ได้ดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนดอาจจะไม่ได้รับการพิจารณารับทราบหรือรับรองหลักสูตร

7) เอกสารที่เสนอสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) ประกอบด้วย

- หลักสูตรที่เสนอต้องมีหัวข้อและรายละเอียดการจัดทำเอกสารหลักสูตรตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) กำหนด
- แบบเสนอข้อมูลหลักสูตรที่กรอกข้อมูลครบถ้วน โดยอธิการบดีลงนามรับรองความถูกต้องของข้อมูลทั้งหมด พร้อมประทับตราสถาบันทุกหน้า
- สำเนามติสภามหาวิทยาลัยหรือสถาบัน ที่เห็นชอบหรืออนุมัติหลักสูตร
- เอกสารหลักสูตรฉบับสมบูรณ์ จำนวน 5 เล่ม พร้อมแผ่นบันทึกข้อมูล (CD)
- หากมีเอกสารประกอบหลักสูตรหรือที่อ้างถึง อาทิ ระเบียบหรือข้อบังคับ ให้จัดทำเป็นเอกสารผนวกแนบท้ายหลักสูตรฉบับสมบูรณ์

8) ในกรณีที่เอกสารหลักสูตรมีความถูกต้อง ครบถ้วนและสมบูรณ์ตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) กำหนด และสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) จะดำเนินการเสนอให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณารับทราบหรือรับรองหลักสูตรภายใน 120 วัน

3.1.2 ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2565

เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2565 ได้มีประกาศราชกิจจานุเบกษาเกี่ยวกับอุดมศึกษาออกมา และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรคือ ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2565 ซึ่งประกาศ ณ วันที่ 18 กรกฎาคม 2565 ดังนี้

1) ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค (ตามแนวทางของสถาบัน-ผู้เขียน) โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

2) การคิดหน่วยกิต แบ่งตามประเภทรายวิชา ทั้งในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ดังนี้

ตารางที่ 3.1 การคิดหน่วยกิตตามประเภทรายวิชา

ที่	ประเภทรายวิชา	เวลาต่อภาคการศึกษา เทียบเท่า 1 หน่วยกิต
1	รายวิชาภาคทฤษฎี (ใช้การบรรยายหรืออภิปรายปัญหา)	15 ชั่วโมง
2	รายวิชาภาคปฏิบัติ (ใช้การฝึกหรือทดลอง)	30 ชั่วโมง
3	การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม (ใช้การฝึกกับหน่วยงานหรือลงพื้นที่)	45 ชั่วโมง
4	การทำโครงงานหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใด (กิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมายหรือการทำโครงงาน)	45 ชั่วโมง
5	การค้นคว้าอิสระ	45 ชั่วโมง
6	วิทยานิพนธ์	45 ชั่วโมง

3) โครงสร้างหลักสูตร

ปริญญาโท ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต โดยแบ่งแผนการศึกษาเป็น 2 แผน

ตารางที่ 3.2 แผนการศึกษาและโครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาโท

แผนการศึกษา	ศึกษารายวิชา	การทำวิทยานิพนธ์
<u>แผน 1</u> แบบวิชาการ เน้นการเรียนรู้การทำวิจัย โดยการทำวิทยานิพนธ์สร้างองค์ความรู้ในศาสตร์สาขาวิชานั้น	สัดส่วนหน่วยกิตของวิทยานิพนธ์และหน่วยกิตของการศึกษารายวิชาให้เป็นไปตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด (โดยอาจเป็นวิทยานิพนธ์อย่างเดียว หรือมีทั้งการศึกษารายวิชาและทำวิทยานิพนธ์)	<u>ต้อง</u>ทำวิทยานิพนธ์ <u>อย่างน้อย 12 หน่วยกิต</u> โดยไม่อาจศึกษารายวิชาอย่างเดียวได้
<u>แผน 2</u> แบบวิชาชีพ เน้นการศึกษารายวิชา และการค้นคว้าอิสระเชิงประยุกต์ใช้ความรู้ในวิชาชีพ	รวมกับวิชาการค้นคว้าอิสระแล้วต้องไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต	ไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้ ให้มีการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต และไม่เกิน 6 หน่วยกิต

หมายเหตุ ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2558 และก่อนหน้า หลักสูตรระดับปริญญาโทจะแบ่งแผนการศึกษาเป็นแบบแผน ก และ แผน ข ซึ่งหลักสูตรของคณะรัฐประศาสนศาสตร์ในระดับปริญญาโทมีการจัดการเรียนการสอนทั้งสองแผน ซึ่งมีสัดส่วนการศึกษารายวิชาและการทำวิทยานิพนธ์ในรูปแบบเดียวกับแผน 1 และแผน 2 ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2565

ปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น 2 แผน โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง

ตารางที่ 3.3 แผนการศึกษาและโครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาเอก

แบบการศึกษา	การทำวิทยานิพนธ์	ศึกษารายวิชา
<u>แผน 1</u> เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่		อาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติม หรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด
- แผน 1.1 (รับผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท)	ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต	
- แผน 1.2 (รับผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี)	ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต	
<u>แผน 2</u> เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูงและก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษารายวิชาเพิ่มเติม		
- แผน 2.1 (รับผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท)	ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต
- แผน 2.2 (รับผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี)	ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

หมายเหตุ ปัจจุบันหลักสูตรระดับปริญญาเอกของคณะรัฐประศาสนศาสตร์ มีแบบการศึกษาแบบ 2 (2.1) ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2558 ซึ่งมีสัดส่วนการทำวิทยานิพนธ์และการศึกษารายวิชา เดียวกันกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2565

4) คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา และระยะเวลาในการศึกษา

ตารางที่ 3.4 คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและระยะเวลาในการศึกษา

ระดับ	คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา	ระยะเวลาในการศึกษา
ปริญญาโท	จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	ไม่ระบุระยะเวลาในการศึกษา (แต่มีระบุว่า การพ้นสภาพโดยไม่สำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้เป็นไปตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด)
ปริญญาเอก	-จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่มีผลการเรียนดีมาก -สำเร็จการศึกษาปริญญาโทหรือเทียบเท่า -มีผลการสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด	

5) จำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์

ตารางที่ 3.5 คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร

ประเภท/จำนวน	คำนิยาม	คุณวุฒิ/คุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ.2565	
		ระดับปริญญาโท	ระดับปริญญาเอก
อาจารย์ประจำหลักสูตร (ไม่จำกัดจำนวน)	อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่สภาสถาบันอุดมศึกษาเห็นชอบหรืออนุมัติ มีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน	-ปริญญาโทหรือเทียบเท่า -มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง และอย่างน้อย 1 เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย	-ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า -กรณีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าต้องมีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า -มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

ตารางที่ 3.6 คุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ประเภท/จำนวน	คำนิยาม	คุณวุฒิ/คุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ.2565	
		ระดับปริญญาโท	ระดับปริญญาเอก
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร (อย่างน้อย 3 คน)	อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นหลักสูตรพหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตร ในกรณีนี้ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน 2 คน สำหรับหลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอกในสาขาวิชาเดียวกัน สามารถใช้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรชุดเดียวกันได้	-คุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า -หรือขั้นต่ำคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่า ต้องมีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า -มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 เรื่องต้องเป็นผลงานวิจัย	-คุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า -กรณีมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่า ต้องมีตำแหน่งศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า -มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

หมายเหตุ

-กรณีที่มีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจากสถาบันอุดมศึกษาเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 คน

-กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการพิจารณาเป็นรายกรณี

ตารางที่ 3.7 คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ประเภท/จำนวน	คำนิยาม	คุณวุฒิ/คุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ.2565	
		ระดับปริญญาโท	ระดับปริญญาเอก
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร	-คุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า -หรือขั้นต่ำคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่า ต้องมีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า -มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 เรื่องต้องเป็นผลงานวิจัย	-คุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า -กรณีมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่า ต้องมีตำแหน่งศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า -มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

ตารางที่ 3.8 คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ประเภท/จำนวน	คำนิยาม	คุณวุฒิ/คุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ.2565	
		ระดับปริญญาโท	ระดับปริญญาเอก
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร หรืออาจารย์ประจำ หรือนักวิจัยประจำ	1. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร หรืออาจารย์ประจำ หรือนักวิจัยประจำ -ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	1. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร หรืออาจารย์ประจำ หรือนักวิจัยประจำ -ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
	2. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ในหลักสูตรปริญญาโท อาจมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมหรือไม่ก็ได้ สำหรับหลักสูตรปริญญาเอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตร หรืออาจารย์ประจำ หรือนักวิจัยประจำ หรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ร่วมเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อย่างน้อย 1 คน	2. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก -คุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า -มีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง -กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิหรือผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น	2. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก -คุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า -มีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง -กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิหรือผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมากเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น

ตารางที่ 3.9 คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน

ประเภท/จำนวน	คำนิยาม	คุณวุฒิ/คุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ.2565	
		ระดับปริญญาโท	ระดับปริญญาเอก
อาจารย์ผู้สอน (ไม่จำกัดจำนวน)	ประกอบด้วยผู้สอน 2 ประเภท ดังนี้ 1) อาจารย์ประจำ หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผศ. รศ. และ ศ. และตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่าในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด หรือบุคคลในองค์กรภายนอกที่มีการตกลงร่วมผลิต ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษาและมีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา สำหรับอาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานนี้เริ่มใช้บังคับต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด 2) อาจารย์พิเศษ หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ	-คุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาของรายวิชาที่สอนและต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน -มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย 1 เรื่องในรอบ 5 ปีย้อนหลัง -กรณีอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น ทั้งนี้ หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษา ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษา ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้นๆ ด้วย	-คุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาเอกหรือเทียบเท่า ขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่ง รศ.หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาของรายวิชาที่สอนและต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน -มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย 1 เรื่องในรอบ 5 ปีย้อนหลัง -กรณีอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น ทั้งนี้ หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษา ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษา ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้นๆ ด้วย

ตารางที่ 3.10 คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนกรณีอาจารย์ใหม่ที่ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา

ประเภท/จำนวน	คำนิยาม	คุณวุฒิ/คุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ.2565	
		ระดับปริญญาโท	ระดับปริญญาเอก
อาจารย์ผู้สอน กรณีอาจารย์ใหม่ที่ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา	-เป็นอาจารย์ประจำ -มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก	อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อนุโลมให้เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาโทได้ แต่ทั้งนี้หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญา ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย 1 เรื่อง ภายใน 2 ปี หรือ 2 เรื่อง ภายใน 4 ปี หรือ 3 เรื่อง ภายใน 5 ปี	อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อนุโลมให้เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาเอกได้ แต่ทั้งนี้หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญา ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย 1 เรื่อง ภายใน 2 ปี หรือ 2 เรื่อง ภายใน 4 ปี หรือ 3 เรื่อง ภายใน 5 ปี

6) เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

ตารางที่ 3.11 เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

ระดับ	ผลการศึกษา	การสอบ	การเผยแพร่ผลงาน
ปริญญาโท 1) แผน 1	ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร (ถ้ามี) ต้องมีคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า	เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย จนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สำหรับการสอบปากเปล่าให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง ซึ่งคุณสมบัติเป็นไปตามคุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ (ข้อ 9.3.4 ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2565) โดยเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้	-ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการเผยแพร่ในรูปแบบบทความหรือนวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์หรือผลงานทางวิชาการอื่น ซึ่งสามารถสืบค้นได้ตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด
2) แผน 2	ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร ต้องมีคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า	สอบผ่านการสอบประมวลความรู้ด้วยข้อเขียนและ/หรือปากเปล่าในสาขาวิชานั้น พร้อมทั้งเสนอรายงานการค้นคว้าอิสระและสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย จนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สำหรับการสอบปากเปล่าให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการสอบที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้งตามหลักเกณฑ์ที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด และเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้	-

ระดับ	ผลการศึกษา	การสอบ	การเผยแพร่ผลงาน
ปริญญาเอก 1) แผน 1		-สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายจนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สำหรับการสอบปากเปล่าให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้งตาม (ข้อ 9.4.4 ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2565) ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษา และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ เกณฑ์การวัดผลสัมฤทธิ์ในการสอบประกอบด้วย องค์ความรู้ใหม่ซึ่งพิจารณาจากข้อความแห่งการริเริ่ม และความรู้ความเข้าใจในวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา -สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายจนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สำหรับการสอบปากเปล่าให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้งตาม (ข้อ 9.4.4 ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2565) ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษา และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ เกณฑ์การวัดผลสัมฤทธิ์ในการสอบประกอบด้วย องค์ความรู้ใหม่ซึ่งพิจารณาจากข้อความแห่งการริเริ่ม และความรู้ความเข้าใจในวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา	-ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด <u>อย่างน้อย 2 เรื่อง</u> หรือ -ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด <u>อย่างน้อย 1 เรื่อง และเป็นผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เชิงสังคมและเศรษฐกิจ</u> อย่างน้อย 1 เรื่อง หรือได้รับสิทธิบัตร อย่างน้อย 1 สิทธิบัตร -กรณีผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ วิทยานิพนธ์ต้องได้รับการประเมินจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในสาขาเดียวกันหรือเกี่ยวข้องอย่างน้อย 3 คน ที่เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ โดยได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษา -สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาเอกกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์อาจเผยแพร่ในวารสารระดับชาติที่มีคุณภาพตามที่คณะกรรมการกำหนด

ระดับ	ผลการศึกษา	การสอบ	การเผยแพร่ผลงาน
2) แผน 2	ศึกษารายวิชาครบถ้วน ตามที่กำหนดในหลักสูตร ต้องมีคะแนนเฉลี่ย ไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนน หรือเทียบเท่า		-ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด หรือได้รับสิทธิบัตร หรือเป็นผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เชิงสังคมและเศรษฐกิจ -กรณีผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ วิทยานิพนธ์ต้องได้รับการประเมินจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในสาขาเดียวกันหรือเกี่ยวข้องอย่างน้อย 3 คน ที่เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ โดยได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษา -สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาเอกกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์อาจเผยแพร่ในวารสารระดับชาติที่มีคุณภาพตามที่คณะกรรมการกำหนด

7) ชื่อประกาศนียบัตรและชื่อปริญญา

หากสถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้วให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ปริญญาใดยังมิได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา ตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด (ใช้แนวทางนี้ทั้งหลักสูตรระดับปริญญาโทและปริญญาเอก)

8) การประกันคุณภาพของหลักสูตร

ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตรตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

3.1.3 แนวทางการประกันคุณภาพหลักสูตรระดับสากล ASEAN University Network Quality Assurance : AUNQA

ตามที่สถาบันมีนโยบายสนับสนุนให้แต่ละคณะเข้ารับการประเมินตามแนวทางการประกันคุณภาพหลักสูตรระดับสากล ASEAN University Network Quality Assurance : AUNQA และคณะรัฐประศาสนศาสตร์ได้รับการรับรองคุณภาพหลักสูตรจำนวน 2 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (MPA) และหลักสูตรการจัดการภาครัฐและภาคเอกชนมหาบัณฑิต (MPPM) ในปี พ.ศ.2562 และ พ.ศ.2563 ตามลำดับ ดังนั้นในการพัฒนาหลักสูตรใหม่ จึงควรวางแนวทางเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพดังกล่าวในอนาคตด้วย โดยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคู่มือฉบับนี้ อยู่ในส่วนของการจัดทำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Expected Learning Outcomes-ELOs) ในหมวดที่ 4 ของแบบฟอร์ม มคอ.2 (เล่มหลักสูตร) หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

โดยในการพัฒนาหลักสูตรจะต้องจัดทำผลการเรียนรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาอย่างน้อยสี่ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ 2) ด้านทักษะ 3) ด้านจริยธรรม 4) ด้านลักษณะบุคคล และแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) ซึ่งจะกล่าวถึงโดยละเอียดในบทที่ 4 ต่อไป

3.1.4 ข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2563

ปัจจุบันสถาบันได้ใช้ข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2563 ซึ่งปรับปรุงโดยมีจุดมุ่งหมายหลักคือเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้มากยิ่งขึ้น จากฉบับก่อนหน้าคือฉบับ พ.ศ.2561 (ได้ดำเนินการปรับให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 เป็นหลัก) โดยข้อบังคับสถาบันฯ ว่าด้วยการศึกษาดังกล่าวประกอบด้วย 16 หมวดและบทเฉพาะกาล ดังนี้

หมวด 1 หลักสูตรและระบบจัดการศึกษา

หมวด 2 ประเภทและคุณสมบัติของนักศึกษา

หมวด 3 อาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา

หมวด 4 การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาและการลงทะเบียนเข้าเรียน

หมวด 5 การเพิ่ม การเพิกถอน และการเปลี่ยนฐานะการลงทะเบียน

หมวด 6 วิทยานิพนธ์

หมวด 7 การลาพักการศึกษา

หมวด 8 การเปลี่ยนคณะ การเปลี่ยนหลักสูตร และการโอนหน่วยกิต

หมวด 9 การปรับสภาพ

หมวด 10 ผลการศึกษา

หมวด 11 การสอบประมวลความรู้

หมวด 12 กรรมการสอบประมวลความรู้

หมวด 13 สภาพรอพินิจและการสิ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

หมวด 14 การสำเร็จการศึกษา

หมวด 15 เกียรตินิยม

หมวด 16 การขออนุมัติประกาศนียบัตรบัณฑิตและปริญญา

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2565 ได้ประกาศมา ณ วันที่ 18 กรกฎาคม 2565 ผู้เขียนคาดว่าสถาบันจะดำเนินการปรับปรุงข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาฉบับล่าสุด ทั้งนี้ หากมีการปรับปรุงใดๆ ผู้เขียนขออนุญาตมาปรับแก้ไขคู่มือฉบับนี้ต่อไปในอนาคต

3.1.5 แบบฟอร์มหลักสูตร

1) รายละเอียดของหลักสูตร (Programme Specification)

คือคำอธิบายภาพรวมของการจัดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้บัณฑิตบรรลุผลการเรียนรู้ของหลักสูตรนั้นๆ โดยจะถ่ายทอดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของบัณฑิตที่กำหนดไว้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาไปสู่การปฏิบัติในหลักสูตร ซึ่งแต่ละสถาบันอุดมศึกษาสามารถบรรจุเนื้อหาวิชาเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ได้อย่างอิสระ เหมาะสมตรงกับความต้องการหรือเอกลักษณ์ของสถาบันฯ โดยคณาจารย์ผู้สอนจะต้องร่วมมือกันวางแผนและจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร

รายละเอียดของหลักสูตรจะช่วยอธิบายให้นักศึกษาทราบว่าตนต้องเรียนวิชาอะไรบ้าง เข้าใจถึงวิธีการสอน วิธีการเรียนรู้ ตลอดจนวิธีการวัดและประเมินผลที่จะทำให้มั่นใจว่าเมื่อเรียนสำเร็จแล้วจะบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทั้งยังแสดงความสัมพันธ์ของหลักสูตรกับองค์ประกอบในการเรียนเพื่อนำไปสู่คุณวุฒิตามที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิ รายละเอียดของหลักสูตร จะช่วยให้นักศึกษาเลือกเรียนในหลักสูตรที่เหมาะกับรูปแบบการเรียนรู้และความต้องการของตนเองได้ รวมทั้งผู้ใช้บัณฑิตสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณารับบัณฑิตเข้าทำงาน

โดยปัจจุบันไม่มีแบบฟอร์มหลักสูตรกำหนดไว้ หากใช้ มคอ.2 (แบบฟอร์มหลักสูตรเดิมก่อนที่จะมีการประกาศใช้ เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2565) ก็สามารถใช้ได้เนื่องจากมีความครอบคลุม หรืออาจนำเสนอในรูปแบบอื่นก็สามารถทำได้ โดยยึดตามกฎกระทรวง เรื่อง มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565 ข้อที่ 12

2) มคอ.04, มคอ.06 แบบรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับปริญญาโท และระดดับปริญญาเอก (ตามลำดับ)

คือแบบรายงานสำหรับหลักสูตรระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอกที่จัดทำเมื่อหลักสูตรได้ผ่านการอนุมัติจากสภาสถาบันเรียบร้อยแล้ว โดยแบบรายงานจะมีหมวดและเป็นการสรุปรายละเอียดจาก มคอ.2 มีรายละเอียดประกอบด้วย 8 หมวด เช่นเดียวกับ มคอ.2

3.2 วิธีการปฏิบัติงานการพัฒนาหลักสูตรใหม่

การพัฒนาหลักสูตรใหม่ของคณะ ดำเนินการภายใต้ประกาศสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ลงวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2551 เรื่อง ขั้นตอนการขอเสนอหลักสูตรใหม่และหลักสูตรปรับปรุง ซึ่งมีการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานการไว้ ดังนี้

ในการเสนอเปิดหลักสูตรใหม่ ให้คณะนำเสนอเฉพาะกรอบหลักการและเหตุผลที่แสดงแนวทางความพร้อมของหลักสูตร ความต้องการของสังคม และประโยชน์จากการเปิดหลักสูตร รวมถึงความยั่งยืนของหลักสูตร เพื่อเสนอที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสถาบัน (ทคบ.) และสภาสถาบันเพื่อพิจารณาอนุมัติกรอบให้ดำเนินการต่อไป

เมื่อสภาสถาบันอนุมัติกรอบหลักการแล้ว ให้คณะเสนอรายละเอียดของหลักสูตรใหม่ที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) ตลอดจนระเบียบข้อบังคับของสถาบัน แล้วนำเสนอที่ประชุมตามขั้นตอน ดังนี้

- ที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารด้านการศึกษา (ทคบ.ด้านการศึกษา) เพื่อพิจารณา
- สภาวิชาการ เพื่อพิจารณา
- ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสถาบัน (ทคบ.) เพื่อทราบ

- สภาสถาบัน เพื่อให้ความเห็นชอบ

(**หมายเหตุ** ปรับชื่อที่ประชุมจากประกาศฯ ให้เป็นชื่อที่ประชุมในปัจจุบันแล้ว)

โดยการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอน ผู้เขียนจะนำเสนอรายละเอียดในบทที่ 4 ต่อไป

3.3 เงื่อนไข/ข้อควรระวัง/สิ่งที่ควรคำนึงถึงในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 3.12 ประเด็นและรายละเอียดเงื่อนไข/ข้อควรระวัง/สิ่งที่ควรคำนึงถึงในการปฏิบัติงาน

ที่	ประเด็น	รายละเอียด
1	ระยะเวลาการดำเนินการพัฒนาหลักสูตร	ในประเด็นของระยะเวลาการดำเนินการพัฒนาหลักสูตร มีเงื่อนไขที่ควรระวังดังนี้ 1) เนื่องจากการพิจารณาเพื่อเสนอหลักสูตรไปยังที่ประชุมของสถาบัน จะต้องผ่านที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะ ทั้งกรอบหลักสูตรและรายละเอียดหลักสูตร การดำเนินการต่างๆ จึงต้องคำนึงถึงช่วงเวลาการประชุมคณะกรรมการประจำคณะด้วย (ปัจจุบันคณะรัฐประศาสนศาสตร์กำหนดให้มีการประชุมเดือนละ 1 ครั้ง ในวันจันทร์บ่าย สัปดาห์ที่สองของทุกเดือน) 2) สำหรับการประชุมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในระดับสถาบัน มีกำหนดการประชุมเดือนละ 1 ครั้ง ในช่วงเวลาดังนี้ - ที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารด้านการศึกษา (ทคบ.ด้านการศึกษา) (วันพุธสัปดาห์ที่ 2 ของทุกเดือน) - ที่ประชุมสภาวิชาการ (วันอังคารสัปดาห์ที่ 4 ของทุกเดือน) - ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสถาบัน (ทคบ.) (วันพุธสัปดาห์ที่ 4 ของทุกเดือน) - ที่ประชุมสภาสถาบัน (วันพุธสัปดาห์ที่ 3 ของทุกเดือน) 3) เนื่องจากสถาบันจะต้องเสนอให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) รับทราบหลักสูตรภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบหรืออนุมัติ เพื่อพิจารณารับทราบหรือรับรองหลักสูตร หากไม่ได้ดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนดอาจจะไม่ได้รับการพิจารณารับทราบหรือรับรองหลักสูตร ดังนั้น ควรเผื่อช่วงเวลาสำหรับการดำเนินการนี้ด้วย 4) ในบางครั้งที่ประชุมของสถาบัน (โดยเฉพาะสภาวิชาการและสภาสถาบัน) จะมีการพิจารณาปรับชื่อหลักสูตร ชื่อสาขาวิชา ชื่อปริญญา จึงไม่สามารถประชาสัมพันธ์ชื่อหลักสูตรใหม่ได้จนกว่าสภาสถาบันจะอนุมัติหลักสูตร ดังนั้น ควรเผื่อช่วงเวลาสำหรับการดำเนินการนี้ด้วย
2	แนวทางการประกันคุณภาพหลักสูตรระดับ	เนื่องจากสถาบันมีนโยบายสนับสนุนให้แต่ละคณะเข้ารับการประกันคุณภาพหลักสูตรระดับนานาชาติของ AUN-QA ดังนั้น ในแต่ละขั้นตอนการดำเนินการควรคำนึงถึงการ

ที่	ประเด็น	รายละเอียด
	สากล ASEAN University Network Quality Assurance (AUN-QA)	เข้ารับการประเมินคุณภาพดังกล่าวไว้ด้วย โดยผู้เขียนขอยกตัวอย่างประเด็นสำคัญดังนี้ 1) การวิพากษ์หลักสูตรและการเก็บข้อมูลผลสะท้อนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ควรครบถ้วนและมีรายละเอียดสอดคล้องกับแนวทางของ AUN-QA เช่น ผู้ใช้บัณฑิต (นายจ้าง) ควรเป็นผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับคณะหรือหลักสูตรที่จะเข้ารับการประเมิน 2) กรณีการพัฒนาหลักสูตรใหม่จะไม่มีศิษย์เก่าของหลักสูตรเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อาจพิจารณาเป็นศิษย์เก่าของคณะ และให้มีสัดส่วนที่เหมาะสมจากองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งนี้ หากเป็นศิษย์เก่าที่ปฏิบัติงานในองค์กรที่มีความต้องการแรงงานเกี่ยวข้องกับหลักสูตรที่กำลังพัฒนาได้ก็จะเป็นประโยชน์มาก 3) การจัดทำแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) จะต้องครบถ้วนตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) และแนวการปฏิบัติของสถาบันกำหนด รวมถึงจะต้องสื่อสารให้อาจารย์ผู้สอนเข้าใจแนวทางการจัดทำ Curriculum Mapping ดังกล่าวให้ครบถ้วนด้วย 4) เนื่องจากการจัดทำ Curriculum Mapping มีรายละเอียดค่อนข้างมาก ควรจัดทำร่างข้อมูลให้แล้วเสร็จก่อนล่วงหน้าของการประชุมพิจารณา แล้วเวียนให้คณะกรรมการพิจารณาก่อนการประชุม เพื่อความราบรื่นในการประชุมและการจัดทำเอกสารให้ครบถ้วนถูกต้องต่อไป
3	การกำหนดชื่อหลักสูตรและรายวิชาในหลักสูตร	ควรหลีกเลี่ยงการกำหนดชื่อหลักสูตรและรายวิชาในหลักสูตรทับซ้อน/ใกล้เคียงกับหลักสูตรอื่นๆ ในสถาบัน เพื่อให้สถาบันมีหลักสูตรที่มีความหลากหลาย เป็นทางเลือกแก่ผู้ที่สนใจศึกษาโดยไม่ซ้ำซ้อนกันระหว่าง และยังป้องกันความขัดแย้งระหว่างคณะ อีกทั้งยังลดการเสียเวลาในการพัฒนาหลักสูตรที่อาจจะไม่สามารถเปิดสอนได้ (ที่ผ่านมาเคยมีกรณีที่คณะหนึ่งเสนอปรับปรุงหลักสูตรโดยขอเปลี่ยนชื่อหลักสูตรที่ใกล้เคียงกับหลักสูตรของคณะอื่นในสถาบัน และต้องถอนเรื่องในขั้นตอนการพิจารณาโดยสภาสถาบันแล้ว ในปี พ.ศ.2557) โดยเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตรอาจพิจารณาจัดทำข้อมูลหลักสูตรทั้งหมดของสถาบัน (อาจรวมถึงกรณีศึกษาในปี พ.ศ.2557) เพื่อประกอบการพิจารณากำหนดชื่อหลักสูตรและรายวิชาให้คณะทำงานพัฒนาหลักสูตรด้วย

3.4 วิธีการทำให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ

เนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตรจะต้องประสานงานกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมากมาย ทั้งภายในคณะ (ได้แก่ คณะทำงานพัฒนาหลักสูตร คณะกรรมการประจำคณะ เจ้าหน้าที่ผู้ร่วมงานในกลุ่มงานที่เกี่ยวข้อง) ภายในสถาบัน (เจ้าหน้าที่กองบริการการศึกษา เจ้าหน้าที่งานประชุมต่างๆ คณะกรรมการในที่ประชุมต่างๆ) และภายนอกสถาบัน (ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก เจ้าหน้าที่สำนักงานสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) ในบางกรณี) ผู้เขียนจึงขอสรุปวิธีการทำให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในภาพรวม ดังนี้

1) ตั้งใจปฏิบัติงานเต็มกำลังความสามารถ รวมถึงหมั่นศึกษาหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับงาน ได้แก่ ระเบียบข้อบังคับ หลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติ รวมถึงกระบวนการในการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานพัฒนาหลักสูตรเป็นไปอย่างราบรื่นและทันเวลาตามที่ได้กำหนดไว้

2) จัดเตรียมข้อมูลและเอกสารสำหรับการพิจารณาในการประชุมระดับต่างๆ ทั้งในระดับคณะและระดับสถาบันให้ครบถ้วน สมบูรณ์ มีข้อผิดพลาดน้อยที่สุดเท่าที่จะกระทำได้

3) จัดส่งเอกสารสำหรับเสนอที่ประชุมต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ครบทุกรายการ ตรงตามกำหนดเวลาอย่างครบถ้วน เพื่อความรวดเร็วในการดำเนินการ เพื่อความไม่เสียเวลาในการปรับแก้ไข ทั้งของตนเองและเจ้าหน้าที่งานประชุมต่างๆ

4) เมื่อต้องประสานงานให้สื่อสารอย่างตรงประเด็น กระชับ ได้ใจความเพื่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน แต่ต้องรักษาความมีมนุษย์สัมพันธ์และสุภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสถาบัน

5) รักษาข้อมูลส่วนตัวของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (เช่น นักศึกษา ศิษย์เก่า ผู้ใช้บัณฑิต) เป็นความลับ ไม่นำข้อมูลส่วนตัวไปใช้ในการอื่นที่ผู้ให้ข้อมูลมิได้อนุญาตไว้

3.5 จรรยาบรรณในการปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตร

ตามข้อบังคับสถาบันฯ ว่าด้วยจรรยาบรรณของบุคลากรสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ.2552 ประกาศ ณ วันที่ 28 กันยายน 2552 ได้กำหนดว่า *“จรรยาบรรณ” หมายถึง หลักความประพฤติอันเหมาะสมที่แสดงถึงคุณธรรมและจริยธรรมในการประกอบอาชีพที่กลุ่มบุคคลแต่ละสาขาวิชาชีพประมวลขึ้นไว้เป็นหลักเพื่อให้สมาชิกในสาขาวิชาชีพนั้นๆ ยึดถือปฏิบัติ เพื่อรักษาชื่อเสียงและส่งเสริมเกียรติคุณของสาขาวิชาชีพของตน* ประกอบด้วยจรรยาบรรณต่อการปฏิบัติงานและหน่วยงาน จรรยาบรรณต่อผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน จรรยาบรรณต่อนักศึกษา ผู้รับบริการ ชุมชน ประชาชน และสังคม และการกระทำความผิดอันเป็นวินัยร้ายแรง โดยในที่นี้ ผู้เขียนขอระบุถึงจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตรเป็นหลัก

1) จรรยาบรรณต่อการปฏิบัติงานและหน่วยงาน

- ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ รอบคอบ ขยันหมั่นเพียร ถูกต้องสมเหตุสมผล โปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของประเทศชาติ องค์การ ผู้รับบริการ และประชาชนเป็นสำคัญ และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน (ข้อ 8.4)

- มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถและทักษะในการทำงานเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น (ข้อ 8.6)

- ตรงต่อเวลา อุทิศเวลาให้แก่สถาบัน ไม่ทอดทิ้ง หรือละทิ้งหน้าที่ของตนเองในการปฏิบัติงาน (ข้อ 8.7)

- รักษาความลับที่สถาบันต้องดำเนินการตามกฎหมายหรือธรรมเนียมปฏิบัติ (ข้อ 8.8)

2) จรรยาบรรณต่อผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน

- เคารพและปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบขององค์การโดยปราศจากอคติ (ข้อ 9.1)

- ให้ความร่วมมือช่วยเหลือผู้ร่วมงานทั้งในด้านการให้ความคิดเห็น และการแก้ปัญหาร่วมกัน การเสนอแนะในสิ่งที่เห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานในความรับผิดชอบ รวมทั้งให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อองค์การ (ข้อ 9.4)

- ปฏิบัติต่อผู้ร่วมงาน ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องด้วยความสุภาพ มีน้ำใจและมนุษย์สัมพันธ์อันดี (ข้อ 9.6)

3) จรรยาบรรณต่อนักศึกษา ผู้รับบริการ ชุมชน ประชาชน และสังคม

- ละเว้นจากการเปิดเผยความลับของนักศึกษาที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ หรือจากความไว้วางใจ โดยมิชอบจนก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักศึกษาหรือผู้รับบริการ (ข้อ 10.4)

4) การกระทำความผิดอันเป็นวินัยร้ายแรง

- การเปิดเผยความลับของนักศึกษาที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ หรือจากความไว้วางใจ โดยมิชอบจนก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักศึกษาหรือผู้รับบริการ (ข้อ 12.4)

บทที่ 4
กระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ในบทนี้จะประกอบด้วยรายละเอียดของกระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติงานการพัฒนาหลักสูตรใหม่ ซึ่งผู้เขียนได้ยึดตามแนวทางตามประกาศสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ลงวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2551 เรื่อง ขั้นตอนการขอเสนอหลักสูตรใหม่และหลักสูตรปรับปรุง และแนวปฏิบัติของสถาบัน รวมถึงประสบการณ์ปฏิบัติงานที่ผ่านมา ประกอบด้วยแผนผังกระบวนการปฏิบัติงาน รายละเอียดการจัดทำกรอบหลักสูตรและรายละเอียดหลักสูตร (แบบฟอร์มรูปเล่มหลักสูตร) รายละเอียดแบบฟอร์มที่ต้องเสนอพร้อมหลักสูตร และรายละเอียดการบันทึกข้อมูลหลักสูตรในระบบหลักสูตรของสถาบัน (reg.nida.ac.th/tqf)

4.1 แผนผังกระบวนการปฏิบัติงาน

สัญลักษณ์และความหมายของ Work Flow มีดังนี้

ตารางที่ 4.1 ตารางแสดงสัญลักษณ์และความหมายของ Work Flow

สัญลักษณ์	ชื่อเรียก	ความหมาย
	จุดเริ่มต้น และจุดสิ้นสุด	ใช้แทนจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของงาน
	การปฏิบัติงาน/กิจกรรม	ใช้แทนจุดที่มีการปฏิบัติงานหรือประมวลงาน
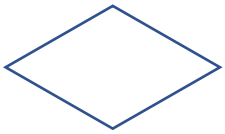	การตัดสินใจ	ใช้แทนการตัดสินใจ ทางเลือก การพิจารณา
	ทิศทาง	ใช้แทนทิศทางขั้นตอนการดำเนินงาน ตามทิศของหัวลูกศรที่ชี้ไป
	จุดเชื่อมต่อ	ใช้แทนจุดเชื่อมต่อของผังงาน

ตารางที่ 4.2 ตารางแสดงรายละเอียดของกระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตร (Flow Chart)

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
เริ่ม			
จัดทำแผนพัฒนาหลักสูตร	**ขั้นตอนที่ 1** จัดทำแผนการพัฒนาหลักสูตร โดยประสานงานแจ้งกลุ่มงานแผนและพัฒนา เพื่อบรรจุในแผนปฏิบัติราชการของสถาบัน	- จนท.พัฒนาหลักสูตร - กลุ่มงานแผนและพัฒนาของคณะ	- โครงการพัฒนาหลักสูตร
จัดทำคำสั่งแต่งตั้ง	**ขั้นตอนที่ 2** จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาหลักสูตร ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะ	- คณะกรรมการประจำคณะ - จนท.พัฒนาหลักสูตร	- คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาหลักสูตร (หรือชื่ออื่น) - มติ/รายงานการประชุมคณะกรรมการประจำคณะ
รวบรวมผลสำรวจ/ข้อมูล	**ขั้นตอนที่ 3** รวบรวมผลสำรวจความคิดเห็น/ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (เช่น สำรวจความต้องการของหลักสูตร ผลสำรวจการจ้างงาน ความพึงพอใจของผู้จ้างงาน ความพึงพอใจของนักศึกษา)	- คณะทำงานพัฒนาหลักสูตร - จนท.พัฒนาหลักสูตร	- แบบสำรวจความต้องการหลักสูตร - ผลการสำรวจต่างๆ จากกองแผนงาน
กำหนดการวิพากษ์หลักสูตร	**ขั้นตอนที่ 4** พิจารณากำหนดการวิพากษ์หลักสูตร (กำหนดวันเวลาและผู้เข้าร่วม)	- คณะทำงานพัฒนาหลักสูตร - จนท.พัฒนาหลักสูตร	
วิพากษ์หลักสูตร 1	**ขั้นตอนที่ 5** จัดการวิพากษ์หลักสูตร เพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ตลาดแรงงาน ผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า นักศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ	- ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย - คณะทำงานพัฒนาหลักสูตร - จนท.พัฒนาหลักสูตร	- หนังสือเชิญร่วมวิพากษ์หลักสูตร - เอกสารสำหรับเบิกค่าตอบแทนหรือค่าเดินทาง

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
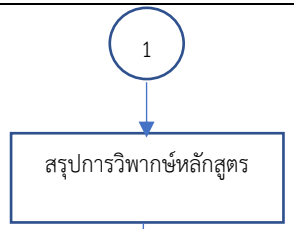	**ขั้นตอนที่ 6** สรุปการวิพากษ์หลักสูตรเสนอที่ประชุมคณะทำงานพัฒนาหลักสูตร และที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะ	- คณะทำงานพัฒนาหลักสูตร - จนท.พัฒนาหลักสูตร	- เอกสารสรุปการวิพากษ์/รายงานการประชุม
	ขั้นตอนที่ 7 คณะทำงานพัฒนาหลักสูตรจัดทำกรอบหลักสูตร จากประเด็นสำคัญจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องและการวิพากษ์หลักสูตร เพื่อเตรียมเสนอที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะพิจารณาต่อไป	- คณะทำงานพัฒนาหลักสูตร - จนท.พัฒนาหลักสูตร	- แบบฟอร์มเสนอวาระเพื่อพิจารณาในที่ประชุมของคณะ - ร่างกรอบหลักสูตร - ข้อมูลการสำรวจความต้องการของหลักสูตร - ภาระงานวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ
	ขั้นตอนที่ 8 ที่ประชุมกรรมการประจำคณะพิจารณากรอบหลักสูตร	- คณะทำงานพัฒนาหลักสูตร -ที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะ	- กรอบหลักสูตร
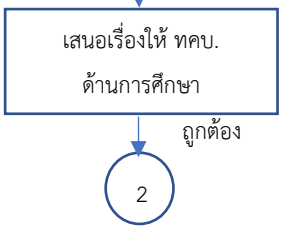	**ขั้นตอนที่ 9** เสนอเรื่องให้กองบริการการศึกษาตรวจสอบ และบรรจุวาระเข้าที่ประชุม ทคบ.ด้านการศึกษา	- จนท.พัฒนาหลักสูตร - กองบริการการศึกษา	- บันทึกเสนอกรอบหลักสูตร - กรอบหลักสูตรที่ได้รับการเห็นชอบ/ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะแล้ว

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
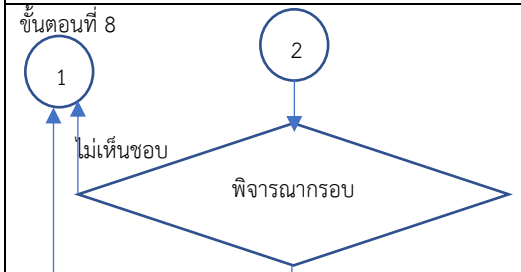	**ขั้นตอนที่ 10** ที่ประชุม ทคบ.ด้านการศึกษา พิจารณากรอบหลักสูตร	- ที่ประชุม ทคบ.ด้านการศึกษา -รองคณบดีฝ่ายวิชาการ หรือประธานคณะทำงานพัฒนาหลักสูตร	- มติที่ประชุม ทคบ.ด้านการศึกษา - รายงานการประชุม ทคบ. ด้านการศึกษา
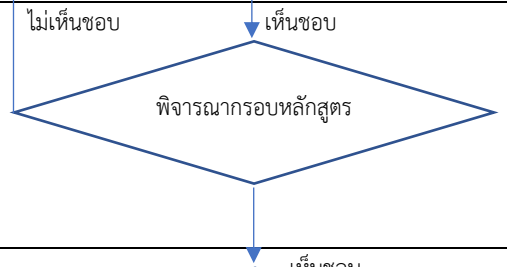	**ขั้นตอนที่ 11** ที่ประชุม ทคบ. พิจารณากรอบหลักสูตร	- ที่ประชุม ทคบ.ด้านการศึกษา	- หนังสือเสนอเข้าที่ประชุม ทคบ. (กรณีมีการปรับแก้ไขจากที่ประชุม ทคบ.ด้านการศึกษา) - รายงานการประชุม ทคบ.
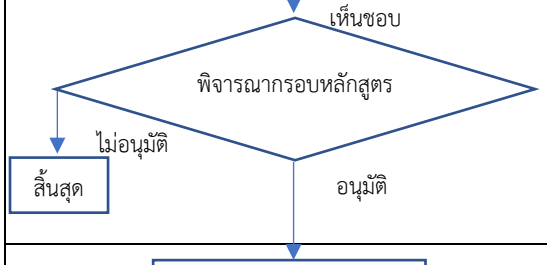	**ขั้นตอนที่ 12** ที่ประชุมสภาสถาบัน พิจารณากรอบหลักสูตร	- ที่ประชุมสภาสถาบัน -คณบดี หรือรองคณบดีฝ่ายวิชาการ หรือประธานคณะทำงานพัฒนาหลักสูตร	- มติที่ประชุม/รายงานการประชุมสภาสถาบัน
	ขั้นตอนที่ 13 จัดทำรายละเอียดหลักสูตรเสนอที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะพิจารณา	- คณะทำงานพัฒนาหลักสูตร - จนท.พัฒนาหลักสูตร	- มติที่ประชุม/รายงานการประชุมสภาสถาบัน - แบบฟอร์มหลักสูตร - เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร/ข้อบังคับต่างๆ

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
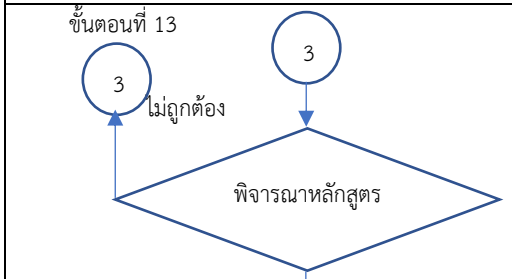	**ขั้นตอนที่ 14** ที่ประชุมกรรมการประจำคณะพิจารณารายละเอียดหลักสูตร	- คณะทำงานพัฒนาหลักสูตร -ที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะ	- แบบฟอร์มหลักสูตร - รายงานการประชุมคณะกรรมการประจำคณะ - เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร/ข้อบังคับต่างๆ
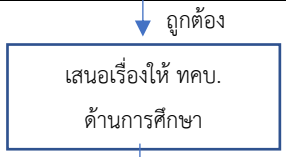	**ขั้นตอนที่ 15** เสนอรายละเอียดหลักสูตรให้กองบริการการศึกษาตรวจสอบ และบรรจุวาระเข้าที่ประชุม ทคบ.ด้านการศึกษา	- กองบริการการศึกษา - จนท.พัฒนาหลักสูตร	- บันทึกเสนอหลักสูตร - แบบฟอร์มหลักสูตร
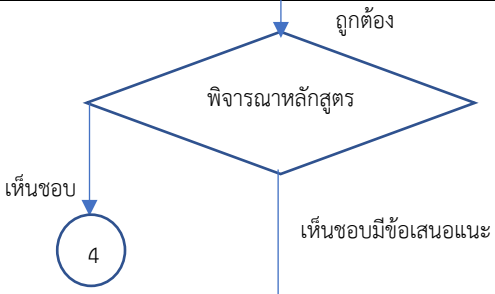	**ขั้นตอนที่ 16** ที่ประชุม ทคบ.ด้านการศึกษา พิจารณาเล่มหลักสูตร	- ที่ประชุม ทคบ.ด้านการศึกษา - รองคณบดีฝ่ายวิชาการหรือประธานคณะทำงานพัฒนาหลักสูตร	- แบบฟอร์มหลักสูตร - มติที่ประชุม ทคบ.ด้านการศึกษา - รายงานการประชุม ทคบ.ด้านการศึกษา
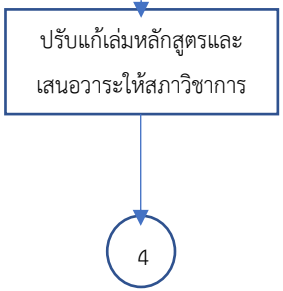	**ขั้นตอนที่ 17** ปรับแก้เล่มหลักสูตรตามข้อเสนอแนะของที่ประชุม ทคบ. ด้านการศึกษา เสนอเอกสารหลักสูตรให้กองบริการการศึกษาตรวจสอบ และบรรจุวาระเข้าที่ประชุมสภาวิชาการ	- คณะทำงานพัฒนาหลักสูตร - จนท.พัฒนาหลักสูตร -ที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะ (หากเกี่ยวข้อง) - กองบริการการศึกษา	- มติที่ประชุม ทคบ.ด้านการศึกษา - รายงานการประชุม ทคบ. ด้านการศึกษา - แบบฟอร์มหลักสูตร

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
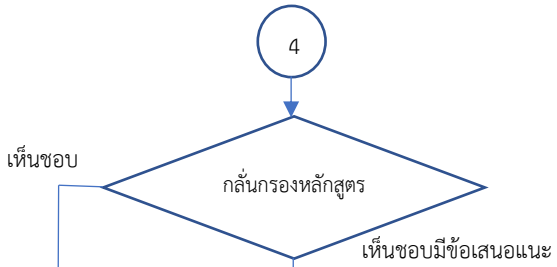	**ขั้นตอนที่ 18** ที่ประชุมสภาวิชาการพิจารณากลั่นกรองเนื้อหาสาระของหลักสูตร	- ที่ประชุมสภาวิชาการ - กองบริการการศึกษา - คณบดี หรือรองคณบดีฝ่ายวิชาการ	- แบบฟอร์มหลักสูตร - มติ/รายงานการประชุมสภาวิชาการ
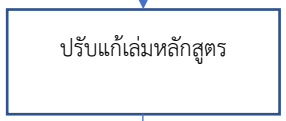	**ขั้นตอนที่ 19** ปรับแก้เล่มหลักสูตรตามข้อเสนอแนะของที่ประชุมสภาวิชาการ	- คณะทำงานพัฒนาหลักสูตร - จนท.พัฒนาหลักสูตร - ที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะ (หากเกี่ยวข้อง)	- มติที่ประชุมสภาวิชาการ - แบบฟอร์มหลักสูตร
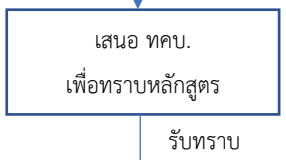	**ขั้นตอนที่ 20** เสนอที่ประชุม ทคบ.เพื่อทราบหลักสูตร	- ที่ประชุม ทคบ.	- หนังสือเสนอเข้าที่ประชุม ทคบ./สภาสถาบัน (กรณีมีการปรับแก้ไขจากที่ประชุมสภาวิชาการ) - รายงานการประชุม ทคบ.
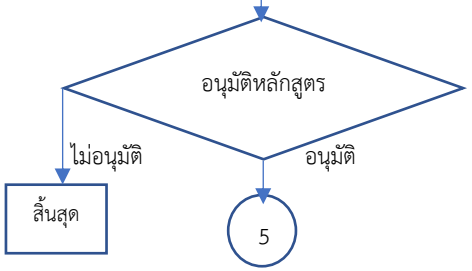	**ขั้นตอนที่ 21** ที่ประชุมสภาสถาบันพิจารณาอนุมัติหลักสูตร	- ที่ประชุมสภาสถาบัน - คณบดี หรือรองคณบดีฝ่ายวิชาการ	- หนังสือเสนอเข้าที่ประชุม ทคบ./สภาสถาบัน (กรณีมีการปรับแก้ไขจากที่ประชุมสภาวิชาการ) - มติที่ประชุม/รายงานการประชุมสภาสถาบัน

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
5 จัดทำหลักสูตรและ มคอ.04	**ขั้นตอนที่ 22** จัดทำเล่มหลักสูตรและแบบรายงาน มคอ.04, มคอ.06 ส่งกองบริการการศึกษา และส่งเล่มหลักสูตรให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด	- จนท.พัฒนาหลักสูตร	- แบบฟอร์มหลักสูตร - แบบฟอร์ม มคอ.04, มคอ.06
กรอกข้อมูลหลักสูตร	**ขั้นตอนที่ 23** กรอกข้อมูลหลักสูตรในระบบหลักสูตรของสถาบัน (reg.nida.ac.th/tqf)	- จนท.พัฒนาหลักสูตร - กองบริการการศึกษา	- ระบบหลักสูตรของสถาบัน (reg.nida.ac.th/tqf)
ส่งหลักสูตรไปยัง สป.อว.	**ขั้นตอนที่ 24** สถาบันดำเนินการเสนอสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แจ้งหลักสูตรที่ผ่านการให้ความเห็นชอบจากสภาสถาบัน	- กองบริการการศึกษา	- แบบฟอร์มหลักสูตร - แบบฟอร์ม มคอ.04, มคอ.06 - แผ่น CD ไฟล์เล่มหลักสูตร
สป.อว.รับทราบ	**ขั้นตอนที่ 25** สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตอบรับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตร และกองบริการการศึกษาส่งเรื่องแจ้งคณะเพื่อทราบ	- สป.อว. - กองบริการการศึกษา	- หนังสือตอบรับทราบให้ความเห็นชอบหลักสูตร
ก.พ. รับรองคุณวุฒิ	**ขั้นตอนที่ 26** สำนักงาน ก.พ. รับรองคุณวุฒิหลักสูตร	- สำนักงาน ก.พ.	- หนังสือแจ้งการรับรองคุณวุฒิหลักสูตร
สิ้นสุด	**สิ้นสุด**		

รายละเอียดของกระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติงาน

มารุต พัฒผล.(2562: 8-13) ให้ความหมายของระบบการร่างหลักสูตรว่า เป็นกระบวนการพัฒนาเอกสารหลักสูตรตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งได้เอกสารหลักสูตรที่มีความสมบูรณ์พร้อมสำหรับการนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) การวิเคราะห์สิ่งกำหนดหลักสูตร 2) การกำหนดรูปแบบของหลักสูตร 3) การพัฒนาเอกสารหลักสูตร 4) การสอบทานคุณภาพหลักสูตร ซึ่งผู้เขียนพิจารณาแล้วว่ามีความสอดคล้องกับกระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

1) การวิเคราะห์สิ่งกำหนดหลักสูตร : ขั้นตอนที่ 3-6 การรวบรวมผลสำรวจความคิดเห็น/ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การพิจารณากำหนดการวิพากษ์หลักสูตร การจัดการวิพากษ์หลักสูตร และการสรุปการวิพากษ์หลักสูตร

2) การกำหนดรูปแบบของหลักสูตร : ขั้นตอนที่ 7-12 การจัดทำกรอบหลักสูตร โดยผ่านการพิจารณาเห็นชอบ/อนุมัติของที่ประชุมระดับคณะและสถาบัน

3) การพัฒนาเอกสารหลักสูตร : ขั้นตอนที่ 13-21 การจัดทำรายละเอียดหลักสูตร โดยผ่านการพิจารณาเห็นชอบ/อนุมัติของที่ประชุมระดับคณะและสถาบัน

4) การสอบทานคุณภาพหลักสูตร : ขั้นตอนที่ 18-21 การพิจารณากลั่นกรองหลักสูตรโดยสภาวิชาการและสภาสถาบัน

เนื่องจากรายละเอียดในการพัฒนาหลักสูตรใหม่มีค่อนข้างมาก ผู้เขียนจึงขออธิบายรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน พร้อมยกตัวอย่างประกอบเท่าที่สามารถดำเนินการได้ในแต่ละขั้นตอนด้วย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 : จัดทำแผนการพัฒนาหลักสูตร

จัดทำแผนการพัฒนาหลักสูตร โดยประสานงานแจ้งกลุ่มงานแผนและพัฒนา เพื่อบรรจุในแผนปฏิบัติราชการของสถาบัน ในช่วงเวลาการจัดทำแผนปฏิบัติราชการและงบประมาณประจำปี (ประมาณเดือนพฤษภาคม – เดือนมิถุนายนของทุกปี) แต่หากไม่ได้อยู่ในช่วงเวลาดังกล่าว ต้องดำเนินการขอปรับแผนก่อน (ประสานงานผ่านกลุ่มงานแผนและพัฒนาของคณะเช่นเดียวกับการจัดทำแผน)

และเนื่องจากการพัฒนาหลักสูตรจะมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (เช่น ค่าตอบแทน ค่ายานพาหนะ ค่าเลี้ยงรับรอง ของผู้เข้าร่วมการวิพากษ์ หรือค่าใช้จ่ายอื่นๆ) กลุ่มงานการศึกษาจะต้องเขียนโครงการพัฒนาหลักสูตรสำหรับการขอใช้งบประมาณในส่วนนี้ด้วย โดยมีรายละเอียดของโครงการ ได้แก่ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด ผลที่คาดวาจะได้รับ สถานที่ดำเนินการโครงการ ระยะเวลา ผู้เข้าร่วมโครงการ รูปแบบการจัดโครงการ แผนการดำเนินงาน งบประมาณ และวิธีการประเมินผลโครงการ

ขั้นตอนที่ 2 : จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาหลักสูตร

จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาหลักสูตร (หรือชื่ออื่นๆ) ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะแล้ว โดยเป็นคำสั่งแต่งตั้งของคณะที่ลงนามโดยคณบดี ควรมีองค์ประกอบของคณะทำงานในขั้นต่ำเพื่อให้ได้มุมมองการพัฒนาหลักสูตรที่หลากหลาย ดังนี้

- อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อย่างน้อย 2 คน
- ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขา/สาขาวิชานั้นๆ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก อย่างน้อย 2 คน
- หากมีองค์กรวิชาชีพให้มีผู้แทนองค์กรวิชาชีพร่วมเป็นกรรมการด้วย อย่างน้อย 1 คน

มีตัวอย่างดังภาพที่ 4.1 ตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาหลักสูตร

คำสั่งคณะรัฐประศาสนศาสตร์

ที่ ๕๖.๑/๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและความยั่งยืน

ด้วยคณะรัฐประศาสนศาสตร์ เห็นสมควรผลิตมหาบัณฑิตที่เป็นนักบริหารที่มีคุณภาพ สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในระดับภูมิภาคและระดับประเทศ ดังนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ.๒๕๖๒ จึงขอยกเลิกคำสั่งคณะรัฐประศาสนศาสตร์ ที่ ๕๖/๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาหลักสูตร E-Government และให้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและความยั่งยืน ประกอบด้วย

๑. ศาสตราจารย์ ดร.อุดม ทุมโฆสิต	ที่ปรึกษา
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ปรียากร	ที่ปรึกษา
๓. รองศาสตราจารย์ ทวีศักดิ์ สูทกวาทิน	ที่ปรึกษา
๔. รองศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ ภัทรนรากุล	ประธาน
๕. รองศาสตราจารย์ ดร.พลอย สิบวิเศษ	คณะทำงาน
๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐกริช เปาอินทร์	คณะทำงาน
๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ติญทรรศน์ ประทีปพรณรงค์	คณะทำงาน
๘. อาจารย์ ดร.ชุมพล อุ่นพัฒนาศิลป์	คณะทำงาน
๙. อาจารย์ ดร.ธนาพร เต็งรัตนประเสริฐ	คณะทำงาน
๑๐. อาจารย์ ดร.ชยกฤต อัศวธิตานนท์	คณะทำงาน
๑๑. ดร.คุณันต์ บางภูมิ	คณะทำงาน
๑๒. ดร.ภัทรพร เย็นบุตร	คณะทำงาน
๑๓. นางสาวกษมา กองสมัคร	คณะทำงาน
๑๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปนันดา จันทร์สุกรี	คณะทำงานและเลขานุการ
๑๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดนุวัศ สาคริก	คณะทำงานและเลขานุการ
๑๖. นางสาวสายพิน ทองคำ	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๗. นางพิริยา วชิรานุภาพ	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อย่างน้อย 2 คน

ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขา/สาขาวิชานั้นๆ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก อย่างน้อย 2 คน

ภาพที่ 4.1 ภาพตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 3 : รวบรวมผลสำรวจความคิดเห็น/ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

รวบรวมผลสำรวจความคิดเห็น/ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถแบ่งข้อมูลได้ 3 ส่วน ดังนี้

1) ข้อมูลผลการสำรวจต่างๆ จากสถาบัน โดยปัจจุบันกองแผนงานเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น การสำรวจความพึงพอใจในจัดการเรียนการสอนรายวิชา (ประเมินหลังศึกษาในรายวิชาเสร็จสิ้น) การประเมินความพึงพอใจในสถาบัน (ประเมินเป็นรายปีการศึกษา) การสำรวจการมีงานทำและความพึงพอใจในภาพรวมของสถาบัน และการสำรวจความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิต เป็นต้น

2) ข้อมูลของหลักสูตรที่ใกล้เคียงในประเทศและระดับนานาชาติ (ถ้ามี) เพื่อเป็นแนวทางและเป็นคู่เทียบในการพัฒนาหลักสูตรใหม่

3) การสำรวจความต้องการของหลักสูตร โดยกลุ่มตัวอย่างคือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร เช่น ตลาดแรงงาน ผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน ผู้ทรงคุณวุฒิผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับหลักสูตร และที่สำคัญที่สุดคือนักศึกษาระดับปริญญาตรีและผู้ที่สนใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโท โดยควรมีข้อคำถามในประเด็นต่างๆ อย่างน้อยดังนี้

<u>ประเด็นที่ 1</u> ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสำรวจ (เช่น ประสบการณ์ทำงาน อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระดับตำแหน่งงาน ประเภทธุรกิจ)

<u>ประเด็นที่ 2</u> ทัศนคติต่อหลักสูตร

<u>ประเด็นที่ 3</u> ความคาดหวังที่ต้องการจากบัณฑิตของหลักสูตรนี้ และข้อเสนอแนะอื่นๆ

<u>ประเด็นที่ 4</u> ปัจจัยในการตัดสินใจเข้าศึกษา (เช่น ระยะเวลาการศึกษา ค่าใช้จ่าย)

<u>ประเด็นที่ 5</u> ข้อเสนอแนะอื่นๆ ต่อหลักสูตรนี้ (คำถามปลายเปิด)

ขั้นตอนที่ 4 : พิจารณากำหนดการวิพากษ์หลักสูตร

คณะทำงานพัฒนาหลักสูตร พิจารณากำหนดการวิพากษ์หลักสูตร โดยพิจารณาจากผลสำรวจความคิดเห็น/ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (ในขั้นตอนที่ 3) โดยสิ่งที่ต้องกำหนด ได้แก่ จำนวนผู้เข้าร่วมวิพากษ์ สัดส่วนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รายชื่อผู้ที่จะดำเนินการทาบทามเรียนเชิญ กำหนดการวิพากษ์ และประเด็นในการวิพากษ์ ดังภาพที่ 4.2 ตัวอย่างการกำหนดรายชื่อและสัดส่วนของผู้เข้าร่วมวิพากษ์หลักสูตร

รายชื่อผู้ตอบรับเข้าร่วมวิพากษ์หลักสูตร

การจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและความยั่งยืน

(Master of Management Program in Digital Governance and Sustainability)

ในวันอังคารที่ 6 ตุลาคม 2563 ระหว่างเวลา 13.30-15.30 น. ณ ห้องประชุม 1 ชั้น 10 อาคารนวมินทราธิราช

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก (7 คน)

ประกอบด้วยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้จ้างงาน ศิษย์เก่า นักศึกษา และกลุ่มเป้าหมาย

1. อ.ดร.ชยกฤต อัศวธิตานนท์ — คณบดีวิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. นางสาวลลิดา อันยวรรธนะ — ผู้อำนวยการส่วนธรรมาภิบาลองค์กร ส่วนธรรมาภิบาลองค์กร สำนักสนับสนุนการตรวจสอบภายใน ติดตามประเมินผล และต่อต้านทุจริต สำนักงาน กสทช.
3. นายจิราวัฒน์ แช่มชัยพร — นิติกรปฏิบัติการระดับสูง ส่วนธรรมาภิบาลองค์กร สำนักสนับสนุนการตรวจสอบภายใน ติดตามประเมินผล และต่อต้านทุจริต สำนักงาน กสทช.
4. ดร.คุณันต์ บางภูมิ — นักพัฒนาระบบราชการชำนาญการ กลุ่มพัฒนาบริการดิจิทัลภาครุรกิจ กองขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล สำนักงาน ก.พ.ร.
5. นายสัจจพงศ์ เหรียญโมรา — ศิษย์เก่าหลักสูตร MPA ศูนย์การศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี Creative Director, CHER Digital Agency
6. นายภูมิ รัตนจินดา — นักศึกษาหลักสูตร MPPM ภาคปกติ (ชั้นปีที่ 2) พนักงานบริษัท Bytedance (tiktok)
7. นักศึกษาปริญญาตรี วิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 จำนวน 2 คน

อาจารย์และเจ้าหน้าที่คณะรัฐประศาสนศาสตร์ (13 คน)

ประกอบด้วยผู้บริหาร คณะทำงานพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ประจำคณะ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

1. รศ.ดร.บุญอนันต์ พินัยทรัพย์ — คณบดี
2. รศ.ดร.พลอย สืบวิเศษ — รองคณบดีฝ่ายบริหาร
3. ผศ.ดร.ดนุวัศ สาคริก — รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
4. ผศ.ดร.ติญทรรศน์ ประทีปพรณรงค์ — รองคณบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
5. รศ.ดร.ไพโรจน์ ภัทรนรากุล — ประธานคณะทำงานพัฒนาหลักสูตร
6. อ.ดร.ภาวิณี ช่วยประคอง — อาจารย์ประจำคณะ
7. อ.ดร.ธนาพร เด็งรัตนประเสริฐ — คณะทำงานพัฒนาหลักสูตรฯ

8. อ.ดร.ชุมพล อุ่นพัฒนาศิลป์ — อาจารย์ประจำคณะ
9. อ.ดร.ปนันดา จันทร์สุกรี — อาจารย์ประจำคณะ
10. นางสาวรัชนี แก้วผ่อง — หัวหน้ากลุ่มงานวางแผนและพัฒนา
11. นางสาวสายพิน ทองคำ — หัวหน้ากลุ่มงานการศึกษา
12. นางสาวสิรินทิพย์ ประมัยพิมพ์ — เจ้าหน้าที่กลุ่มงานการศึกษา
13. นางพิริยา วชิรานุภาพ — เจ้าหน้าที่กลุ่มงานการศึกษา

ภาพที่ 4.2 ภาพตัวอย่างการกำหนดรายชื่อและสัดส่วนของผู้เข้าร่วมวิพากษ์หลักสูตร

ขั้นตอนที่ 5 : จัดการวิพากษ์หลักสูตร

จัดการวิพากษ์หลักสูตร เพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ตลาดแรงงาน ผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า นักศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ ตามรายละเอียดที่ได้กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 4 โดยเจ้าหน้าที่พัฒนาหลักสูตรจะต้องจัดทำหนังสือเชิญผู้เข้าร่วมวิพากษ์ และจัดเตรียมเอกสารการเบิกค่าใช้จ่ายในการวิพากษ์ให้กับกลุ่มงานการเงินและพัสดุ ดังภาพที่ 4.3 ตัวอย่างหนังสือเชิญผู้วิพากษ์ ภาพที่ 4.4 ตัวอย่างแบบตอบรับเข้าร่วมวิพากษ์ และภาพที่ 4.5 ตัวอย่างใบสำคัญรับเงิน

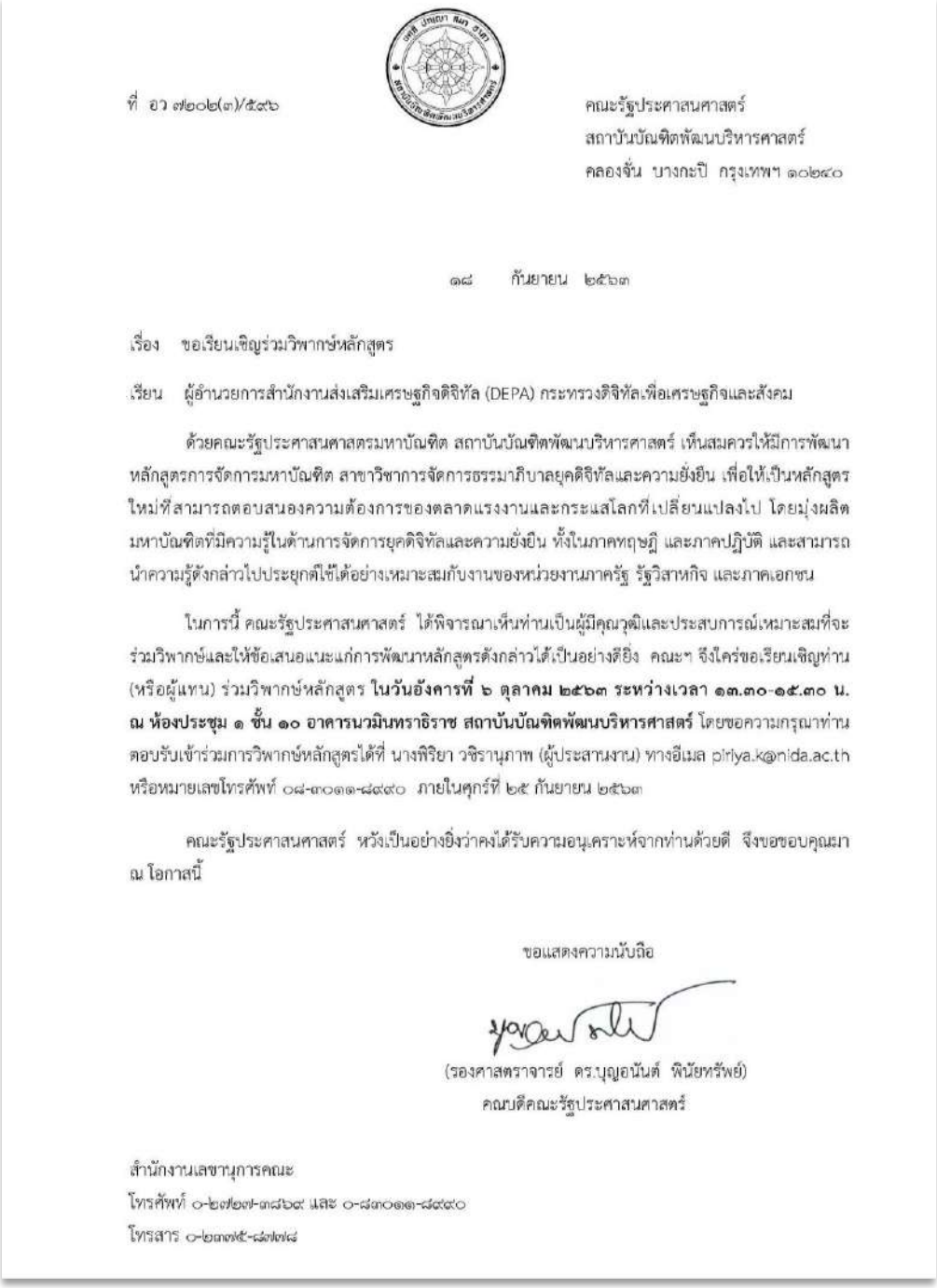

ที่ อว ๗๒๐๒(๓)/๕๙๖

คณะรัฐประศาสนศาสตร์
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
คลองจั่น บางกะปิ กรุงเทพฯ ๑๐๒๔๐

๑๘ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญร่วมวิพากษ์หลักสูตร

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (DEPA) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ด้วยคณะรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เห็นสมควรให้มีการพัฒนาหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและความยั่งยืน เพื่อให้เป็นหลักสูตรใหม่ที่สามารถตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและกระแสโลกที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมุ่งผลิตมหาบัณฑิตที่มีความรู้ในด้านการจัดการยุคดิจิทัลและความยั่งยืน ทั้งในภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ และสามารถนำความรู้ดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมกับงานของหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน

ในการนี้ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ ได้พิจารณาเห็นท่านเป็นผู้มีคุณวุฒิและประสบการณ์เหมาะสมที่จะร่วมวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะแก่การพัฒนาหลักสูตรดังกล่าวได้เป็นอย่างดียิ่ง คณะฯ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน (หรือผู้แทน) ร่วมวิพากษ์หลักสูตร **ในวันอังคารที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๓ ระหว่างเวลา ๑๓.๓๐-๑๕.๓๐ น. ณ ห้องประชุม ๑ ชั้น ๑๐ อาคารนวมินทราธิราช สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์** โดยขอความกรุณาท่านตอบรับเข้าร่วมการวิพากษ์หลักสูตรได้ที่ นางพิริยา วชิรานุภาพ (ผู้ประสานงาน) ทางอีเมล piriya.k@nida.ac.th หรือหมายเลขโทรศัพท์ ๐๘-๓๐๑๓-๘๙๙๐ ภายในศุกร์ที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๓

คณะรัฐประศาสนศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญอนันต์ พินัยหรัพย์)
คณบดีคณะรัฐประศาสนศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะ
โทรศัพท์ ๐-๒๗๒๗-๓๘๖๙ และ ๐-๘๓๐๑๑-๘๙๙๐
โทรสาร ๐-๒๓๗๕-๘๗๗๘

ภาพที่ 4.3 ภาพตัวอย่างหนังสือเชิญผู้วิพากษ์

แบบตอบรับการเข้าร่วมวิพากษ์หลักสูตร

การจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและความยั่งยืน

คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

วันที่ 6 ตุลาคม 2563 เวลา 13.30-15.30 น.

ห้องประชุม 1 ชั้น 10 คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ชื่อ – สกุล.....

หน่วยงานที่สังกัด.....ตำแหน่ง.....

โทรศัพท์มือถือ.....E-mail.....

ความประสงค์ในการเข้าร่วม

☐ สามารถเข้าร่วมวิพากษ์หลักสูตรได้

☐ ไม่สามารถเข้าร่วมวิพากษ์หลักสูตรได้

☐ ไม่สามารถเข้าร่วมวิพากษ์หลักสูตรได้ และขอส่งผู้แทนเข้าร่วม มีรายละเอียดดังนี้

ชื่อ – สกุล.....

หน่วยงานที่สังกัด.....ตำแหน่ง.....

โทรศัพท์มือถือ.....E-mail.....

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม/ส่งแบบตอบรับการเข้าร่วมการวิพากษ์หลักสูตรที่

นางพิริยา วชิรานุภาพ e-mail : piriya.k@nida.ac.th

โทร. 08-3011-8990

ภาพที่ 4.4 ภาพตัวอย่างแบบตอบรับเข้าร่วมวิพากษ์

ใบสำคัญรับเงิน

ที่....สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์..

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2563.....

ข้าพเจ้า.....อ.ดร.ชยกฤต อัศวธิตานนท์.....

อยู่บ้านเลขที่..... [redacted] ..... ใส่ข้อมูลที่อยู่ให้ครบถ้วน ห้ามขีดฆ่า

จังหวัด.....[redacted].....ได้รับเงินจากสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ดังรายการต่อไปนี้

รายการ	จำนวน	
๑. ค่าตอบแทนผู้เข้าร่วมสัมมนาเพื่อระดมความคิดเห็นในการพัฒนาหลักสูตรใหม่ของคณะรัฐประศาสนศาสตร์	1,200	-
รวม (บาท)	1,200	-

จำนวน (.....หนึ่งพันสองร้อยบาทถ้วน.....)

ลงชื่อ.....ผู้รับเงิน ผู้รับเงินลงนาม

ลงชื่อ.....ผู้จ่ายเงิน ผู้จ่ายเงิน (เจ้าหน้าที่) ลงนาม

ภาพที่ 4.5 ภาพตัวอย่างใบสำคัญรับเงิน

ขั้นตอนที่ 6 : สรุปการวิพากษ์หลักสูตร

เจ้าหน้าที่พัฒนาหลักสูตรจัดทำเอกสารสรุปการวิพากษ์หลักสูตรเสนอที่ประชุมคณะทำงานพัฒนาหลักสูตร เพื่อเสนอที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะต่อไป ดังภาพที่ 4.6 ตัวอย่างการสรุปการวิพากษ์หลักสูตร

ตารางสรุปวิพากษ์หลักสูตร

ที่	ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก/อาจารย์และเจ้าหน้าที่คณะรัฐประศาสนศาสตร์	ประเด็น/ข้อเสนอแนะ
1	ดร.คุณันต์ บางภูมิ (ก.พ.ร.)	**ประเด็นที่ 1** สามารถวิเคราะห์ปัญหา หาทางเลือกในการแก้ไขปัญหาได้ จะต้องสามารถวิเคราะห์ได้ว่าการที่ไม่เป็น Fully Digital จะต้องแก้ไขอย่างไร ต้องรู้แนวปฏิบัติที่ดี รู้แนวทางการแก้ปัญหา แล้วก็รู้แนวทางการวิเคราะห์ผล ผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น **ประเด็นที่ 2** ทักษะในการที่จะเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน จะต้องเรียนรู้ธรรมาภิบาลข้อมูล DATA Governance สามารถทำให้สักหน่วยงานสามารถเข้ามาเชื่อมต่อหรือว่าเชื่อมข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้ และก็ไม่ก่อให้เกิดปัญหาคอขวด หรือปัญหาการเชื่อมโยงข้อมูลภายหลัง และทำให้ระบบตัวนี้ง่ายต่อการใช้งาน **ประเด็นที่ 3** เนื่องจากภาครัฐมีเวลาจำกัดก็อาจจะต้องหาวิธีการเข้าถึงเพื่อให้ได้มาซึ่ง Citizen centric ในแนวทางอื่น **ประเด็นที่ 4** การทำ DATA Analytic การทำ Promote ช่องทางไหนที่ใช้ในการ Promote เช่น ช่องทาง Social Network การที่จะวิเคราะห์ผลตอบรับทำอย่างไรผ่านระบบ Social Listening หรือแม้กระทั่งออกแบบเว็บไซ ออกแบบอย่างไรเพื่อมันไม่ให้เกิดปัญหาตรงตามมาตรฐานการออกแบบเว็บไซต์ของ Google **ประเด็นที่ 5** จะทำอย่างไรที่จะดึงข้อมูลกลับมาเพื่อทำการวิเคราะห์ได้ โดยจะต้องเข้าใจถึงกระบวนการ คือ ต้องทราบว่าถ้าเกิดเราอยากจะฟัง Feedback โดยแบบไม่ต้องลงสัมภาษณ์ เราเก็บข้อมูลแบบตลอดเวลาได้จากช่องทางอื่นนี้ทำอย่างไร รวมถึงเรื่องการวิเคราะห์ที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพที่จะนำกลับมาปรับปรุง
2	ดร.ภัทรพร เย็นบุตร (DEPA)	**ประเด็นที่ 1** อยากให้คนรุ่นใหม่เขามาสัมผัสว่า Disruptive Technology เหล่านี้หน้าตามันเป็นอย่างไรพอที่จะรู้ว่ามันมี Impact อย่างไร **ประเด็นที่ 2** ยังไม่เห็นในเรื่องดิจิทัล Organization หรือว่า Hight Performance Organization **ประเด็นที่ 3** อยากได้คนรุ่นใหม่ที่รู้ว่า Digital คืออะไร ในส่วนของคนที่มาจากสาย IT เราก็อยากจะให้เขาสามารถที่จะสามารถรู้ถึงเป้าหมายหรือกลยุทธ์ของบริษัทและสามารถเชื่อมโยงได้ เพื่อจะได้นะการเปลี่ยนแปลงมาสู่องค์การ **ประเด็นที่ 4** เรื่องของ Digital Law สำคัญมากที่ทุกคนที่จบจากวิชาทางนี้จะต้องรู้และอาจจะไม่ใช่แค่รู้แค่ผิวๆ อยากจะให้เน้นเรื่องของการปฏิบัติ ในเรื่องของ Cyber Security กับ DATA Protection

ภาพที่ 4.6 ภาพตัวอย่างการสรุปการวิพากษ์หลักสูตร

ขั้นตอนที่ 7 : คณะทำงานพัฒนาหลักสูตรจัดทำกรอบหลักสูตร

คณะทำงานพัฒนาหลักสูตรจัดทำกรอบหลักสูตร จากประเด็นสำคัญจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องและการวิพากษ์หลักสูตร เพื่อเตรียมเสนอที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะพิจารณาต่อไป โดยกรอบหลักสูตรที่ดีนั้นควรแสดงออกถึงความพร้อมของคณะในการเปิดหลักสูตรในทุกด้าน และต้องมีองค์ประกอบอย่างน้อย ดังนี้

- ชื่อหลักสูตร (ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
- ชื่อปริญญา (ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
- กำหนดการเปิดเรียน
- หลักการและเหตุผล
- วัตถุประสงค์
- โครงสร้างหลักสูตร
- แผนการรับนักศึกษาและแผนการสำเร็จการศึกษา
- ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรและการคำนวณจุดคุ้มทุน
- ผลการสำรวจการเปิดหลักสูตร
- เอกสารแนบข้อมูลความพร้อมในการเปิดหลักสูตร (ได้แก่ แผนภาระงานวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระของอาจารย์ประจำหลักสูตรในภาพรวมของคณะเมื่อมีหลักสูตรนี้เพิ่มขึ้น และรายชื่ออาจารย์ประจำหลักสูตร)

โดยข้อมูลความพร้อมในการเปิดหลักสูตร ส่วนของแผนภาระงานวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระของอาจารย์ประจำหลักสูตรในภาพรวมของคณะเมื่อมีหลักสูตรนี้ ถือเป็นส่วนสำคัญ เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ผู้เขียนจึงขอยกตัวอย่างภาพข้อมูลดังกล่าวมาดังนี้

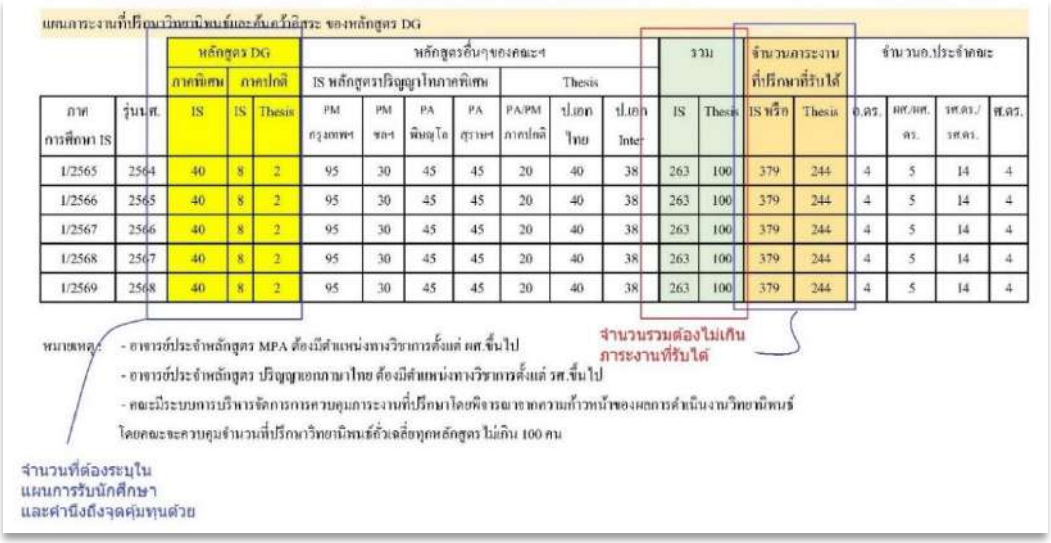

แผนภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และค้นคว้าอิสระ ของหลักสูตร DG

		หลักสูตร DG			หลักสูตรอื่นๆของคณะฯ							รวม		จำนวนภาระงานที่ปรึกษาที่รับได้		จำนวนอ.ประจำคณะ			
		ภาคพิเศษ	ภาคปกติ		IS หลักสูตรปริญญาโทภาคพิเศษ				Thesis										
ภาคการศึกษา IS	รุ่นน.ศ.	IS	IS	Thesis	PM กรุงเทพฯ	PM ชลฯ	PA พิษณุโล	PA สุราษฎร์	PA/PM ภาคปกติ	ป.เอก ไทย	ป.เอก Inter	IS	Thesis	IS หรือ	Thesis	อ.ดร.	ผศ./ผศ. ดร.	รศ.ดร./ รศ.ดร.	ศ.ดร.
1/2565	2564	40	8	2	95	30	45	45	20	40	38	263	100	379	244	4	5	14	4
1/2566	2565	40	8	2	95	30	45	45	20	40	38	263	100	379	244	4	5	14	4
1/2567	2566	40	8	2	95	30	45	45	20	40	38	263	100	379	244	4	5	14	4
1/2568	2567	40	8	2	95	30	45	45	20	40	38	263	100	379	244	4	5	14	4
1/2569	2568	40	8	2	95	30	45	45	20	40	38	263	100	379	244	4	5	14	4

ภาพที่ 4.7 ภาพตัวอย่างแผนภาระงานวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระของอาจารย์ประจำหลักสูตรในภาพรวมของคณะ

ขั้นตอนที่ 8 : ที่ประชุมกรรมการประจำคณะพิจารณากรอบหลักสูตร

ที่ประชุมกรรมการประจำคณะพิจารณากรอบหลักสูตร และมีมติเห็นชอบให้เสนอกรอบหลักสูตรไปยังสถาบัน

ขั้นตอนที่ 9 : เสนอเรื่องให้กองบริการ และบรรจุวาระเข้าที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารด้านการศึกษา (ทคบ.ด้านการศึกษา)

เจ้าหน้าที่พัฒนาหลักสูตรจัดทำบันทึกข้อความเสนอกรอบหลักสูตรไปยังสถาบันตามขั้นตอน โดยในขั้นตอนแรกเป็นการเสนอให้ที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารด้านการศึกษา (ทคบ.ด้านการศึกษา) พิจารณา และเพื่อให้การพิจารณากรอบหลักสูตรเป็นไปอย่างถูกต้องและราบรื่น ควรส่งเรื่องให้กองบริการการศึกษาตรวจสอบความถูกต้องล่วงหน้าในเวลาที่เหมาะสม เผื่อกรณีจะต้องปรับแก้ไขข้อมูล ก่อนกำหนดการส่งเอกสารเพื่อเสนอเข้าที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารด้านการศึกษา (ทคบ.ด้านการศึกษา) อย่างน้อย 4 วันทำการ

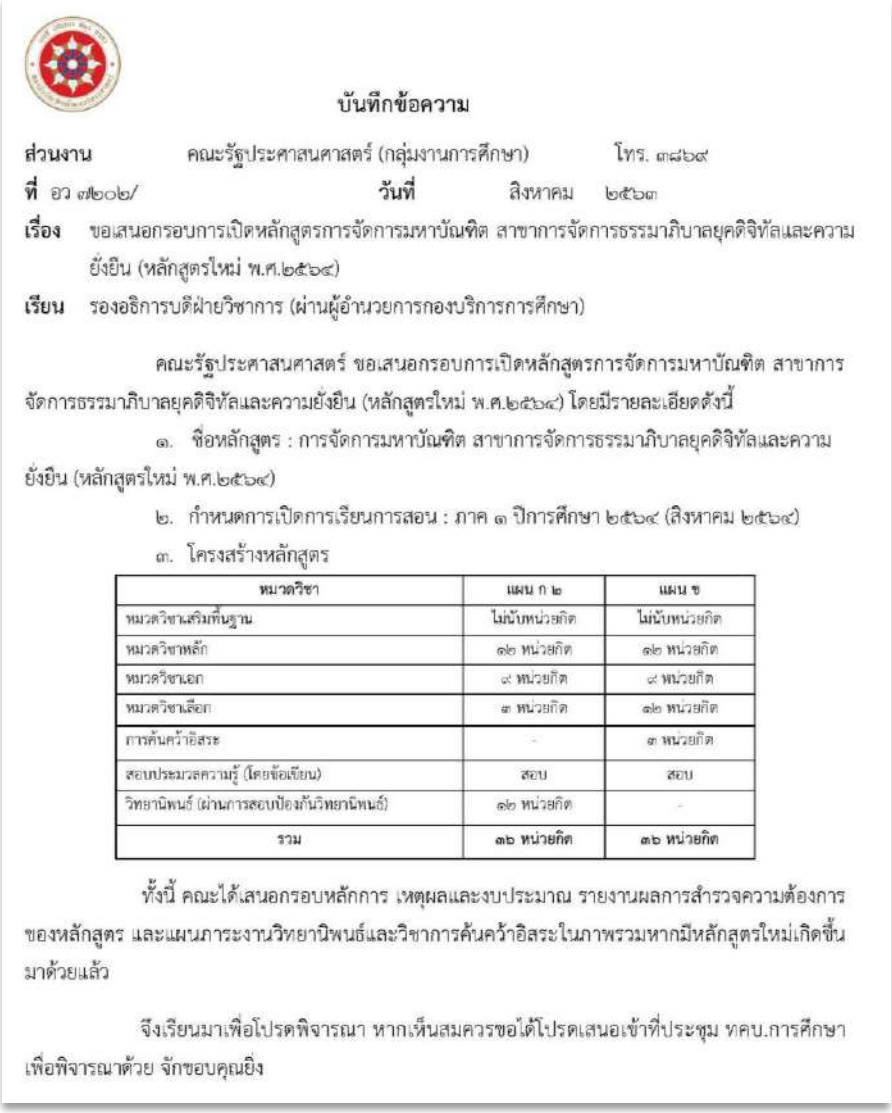

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะรัฐประศาสนศาสตร์ (กลุ่มงานการศึกษา) โทร. ๓๘๖๙

ที่ อว ๗๒๐๒/ **วันที่** สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเสนอกรอบการเปิดหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและความยั่งยืน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ.๒๕๖๔)

เรียน รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ (ผ่านผู้อำนวยการกองบริการการศึกษา)

คณะรัฐประศาสนศาสตร์ ขอเสนอกรอบการเปิดหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและความยั่งยืน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ.๒๕๖๔) โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ชื่อหลักสูตร : การจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและความยั่งยืน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ.๒๕๖๔)

๒. กำหนดการเปิดการเรียนการสอน : ภาค ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ (สิงหาคม ๒๕๖๔)

๓. โครงสร้างหลักสูตร

หมวดวิชา	แผน ก ๒	แผน ข
หมวดวิชาเสริมพื้นฐาน	ไม่นับหน่วยกิต	ไม่นับหน่วยกิต
หมวดวิชาหลัก	๑๒ หน่วยกิต	๑๒ หน่วยกิต
หมวดวิชาเอก	๙ หน่วยกิต	๙ หน่วยกิต
หมวดวิชาเลือก	๓ หน่วยกิต	๑๒ หน่วยกิต
การค้นคว้าอิสระ	-	๓ หน่วยกิต
สอบประมวลความรู้ (โดยข้อเขียน)	สอบ	สอบ
วิทยานิพนธ์ (ผ่านการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์)	๑๒ หน่วยกิต	-
รวม	๓๖ หน่วยกิต	๓๖ หน่วยกิต

ทั้งนี้ คณะได้เสนอกรอบหลักการ เหตุผลและงบประมาณ รายงานผลการสำรวจความต้องการของหลักสูตร และแผนภาระงานวิทยานิพนธ์และวิชาการค้นคว้าอิสระในภาพรวมหากมีหลักสูตรใหม่เกิดขึ้นมาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นสมควรขอได้โปรดเสนอเข้าที่ประชุม ทคบ.การศึกษาเพื่อพิจารณาด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ภาพที่ 4.8 ตัวอย่างบันทึกข้อความเสนอกรอบการเปิดหลักสูตรไปยังสถาบัน

กำหนดการประชุม ทคบ.ด้านการศึกษา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

ครั้งที่	วันประชุม	เวลา	หมายเหตุ
๑/๒๕๖๕	วันพุธที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๕	๐๙.๓๐ น.	ประชุม online
๒/๒๕๖๕	วันพุธที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕	๐๙.๓๐ น.	ประชุม online
๓/๒๕๖๕	วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๕	๐๙.๓๐ น.	ประชุม online
๔/๒๕๖๕	วันอังคารที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๕	๑๓.๓๐ น.	เลื่อนจากวันสงกรานต์
๕/๒๕๖๕	วันพุธที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕	๐๙.๓๐ น.	
๖/๒๕๖๕	วันพุธที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๕	๐๙.๓๐ น.	
๗/๒๕๖๕	วันอังคารที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕	๑๓.๓๐ น.	เลื่อนจากวันอาสาฬหบูชา
๘/๒๕๖๕	วันพุธที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๕	๐๙.๓๐ น.	
๙/๒๕๖๕	วันพุธที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๕	๐๙.๓๐ น.	
๑๐/๒๕๖๕	วันพุธที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๕	๐๙.๓๐ น.	
๑๑/๒๕๖๕	วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕	๐๙.๓๐ น.	
๑๒/๒๕๖๕	วันพุธที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๕	๐๙.๓๐ น.	

หมายเหตุ : ๑. กำหนดการประชุม ทคบ.ด้านการศึกษา : ทุกวันพุธที่ ๒ ของเดือน ยกเว้น เดือนเมษายน และ กรกฎาคม

กำหนดการประชุมในรายเดือน

๒. สถานที่ประชุม : ห้องประชุมอินทรภูวศักดิ์ ชั้น ๘ อาคารนราธิปพงศ์ประพันธ์ หรือ ระบบ Microsoft Teams ชื่อทีม ทคบ.ด้านการศึกษา

๓. ขอความร่วมมือให้ทุกหน่วยงานนำเสนอเรื่องบรรจุวาระการประชุมมายัง กองบริการการศึกษา ก่อนกำหนดการประชุมอย่างน้อย ๔ วันทำการ

ควรส่งเรื่องตามเวลาที่กำหนดเป็นอย่างน้อย

ภาพที่ 4.9 ภาพตัวอย่างกำหนดการประชุมของที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารด้านการศึกษา (ทคบ.ด้านการศึกษา) และกำหนดการส่งเอกสาร

ขั้นตอนที่ 10 ที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารด้านการศึกษา (ทคบ.ด้านการศึกษา) พิจารณากรอบหลักสูตร

ที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารด้านการศึกษา (ทคบ.ด้านการศึกษา) พิจารณากรอบหลักสูตร โดยรองคณบดีฝ่ายวิชาการ หรือประธานคณะทำงานพัฒนาหลักสูตร เป็นผู้นำเสนอในที่ประชุม ทั้งนี้ ผลการพิจารณาของที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารด้านการศึกษา (ทคบ.ด้านการศึกษา) อาจแบ่งได้ 2 กรณีดังนี้

1) ประชุมมีมติเห็นชอบ ให้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป
2) ที่ประชุมมีมติไม่เห็นชอบ อาจเป็นมติให้คณะพิจารณาทบทวนจัดทำ/ปรับปรุงกรอบหลักสูตร หรือจบกระบวนการก็ได้

กรณีได้รับความเห็นชอบ ทางกองบริการการศึกษาจะดำเนินการเสนอเรื่องไปยังที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสถาบัน (ทคบ.) ให้ต่อไป โดยคณะอาจจะต้องเพิ่มเติมข้อมูลในกรอบหลักสูตรตามมติที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารด้านการศึกษา (ทคบ.ด้านการศึกษา) ดังตัวอย่างในภาพที่ 4.10

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการบริหารสถาบันด้านการศึกษา
ครั้งที่ ๙/๒๕๖๓
วันพุธที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๓๐ น.
ผ่านระบบออนไลน์ Microsoft Teams ชื่อทีม "ทคบ.ด้านการศึกษา"
.....

ข้อมูลครั้งที่และวันประชุมสำหรับอ้างอิงในการดำเนินการ

๕.๕ กรอบการขอเปิดหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธรรมาภิบาลยุคดิจิทัล และความยั่งยืน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔)

นำเสนอจากคณะ

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ เสนอที่ประชุมพิจารณากรอบการขอเปิดหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและความยั่งยืน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔) สำหรับเนื้อหาของหลักสูตรมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

จึงเสนอที่ประชุมพิจารณา

มติและข้อเสนอแนะ

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบกรอบการขอเปิดหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธรรมาภิบาลยุคดิจิทัล และความยั่งยืน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔) โดยมีข้อเสนอแนะให้จัดทำข้อมูลประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม ก่อนนำเสนอที่ประชุม ทคบ. และที่ประชุมสภาสถาบัน เพื่อพิจารณาต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะ

- ๓๖ -

๑. เพิ่มรายละเอียดในรายวิชาของหลักสูตรว่าเนื้อหาของหลักสูตรครอบคลุมด้านใด และตำแหน่งงานใดบ้าง

๒. ข้อมูลการผลิตบัณฑิตของหลักสูตรตอบสนองตลาดแรงงานด้านใด

ภาพที่ 4.10 ภาพตัวอย่างมติที่การประชุมและข้อเสนอแนะจากที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารด้านการศึกษา (ทคบ.ด้านการศึกษา)

ขั้นตอนที่ 11 : ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสถาบัน (ทคบ.) พิจารณากรอบหลักสูตร

ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสถาบัน (ทคบ.) พิจารณากรอบหลักสูตร และหลังจากเสร็จสิ้นการประชุม เจ้าหน้าที่งานประชุมของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสถาบัน (ทคบ.) จะดำเนินการจัดทำเอกสารเสนอสภาสถาบันเพื่อพิจารณาอนุมัติกรอบต่อไป สำหรับคณะ ให้ดำเนินการติดตามมติที่ประชุมในกรณีที่ที่ประชุมมีความเห็นหรือข้อเสนอแนะให้เพิ่มเติมข้อมูลใดๆ

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารสถาบัน

ครั้งที่ ๙/๒๕๖๓

วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๓

ข้อมูลครั้งที่และวันประชุมสำหรับอ้างอิงในการดำเนินการ

ณ ห้องประชุมสิริวัฒนภักดี ชั้น ๑๑ อาคารนราธิปพงศ์ประพันธ์

๔.๒.๘ กรอบการขอเปิดหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและความยั่งยืน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔) คณะรัฐประศาสนศาสตร์ (รศ./กบ.)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ เสนอว่า ตามที่ ที่ประชุม ทคบ.ด้านการศึกษา ครั้งที่ ๙/๒๕๖๓ เมื่อวันพุธที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบกรอบการขอเปิดหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและความยั่งยืน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔) สำหรับเนื้อหาของหลักสูตรมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

รวม	๓๖ หน่วยกิต	๓๖ หน่วยกิต

ผู้นำเสนอจากคณะ

ในการนี้ คณบดีคณะรัฐประศาสนศาสตร์ได้นำเสนอกรอบหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ การผลิตบัณฑิตเพื่อตอบสนองแรงงาน แผนการรับนักศึกษาและแผนสำเร็จการศึกษา ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรและการคำนวณจุดคุ้มทุน ผลสำรวจการเปิดหลักสูตร และรายงานผลการสำรวจความต้องการของหลักสูตรที่จะเปิดใหม่เพิ่มเติมด้วย

รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุม

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

มติและข้อเสนอแนะ

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบกรอบการขอเปิดหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและความยั่งยืน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔) คณะรัฐประศาสนศาสตร์ โดยคณะขอตัดคำว่า *"...สาขาวิชาการจัดการธรรมาภิบาล..."* ***เป็น "สาขาวิชาธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและความยั่งยืน..."*** เนื่องจากมีความซ้ำซ้อนกับชื่อหลักสูตร

ทั้งนี้ เมื่อแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ให้*นำเสนอที่ประชุมสภาสถาบันเพื่อพิจารณา*ต่อไป

๒๖ ข้อเสนอแนะ

อนึ่ง ที่ประชุมมีข้อเสนอแนะว่า กลุ่มเป้าหมายของนักศึกษาที่จะมาเรียนในหลักสูตรดังกล่าว ส่วนหนึ่งอาจมาจากผู้เข้าอบรมในหลักสูตร DAD (Development Administrator in Digital Era) ถ้าสามารถเก็บหน่วยกิตและเทียบโอนหน่วยกิตได้ อาจทำให้ผู้เข้าอบรมสนใจเรียนต่อปริญญาโทในหลักสูตรดังกล่าว และช่วยเพิ่มความน่าสนใจได้มากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 4.11 ภาพตัวอย่างมติที่การประชุมและข้อเสนอแนะจากที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสถาบัน (ทคบ.)

ขั้นตอนที่ 12 : ที่ประชุมสภาสถาบัน พิจารณากรอบหลักสูตร

ที่ประชุมสภาสถาบัน พิจารณากรอบหลักสูตร โดยมีคณบดีและ/หรือประธานคณะทำงานพัฒนาหลักสูตรเป็นผู้เตรียมตอบข้อคำถามจากที่ประชุมสภาสถาบัน และหากที่ประชุมสภาสถาบันมีมติอนุมัติกรอบหลักสูตรแล้ว ให้ดำเนินการต่อในขั้นตอนที่ 13 โดยที่ประชุมอาจมีข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะสำหรับการจัดทำหลักสูตรด้วย

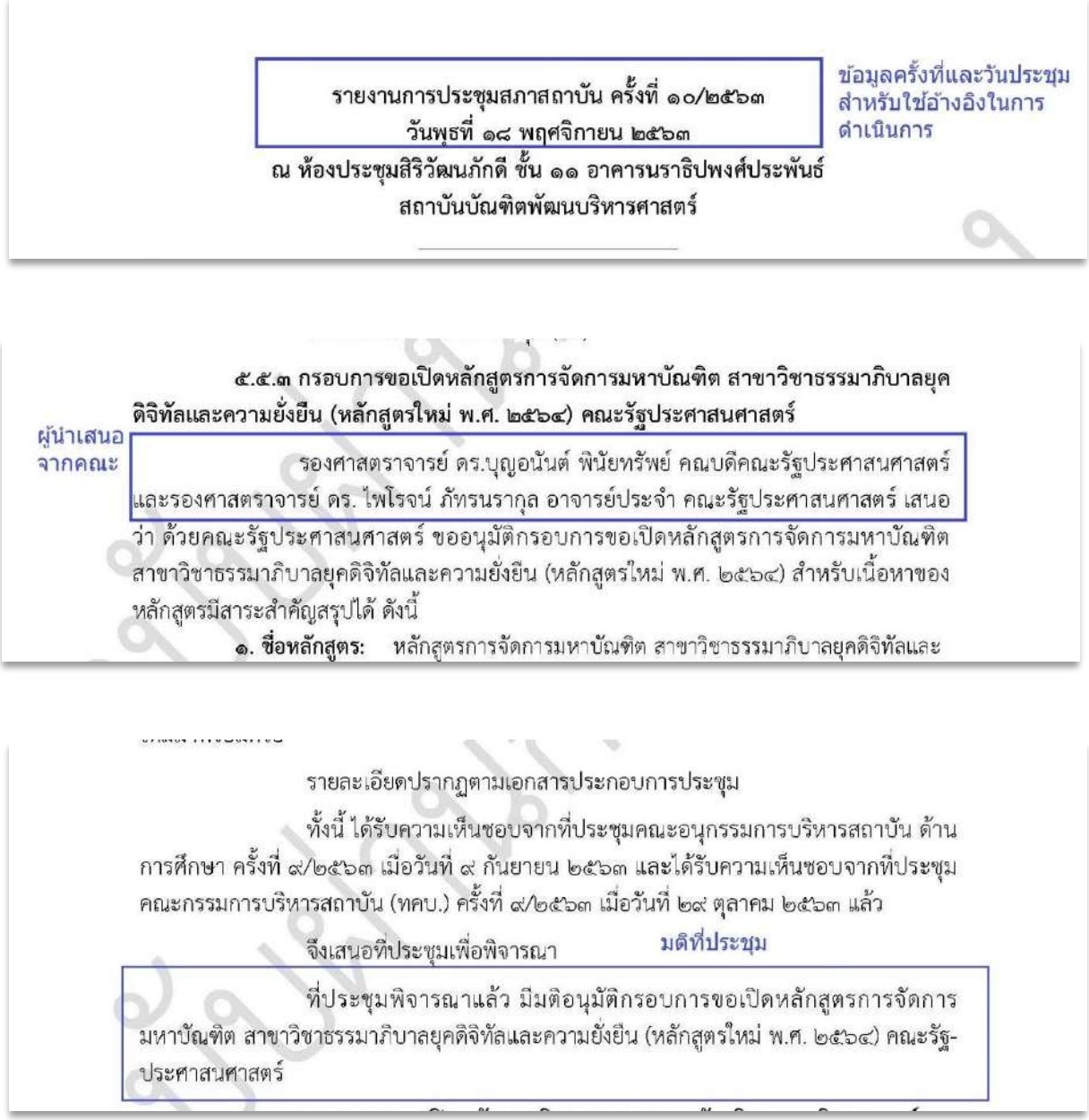

รายงานการประชุมสภาสถาบัน ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๓
วันพุธที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
ณ ห้องประชุมสิริวัฒนภักดี ชั้น ๑๑ อาคารนราธิปพงศ์ประพันธ์
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ข้อมูลครั้งที่และวันประชุมสำหรับใช้อ้างอิงในการดำเนินการ

๕.๕.๓ กรอบการขอเปิดหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและความยั่งยืน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔) คณะรัฐประศาสนศาสตร์

ผู้นำเสนอจากคณะ

รองศาสตราจารย์ ดร.บุญอนันต์ พินัยทรัพย์ คณบดีคณะรัฐประศาสนศาสตร์ และรองศาสตราจารย์ ดร. ไพโรจน์ ภัทรนรากุล อาจารย์ประจำ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ เสนอว่า ด้วยคณะรัฐประศาสนศาสตร์ ขออนุมัติกรอบการขอเปิดหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและความยั่งยืน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔) สำหรับเนื้อหาของหลักสูตรมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๑. ชื่อหลักสูตร: หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและ

รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุม

ทั้งนี้ ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารสถาบัน ด้านการศึกษา ครั้งที่ ๙/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๓ และได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสถาบัน (ทคบ.) ครั้งที่ ๙/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ แล้ว

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

มติที่ประชุม

ที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีมติอนุมัติกรอบการขอเปิดหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและความยั่งยืน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔) คณะรัฐประศาสนศาสตร์

ภาพที่ 4.12 ภาพตัวอย่างมติที่การประชุมและข้อเสนอแนะจากที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสถาบัน (ทคบ.)

ขั้นตอนที่ 13 จัดทำรายละเอียดหลักสูตรเสนอที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะพิจารณา

เนื่องจากรายละเอียดหลักสูตรหรือรูปเล่มหลักสูตร มีรายละเอียดค่อนข้างมาก ผู้เขียนจึงขอระบุเนื้อหาในแต่ละหมวดและหัวข้อโดยสังเขป โดยอ้างอิงจากฟอร์ม มคอ.2 ซึ่งเป็นฟอร์มหลักสูตรก่อนหน้ามีการประกาศกฎกระทรวง เรื่อง มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565 แต่เนื่องจากแบบฟอร์ม มคอ.2 มีความครอบคลุมเนื้อหา จึงขออ้างอิงเป็นแนวทางดังนี้

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย

1. ชื่อหลักสูตร
2. ชื่อปริญญา
3. วิชาเอกหรือความเชี่ยวชาญเฉพาะหลักสูตร
4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร
5. รูปแบบของหลักสูตร
6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร
7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน
8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังจบการศึกษา
9. ชื่อ-นามสกุล เลขประจำตัวประชาชน ตำแหน่ง และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
10. สถานที่จัดการเรียนการสอน
11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร
12. ผลกระทบจากข้อ 11 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน
13. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/หลักสูตรอื่นของสถาบัน

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญาและ/หรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2. แผนพัฒนาปรับปรุง

หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา
2. การดำเนินการหลักสูตร
    - 2.1 วัน – เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน
    - 2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา
    - 2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า
    - 2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนักศึกษาแรกเข้า

2.5 แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี

2.6 งบประมาณตามแผน

2.7 ระบบการจัดการศึกษา

2.8 การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย

3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

3.1 หลักสูตร

3.1.1 จำนวนหน่วยกิต

3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร

3.1.3 รายวิชา

3.1.4 แผนการศึกษา

3.1.5 คำอธิบายรายวิชา

3.2 ชื่อ-สกุล เลขประจำตัวบัตรประจำตัวประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิอาจารย์

3.2.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

3.2.2 อาจารย์ประจำหลักสูตร

3.2.2 อาจารย์พิเศษ

4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงานหรือสหกิจศึกษา)

4.1 คำอธิบายโดยย่อ

4.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้

4.3 ช่วงเวลา

4.4 การจัดเวลาและตารางสอน

5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงงานหรืองานวิจัย

5.1 คำอธิบายโดยย่อ

5.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้

5.3 ช่วงเวลา

5.4 จำนวนหน่วยกิต

5.5 การเตรียมการ

5.6 กระบวนการประเมินผล

หมวดที่ 4 ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

2. การพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา ต้องมีอย่างน้อยสี่ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ 2) ด้านทักษะ 3) ด้านจริยธรรม 4) ด้านลักษณะบุคคล

3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

4. ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้

หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

2. กระบวนการทดสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

หมวดที่ 6 การพัฒนาอาจารย์และบุคลากร

1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์และบุคลากร

หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

1. การกำกับมาตรฐาน

2. บัณฑิต

3. นักศึกษา

4. อาจารย์

5. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

หมวดที่ 8 การประเมิน และปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

1. การประเมินประสิทธิผลของการสอนในหลักสูตร

2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

4. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์การสอน

ภาคผนวก จะต้องประกอบด้วยเอกสารอย่างน้อย ดังนี้

1. คำสั่งแต่งตั้งกรรมการพัฒนาหลักสูตร

2. ประวัติอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร

3. ข้อบังคับสถาบันฯ ว่าด้วยการศึกษา

4. เอกสารอื่นๆ (ถ้ามี)

ขั้นตอนที่ 14 : ที่ประชุมกรรมการประจำคณะพิจารณารายละเอียดหลักสูตร

ที่ประชุมกรรมการประจำคณะพิจารณารายละเอียดหลักสูตรตามที่คณะทำงานพัฒนาหลักสูตรจัดทำ หากที่ประชุมเห็นชอบ ให้ดำเนินการตามขั้นตอนที่ 15 ต่อไป

ขั้นตอนที่ 15 : เสนอรายละเอียดหลักสูตรให้กองบริการการศึกษาตรวจสอบ และบรรจุวาระเข้าที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารด้านการศึกษา (ทคบ.ด้านการศึกษา)

เจ้าหน้าที่พัฒนาหลักสูตรจัดทำบันทึกข้อความเสนอรายละเอียดหลักสูตรไปยังสถาบันตามขั้นตอน โดยในขั้นตอนแรกเป็นการเสนอให้ที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารด้านการศึกษา (ทคบ.ด้านการศึกษา) พิจารณา และเพื่อให้การพิจารณาหลักสูตรเป็นไปอย่างถูกต้องและราบรื่น ควรส่งเรื่องให้กองบริการการศึกษาตรวจสอบความถูกต้องล่วงหน้าในเวลาที่เหมาะสม เผื่อกรณีจะต้องปรับแก้ไขข้อมูล ก่อนกำหนดการส่งเอกสารเพื่อเสนอเข้าที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารด้านการศึกษา (ทคบ.ด้านการศึกษา) อย่างน้อย 4 วันทำการ หากกองบริการการศึกษาตรวจสอบหลักสูตรเรียบร้อยแล้ว ให้จัดทำเอกสารหลักสูตรจำนวน 25 ชุดสำหรับกรรมการในที่ประชุม ดังตัวอย่างบันทึกข้อความเสนอรายละเอียดหลักสูตรในภาพที่ 4.13

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะรัฐประศาสนศาสตร์ (กลุ่มงานการศึกษา) โทร. ๓๘๖๙

ที่ อว ๗๒๐๒/ **วันที่** พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเสนอหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและความยั่งยืน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ.๒๕๖๔)

เรียน รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ (ผ่านผู้อำนวยการกองบริการการศึกษา)

อ้างอิงมติที่ประชุมสภาสถาบันที่อนุมัติกรอบหลักสูตร

ตามที่คณะรัฐประศาสนศาสตร์ ได้เสนอกรอบการเปิดหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและความยั่งยืน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ.๒๕๖๔) และที่ประชุมสภาสถาบัน ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๓ เมื่อวันพุธที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ได้มีมติอนุมัติกรอบหลักสูตรดังกล่าวแล้ว นั้น

ในการนี้ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ จึงขอเสนอหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและความยั่งยืน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ.๒๕๖๔) โดยมีข้อมูลสรุป ดังนี้

๑. ชื่อหลักสูตร : การจัดการมหาบัณฑิต สาขาธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและความยั่งยืน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ.๒๕๖๔)

๒. กำหนดการเปิดการเรียนการสอน : ภาค ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ (สิงหาคม ๒๕๖๔)

๓. ใช้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๕๘

๔. โครงสร้างหลักสูตร

หมวดวิชา	แผน ก ๒	แผน ข
หมวดวิชาเสริมพื้นฐาน	ไม่นับหน่วยกิต	ไม่นับหน่วยกิต
หมวดวิชาหลัก	๑๒ หน่วยกิต	๑๒ หน่วยกิต
หมวดวิชาเอก	๙ หน่วยกิต	๙ หน่วยกิต
หมวดวิชาเลือก	๓ หน่วยกิต	๑๒ หน่วยกิต
การค้นคว้าอิสระ	-	๓ หน่วยกิต
สอบประมวลความรู้ (โดยข้อเขียน)	สอบ	สอบ
วิทยานิพนธ์ (ผ่านการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์)	๑๒ หน่วยกิต	-
รวม	**๓๖ หน่วยกิต**	**๓๖ หน่วยกิต**

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นสมควรขอได้โปรดเสนอเข้าที่ประชุม ทคบ.การศึกษา เพื่อพิจารณาด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ภาพที่ 4.13 ภาพตัวอย่างบันทึกข้อความเสนอรายละเอียดหลักสูตรไปยังที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารด้านการศึกษา (ทคบ.ด้านการศึกษา)

ขั้นตอนที่ 16 : ที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารด้านการศึกษา (ทคบ.ด้านการศึกษา) พิจารณาเล่มหลักสูตร

ที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารด้านการศึกษา (ทคบ.ด้านการศึกษา) พิจารณารายละเอียดหลักสูตร โดยรองคณบดีฝ่ายวิชาการ หรือประธานคณะทำงานพัฒนาหลักสูตร เป็นผู้นำเสนอในที่ประชุม ทั้งนี้ ผลการพิจารณาของที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารด้านการศึกษา (ทคบ.ด้านการศึกษา) อาจแบ่งได้ 2 กรณีดังนี้

1) ประชุมมีมติเห็นชอบ ให้ดำเนินการตามขั้นตอนที่ 17
2) ที่ประชุมมีมติไม่เห็นชอบ อาจเป็นมติให้คณะพิจารณาทบทวนจัดทำ/ปรับปรุง ให้ดำเนินการตามขั้นตอนที่ 13

กรณีได้รับความเห็นชอบ ทางกองบริการการศึกษาจะดำเนินการเสนอเรื่องไปยังที่ประชุมสภาวิชาการให้ต่อไป

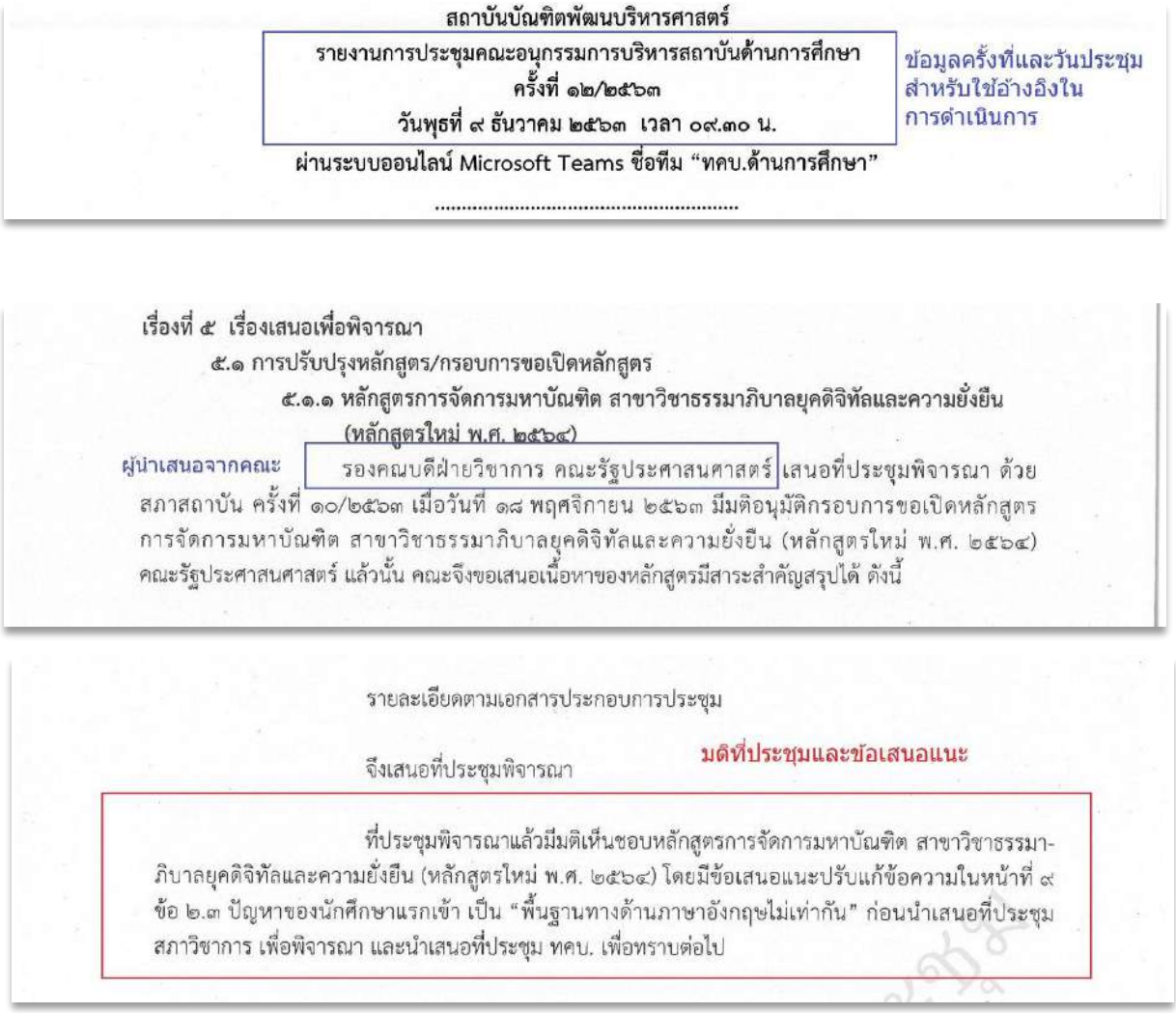

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการบริหารสถาบันด้านการศึกษา
ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๓
วันพุธที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๓๐ น.

ข้อมูลครั้งที่และวันประชุมสำหรับใช้อ้างอิงในการดำเนินการ

ผ่านระบบออนไลน์ Microsoft Teams ชื่อทีม "ทคบ.ด้านการศึกษา"

.....

เรื่องที่ ๕ เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

๕.๑ การปรับปรุงหลักสูตร/กรอบการขอเปิดหลักสูตร

๕.๑.๑ หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและความยั่งยืน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔)

ผู้นำเสนอจากคณะ รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ เสนอที่ประชุมพิจารณา ด้วยสภาสถาบัน ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ มีมติอนุมัติกรอบการขอเปิดหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและความยั่งยืน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔) คณะรัฐประศาสนศาสตร์ แล้วนั้น คณะจึงขอเสนอเนื้อหาของหลักสูตรมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

รายละเอียดตามเอกสารประกอบการประชุม

จึงเสนอที่ประชุมพิจารณา

มติที่ประชุมและข้อเสนอแนะ

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและความยั่งยืน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔) โดยมีข้อเสนอแนะปรับแก้ข้อความในหน้าที่ ๙ ข้อ ๒.๓ ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า เป็น "พื้นฐานทางด้านภาษาอังกฤษไม่เท่ากัน" ก่อนนำเสนอที่ประชุมสภาวิชาการ เพื่อพิจารณา และนำเสนอที่ประชุม ทคบ. เพื่อทราบต่อไป

ภาพที่ 4.14 ภาพตัวอย่างมติที่การประชุมและข้อเสนอแนะจากที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารด้านการศึกษา (ทคบ.ด้านการศึกษา)

ขั้นตอนที่ 17 : ปรับแก้เล่มหลักสูตรตามข้อเสนอแนะของที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารด้านการศึกษา (ทคบ.ด้านการศึกษา)

ปรับแก้เล่มหลักสูตรตามข้อเสนอแนะของที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารด้านการศึกษา (ทคบ.ด้านการศึกษา) โดยแบ่งเป็น 2 กรณีดังนี้

1) การปรับแก้ไขที่คณะทำงานพัฒนาหลักสูตรสามารถตัดสินใจได้

2) การปรับแก้ไขที่ต้องพิจารณาโดยที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะ

จากทั้ง 2 ข้อดังกล่าว หากคณะยืนยันจะไม่ปรับแก้ไขรายละเอียดหลักสูตร ให้เตรียมนำเสนอเหตุผลกับที่ประชุมสภาวิชาการในขั้นตอนที่ 18 ต่อไป

ขั้นตอนที่ 18 : ที่ประชุมสภาวิชาการพิจารณาเล่มหลักสูตร

ที่ประชุมสภาวิชาการพิจารณาเล่มหลักสูตร โดยคณบดีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย (ต้องเป็นอาจารย์ เช่น รองคณบดีฝ่ายวิชาการ หรือประธานคณะทำงานพัฒนาหลักสูตร) เป็นผู้ให้ข้อมูลแก่ที่ประชุม และรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการจะเป็นผู้นำเสนอหลักสูตร โดยปัจจุบันที่ประชุมสภาวิชาการจัดประชุมทุกวันอังคาร สัปดาห์ที่ 4 ของเดือน จัดเตรียมเอกสาร 15 ชุด

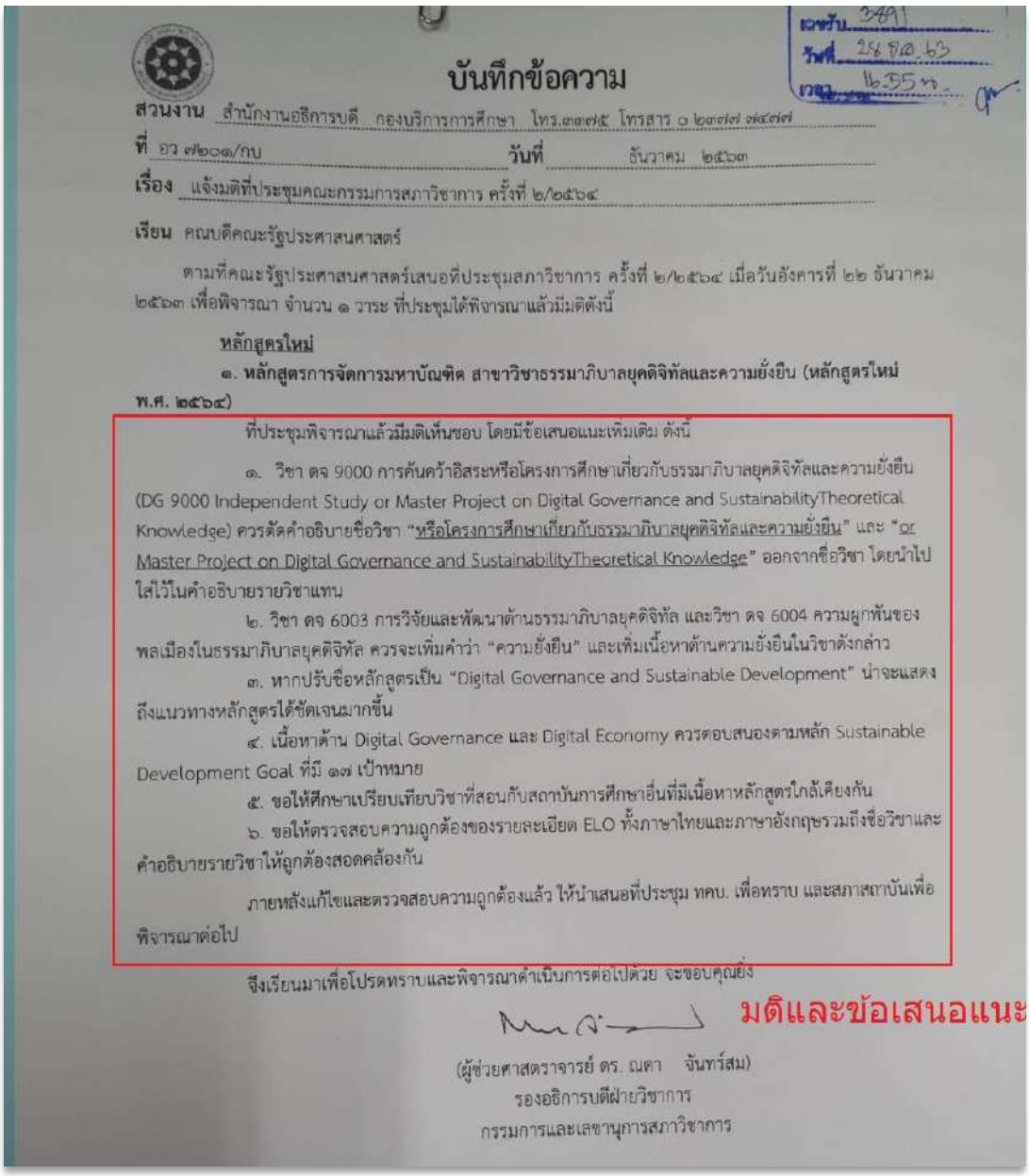

เวลา 3491
วันที่ 28 ธ.ค. 63
เวลา 16.55 น.

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน สำนักงานอธิการบดี กองบริการการศึกษา โทร.๓๓๗๕ โทรสาร ๐ ๒๓๗๗ ๗๔๗๗

ที่ อว ๗๒๐๑/กบ **วันที่** ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง แจ้งมติที่ประชุมคณะกรรมการสภาวิชาการ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔

เรียน คณบดีคณะรัฐประศาสนศาสตร์

ตามที่คณะรัฐประศาสนศาสตร์เสนอที่ประชุมสภาวิชาการ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ เพื่อพิจารณา จำนวน ๑ วาระ ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วมีมติดังนี้

หลักสูตรใหม่

๑. หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและความยั่งยืน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔)

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

๑. วิชา ดจ 9000 การค้นคว้าอิสระหรือโครงการศึกษาเกี่ยวกับธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและความยั่งยืน (DG 9000 Independent Study or Master Project on Digital Governance and SustainabilityTheoretical Knowledge) ควรตัดคำอธิบายชื่อวิชา "หรือโครงการศึกษาเกี่ยวกับธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและความยั่งยืน" และ "or Master Project on Digital Governance and SustainabilityTheoretical Knowledge" ออกจากชื่อวิชา โดยนำไปใส่ไว้ในคำอธิบายรายวิชาแทน

๒. วิชา ดจ 6003 การวิจัยและพัฒนาด้านธรรมาภิบาลยุคดิจิทัล และวิชา ดจ 6004 ความผูกพันของพลเมืองในธรรมาภิบาลยุคดิจิทัล ควรจะเพิ่มคำว่า "ความยั่งยืน" และเพิ่มเนื้อหาด้านความยั่งยืนในวิชาดังกล่าว

๓. หากปรับชื่อหลักสูตรเป็น "Digital Governance and Sustainable Development" น่าจะแสดงถึงแนวทางหลักสูตรได้ชัดเจนมากขึ้น

๔. เนื้อหาด้าน Digital Governance และ Digital Economy ควรตอบสนองตามหลัก Sustainable Development Goal ที่มี ๑๗ เป้าหมาย

๕. ขอให้ศึกษาเปรียบเทียบวิชาที่สอนกับสถาบันการศึกษาอื่นที่มีเนื้อหาหลักสูตรใกล้เคียงกัน

๖. ขอให้ตรวจสอบความถูกต้องของรายละเอียด ELO ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษรวมถึงชื่อวิชาและคำอธิบายรายวิชาให้ถูกต้องสอดคล้องกัน

ภายหลังแก้ไขและตรวจสอบความถูกต้องแล้ว ให้นำเสนอที่ประชุม ทคบ. เพื่อทราบ และสภาสถาบันเพื่อพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

มติและข้อเสนอแนะ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณดา จันทร์สม)
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
กรรมการและเลขานุการสภาวิชาการ

ภาพที่ 4.15 ภาพตัวอย่างบันทึกข้อความแจ้งมติที่ประชุมสภาวิชาการ

อนึ่ง ในขั้นตอนนี้มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากสภาวิชาการมีอำนาจและหน้าที่คือพิจารณากลั่นกรองหลักสูตร ดังนั้น ควรจัดทำเอกสารและสไลด์นำเสนอให้ครบถ้วน สมบูรณ์ ไม่มีข้อผิดพลาด หรือผิดพลาดน้อยที่สุด และผู้ที่เป็นตัวแทนคณะในการให้ข้อมูลและตอบคำถามที่ประชุมควรเตรียมตัวไปให้พร้อมมากที่สุดด้วย

ขั้นตอนที่ 19 : ปรับแก้เล่มหลักสูตรตามข้อเสนอแนะของที่ประชุมสภาวิชาการ

ปรับแก้เล่มหลักสูตรและข้อมูลประกอบการพิจารณาอื่นๆ ตามข้อเสนอแนะของที่ประชุมสภาวิชาการ ตามที่ได้กล่าวในขั้นตอนที่ 18 ว่าเนื่องจากสภาวิชาการมีอำนาจและหน้าที่คือพิจารณากลั่นกรองหลักสูตร มติรวมถึงข้อเสนอแนะของที่ประชุมสภาวิชาการถือเป็นข้อเสนอแนะที่คณะต้องนำไปพิจารณาเป็นอย่างยิ่ง หากไม่ปรับตามคำแนะนำจะต้องระบุเหตุผล/ความจำเป็นให้ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสถาบัน (ทคบ.) ทราบในขั้นตอนต่อไปด้วย

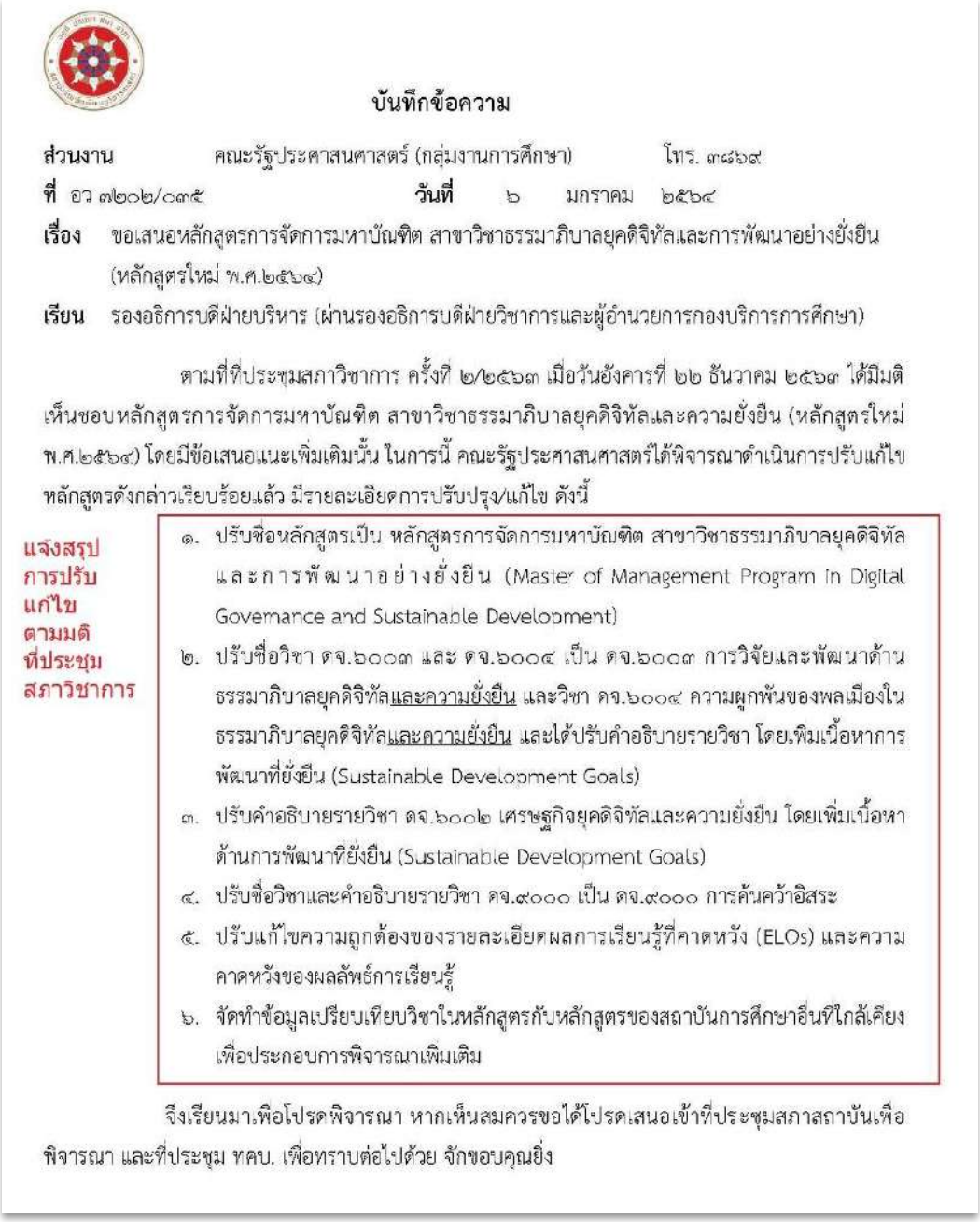

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะรัฐประศาสนศาสตร์ (กลุ่มงานการศึกษา) โทร. ๓๘๖๙

ที่ อว ๓๒๐๒/๐๓๕ **วันที่** ๖ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเสนอหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและการพัฒนาอย่างยั่งยืน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ.๒๕๖๔)

เรียน รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร (ผ่านรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและผู้อำนวยการกองบริการการศึกษา)

ตามที่ที่ประชุมสภาวิชาการ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและความยั่งยืน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ.๒๕๖๔) โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมนั้น ในการนี้ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ได้พิจารณาดำเนินการปรับแก้ไขหลักสูตรดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว มีรายละเอียดการปรับปรุง/แก้ไข ดังนี้

แจ้งสรุปการปรับแก้ไขตามมติที่ประชุมสภาวิชาการ

๑. ปรับชื่อหลักสูตรเป็น หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Master of Management Program in Digital Governance and Sustainable Development)
๒. ปรับชื่อวิชา ดจ.๖๐๐๓ และ ดจ.๖๐๐๔ เป็น ดจ.๖๐๐๓ การวิจัยและพัฒนาด้านธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและความยั่งยืน และวิชา ดจ.๖๐๐๔ ความผูกพันของพลเมืองในธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและความยั่งยืน และได้ปรับคำอธิบายรายวิชา โดยเพิ่มเนื้อหาการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals)
๓. ปรับคำอธิบายรายวิชา ดจ.๖๐๐๒ เศรษฐกิจยุคดิจิทัลและความยั่งยืน โดยเพิ่มเนื้อหาด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals)
๔. ปรับชื่อวิชาและคำอธิบายรายวิชา ดจ.๙๐๐๐ เป็น ดจ.๙๐๐๐ การค้นคว้าอิสระ
๕. ปรับแก้ไขความถูกต้องของรายละเอียดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (ELOs) และความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้
๖. จัดทำข้อมูลเปรียบเทียบวิชาในหลักสูตรกับหลักสูตรของสถาบันการศึกษาอื่นที่ใกล้เคียงเพื่อประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นสมควรขอได้โปรดเสนอเข้าที่ประชุมสภาสถาบันเพื่อพิจารณา และที่ประชุม ทคบ. เพื่อทราบต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ภาพที่ 4.16 ภาพตัวอย่างบันทึกข้อความเสนอที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสถาบัน (ทคบ.) และที่ประชุมสภาสถาบัน

ขั้นตอนที่ 20 : ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสถาบัน (ทคบ.) รับทราบเล่มหลักสูตร

ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสถาบัน (ทคบ.) รับทราบเล่มหลักสูตร โดยกองบริการการศึกษาจะเป็นฝ่ายประสานงานเสนอวาระให้กับเจ้าหน้าที่งานประชุม ทคบ.

รายงานการประชุมสภาสถาบัน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔
วันพุธที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๔
ณ ห้องประชุมสิริวัฒนภักดี ชั้น ๑๑ อาคารนราธิปพงศ์ประพันธ์
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Microsoft Teams

ข้อมูลครั้งที่และวันประชุม
สำหรับใช้อ้างอิง
ในการดำเนินการ

๕.๕.๕ หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและการพัฒนาอย่างยั่งยืน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔) ผู้นำเสนอจากคณะ

รองศาสตราจารย์ ดร.บุญอนันต์ พินัยทรัพย์ คณบดีคณะรัฐประศาสนศาสตร์ เสนอว่า คณะรัฐประศาสนศาสตร์ขออนุมัติหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและการพัฒนาอย่างยั่งยืน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔) สำหรับเนื้อหาของหลักสูตรมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๑. **ชื่อหลักสูตร :** หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและการพัฒนา

รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุม

ทั้งนี้ ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารสถาบัน ด้านการศึกษา ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ และได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสภาวิชาการ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ แล้ว

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

มติที่ประชุม

ที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีมติอนุมัติหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและการพัฒนาอย่างยั่งยืน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔) คณะรัฐประศาสน

มติที่ประชุมและข้อเสนอแนะ

ศาสตร์ โดยที่ประชุมสภาสถาบันให้คณะรัฐประศาสนศาสตร์ปรับชื่อหลักสูตรให้สอดคล้องกับโครงสร้าง วัตถุประสงค์ ปรัชญา และรายวิชาที่ทำการสอนในหลักสูตร โดยคณะรัฐประศาสนศาสตร์อาจพิจารณาคัดเลือกชื่อหลักสูตรจากที่ประชุมสภาสถาบันนำเสนอ ดังนี้

๑. หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลดิจิทัลเพื่อความยั่งยืน (Master of Management Program in Digital Governance and for Sustainability)

๒. หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลดิจิทัล (Master of Management Program in Digital Governance)

๓. หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาความยั่งยืนด้านธรรมาภิบาลดิจิทัล (Master of Management Program in Sustainable Digital Governance)

ภาพที่ 4.17 ภาพมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสถาบัน (ทคบ.) และข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนที่ 21 : ที่ประชุมสภาสถาบันพิจารณาอนุมัติหลักสูตร

ที่ประชุมสภาสถาบันพิจารณาอนุมัติหลักสูตร หลักสูตร โดยมีคณบดีและ/หรือประธานคณะทำงานพัฒนาหลักสูตร เป็นผู้เตรียมตอบข้อคำถามจากที่ประชุมสภาสถาบัน

อนึ่ง ในการประชุมครั้งสุดท้ายนี้ ผู้เขียนมีความเห็นว่าเป็นการประชุมครั้งที่สำคัญที่สุด จึงมีข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานดังนี้

- ตัวแทนผู้ตอบข้อคำถามของที่ประชุมสภาสถาบัน ควรเป็นผู้ที่สามารถตัดสินใจในเรื่องสำคัญได้ เช่น กรณีที่ประชุมสภาสถาบันมีข้อสังเกตให้ปรับชื่อหลักสูตร จะได้เสร็จสิ้นในการประชุมครั้งนี้ได้เลย ไม่ต้องรอเข้ากระบวนการดังกล่าวในเดือนถัดไป
- หากเจ้าหน้าที่พัฒนาหลักสูตรนำเอกสาร/ข้อมูลต่างๆ ไปร่วมเตรียมตอบข้อซักถามของที่ประชุมได้ก็จะเป็นการดีมาก (นั่งรอนอกห้องประชุม)

รายงานการประชุมสภาสถาบัน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔
วันพุธที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๔
ณ ห้องประชุมสิริวัฒนภักดี ชั้น ๑๑ อาคารนราธิปพงศ์ประพันธ์
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Microsoft Teams

ข้อมูลครั้งที่และวันประชุม สำหรับใช้อ้างอิง ในการดำเนินการ

๕.๕.๕ หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและการพัฒนาอย่างยั่งยืน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔)

ผู้นำเสนอจากคณะ

รองศาสตราจารย์ ดร.บุญอนันต์ พินัยทรัพย์ คณบดีคณะรัฐประศาสนศาสตร์ เสนอว่า คณะรัฐประศาสนศาสตร์ขออนุมัติหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและการพัฒนาอย่างยั่งยืน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔) สำหรับเนื้อหาของหลักสูตรมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๑. **ชื่อหลักสูตร** : หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและการพัฒนา

รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุม

ทั้งนี้ ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารสถาบัน ด้านการศึกษา ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ และได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสภาวิชาการ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ แล้ว

มติที่ประชุม

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

ที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีมติอนุมัติหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและการพัฒนาอย่างยั่งยืน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔) คณะรัฐประศาสน

ภาพที่ 4.18 ภาพมติที่ประชุมสภาสถาบันและข้อเสนอแนะ

มติที่ประชุมและข้อเสนอแนะ

ศาสตร์ โดยที่ประชุมสภาสถาบันให้คณะรัฐประศาสนศาสตร์ปรับชื่อหลักสูตรให้สอดคล้องกับโครงสร้าง วัตถุประสงค์ ปรัชญา และรายวิชาที่ทำการสอนในหลักสูตร โดยคณะรัฐประศาสนศาสตร์อาจพิจารณาคัดเลือกชื่อหลักสูตรจากที่ประชุมสภาสถาบันนำเสนอ ดังนี้

๑. หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลดิจิทัลเพื่อความยั่งยืน (Master of Management Program in Digital Governance and for Sustainability)

๒. หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลดิจิทัล (Master of Management Program in Digital Governance)

๓. หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาความยั่งยืนด้านธรรมาภิบาลดิจิทัล (Master of Management Program in Sustainable Digital Governance)

ภาพที่ 4.18 ภาพมติที่ประชุมสภาสถาบันและข้อเสนอแนะ (ต่อ)

ขั้นตอนที่ 22 : จัดทำเล่มหลักสูตรและแบบรายงาน มคอ.04, มคอ.06

เจ้าหน้าที่พัฒนาหลักสูตรจัดทำเล่มหลักสูตร แบ่งเป็นสำหรับนำส่งคณะกรรมการการอุดมศึกษาจำนวน 2 เล่ม สำหรับกองบริการการศึกษา จำนวน 6 เล่ม และสำหรับเจ้าหน้าที่หลักสูตรตามจำนวนจริง และสำหรับกลุ่มงานแผนและพัฒนาของคณะ และแบบรายงาน มคอ.04, มคอ.06 โดยมีการกรอกข้อมูลในส่วนต่างๆ ดังต่อไปนี้

มคอ.04

แบบรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับปริญญาโท
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
คณะรัฐประศาสนศาสตร์

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อหลักสูตร จากหมวดที่ 1 ข้อ 1

(ภาษาไทย) หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลดิจิทัลเพื่อความยั่งยืน

จากหมวดที่ 1 ข้อ 2 (ภาษาอังกฤษ) Master of Management Program in Digital Governance for Sustainability

2. ชื่อปริญญา (ภาษาไทย) การจัดการมหาบัณฑิต (ธรรมาภิบาลดิจิทัลเพื่อความยั่งยืน)

(ภาษาอังกฤษ) Master of Management (Digital Governance for Sustainability)

อักษรย่อปริญญา (ภาษาไทย) กจ.ม. (ธรรมาภิบาลดิจิทัลเพื่อความยั่งยืน)

(ภาษาอังกฤษ) M.M. (Digital Governance for Sustainability)

หลักเกณฑ์ในการเรียกชื่อปริญญา

☑ เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ครุยวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครุยประจำตำแหน่ง ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2558

☑ เป็นไปตามเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาของ กกอ.

☐ ไม่เป็นไปตามเกณฑ์แต่ได้รับความเห็นชอบให้ใช้ชื่อปริญญานี้จาก กกอ. เมื่อ.....

3. สถานภาพของหลักสูตร จากหมวดที่ 1 ข้อ 6

☑ หลักสูตรใหม่ ⇨ กำหนดเปิดสอน เดือนสิงหาคม พ.ศ.2564 ระบุเดือนและ พ.ศ.ให้ตรงกับภาคการศึกษาที่จะเปิด

☐ หลักสูตรปรับปรุง ⇨ กำหนดเปิดสอน เดือน..... พ.ศ.....

☐ ปรับปรุงจากหลักสูตร หลักสูตรการจัดการภาครัฐและภาคเอกชนมหาบัณฑิต

☐ เริ่มใช้มาตั้งแต่ปีการศึกษา.....

☐ ปรับปรุงครั้งสุดท้ายเมื่อปีการศึกษา.....

4. การพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร จากหมวดที่ 1 ข้อ 6

☑ ได้พิจารณากลั่นกรองโดยคณะกรรมการสภาวิชาการ ในการประชุมครั้งที่ 2/253 เมื่อวันที่ 22 เดือนธันวาคม พ.ศ.2563

☑ ได้รับอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตรจากสภาสถาบันฯ ในการประชุมครั้งที่ 2/2564 เมื่อวันที่ 17 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2564

ภาพที่ 4.19 ภาพตัวอย่างแบบรายงาน มคอ.04, มคอ.06

8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา จากหมวดที่ 1 ข้อที่ 8

1. ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานของหน่วยงานทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน ในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และในด้านเศรษฐกิจ

2. ผู้บริหารระดับสูงและระดับกลางในองค์การที่ต้องการเปลี่ยนแนวคิดและทัศนคติต่อดิจิทัล และต้องการเปลี่ยนถ่ายองค์การไปสู่ยุคดิจิทัล

3. บุคลากรในหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานเอกชน

4. นักการเมืองและข้าราชการการเมือง

5. นักธุรกิจ ผู้ประกอบการ และอาชีพอิสระอื่น ๆ

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จากหมวดที่ 2 ข้อที่ 1

☑ สัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการอุดมศึกษาของชาติ

☑ สอดคล้องกับปรัชญาการอุดมศึกษา

☑ สอดคล้องกับปรัชญาของสถาบันฯ

☑ สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาการ สาขาการจัดการ

☐ สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ

☑ เน้นการผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะ (ระบุ) จากหมวด 2 ข้อ 1.2 วัตถุประสงค์

1) เพื่อผลิตมหาบัณฑิตให้มีความรู้ในด้านการจัดการยุคดิจิทัลและความยั่งยืน ทั้งในภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ และสามารถนำความรู้ดังกล่าวไปประยุกต์ใช้กับงานของหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และภาคธุรกิจได้อย่างมืออาชีพ

2) เพื่อสร้างผู้นำ และผู้บริหารในภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชนที่ มีคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม

3) เพื่อส่งเสริมความความเข้าใจ และความร่วมมือในด้านการจัดการดิจิทัลระหว่างบุคลากรในภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน ผ่านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และผลการวิจัย อันจะนำไปสู่แนวทางการขับเคลื่อนประเทศในยุคดิจิทัลได้อย่างยั่งยืน

2. แผนพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร

☑ มีแผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง

☑ มีกลยุทธ์ในการดำเนินการ ต้องมีทุกข้อ

☑ มีการกำหนดหลักฐาน/ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ

ภาพที่ 4.20 ภาพตัวอย่างแบบรายงาน มคอ.04, มคอ.06 (ต่อ)

หมวดที่ 3. ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา จากหมวดที่ 3 ข้อที่ 1

1.1 ระบบ

☑ ระบบทวิภาค ภาคการศึกษาละ 15 สัปดาห์

☐ ระบบไตรภาค ภาคการศึกษาละ.....สัปดาห์

☐ ระบบจตุรภาค ภาคการศึกษาละ.....สัปดาห์

☐ ระบบอื่น ๆ (ระบุรายละเอียด).....

1.2 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค (ในกรณีที่มิใช่ระบบทวิภาค - ระบุรายละเอียด)
เป็นไปตามข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ว่าด้วยการศึกษา

1.3 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

☑ มีภาคฤดูร้อน ⇨จำนวน 1 ภาค ภาคละ 8 สัปดาห์

☐ ไม่มีภาคฤดูร้อน

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน – เวลาดำเนินการ

☐ วัน – เวลาราชการปกติ

☐ นอกวัน – เวลาราชการ (ระบุ).....

☑ วัน – เวลาทั้งในและนอกเวลาราชการ กรณีหลักสูตรที่เปิดรับทั้งนักศึกษาภาคปกติและภาคพิเศษ

2.2 การเปิดโอกาสให้ผู้เข้าศึกษา

☑ เฉพาะแบบศึกษาเต็มเวลา

☐ เฉพาะแบบศึกษาบางเวลา

☐ ทั้งแบบศึกษาเต็มเวลาและแบบศึกษาบางเวลา

2.3 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา จากหมวดที่ 3 ข้อ 2.2

☑ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

☐ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรบัณฑิต

☐ มีเกณฑ์คุณสมบัติเพิ่มเติม

จากหมวดที่ 3 ข้อ 2.5

2.4 จำนวนผู้เข้าศึกษาในหลักสูตร 50 คน จำนวนที่รับในปีแรกของแผนการรับนักศึกษา

2.5 รูปแบบการจัดการเรียนการสอน

จากหมวดที่ 3 ข้อ 2.7 ☑ แบบชั้นเรียน

☐ แบบทางไกลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก

☐ แบบทางไกลผ่านสื่อแพร่ภาพและเสียงเป็นสื่อหลัก

☐ แบบทางไกลทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก (E-learning)

4

ภาพที่ 4.21 ภาพตัวอย่างแบบรายงาน มคอ.04, มคอ.06 (ต่อ)

หมวดที่ 3. ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา จากหมวดที่ 3 ข้อที่ 1

1.1 ระบบ

☑ ระบบทวิภาค ภาคการศึกษาละ 15 สัปดาห์

☐ ระบบไตรภาค ภาคการศึกษาละ.....สัปดาห์

☐ ระบบจตุรภาค ภาคการศึกษาละ.....สัปดาห์

☐ ระบบอื่น ๆ (ระบุรายละเอียด).....

1.2 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค (ในกรณีที่มิใช่ระบบทวิภาค - ระบุรายละเอียด)
เป็นไปตามข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ว่าด้วยการศึกษา

1.3 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

☑ มีภาคฤดูร้อน ⇨จำนวน 1 ภาค ภาคละ 8 สัปดาห์

☐ ไม่มีภาคฤดูร้อน

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน – เวลาดำเนินการ

☐ วัน – เวลาราชการปกติ

☐ นอกวัน – เวลาราชการ (ระบุ).....

☑ วัน – เวลาทั้งในและนอกเวลาราชการ กรณีหลักสูตรที่เปิดรับทั้งนักศึกษาภาคปกติและภาคพิเศษ

2.2 การเปิดโอกาสให้ผู้เข้าศึกษา

☑ เฉพาะแบบศึกษาเต็มเวลา

☐ เฉพาะแบบศึกษาบางเวลา

☐ ทั้งแบบศึกษาเต็มเวลาและแบบศึกษาบางเวลา

2.3 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา จากหมวดที่ 3 ข้อ 2.2

☑ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

☐ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรบัณฑิต

☐ มีเกณฑ์คุณสมบัติเพิ่มเติม

จากหมวดที่ 3 ข้อ 2.5

2.4 จำนวนผู้เข้าศึกษาในหลักสูตร 50 คน จำนวนที่รับในปีแรกของแผนการรับนักศึกษา

2.5 รูปแบบการจัดการเรียนการสอน

จากหมวดที่ 3 ข้อ 2.7

☑ แบบชั้นเรียน

☐ แบบทางไกลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก

☐ แบบทางไกลผ่านสื่อแพร่ภาพและเสียงเป็นสื่อหลัก

☐ แบบทางไกลทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก (E-learning)

4

ภาพที่ 4.22 ภาพตัวอย่างแบบรายงาน มคอ.04, มคอ.06 (ต่อ)

3.3 จำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จากหมวดที่ 3 ข้อ 3.2.1

ลำดับ	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ – สกุล	คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจาก (เรียงลำดับจากคุณวุฒิสูงสุดถึงระดับปริญญาตรี)	สถาบัน ปี พ.ศ.

4. การฝึกประสบการณ์ภาคสนาม จากหมวดที่ 3 ข้อ 4

☑ มี การฝึกงานในวิชา ดจ 8800 การฝึกงาน

☐ ไม่มี

5. การทำโครงงานหรือการวิจัย จากหมวด 3 ข้อ 5

☑มี (การวิจัย) หลักสูตรกำหนดให้นักศึกษาที่เลือกเรียนแผน ก2 ทำวิทยานิพนธ์ และนักศึกษาที่เลือกเรียนแผน ข เรียนวิชาการค้นคว้าอิสระ เพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษาวิจัยตามประเด็นที่สนใจโดยภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

☐ไม่มี

หมวดที่ 4 มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ

จากหมวดที่ 4 ข้อ 1

1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา (ระบุลักษณะพิเศษของนักศึกษาที่นอกเหนือไปจากความคาดหวังโดยทั่วๆ ไปที่สถาบัน คณะ หรือภาควิชา พยายามพัฒนาให้มีขึ้นในตัวนักศึกษาของหลักสูตรนี้)

1) เป็นผู้ที่มีความรู้คู่คุณธรรม โดยนำความรู้และคุณธรรมมาสร้างปัญญา สร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ

2) เป็นผู้มีความขยันหมั่นเพียร อดทน อดกลั้น และมุ่งมั่นที่จะเป็นนักบริหารมืออาชีพ ในองค์การที่นักศึกษาต้องปฏิบัติงานภายหลังสำเร็จการศึกษา

3) เป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญ สามารถคิดวิเคราะห์และวิจัยในทางด้านการจัดการ เกี่ยวกับการจัดการธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและการพัฒนาอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับเศรษฐกิจสังคมยุคดิจิทัลและโลกในยุคพลิกผัน

4) มีภาวะผู้นำ ที่สามารถนำความรู้ ความเชี่ยวชาญและนำหลักวิชามาปรับใช้กับการประกอบอาชีพและใช้ความรู้ความสามารถของตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติเพื่อให้ บรรลุถึงปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลดิจิทัลเพื่อความยั่งยืน

2. มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ต้องเลือกข้อนี้เป็นขั้นต่ำ

☑ มีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิครบ 5 ด้าน

☐ มีมาตรฐานผลการเรียนรู้เพิ่มเติม ..... ด้าน (ระบุ) .....

3. การแสดงแผนที่การกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) เพื่อแสดงถึงความร่วมมือกันของคณาจารย์ในหลักสูตรในการเพื่อพัฒนามาตรฐานผลการเรียนรู้ให้แก่นักศึกษา

☑ มี ต้องเลือกข้อนี้เท่านั้น

☐ ไม่มี

ภาพที่ 4.23 ภาพตัวอย่างแบบรายงาน มคอ.04, มคอ.06 (ต่อ)

4. การฝึกประสบการณ์ภาคสนาม จากหมวดที่ 3 ข้อ 4

☑ มี การฝึกงานในวิชา ดจ 8800 การฝึกงาน

☐ ไม่มี

5. การทำโครงงานหรือการวิจัย จากหมวด 3 ข้อ 5

☑มี (การวิจัย) หลักสูตรกำหนดให้นักศึกษาที่เลือกเรียนแผน ก2 ทำวิทยานิพนธ์ และนักศึกษาที่เลือกเรียนแผน ข เรียนวิชาการค้นคว้าอิสระ เพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษาวิจัยตามประเด็นที่สนใจโดยภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

☐ไม่มี

หมวดที่ 4 มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ

จากหมวดที่ 4 ข้อ 1

1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา (ระบุลักษณะพิเศษของนักศึกษาที่นอกเหนือไปจากความคาดหวังโดยทั่วๆ ไปที่สถาบัน คณะ หรือภาควิชา พยายามพัฒนาให้มีขึ้นในตัวนักศึกษาของหลักสูตรนี้)

1) เป็นผู้ที่มีความรู้คู่คุณธรรม โดยนำความรู้และคุณธรรมมาสร้างปัญญา สร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ

2) เป็นผู้มีความขยันหมั่นเพียร อดทน อดกลั้น และมุ่งมั่นที่จะเป็นนักบริหารมืออาชีพ ในองค์การที่นักศึกษาต้องปฏิบัติงานภายหลังสำเร็จการศึกษา

3) เป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญ สามารถคิดวิเคราะห์และวิจัยในทางด้านการจัดการ เกี่ยวกับการจัดการธรรมาภิบาลยุคดิจิทัลและการพัฒนาอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับเศรษฐกิจสังคมยุคดิจิทัลและโลกในยุคพลิกผัน

4) มีภาวะผู้นำ ที่สามารถนำความรู้ ความเชี่ยวชาญและนำหลักวิชามาปรับใช้กับการประกอบอาชีพและใช้ความรู้ความสามารถของตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติเพื่อให้ บรรลุถึงปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลดิจิทัลเพื่อความยั่งยืน

2. มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ต้องเลือกข้อนี้เป็นขั้นต่ำ

☑ มีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิครบ 5 ด้าน

☐ มีมาตรฐานผลการเรียนรู้เพิ่มเติม ..... ด้าน (ระบุ) .....

3. การแสดงแผนที่การกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) เพื่อแสดงถึงความร่วมมือกันของคณาจารย์ในหลักสูตรในการเพื่อพัฒนามาตรฐานผลการเรียนรู้ให้แก่นักศึกษา

☑ มี ต้องเลือกข้อนี้เท่านั้น

☐ ไม่มี

ภาพที่ 4.24 ภาพตัวอย่างแบบรายงาน มคอ.04, มคอ.06 (ต่อ)

☑ แผน ข

☑ ได้ระดับแต้มคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 (จากระบบ 4 ระดับคะแนน)

☑ สอบผ่านการสอบประมวลความรู้ ด้วยข้อเขียน

☑ เกณฑ์อื่น ๆ (ระบุ) นอกเหนือจากนี้ให้เป็นไปตามกำหนดในข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษา และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2558

หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์

1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่ หมวดที่ 6 ข้อ 1

☑ มี 1) มีการปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ 2) ผู้บริหารคณะและอาจารย์อาวุโส ให้คำแนะนำ 3) ส่งเสริมการพัฒนาวิชาการและวิชาชีพ

☐ ไม่มี

2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์ หมวดที่ 6 ข้อ 2

☑ มีการพัฒนาด้านวิชาการ

☑ มีการพัฒนาด้านวิชาชีพ

☑ มีการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน

☑ มีการพัฒนาทักษะการวัดและประเมินผล

หมวด 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

หลักสูตรได้กำหนดระบบและวิธีการประกันคุณภาพหลักสูตรในแต่ละประเด็น ดังนี้

*1. การกำกับมาตรฐาน หมวดที่ 7 ข้อ 1

☑ มีการบริหารจัดการหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่ประกาศใช้และตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติหรือมาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชาตลอดระยะเวลาที่มีการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรดังกล่าวทุกประการ

☑ อื่นๆ (ระบุ)

1) มีการบริหารจัดการและการดำเนินงานที่เป็นระบบผ่านโครงสร้างของหน่วยงาน หากนอกเหนือจากนั้น การบริหารดำเนินงานต่างๆ ของหลักสูตรจะต้องผ่านการพิจารณาจากที่ประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

2) ในส่วนของอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ มีจำนวน คุณสมบัติและผลการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558

10

ภาพที่ 4.25 ภาพตัวอย่างแบบรายงาน มคอ.04, มคอ.06 (ต่อ)

3) คณะได้จัดให้มีการสัมมนาระดมความคิดในการปรับปรุงหลักสูตรทุกวงรอบภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด (5 ปี) เพื่อให้หลักสูตรสะท้อนถึงวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถาบัน ตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศ

*2. บัณฑิต เช่น

หมวดที่ 7 ข้อ 2

☑ คุณภาพบัณฑิตเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยพิจารณาจากผลลัพธ์การเรียนรู้

☑ ผลงานของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่

☑ อื่นๆ (ระบุ)

1) ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการสำเร็จการศึกษาทั้งทางด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2) ผลการประเมินจากความคิดเห็น ความพึงพอใจ ความต้องการและความคาดหวังในผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า นายจ้างหรือผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ เกี่ยวกับหลักสูตร

3) การจัดการวิพากษ์หลักสูตร โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ศิษย์เก่า นักศึกษาปัจจุบัน และผู้ใช้บัณฑิตในการจัดทำร่างหลักสูตร เพื่อทำการปรับปรุงแก้ไขก่อนนำเสนอสภาวิชาการและสภาสถาบัน

4) การสำรวจภาวะการมีงานทำของบัณฑิตภายใน 1 ปี โดยประเมินจากบัณฑิตแต่ละรุ่นที่จบการศึกษาในด้านของระยะเวลาในการหางานทำ ความเห็นต่อความรู้ ความสามารถ ความมั่นใจของบัณฑิตในการประกอบอาชีพ

5) การเผยแพร่ผลงานของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา โดยมีแหล่งเผยแพร่และตีพิมพ์ที่สามารถสืบค้นได้

*3. นักศึกษา เช่น

หมวดที่ 7 ข้อ 3

☑ การรับนักศึกษาและการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา

☑ มีการควบคุมการดูแลการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

☑ มีกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงาน (การคงอยู่ การสำเร็จการศึกษา ความพึงพอใจและผลการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษา)

☑ อื่นๆ (ระบุ)

1) มีกระบวนการรับนักศึกษาทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

2) มีกระบวนการเตรียมความพร้อมนักศึกษาก่อนเข้าศึกษาในหลักสูตร ทั้งนักศึกษาภาคปกติและภาคพิเศษ โดยการปฐมนิเทศ (ทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ) การเรียนเตรียมความพร้อม (ภาคพิเศษ) การเรียนวิชาเสริมพื้นฐานตามข้อกำหนดของหลักสูตร

ภาพที่ 4.26 ภาพตัวอย่างแบบรายงาน มคอ.04, มคอ.06 (ต่อ)

3) มีการกำหนดแนวทางการดำเนินการที่ชัดเจนและสอดคล้องกันเพื่อการควบคุมดูแลการให้คำปรึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้อัตราการคงอยู่และการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์ที่หลักสูตรกำหนด

4) มีการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษา โดยคณะได้จัดให้มีช่องทางติดต่อด้านข้อร้องเรียนของนักศึกษาผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้อย่างอิสระ โดยเมื่อคณะได้รับข้อเรียกร้องดังกล่าวแล้ว คณะจะมีการจัดการข้อร้องเรียนตามกระบวนการ

*4. อาจารย์ เช่น หมวดที่ 7 ข้อ 4

☑ มีการบริหารและพัฒนาอาจารย์ตั้งแต่ระบบการรับอาจารย์ใหม่

☑ มีกลไกการคัดเลือกอาจารย์ที่เหมาะสม โปร่งใส

☑ อาจารย์ในหลักสูตรมีคุณสมบัติที่เหมาะสมและเพียงพอ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญทางสาขาวิชาและมีความก้าวหน้าในการผลิตผลงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง

☑ อื่นๆ (ระบุ) คณะให้ความสนใจและมีกระบวนการในการบริหารและพัฒนาอาจารย์ ดังนี้

1) คณะมีการกำหนดแนวปฏิบัติในการรับอาจารย์ใหม่ของคณะเพื่อใช้ในกระบวนการสรรหาอาจารย์ใหม่และปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

2) มีการบริหารคณาจารย์ อาทิเช่น มีระเบียบและหลักเกณฑ์ของในการรับอาจารย์ใหม่ มีการวางแผนและดำเนินการเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวางแผนการติดตามและทบทวน มีกรอบอัตรากำลังระยะเวลา 5 ปีที่สอดคล้องกับภาระงาน จำนวนนักศึกษา และการเกษียณอายุ

3) มีการพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่อาจารย์ อาทิเช่น พัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน มีการประเมินผลการเรียนรายวิชา พัฒนาทักษะการทำวิจัยและกรณีศึกษา สนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ สนับสนุนอาจารย์เข้าร่วมประชุมวิชาการ

4) มีการพัฒนาวิชาการและวิชาชีพ เช่น สนับสนุนให้เข้ารับการอบรม การประชุมวิชาการ การทำวิจัย การเผยแพร่ผลงานวิชาการ การแลกเปลี่ยนกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ

*5. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน มีการบริหารจัดการหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง เช่น หมวดที่ 7 ข้อ 5

☑ มีการออกแบบหลักสูตร ควบคุม กำกับการจัดทำรายวิชาต่างๆ ให้มีเนื้อหาที่ทันสมัย

☑ มีการวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา

☑ มีการประเมินผู้เรียน กำกับให้มีการประเมินตามสภาพจริง มีวิธีการประเมินที่หลากหลาย

☑ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

☑ อื่นๆ (ระบุ) แนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตร การเรียนการสอน และการประเมินผู้เรียน โดยให้ความสำคัญในความสอดคล้องระหว่างการออกแบบเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียนปรับกลยุทธ์การเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ สื่อสารปรัชญาของการเรียนการสอนและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง มีการออกแบบโครงสร้างและเนื้อหาวิชาของหลักสูตรให้มีความสมดุล อาจารย์ผู้สอนได้ออกแบบรูปแบบของการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ทัศนคติ มีการแสดงกลยุทธ์การเรียนการสอนอย่างชัดเจนและมีการจัดกระบวนวิชาที่นักศึกษาต้อง

ภาพที่ 4.27 ภาพตัวอย่างแบบรายงาน มคอ.04, มคอ.06 (ต่อ)

เรียนเป็นไปอย่างมีระบบ มีการเผยแพร่ข้อกำหนดของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาหลักสูตร มีการจัดตารางสอนและตารางสอบอย่างเป็นระบบ การวัดผลในแต่ละสาขาวิชามีความชัดเจน มีการประเมินการเรียนการสอนและทรัพยากรประกอบการเรียนทุกภาคการศึกษา มีการประเมินผลการดำเนินงานให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และมีการจัดทำ มคอ.7 รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรเพื่อเป็นการประกันคุณภาพการศึกษา

หมวดที่ 7 ข้อ 6

*6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ เช่น

☑ มีระบบการดำเนินงานของภาควิชา คณะ สถาบัน เพื่อความพร้อมของสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ทั้งความพร้อมทางกายภาพและความพร้อมของอุปกรณ์เทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวกหรือทรัพยากรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยการมีส่วนร่วมของอาจารย์ประจำหลักสูตร

☑ มีจำนวนสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่เพียงพอและเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน

☑ มีการดำเนินการปรับปรุงจากผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์ต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

หมวดที่ 7 ข้อ 1

*7. การกำหนดตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators) มีทั้งหมดจำนวน 12 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ (ถ้ามีมากกว่าที่กำหนดไว้ให้ระบุให้ครบถ้วน)

บังคับ

7.1 สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 12 ตัวบ่งชี้

7.2 เป็นตัวบ่งชี้ที่หลักสูตรพัฒนาขึ้นเองโดยครอบคลุมหมวด 1 – หมวด 8 .....ตัวบ่งชี้

7.3 มีตัวบ่งชี้เพิ่มเติมจากข้อ 1 และ/หรือ ข้อ 2 อีก ..... ตัวบ่งชี้

หมวดที่ 8 การประเมินและการปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

หมวดที่ 8 ข้อ 1

1. การประเมินประสิทธิผลของการสอนในหลักสูตร

1.1 มีการประเมินกลยุทธ์การสอน เช่น

☑ การสังเกตพฤติกรรมและการโต้ตอบของนักศึกษา

☑ การประชุมคณาจารย์ในคณะ เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขอคำแนะนำ

☑ การสอบถามจากนักศึกษา

☑ อื่นๆ คือ ทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้

1.2 มีการประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

☑ ประเมินจากนักศึกษาเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ในทุกด้าน เช่น กลวิธีการสอน การตรงต่อเวลา การชี้แจงเป้าหมาย วัตถุประสงค์ของรายวิชา เกณฑ์การวัดและประเมินผล และการใช้สื่อการสอน

☑ ประเมินโดยตัวอาจารย์เองและเพื่อนร่วมงาน

☑ อื่นๆ คือ วิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้

ภาพที่ 4.28 ภาพตัวอย่างแบบรายงาน มคอ.04, มคอ.06 (ต่อ)

จากหมวดที่ 8 ข้อ 2

2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม มีกระบวนการที่ได้ข้อมูลย้อนกลับในการประเมินคุณภาพของหลักสูตรในภาพรวม เช่น

- ☑ ประเมินหลักสูตรในภาพรวมโดยนักศึกษาชั้นปีสุดท้าย
- ☑ ประชุมผู้แทนนักศึกษากับผู้แทนอาจารย์
- ☑ ประเมินโดยที่ปรึกษาหรือผู้ทรงคุณวุฒิจากรายงานผลการดำเนินการหลักสูตร
- ☑ ประเมินโดยผู้ใช้บัณฑิตหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ
- ☑ อื่นๆ ได้แก่ ประเมินโดยศิษย์เก่า/ ผู้ทรงคุณวุฒิ และสัมมนาหลักสูตรโดยคณาจารย์บุคลากรและนักศึกษา

จากหมวดที่ 8 ข้อ 3

3. มีการประเมินผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ปรากฏในรายละเอียดของหลักสูตร โดย

- ☑ คณาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
- ☑ คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในระดับหลักสูตร
- ☑ อื่นๆ คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในระดับคณะ

จากหมวดที่ 8 ข้อ 4

4. กระบวนการทบทวนผลการประเมินและการวางแผนปรับปรุงหลักสูตร เช่น

- ☑ การนำข้อมูลจากการรายงานผลการดำเนินการรายวิชาเสนออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
- ☑ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสรุปผลการดำเนินการประจำปีเสนอคณบดี
- ☑ ประชุมอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อพิจารณาทบทวนผลการดำเนินการหลักสูตร
- ☐ อื่นๆ (ระบุ) .....

รับรองความถูกต้องของข้อมูล

(ลงชื่อ)

(ศาสตราจารย์ ดร.กำพล ปัญญาโกเมศ)

ตำแหน่ง อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

วันที่.....เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2564

* **หมายถึง** หัวข้อที่เพิ่มเติมจากเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558

14

ภาพที่ 4.29 ภาพตัวอย่างแบบรายงาน มคอ.04, มคอ.06 (ต่อ)

ขั้นตอนที่ 23 : กรอกข้อมูลหลักสูตรในระบบหลักสูตรของสถาบัน (reg.nida.ac.th/tqf)

เจ้าหน้าที่พัฒนาหลักสูตรกรอกข้อมูลหลักสูตรในระบบหลักสูตรของสถาบัน (reg.nida.ac.th/tqf) เพื่อเป็นฐานข้อมูลและโครงสร้างหลังบ้านของหลักสูตรนั้นๆ ในระบบบริการการศึกษาต่อไป โดยจะต้องเข้าไปกรอกข้อมูลเมื่อกองบริการการศึกษาได้มีการใส่ชื่อหลักสูตรและสาขาวิชาตั้งต้นในระบบให้แล้ว โดยจะเป็นการตั้งรหัสหลักสูตร ปีหลักสูตร

สำหรับในส่วนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัฒนาหลักสูตร (คณะ) จะต้องมีการกรอกข้อมูลในเมนูต่างๆ (โดยต้องบันทึกตามลำดับ เนื่องจากบางข้อมูลจะต้องใช้ข้อมูลจากเมนูก่อนหน้า) ดังนี้

1) เมนูบันทึกข้อมูลหลักสูตร
2) เมนูบันทึกข้อมูลรายวิชา
3) เมนูบันทึกผลการเรียนรู้
4) เมนูบันทึกโครงสร้างหลักสูตร

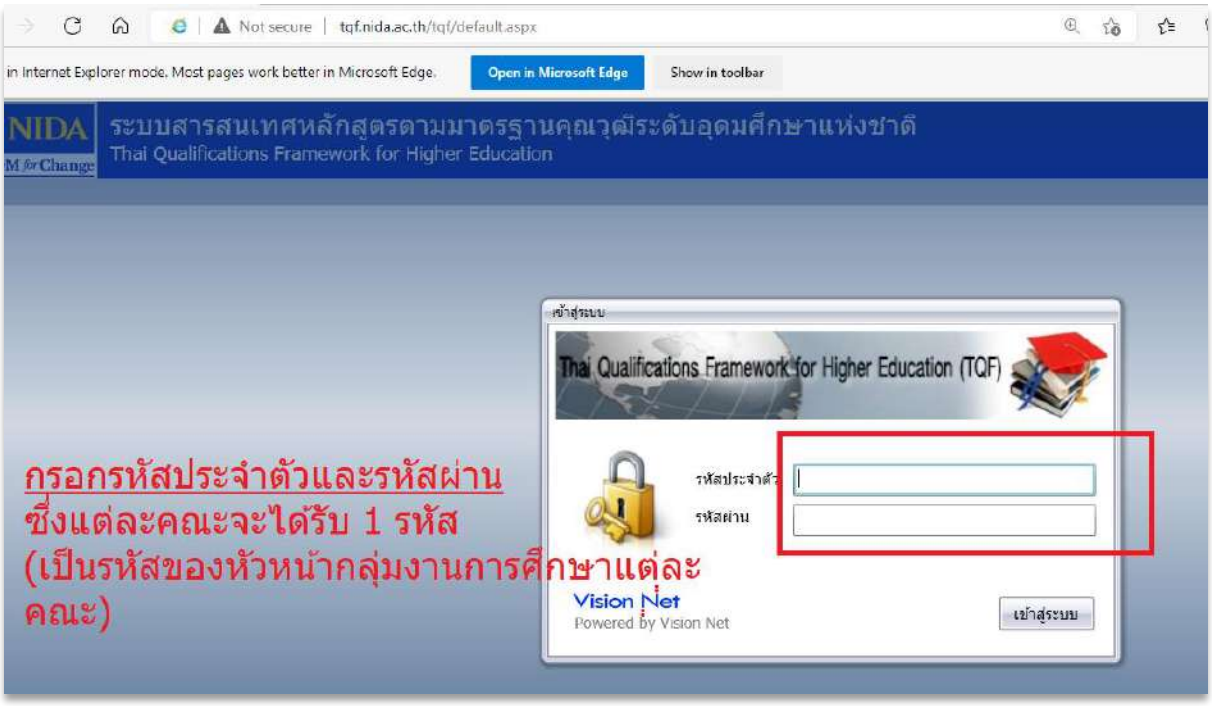

ภาพที่ 4.30 ภาพตัวอย่างการเข้าระบบหลักสูตรของสถาบัน (reg.nida.ac.th/tqf)

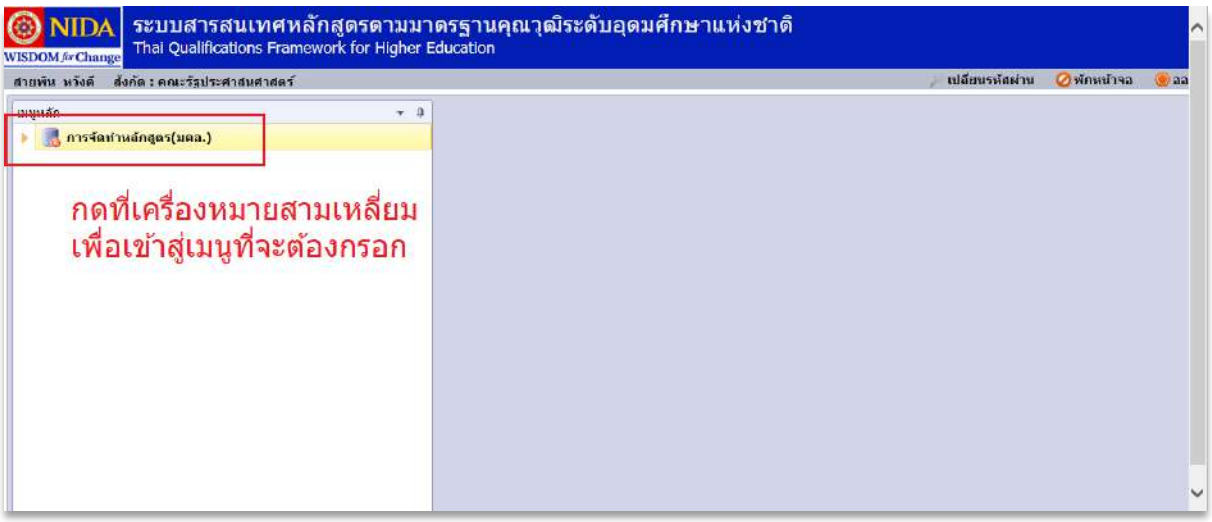

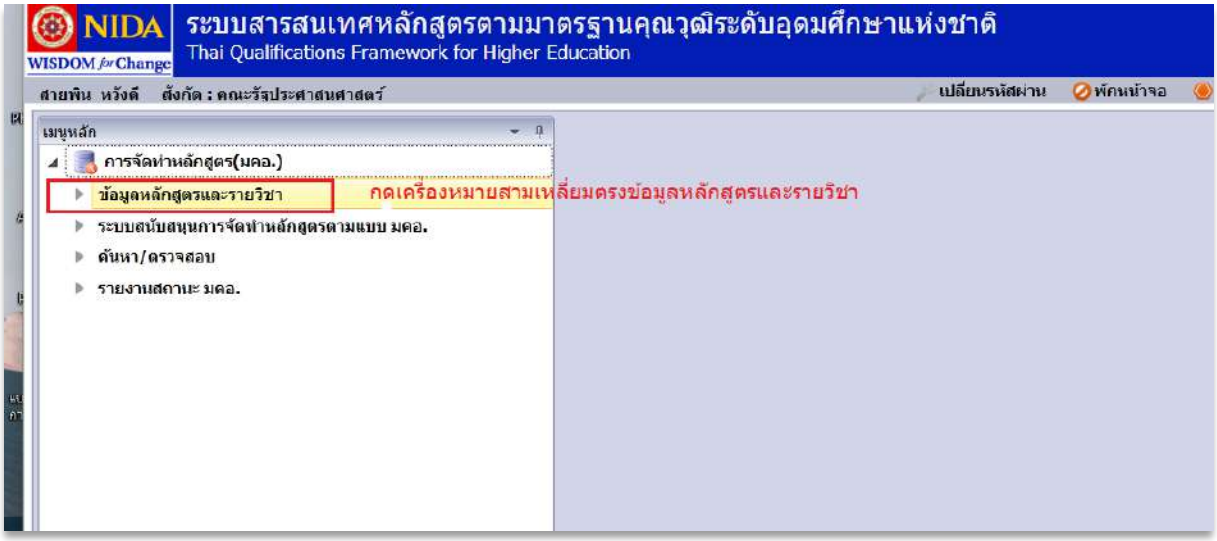

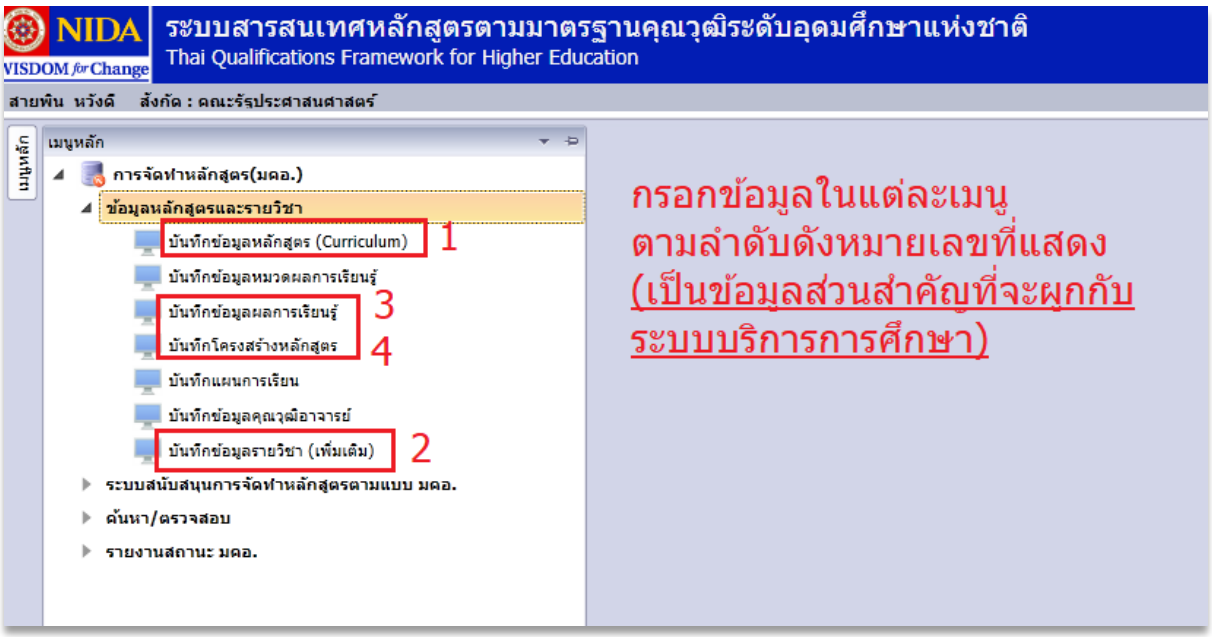

ภาพที่ 4.31-4.33 ภาพเมนูหลักในระบบหลักสูตรของสถาบัน (reg.nida.ac.th/tqf)

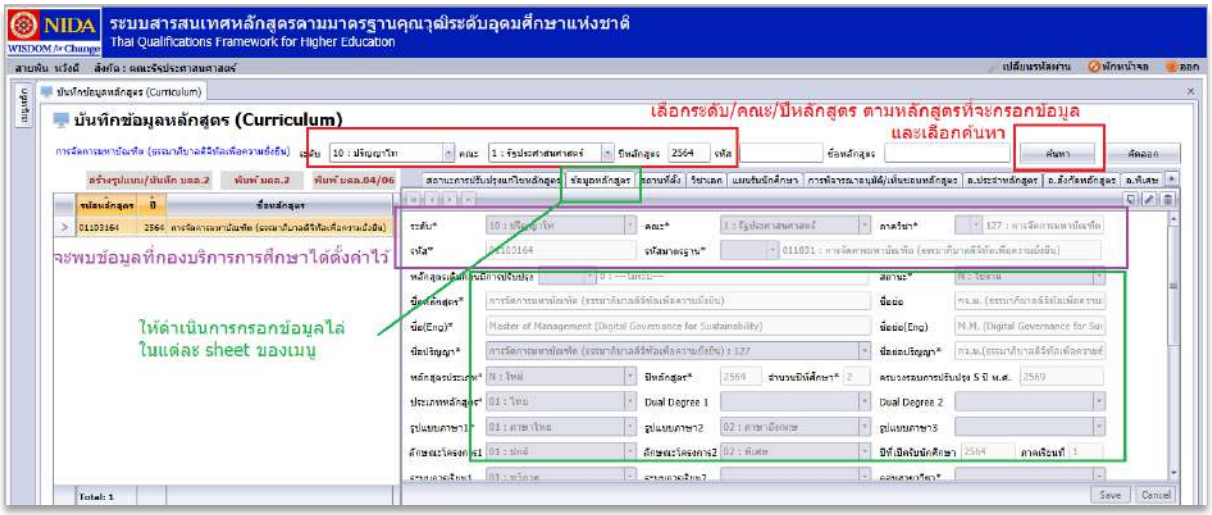

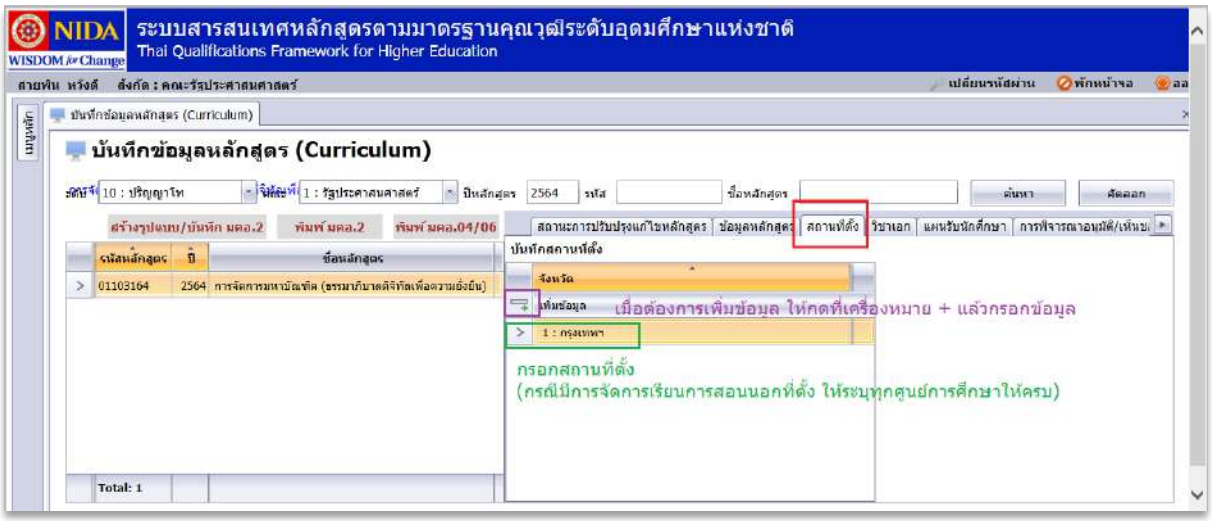

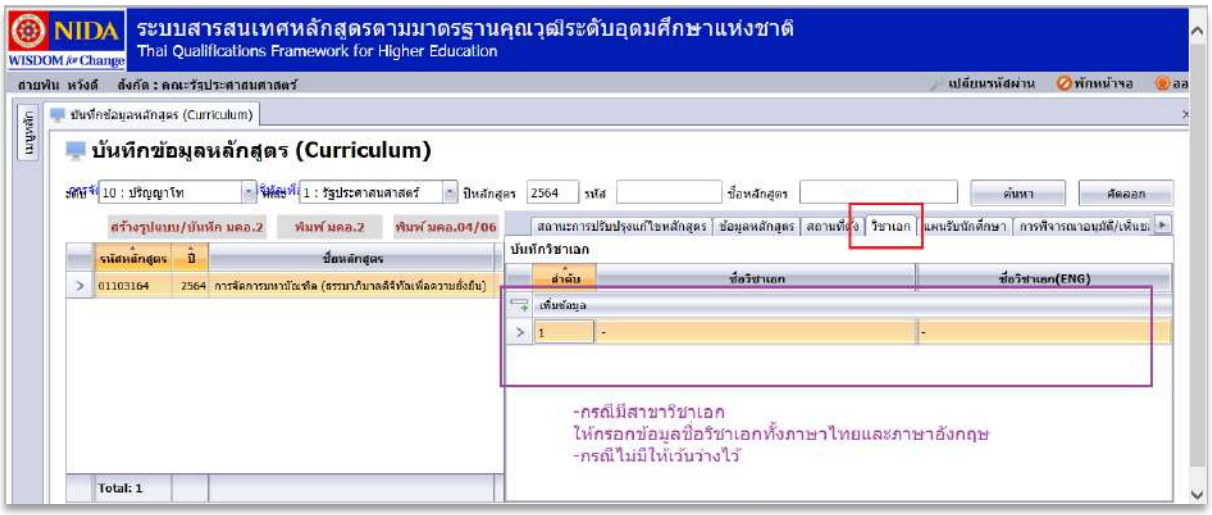

ภาพที่ 4.34-4.41 ภาพเมนูบันทึกข้อมูลหลักสูตร

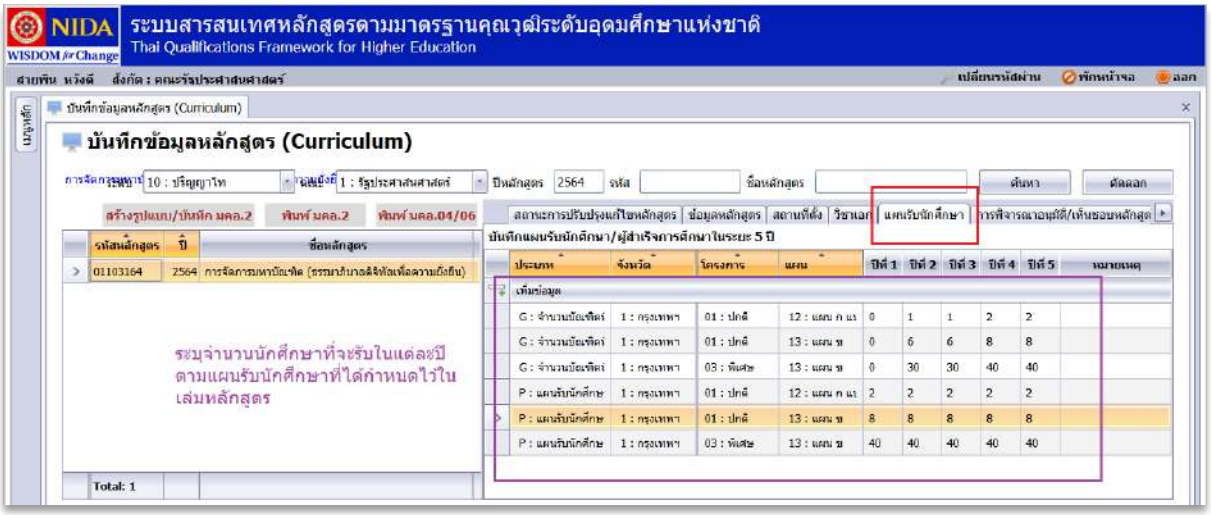

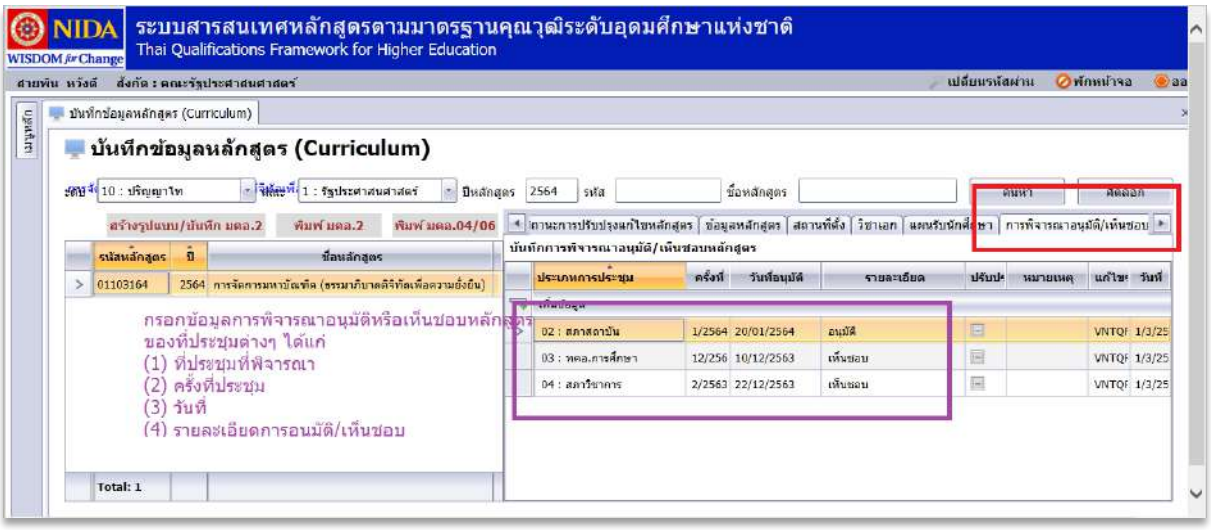

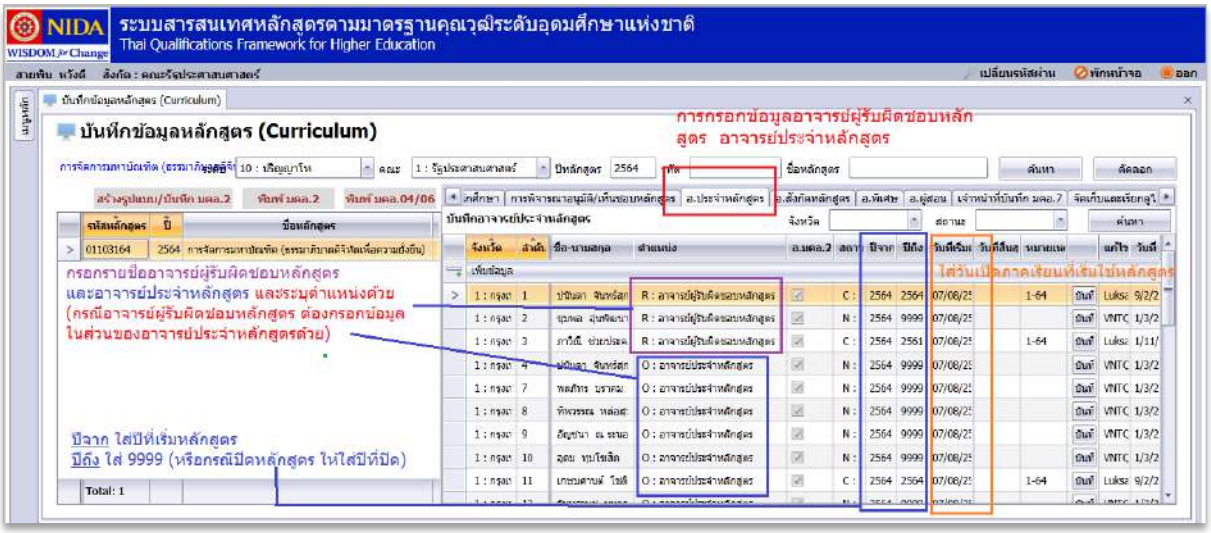

ภาพที่ 4.34-4.41 ภาพเมนูบันทึกข้อมูลหลักสูตร (ต่อ)

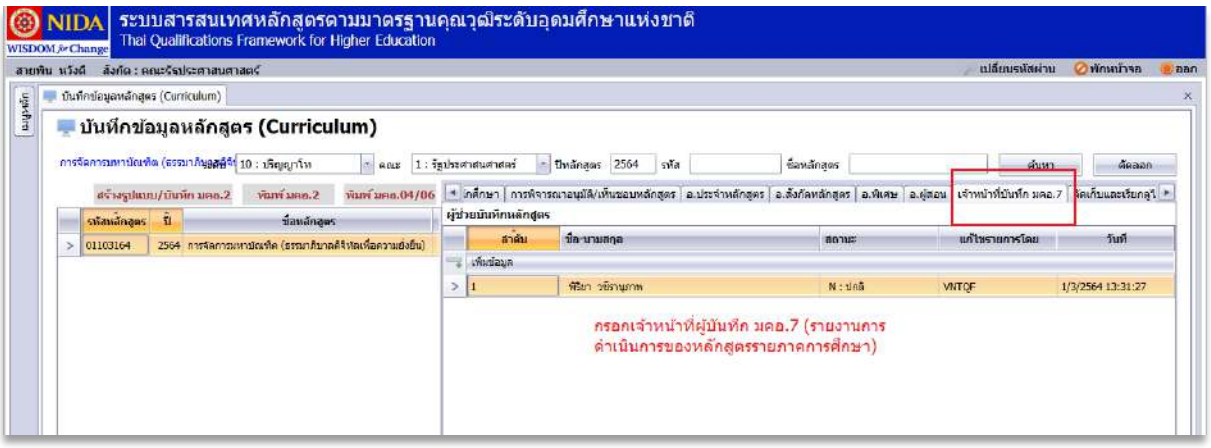

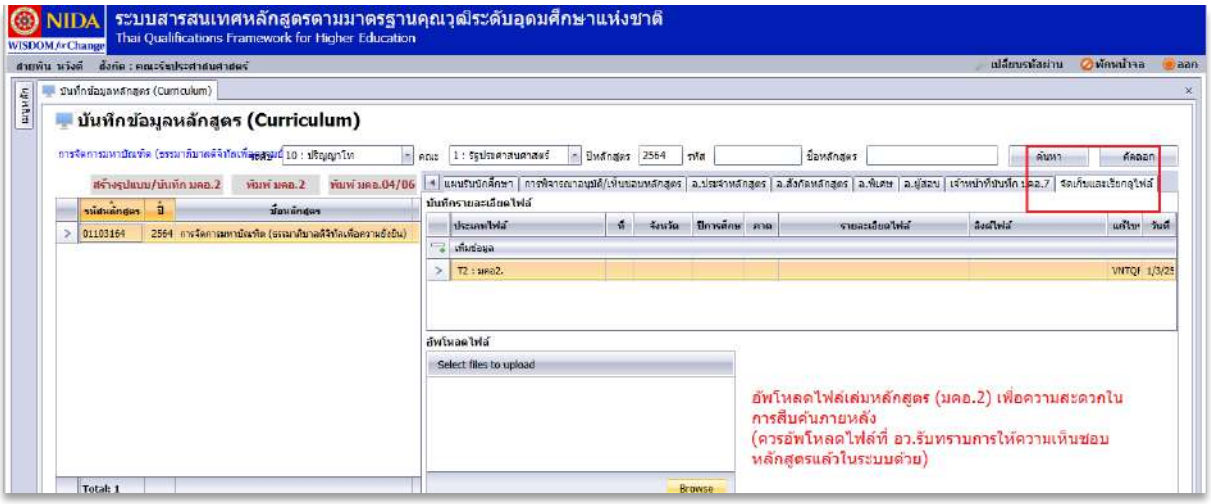

ภาพที่ 4.34-4.41 ภาพเมนูบันทึกข้อมูลหลักสูตร (ต่อ)

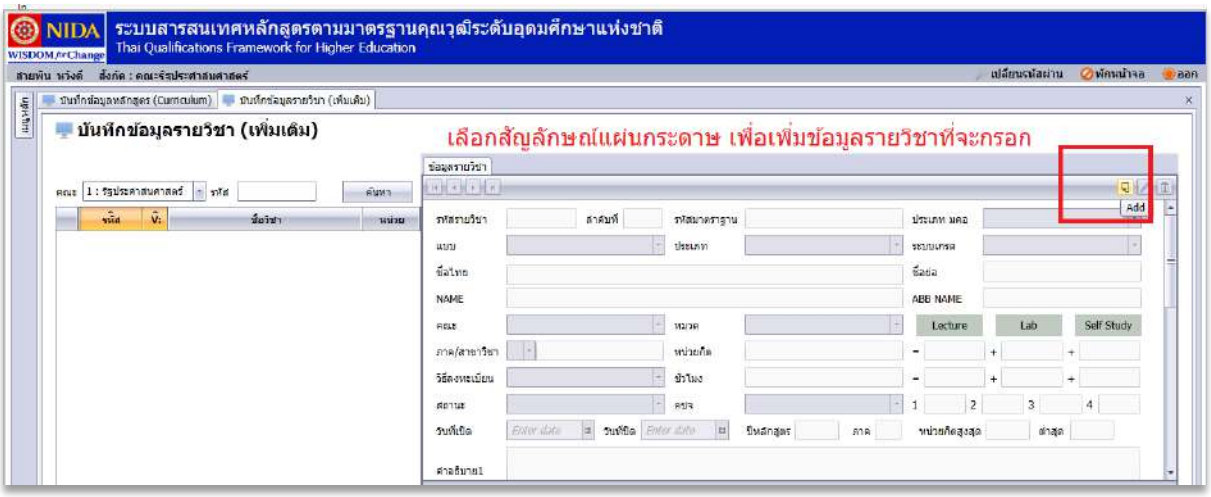

ภาพที่ 4.42-4.45 ภาพเมนูบันทึกข้อมูลรายวิชา

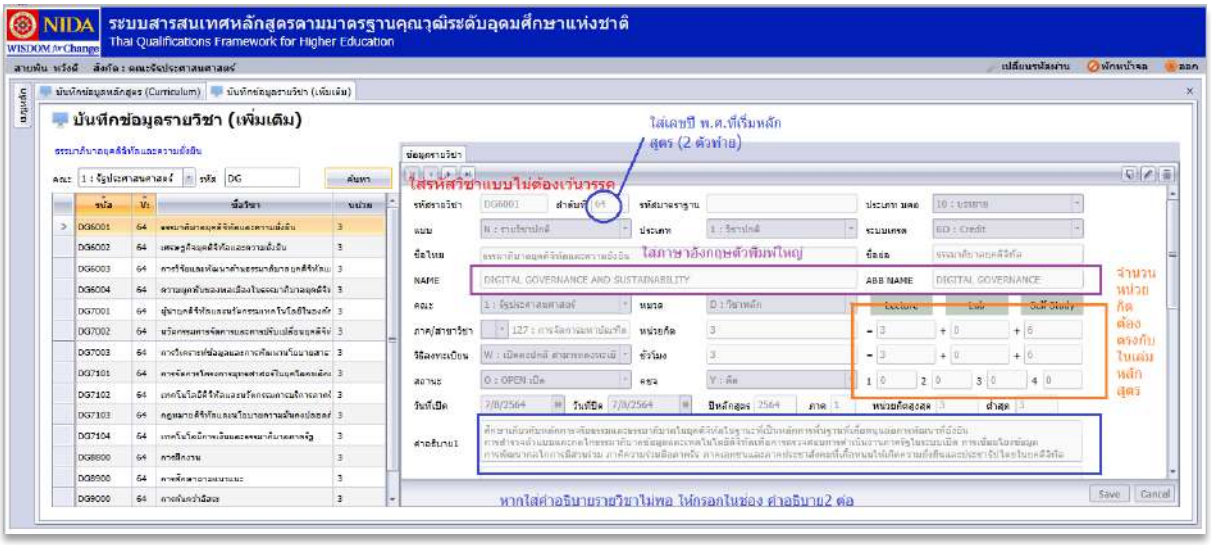

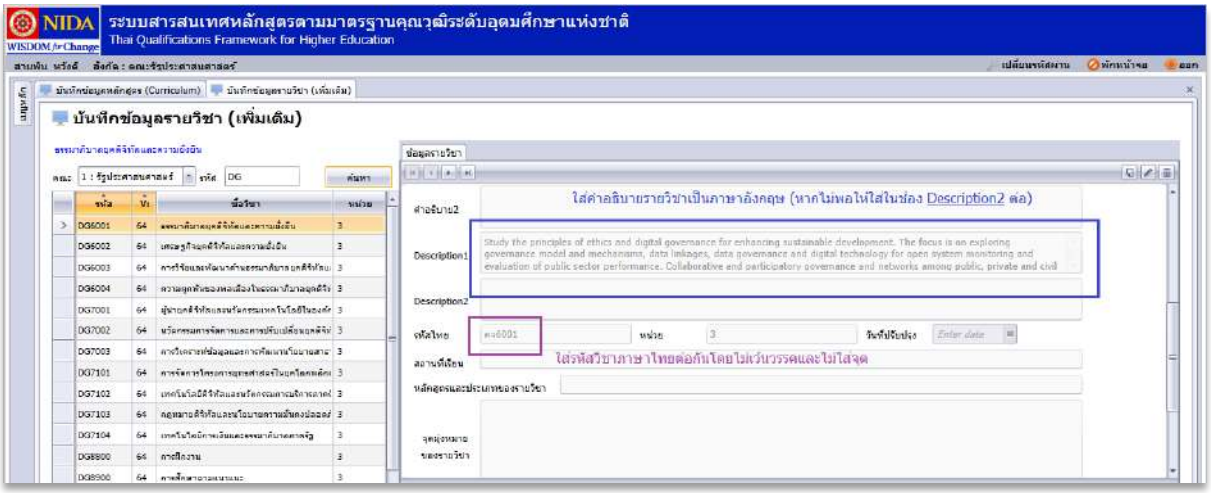

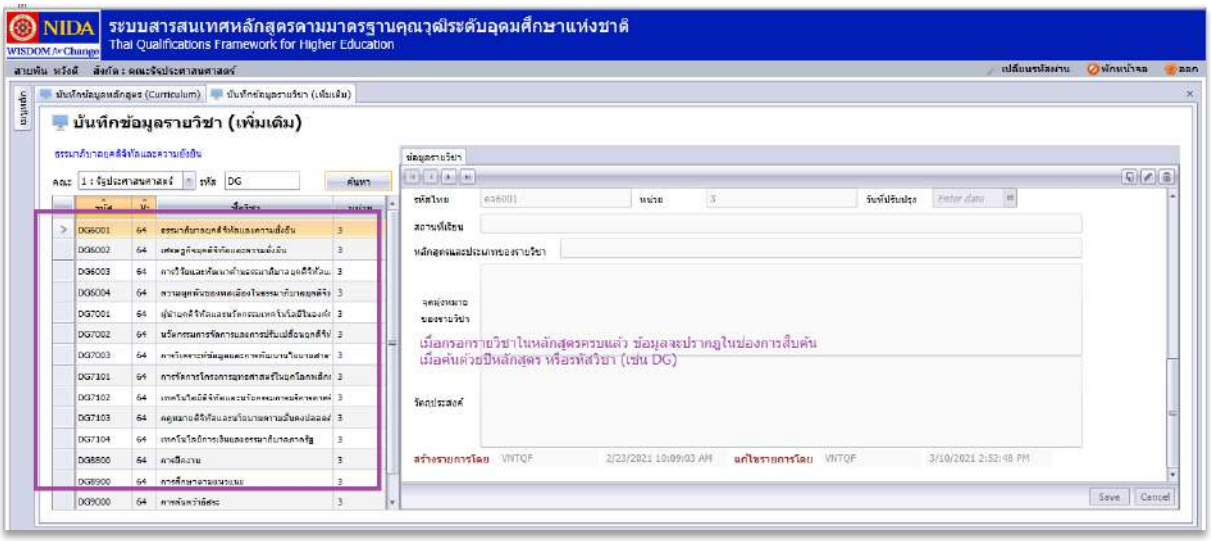

ภาพที่ 4.42-4.45 ภาพเมนูบันทึกข้อมูลรายวิชา (ต่อ)

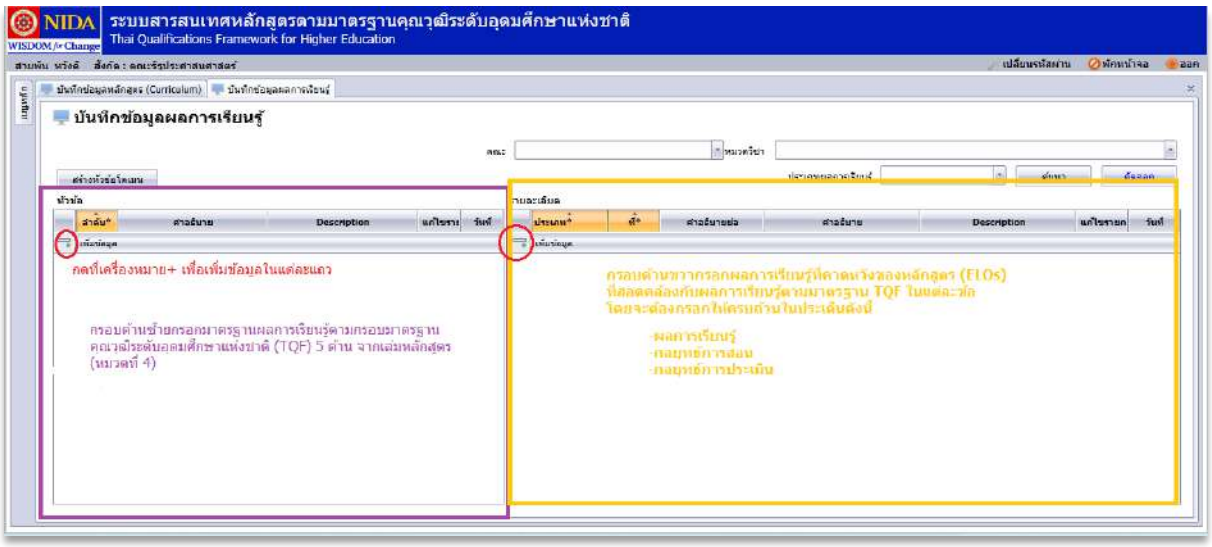

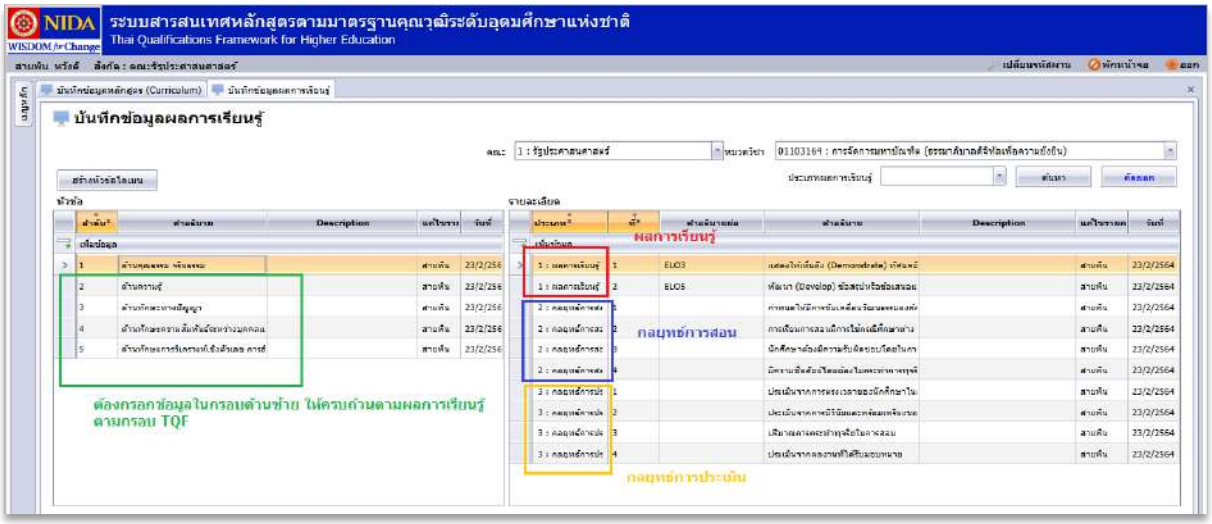

ภาพที่ 4.46-4.47 ภาพเมนูบันทึกผลการเรียนรู้

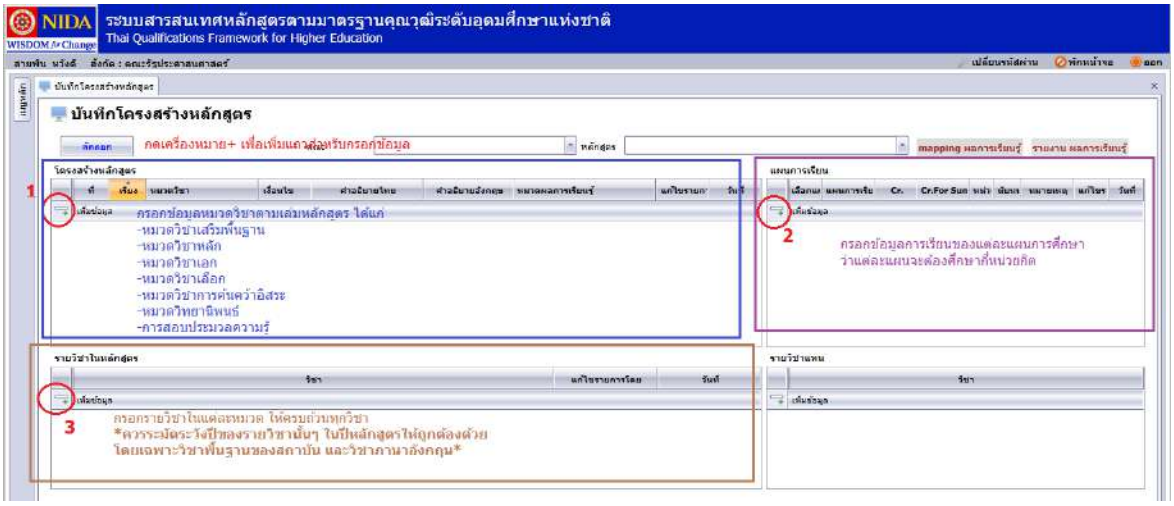

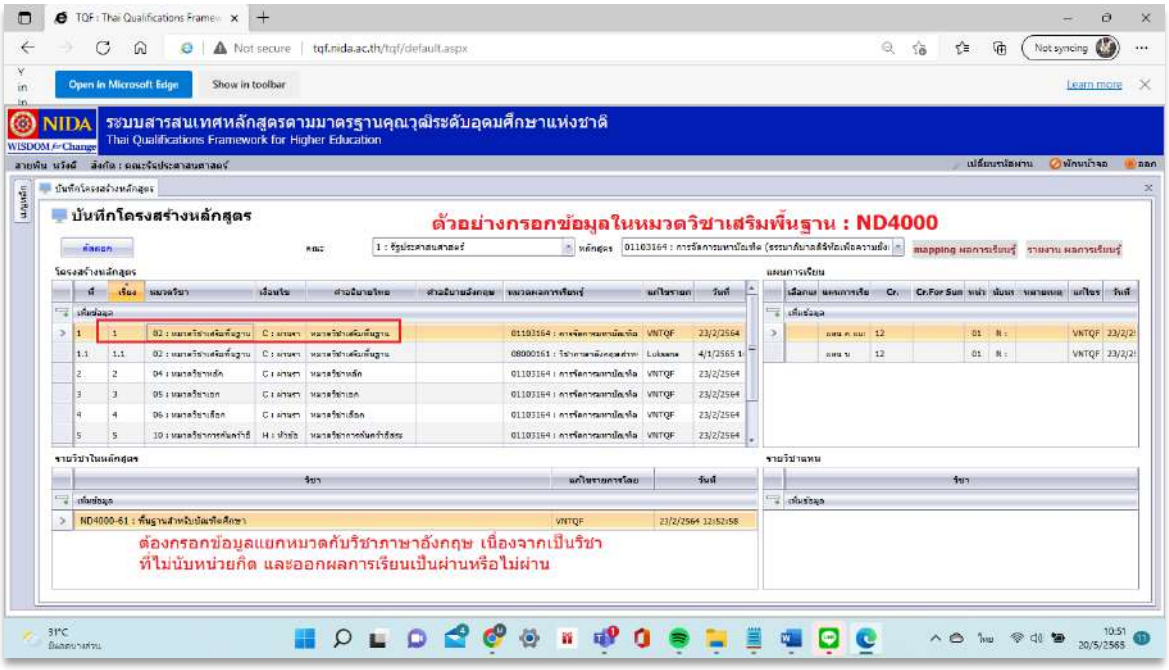

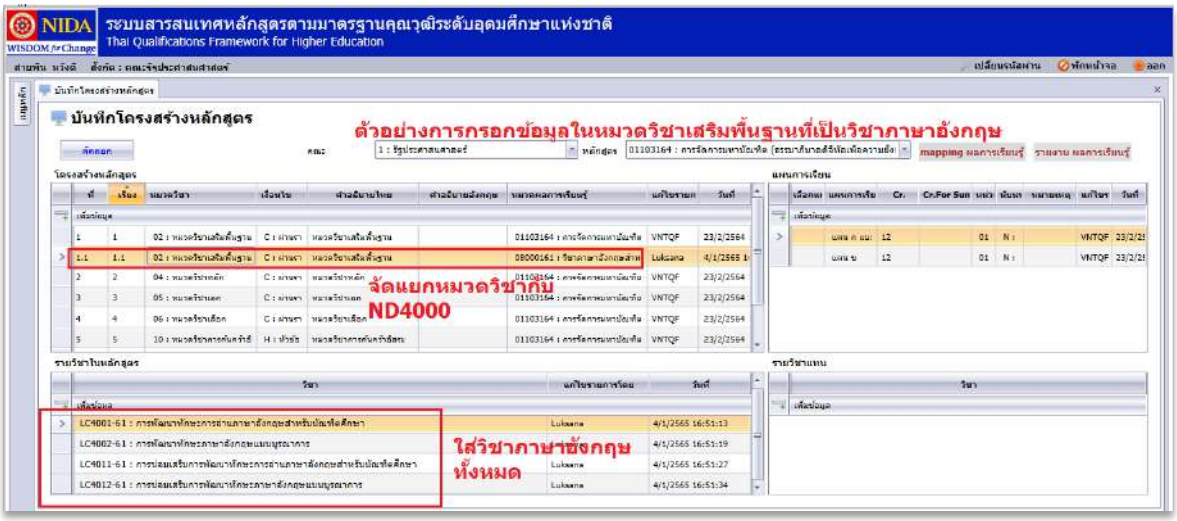

ภาพที่ 4.48-4.58 ภาพเมนูบันทึกโครงสร้างหลักสูตรและ Curriculum Mapping

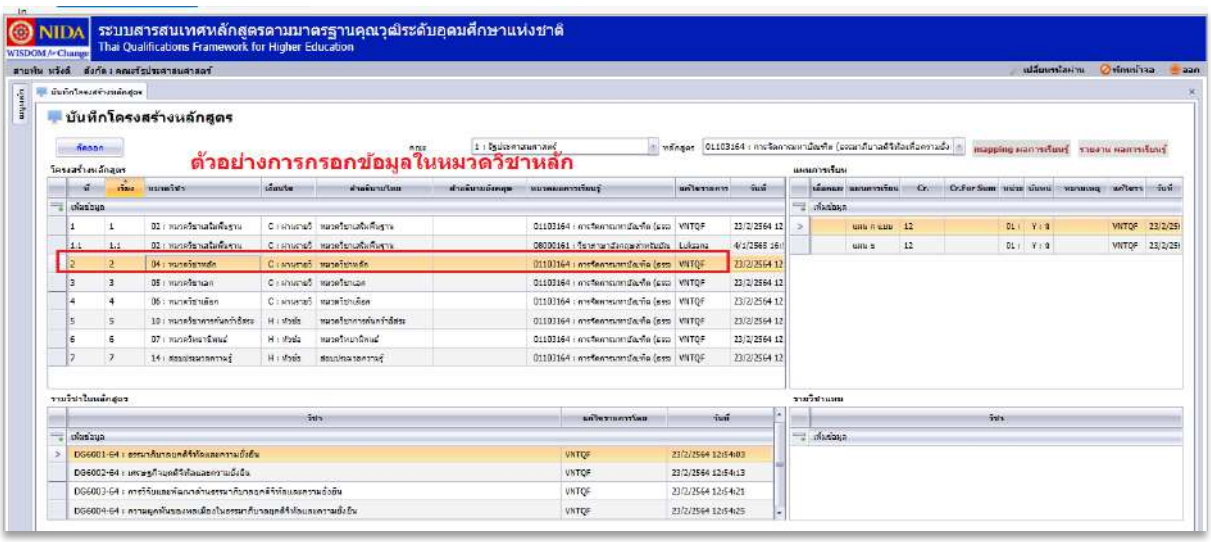

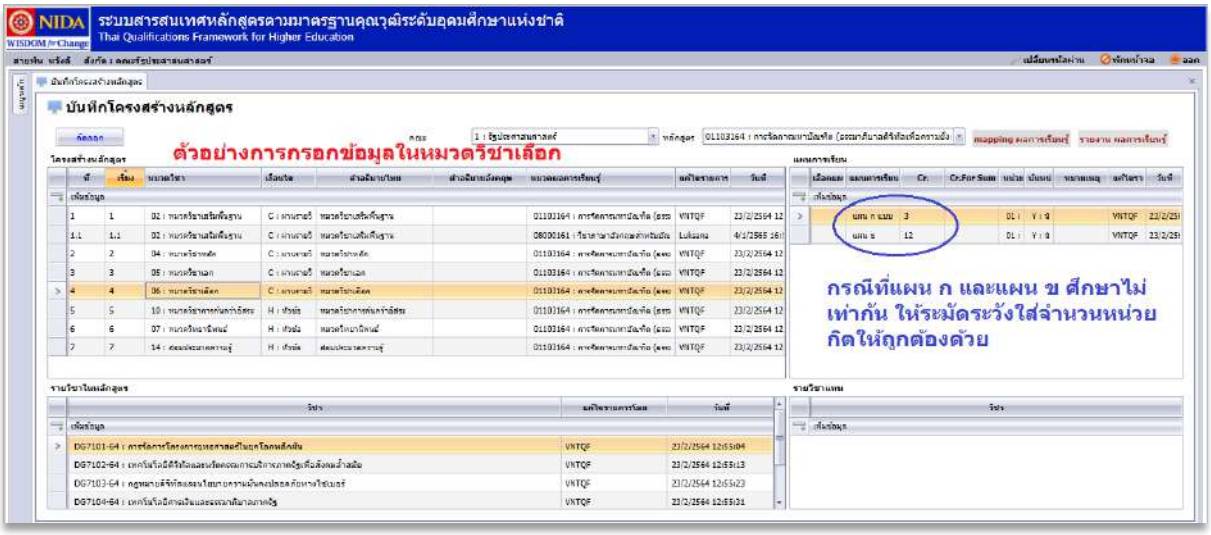

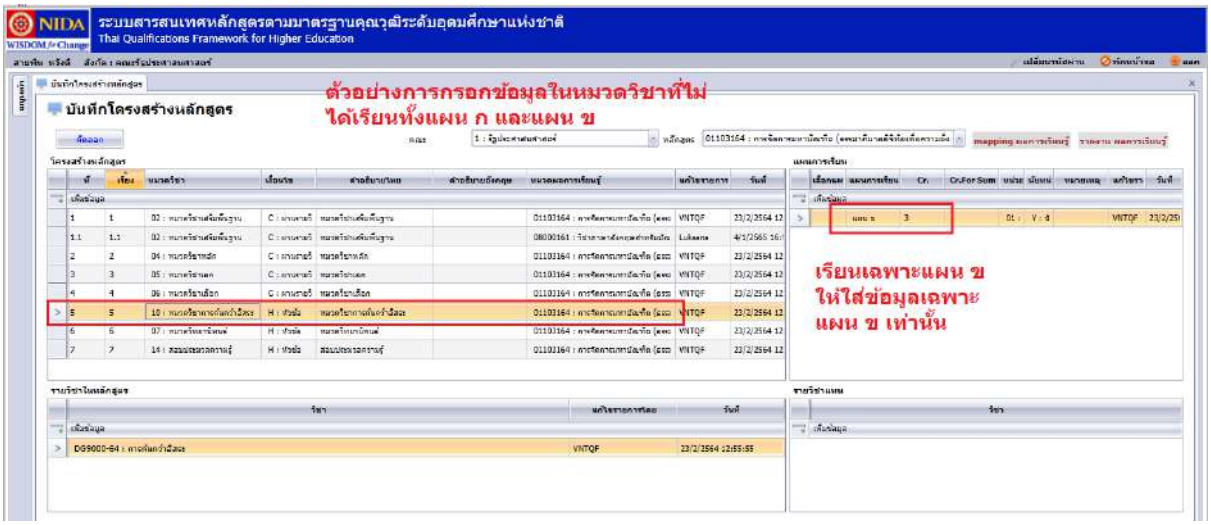

ภาพที่ 4.48-4.58 ภาพเมนูบันทึกโครงสร้างหลักสูตรและ Curriculum Mapping (ต่อ)

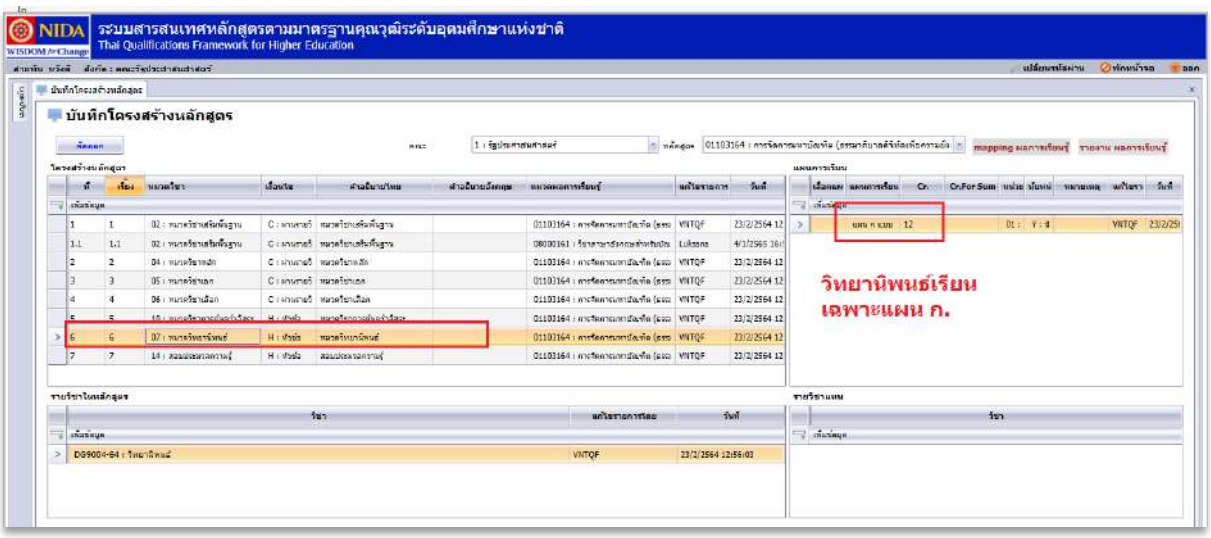

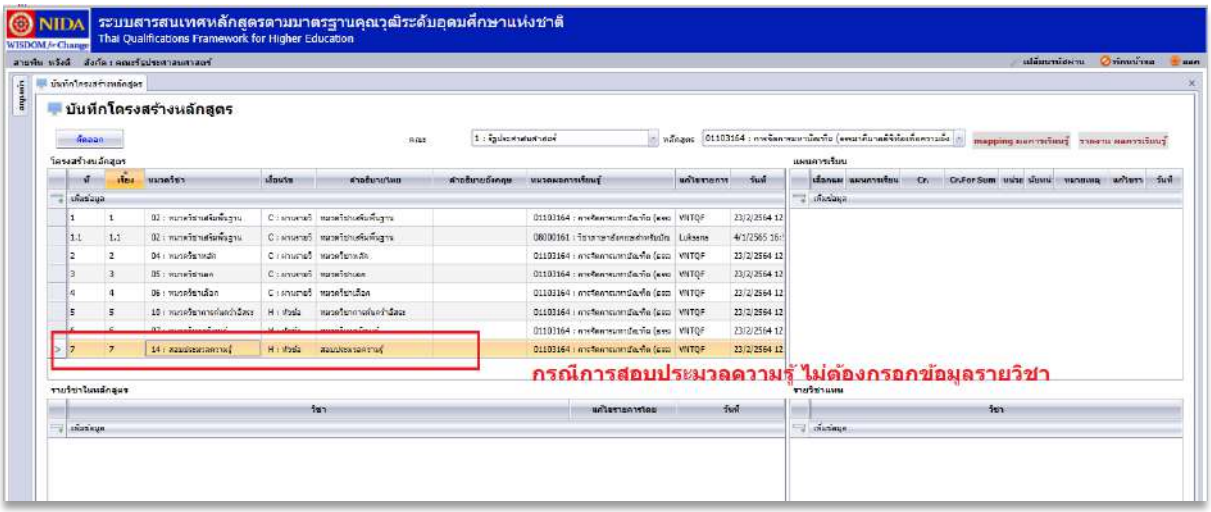

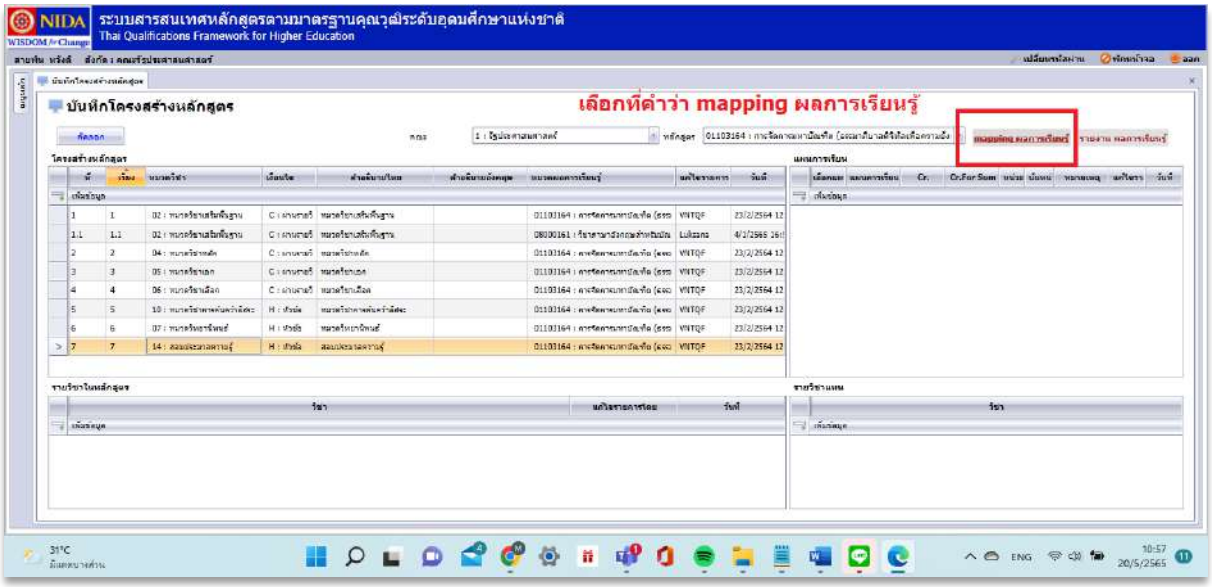

ภาพที่ 4.48-4.58 ภาพเมนูบันทึกโครงสร้างหลักสูตรและ Curriculum Mapping (ต่อ)

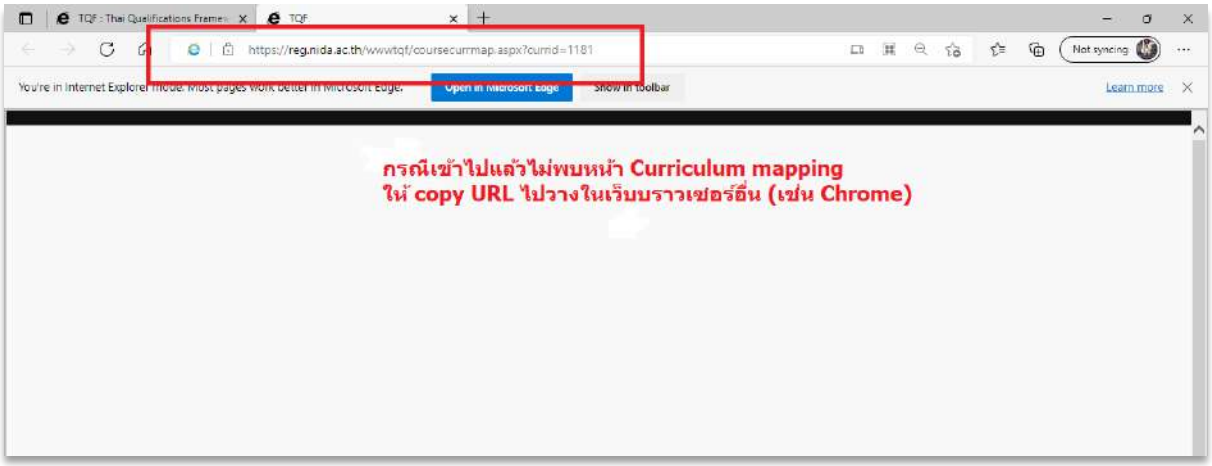

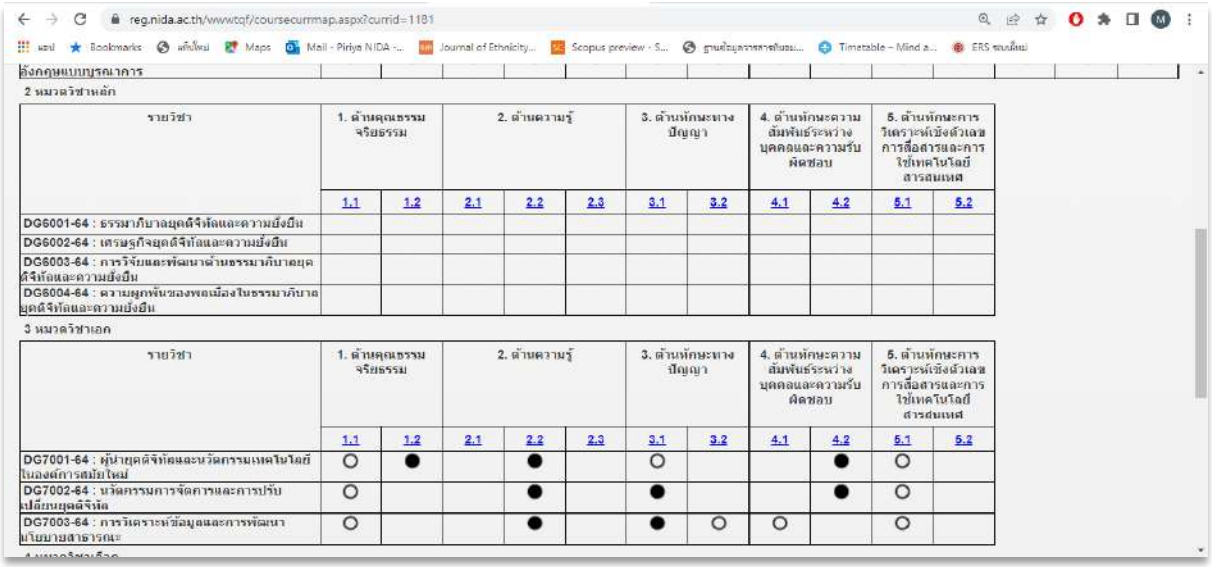

ภาพที่ 4.48-4.58 ภาพเมนูบันทึกโครงสร้างหลักสูตรและ Curriculum Mapping (ต่อ)

ขั้นตอนที่ 24 : สถาบันดำเนินการเสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแจ้งหลักสูตรที่ผ่านการให้ความเห็นชอบจากสภาสถาบัน

สถาบันดำเนินการเสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแจ้งหลักสูตรที่ผ่านการให้ความเห็นชอบจากสภาสถาบัน โดยนำส่งเป็นเอกสารและนำข้อมูลเข้าระบบ CHECO Online

โดยเจ้าหน้าที่พัฒนาหลักสูตรต้องจัดทำหลักสูตรจำนวน 6 เล่ม และแผ่น CD ข้อมูลจำนวน 2 แผ่น

ขั้นตอนที่ 25 : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาตอบรับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตร และกองบริการการศึกษาส่งเรื่องแจ้งคณะเพื่อทราบ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาตอบรับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรผ่านระบบ CHECO Online และกองบริการส่งเรื่องแจ้งคณะเพื่อทราบ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน สำนักงานอธิการบดี กองบริการการศึกษา โทร.๓๓๗๖ โทรสาร ๐ ๒๓๗๗ ๗๔๗๗

ที่ อว ๗๒๐๑/กบ.๗๐๗ **วันที่** ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลดิจิทัลเพื่อความยั่งยืน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔)

เรียน หัวหน้าสำนักงานเลขานุการคณะรัฐประศาสนศาสตร์

ด้วยสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้แจ้งรับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาธรรมาภิบาลดิจิทัลเพื่อความยั่งยืน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔) แล้ว เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๔ **วันที่รับทราบ**

รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางสาวสุวารี เกษเกษม)
ผู้อำนวยการกองบริการการศึกษา

ภาพที่ 4.59 ภาพบันทึกข้อความแจ้งการรับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตร

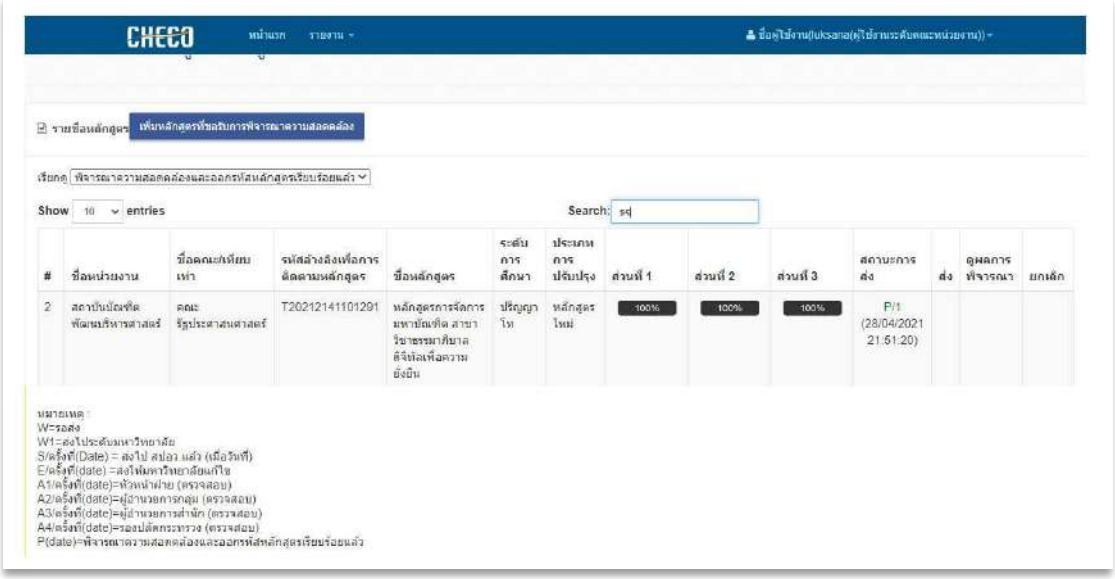

ภาพที่ 4.60 ภาพระบบ CHECO Online รับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 26 : สำนักงาน ก.พ. รับรองคุณวุฒิหลักสูตร

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ส่งข้อมูลรับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรให้กับสำนักงาน ก.พ. เพื่อดำเนินการรับรองคุณวุฒิหลักสูตร โดยเมื่อสำนักงาน ก.พ.รับรองหลักสูตรแล้ว จะแจ้งให้สถาบันรับทราบเป็นเอกสาร และเผยแพร่ข้อมูลการรับรองคุณวุฒิในเว็บไซต์ต่อไป โดยสามารถสืบค้นการรับรองคุณวุฒิหลักสูตรได้ที่เว็บไซต์ https://accreditation.ocsc.go.th/search/curriculum

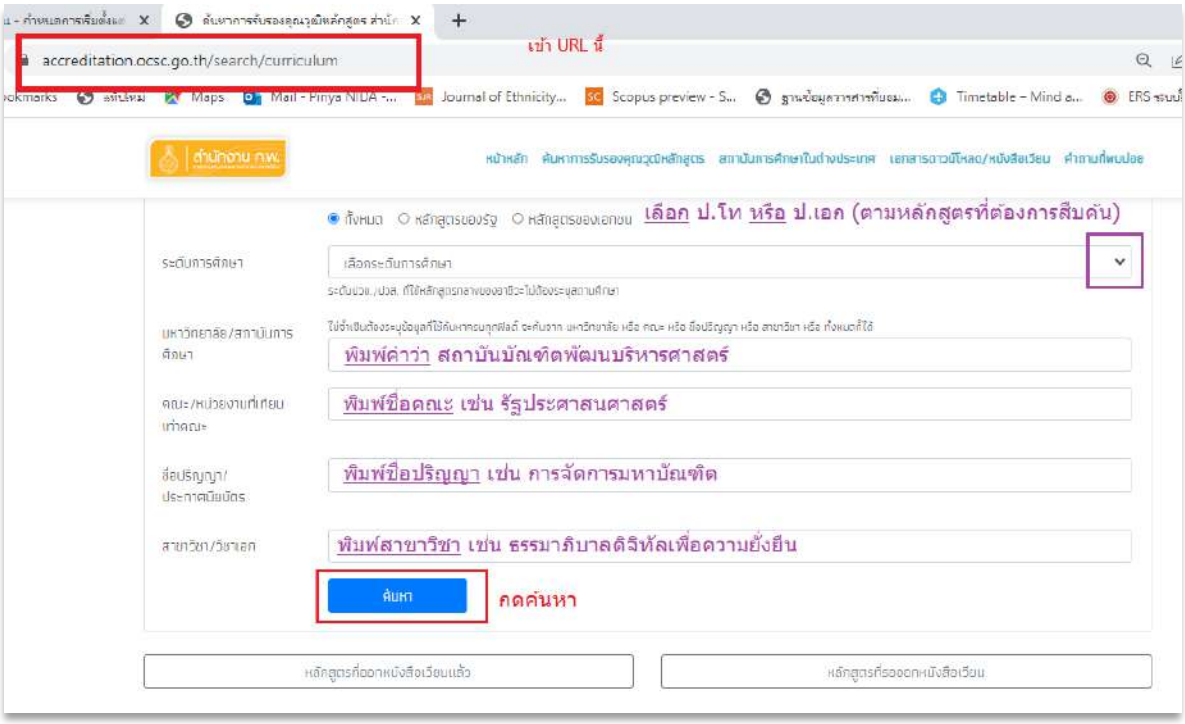

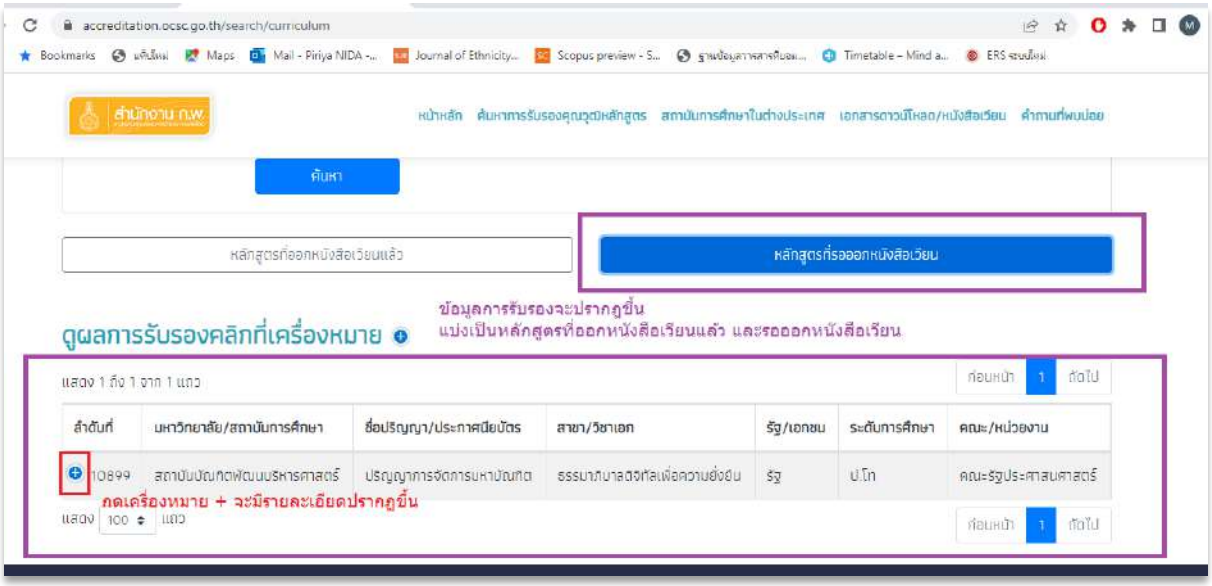

ภาพที่ 4.61-4.63 ภาพตัวอย่างการสืบค้นการรับรองคุณวุฒิของสำนักงาน ก.พ.

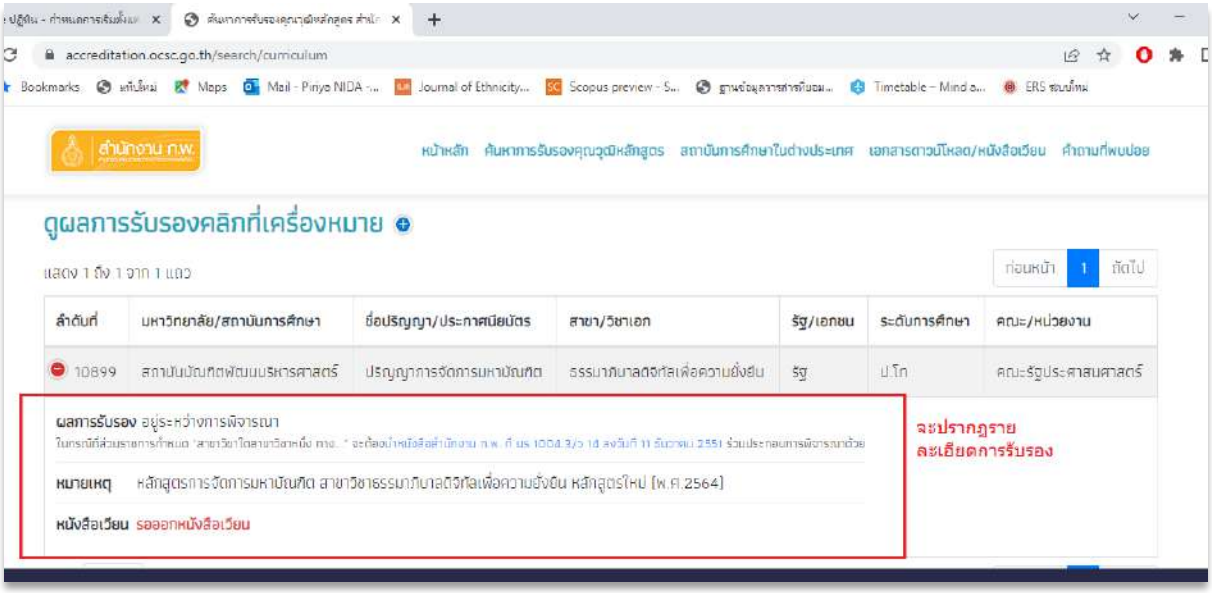

ภาพที่ 4.61-4.63 ภาพตัวอย่างการสืบค้นการรับรองคุณวุฒิของสำนักงาน ก.พ. (ต่อ)

บทที่ 5
ปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไข และการพัฒนา

5.1 ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

ผู้เขียนรวบรวมปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข ในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรใหม่ ได้ดังนี้

1. การแสดงความพร้อมในการเปิดหลักสูตรใหม่ยังไม่ค่อยชัดเจน ทำให้การพิจารณาในแต่ละที่ประชุมใช้เวลานานและมีการปรับแก้ไขหลายครั้ง

<u>แนวทางแก้ไข</u>

1) ต้องจัดทำแผนภาระงานวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระของอาจารย์ประจำหลักสูตรในภาพรวมของคณะให้ชัดเจน เข้าใจง่ายว่าเมื่อมีหลักสูตรใหม่เกิดขึ้น ว่าคณะสามารถบริหารจัดการดูแลวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระของนักศึกษาได้ โดยไม่ขัดกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร (ซึ่งมีหลายเรื่องที่ต้องพิจารณา ทั้งจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตร ตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ แผนการรับ คงอยู่ และสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา รวมถึงแผนการเรียนของแต่ละหลักสูตรด้วย)

2) ควรจัดทำข้อมูลเปรียบเทียบหลักสูตรที่ใกล้เคียงกับหลักสูตรที่คณะจะเสนอเปิด เพื่อที่ประชุมสภาวิชาการและสภาสถาบันให้ข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อให้หลักสูตรใหม่มีความครอบคลุมและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

3) ในส่วนของค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร ประมาณการรายรับ-รายจ่าย และการคำนวณจุดคุ้มทุนนั้น ควรสะท้อนถึงแผนการรับนักศึกษาที่เหมาะสมกับข้อที่ 1) หากเป็นไปได้ ควรดำเนินการในส่วนของว่าที่กรรมการบริหารหลักสูตรและการจัดทำร่างระเบียบบริหารหลักสูตรหรือประกาศทางการเงินต่างๆ ควบคู่ไปด้วยเพื่อความครอบคลุมในการบริหารการเงินของหลักสูตรในอนาคต

4) เนื่องจากคณบดีจะต้องเข้าร่วมชี้แจงการเสนอขอเปิดหลักสูตรใหม่ทั้งในระดับกรอบหลักสูตรและรายละเอียดหลักสูตรในที่ประชุมสภาสถาบัน และข้อมูลการเสนอเปิดหลักสูตรมีค่อนข้างมาก เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบควรสรุปข้อมูลที่จะต้องนำเสนอให้ชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย

2. ต้องจัดทำหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรให้ครบถ้วน และรองรับแนวทางการประกันคุณภาพหลักสูตรระดับสากล ASEAN University Network Quality Assurance (AUN-QA) ไปด้วย

เนื่องจากสถาบันมีนโยบายสนับสนุนให้แต่ละคณะเข้ารับการประกันคุณภาพหลักสูตรระดับนานาชาติของ AUN-QA ดังนั้น ในแต่ละขั้นตอนการดำเนินการควรคำนึงถึงการเข้ารับการประเมินคุณภาพดังกล่าวด้วย

แนวทางแก้ไข

1) เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานควรตรวจสอบให้การวิพากษ์หลักสูตรและการเก็บข้อมูลผลสะท้อนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียครบถ้วนทุกองค์ประกอบ และมีรายละเอียดสอดคล้องกับแนวทางของ AUN-QA เช่น ผู้ใช้บัณฑิต (นายจ้าง) ควรเป็นผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับคณะหรือหลักสูตรที่จะเข้ารับการประเมินด้วย

2) กรณีการพัฒนาหลักสูตรใหม่จะไม่มีศิษย์เก่าของหลักสูตรเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อาจพิจารณาเป็นศิษย์เก่าของคณะ และให้มีสัดส่วนที่เหมาะสมจากองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งนี้ หากเป็นศิษย์เก่าที่ปฏิบัติงานในองค์กรที่มีความต้องการแรงงานเกี่ยวข้องกับหลักสูตรที่กำลังพัฒนาได้ก็จะเป็นประโยชน์มาก

3. ข้อมูลในเล่มหลักสูตรตามแบบฟอร์มผิดพลาดหรือไม่ครบถ้วน ทำให้มีการปรับแก้ไขในทุกการประชุมที่พิจารณาหลักสูตร

แนวทางแก้ไข

1) เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานผู้ช่วยเลขาคณะทำงานพัฒนาหลักสูตรควรดูพิจารณาข้อมูลที่จำเป็นต้องกรอกให้ละเอียดรอบคอบก่อนการประชุม เพื่อความราบรื่นในการจัดทำหลักสูตร หรือแม้แต่กรณีที่จะต้องกรอกข้อมูลที่คณะทำงานหรือที่ประชุมคณะกรรมการคณะตัดสินใจ จะได้ทราบแนวทางหรือทางเลือกได้อย่างทันท่วงที

2) ควรส่งเอกสารตามกำหนดเวลาที่แต่ละที่ประชุมกำหนด เนื่องจากหลักสูตรมีรายละเอียดที่ต้องตรวจสอบค่อนข้างมาก และมีเจ้าหน้าที่งานหลักสูตรของกองบริการการศึกษาที่ปฏิบัติงานนี้เพียงคนเดียว และหากมีหลักสูตรอื่นๆ ที่ต้องพิจารณาพร้อมกันด้วยก็จะทำให้อาจเกิดความผิดพลาดได้ หากเป็นไปได้คณะควรส่งเอกสารก่อนกำหนดก็จะเป็นการดี

3) ควรมีคณะทำงานพัฒนาหลักสูตรที่ทำหน้าที่พิจารณาชื่อวิชาและคำอธิบายรายวิชาภาษาอังกฤษในภาพรวมของหลักสูตรให้เป็นไปในทิศทางทางเดียวกัน

4. การจัดทำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร Expected Learning Outcomes (ELOs) ไม่ครบถ้วนตามเกณฑ์

แนวทางแก้ไข

1) การจัดทำแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) จะต้องครบถ้วนตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาและแนวการปฏิบัติของสถาบันกำหนด เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานต้องสื่อสารให้อาจารย์ผู้สอนและคณะทำงานพัฒนาหลักสูตรเข้าใจแนวทางการจัดทำ Curriculum Mapping ดังกล่าวให้ครบถ้วนถูกต้องด้วย

2) เนื่องจากการจัดทำ Curriculum Mapping มีรายละเอียดค่อนข้างมาก ควรจัดทำร่างข้อมูลให้แล้วเสร็จก่อนล่วงหน้าของการประชุมพิจารณา แล้วเวียนให้คณะกรรมการพิจารณาก่อนการประชุม เพื่อความราบรื่นในการประชุมและการจัดทำเอกสารให้ครบถ้วนถูกต้องต่อไป

5. การรวบรวมผลงานวิจัยเผยแพร่ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรยังไม่มีผู้รับผิดชอบหลัก ทำให้ใช้เวลาในการรวบรวมค่อนข้างมาก (ต้องแนบข้อมูลผลงานในภาคผนวกของหลักสูตร)

<u>แนวทางแก้ไข</u>

เจ้าหน้าที่หมั่นปรับปรุงข้อมูลผลงานวิจัยเผยแพร่ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรสม่ำเสมอ (อาจเป็นรายภาคการศึกษา) โดยอาจเสนอข้อมูลปัจจุบันให้อาจารย์แต่ละท่านปรับปรุงข้อมูลอยู่เสมอ หรืออาจหาแนวทางการปรับปรุงฐานข้อมูลร่วมกันในระดับคณะร่วมกับกลุ่มงานอื่นๆ ต่อไป

6. สำนักงาน ก.พ. เผยแพร่ข้อมูลการรับรองคุณวุฒิหลักสูตรล่าช้า

<u>แนวทางแก้ไข</u>

เจ้าหน้าที่ควรตรวจสอบข้อมูลการเผยแพร่การรับรองคุณวุฒิหลักสูตรเป็นระยะๆ โดยหลังจากที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา รับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรแล้วประมาณ 3-4 เดือน หากยังไม่มีข้อมูลการแจ้งการรับรองคุณวุฒิหรือเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของสำนักงาน ก.พ. ให้ดำเนินการติดตามไปยังสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและสำนักงาน ก.พ. ตามลำดับ

5.2 แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงาน

สำหรับแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานนั้น ผู้เขียนขอเสนอในส่วนเฉพาะของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและการวางระบบการปฏิบัติงานที่น่าจะเป็นประโยชน์ในภาพรวมนอกเหนือจากงานพัฒนาหลักสูตรใหม่ด้วย เพื่อมิให้ซ้ำซ้อนกับปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขในข้อ 5.1 โดยขอเสนอ 2 แนวทาง ได้แก่

1. ควรมีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตร (รวมถึงเจ้าหน้าที่ปรับปรุงหลักสูตร ซึ่งมีลักษณะงานที่ใกล้เคียงกัน) อย่างน้อย 2 คน ในลักษณะของการทำงานเป็นทีม เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานทั้งคู่จะได้สามารถปฏิบัติงานทดแทนกันได้ในยามฉุกเฉิน และสามารถถ่ายทอดงานให้เจ้าหน้าที่หรือส่วนงานอื่นๆ ในคณะได้รับทราบหรือทำให้งานราบรื่นขึ้น ประกอบกับงานการพัฒนาหลักสูตรนี้ไม่ได้เป็นงานประจำที่ต้องปฏิบัติบ่อย หากในอนาคตมีการดำเนินการอีก และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเดิมมิได้ปฏิบัติงานในส่วนเดิมแล้ว งานจะได้ราบรื่น มีผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการนี้บ้างแล้ว

2. ควรมีระบบร่วมที่มีข้อมูลผลงานวิจัยเผยแพร่ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร ซึ่งมีรายละเอียดค่อนข้างมาก (ต้องระบุการเผยแพร่ในลักษณะที่สืบค้นได้ เช่น หากเป็นวารสารวิชาการหรือ proceedings จะต้องมีข้อมูลชื่อวารสาร ฉบับที่ ปีที่พิมพ์ และเลขหน้าที่ชัดเจน ครบถ้วน) และปัจจุบันยังไม่มีผู้รับผิดชอบหลัก ทำให้ใช้เวลาในการรวบรวมค่อนข้างมาก หากในอนาคตมีการจัดทำระบบที่มีฐานข้อมูลครบถ้วน ก็น่าจะเป็นประโยชน์ต่องานในภาพรวม ทั้งงานของกลุ่มงานการศึกษา กลุ่มงานแผนและพัฒนา กลุ่มงานสนับสนุนงานวิจัยและวิชาการ และกลุ่มงานบริหารและธุรการด้วย

3. เพื่อขยายฐานผู้สนใจศึกษาในหลักสูตร คณะทำงานพัฒนาหลักสูตรอาจพิจารณากำหนดรายวิชาในหลักสูตรที่จะสามารถเทียบเท่ากับหลักสูตรอบรมของคณะ โดยอาจเป็นหลักสูตรอบรมเดิมที่มีอยู่ หรือเป็นหลักสูตรอบรมใหม่ โดยพิจารณากำหนดชื่อวิชาและคำอธิบายรายวิชาให้ใกล้เคียง/เหมือนกัน สามารถดำเนินการขออนุมัติเทียบเท่าได้ในอนาคต ซึ่งนอกจากจะเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตแล้ว ยังเป็นการเพิ่มรายได้ของคณะอีกด้วย

บรรณานุกรม

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2565). กฎกระทรวง มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565. ลงวันที่ 10 มีนาคม 2565.

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2565) ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา. เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2565. ลงวันที่ 18 กรกฎาคม 2565.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). เอกสารแนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ.2558.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ.2559. ลงวันที่ 9 มิถุนายน 2559.

คณะรัฐประศาสนศาสตร์. (2565). วิสัยทัศน์ พันธกิจ. สืบค้นจาก http://gspa.nida.ac.th/th/วิสัยทัศน์-พันธกิจ/) (วันที่ค้นข้อมูล 9 พฤศจิกายน 2565).

มารุต พัฒผล. (2562). แนวคิดหลักการพัฒนาหลักสูตร [ออนไลน์] . สืบค้นจาก www.curriculumandlearning.com/upload/Books/แนวคิดการพัฒนาหลักสูตร_1544651319.pdf. (วันที่ค้นข้อมูล 25 พฤศจิกายน 2565).

ลักษณา พุ่มเพ็ชร์. (2562). คู่มือปฏิบัติงาน กระบวนการเสนอหลักสูตรของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สงัด อุทรานันท์. (2532). พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์มิตรสหาย.

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (2563). ข้อบังคับสถาบันฯ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2563. ลงวันที่ 19 พฤศจิกายน 2563.

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (2561). ประกาศสถาบันฯ เรื่อง การกำหนดคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์และกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcomes) หลักสูตรปริญญาเอกและหลักสูตรระดับปริญญาโท. ลงวันที่ 14 มีนาคม 2561.

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (2552). ข้อบังคับสถาบันฯ ว่าด้วยจรรยาบรรณของบุคลากรสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ.2552 ลงวันที่ 28 กันยายน 2552.

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (2559). (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2559) คู่มือพัฒนาหลักสูตรของสถาบัน.กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรและส่งเสริมการเรียนการสอน กองบริการการศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (2554). พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ครุยวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครุยประจำตำแหน่ง ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร-ศาสตร์ พ.ศ.2554. วันที่ 14 กรกฎาคม 2554.

ASEAN University Network. (2020). Guide to AUN-QA Assessment at Programme Level Version 4.0.

ภาคผนวก

- กฎกระทรวง มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565
- ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา
  เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2565
- ข้อบังคับสถาบันฯ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2563
- ประกาศสถาบันฯ เรื่อง การกำหนดคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์และกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcomes) หลักสูตรปริญญาเอกและหลักสูตรระดับปริญญาโท
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ.2559
- พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ครุยวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครุยประจำตำแหน่ง ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ.2554
- ข้อบังคับสถาบันฯ ว่าด้วยจรรยาบรรณของบุคลากรสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ.2552
- ประวัติผู้เขียน

กฎกระทรวง
มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565

กฎกระทรวง

มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

พ.ศ. ๒๕๖๕

อาศัยอำนาจตามความในบทนิยามคำว่า “มาตรฐานการอุดมศึกษา” ในมาตรา ๔ มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๗ (๖) และวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ และบทนิยามคำว่า “มาตรฐานการอุดมศึกษา” ในมาตรา ๓ และมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงศึกษาธิการและประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาทุกฉบับที่เกี่ยวกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานคุณวุฒิในสาขาหรือสาขาวิชา ทั้งนี้ ไม่ว่าในระดับใด สาขาใด หรือสาขาวิชาใด

ข้อ ๓ ในกฎกระทรวงนี้

“สถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า สถาบันที่จัดการอุดมศึกษาระดับปริญญาและระดับต่ำกว่าปริญญาทั้งที่เป็นของรัฐและของเอกชน

“มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดขึ้นจากการศึกษาตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่กำหนดขึ้นตามระดับการศึกษาแต่ละระดับ

“ผลลัพธ์การเรียนรู้” หมายความว่า ผลที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา ฝึกอบรม หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงานระหว่างการศึกษา

"หลักสูตรการศึกษา" หมายความว่า หลักสูตรระดับปริญญาและต่ำกว่าปริญญาตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนดซึ่งสภาสถาบันอุดมศึกษาได้ให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติ

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

ข้อ ๔ ให้ใช้มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาตามกฎกระทรวงนี้ ในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง

ข้อ ๕ ในการจัดทำหรือปรับปรุงหลักสูตรการศึกษา สถาบันอุดมศึกษาต้องบริหารจัดการหลักสูตรและออกแบบกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านจริยธรรม และด้านลักษณะบุคคล โดยต้องแสดงถึงพัฒนาการของผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แตกต่างกันตามระดับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

ข้อ ๖ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาประกอบด้วย

(๑) ระดับอนุปริญญา มีหนึ่งคุณวุฒิ ได้แก่ คุณวุฒิอนุปริญญา

(๒) ระดับปริญญาตรี มีหนึ่งคุณวุฒิ ได้แก่ คุณวุฒิปริญญาตรี

(๓) ระดับบัณฑิตศึกษา มีสี่คุณวุฒิ ได้แก่ คุณวุฒิประกาศนียบัตรบัณฑิต คุณวุฒิปริญญาโท คุณวุฒิประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และคุณวุฒิปริญญาเอก

ข้อ ๗ ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาต้องมีอย่างน้อยสี่ด้าน ดังต่อไปนี้

(๑) ด้านความรู้

(๒) ด้านทักษะ

(๓) ด้านจริยธรรม

(๔) ด้านลักษณะบุคคล

รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ข้อ ๘ นอกจากผลลัพธ์การเรียนรู้ตามข้อ ๗ คณะกรรมการอาจประกาศกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านอื่นเพิ่มเติมหรือกำหนดรายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้เพิ่มขึ้นตามความจำเป็นทางวิชาการหรือวิชาชีพของแต่ละสาขาหรือสาขาวิชา โดยประกาศเป็นมาตรฐานคุณวุฒิในสาขาหรือสาขาวิชาก็ได้

ข้อ ๙ เพื่อประโยชน์ในการสร้างความมั่นใจในคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา สถาบันอุดมศึกษาต้องมีระบบการประกันคุณภาพผลลัพธ์การเรียนรู้จริงของทุกหลักสูตรการศึกษาในแต่ละระดับและติดตามประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ดังกล่าว ที่สามารถติดตามตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาลและนำไปใช้ปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ให้ได้ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิแต่ละระดับ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ข้อ ๑๐ การนำผลการเรียน ผลลัพธ์การเรียนรู้ สมรรถนะ หรือประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองหรือการเรียนรู้ตลอดชีวิต มาเทียบหน่วยกิตและสะสมไว้เพื่อขอรับคุณวุฒิตามระดับ ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ข้อ ๑๑ ให้คณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาให้สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงกว่ามาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาที่กำหนด

ข้อ ๑๒ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีหน้าที่ให้คำแนะนำและสนับสนุนการปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๑๓ คณะกรรมการอาจออกประกาศหรือแนวปฏิบัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษานี้ได้

การออกประกาศหรือแนวปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ต้องคำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายของประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษา

ข้อ ๑๔ ให้คณะกรรมการจัดให้มีการประเมินผลและทบทวนข้อกำหนดในกฎกระทรวงนี้ทุกห้าปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ โดยรับฟังความคิดเห็นของสถาบันอุดมศึกษา ผู้เรียน คณาจารย์ และผู้ใช้บัณฑิตอย่างกว้างขวาง

ข้อ ๑๕ คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาในหลักสูตรที่สถาบันอุดมศึกษาเปิดสอนอยู่หรือที่สถาบันอุดมศึกษาแจ้งให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมทราบตามมาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาตามกฎกระทรวงนี้แล้ว

ข้อ ๑๖ คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษาเดิมที่กำลังอยู่ระหว่างการปรับปรุงหรือคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษาใหม่ที่อยู่ระหว่างการพัฒนาในวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ และได้แจ้งการปรับปรุงหลักสูตรหรือพัฒนาหลักสูตรใหม่ดังกล่าวให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ดำเนินการต่อไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการและประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่เกี่ยวกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานคุณวุฒิในสาขาหรือสาขาวิชา บรรดาที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ จนแล้วเสร็จ ซึ่งต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ โดยให้ถือว่าการปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรใหม่ดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามกฎกระทรวงนี้แล้ว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

เอนก เหล่าธรรมทัศน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

<u>หมายเหตุ</u> :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๔ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา กำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของสถาบันอุดมศึกษาด้วย ประกอบกับกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาอื่นกำหนดให้ “มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา” เป็นมาตรฐานการอุดมศึกษาอื่น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา
เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับ
บัณฑิตศึกษา พ.ศ.2565

ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา
เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๑ แห่งกฎกระทรวงมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ (นัดพิเศษ) เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงมีมติออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

๑. ประกาศนี้ เรียกว่า "ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕"

๒. ให้ใช้ประกาศนี้สำหรับหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต (การศึกษาหลังปริญญาตรี) ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (การศึกษาหลังประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือปริญญาโท) ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอกทุกสาขาวิชา โดยใช้สำหรับหลักสูตรที่จะเปิดใหม่และหลักสูตรปรับปรุงของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และให้ใช้บังคับหลังจากประกาศในราชกิจจานุเบกษา และตั้งแต่วันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

๓. ในประกาศนี้

"คณะกรรมการ" หมายถึง คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

"อาจารย์ประจำ" หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ และตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่าในสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้นตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด หรือบุคคลในองค์กรภายนอกที่มีการตกลงร่วมผลิต ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และมีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

สำหรับอาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานนี้เริ่มใช้บังคับ ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

"อาจารย์ประจำหลักสูตร" หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่สภาสถาบันอุดมศึกษาเห็นชอบหรืออนุมัติ มีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน

"คุณวุฒิที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร" หมายถึง คุณวุฒิที่กำหนดไว้ในมาตรฐานสาขาวิชา หากสาขาวิชาใดยังไม่มีประกาศมาตรฐานสาขาวิชา หรือประกาศมาตรฐานสาขาวิชาไม่ได้กำหนดเรื่องนี้ไว้ ให้หมายถึงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาการหรือวิชาชีพของหลักสูตร หรือคุณวุฒิอื่นแต่มีประสบการณ์ตรงที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรเป็นที่ประจักษ์ที่จะส่งเสริมให้การเรียนการสอนในหลักสูตรสาขาวิชานั้นบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาได้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยการพิจารณาคุณวุฒิที่สัมพันธ์กันให้อยู่ในดุลยพินิจของสภาสถาบันอุดมศึกษา

"อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร" หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้น

ตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นหลักสูตรพหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตร ในกรณีนี้ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน ๒ คน

สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาโทและปริญญาเอกในสาขาวิชาเดียวกัน สามารถใช้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรชุดเดียวกันได้

"อาจารย์พิเศษ" หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

"นักวิจัยประจำ" หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งนักวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่ค้นคว้าวิจัยทางวิชาการ และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

"การตกลงร่วมผลิต" หมายถึง การทำข้อตกลงร่วมมือกันอย่างเป็นทางการระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรภายนอกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร โดยผ่านความเห็นชอบของสภาสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรภายนอกนั้น ๆ

"องค์กรภายนอก" หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาในหรือต่างประเทศที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาของประเทศนั้น หรือเป็นหน่วยราชการระดับกรมหรือเทียบเท่า หรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การมหาชน หรือบริษัทเอกชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเท่านั้น

หากเป็นบริษัทเอกชนที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ให้อยู่ในดุลยพินิจของสภาสถาบันอุดมศึกษา โดยต้องแสดงศักยภาพและความพร้อมในการร่วมผลิตบัณฑิตของบริษัทดังกล่าว และต้องให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการอุดมศึกษา

๔. ชื่อประกาศนียบัตรและชื่อปริญญา

๔.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต ให้ใช้ชื่อว่า "ประกาศนียบัตรบัณฑิต (Graduate Diploma)" อักษรย่อ "ป.บัณฑิต (Grad. Dip.)" แล้วตามด้วยชื่อสาขาวิชาต่อท้าย

๔.๒ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้ชื่อว่า "ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (Higher Graduate Diploma)" อักษรย่อ "ป.บัณฑิตชั้นสูง (Higher Grad. Dip.)" แล้วตามด้วยชื่อสาขาวิชาต่อท้าย

๔.๓ ปริญญาโทและปริญญาเอก สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ปริญญาใดยังมิได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาที่คณะกรรมการกำหนด

๕. ปรัชญา และวัตถุประสงค์

๕.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง มุ่งเน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญสามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ

๕.๒ หลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอก มุ่งเน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยกระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้งมีความสามารถในการสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนา

การศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ

ทั้งนี้ ในระดับปริญญาโท มุ่งให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างและประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่เพื่อการพัฒนางานและสังคม ในขณะที่ระดับปริญญาเอก มุ่งให้มีความสามารถในการค้นคว้าวิจัยเพื่อสรรค์สร้างองค์ความรู้ใหม่หรือนวัตกรรม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางาน สังคม ประเทศ และประชาคมโลก

๖. ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ หรือเทียบเคียงได้ไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบอื่น ให้มีการนับระยะเวลาในการศึกษาเทียบเคียงได้กับระบบทวิภาค โดยให้สภาสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนด ซึ่งจะต้องแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้นไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจน ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับระยะเวลาของหน่วยการเรียนรู้เทียบเคียงกับหน่วยกิตในระบบทวิภาค รายวิชาภาคทฤษฎีและรายวิชาภาคปฏิบัติ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม การทำโครงงานหรือกิจกรรมอื่นใดที่เสริมสร้างการเรียนรู้ที่ได้รับมอบหมาย วิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ ให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับระบบการจัดการศึกษาที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

๗. การคิดหน่วยกิตตามระบบทวิภาค

๗.๑ รายวิชาภาคทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๗.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๗.๓. การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๗.๔ การทำโครงงานหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงงานหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๗.๕ การค้นคว้าอิสระที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๗.๖ วิทยานิพนธ์ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๗.๗ กิจกรรมการเรียนอื่นใดที่สร้างการเรียนรู้นอกเหนือจากรูปแบบที่กำหนดข้างต้น การนับระยะเวลาในการทำกิจกรรมนั้นต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต ให้เป็นไปตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบอื่นที่ไม่ใช่ระบบทวิภาค ให้นับระยะเวลาการศึกษาและการคิดหน่วยกิตเทียบเคียงได้กับระบบทวิภาค โดยให้สภาสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวเป็นผู้กำหนด

๘. โครงสร้างหลักสูตร

๘.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๘.๒ ปริญญาโท ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน คือ

แผน ๑ แบบวิชาการ เน้นการเรียนรู้การทำวิจัย โดยการทำวิทยานิพนธ์สร้างองค์ความรู้ในศาสตร์สาขาวิชานั้น ทั้งนี้ สัดส่วนหน่วยกิตของวิทยานิพนธ์และหน่วยกิตของการศึกษารายวิชา ให้เป็นไปตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด โดยอาจเป็นวิทยานิพนธ์อย่างเดียว หรือมีทั้งการศึกษารายวิชาและทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งต้องทำวิทยานิพนธ์อย่างน้อย ๑๒ หน่วยกิต โดยไม่อาจศึกษารายวิชาอย่างเดียวได้

แผน ๒ แบบวิชาชีพ เน้นการศึกษารายวิชาและการค้นคว้าอิสระเชิงการประยุกต์ใช้ความรู้ในวิชาชีพโดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้ ให้มีการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต และไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

๘.๓ ปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง คือ

แผน ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด ดังนี้

แผน ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

แผน ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

แผน ๒ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูงและก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษารายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

แผน ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แผน ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๙. คุณวุฒิ คุณสมบัติ และจำนวนอาจารย์

๙.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต

๙.๑.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

๙.๑.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจากสถาบันอุดมศึกษาเจ้าของหลักสูตรนั้นเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๒ คน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการพิจารณาเป็นรายกรณี

๙.๑.๓ อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

กรณีอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น ทั้งนี้ หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษา ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้น ๆ ด้วย

๙.๑.๔ อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อนุโลมให้เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตได้ แต่ทั้งนี้หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๑ เรื่อง ภายใน ๒ ปี หรือ ๒ เรื่อง ภายใน ๔ ปี หรือ ๓ เรื่อง ภายใน ๕ ปี

๙.๒ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

๙.๒.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

๙.๒.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจากสถาบันอุดมศึกษาเจ้าของหลักสูตรนั้นเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๒ คน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการพิจารณาเป็นรายกรณี

๙.๒.๓ อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่าในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์

ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

กรณีอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น ทั้งนี้ หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษา ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้น ๆ ด้วย

๙.๒.๔ อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อนุโลมให้เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงได้ แต่ทั้งนี้ หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๑ เรื่อง ภายใน ๒ ปี หรือ ๒ เรื่อง ภายใน ๔ ปี หรือ ๓ เรื่อง ภายใน ๕ ปี

๙.๓ ปริญญาโท

๙.๓.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง และอย่างน้อย ๑ เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

๙.๓.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ เรื่องในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง และอย่างน้อย ๑ เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจากสถาบันอุดมศึกษาเจ้าของหลักสูตรนั้นเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๒ คน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการพิจารณาเป็นรายกรณี

๙.๓.๓ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง และอย่างน้อย ๑ เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติดังนี้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหรืออาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำ ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น

๙.๓.๔ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันอุดมศึกษา โดยอาจมีอาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำร่วมเป็นผู้สอบด้วย รวมไม่น้อยกว่า ๓ คน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องไม่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการดังนี้

๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรหรืออาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำ ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง และอย่างน้อย ๑ เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น

๙.๓.๕ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๑ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

กรณีอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น ทั้งนี้ หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษา ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้น ๆ ด้วย

๙.๓.๖ อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อนุโลมให้เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาโทได้ แต่ทั้งนี้หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโท ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๑ เรื่อง ภายใน ๒ ปี หรือ ๒ เรื่อง ภายใน ๔ ปี หรือ ๓ เรื่อง ภายใน ๕ ปี

๙.๔ ปริญญาเอก

๙.๔.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

๙.๔.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจากสถาบันอุดมศึกษาเจ้าของหลักสูตรนั้นเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๒ คน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการพิจารณาเป็นรายกรณี

๙.๔.๓ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรหรืออาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ร่วมเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อย่างน้อย ๑ คน โดยอาจารย์ประจำหลักสูตรหรืออาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมากเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น

๙.๔.๔ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตร โดยอาจมีอาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำร่วมเป็นผู้สอบด้วย และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันอุดมศึกษาไม่น้อยกว่า ๒ คน รวมทั้งหมดแล้วไม่น้อยกว่า ๕ คน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการ ดังนี้

๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรหรืออาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำ ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมากเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น

๙.๔.๕ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่าในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

กรณีอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น ทั้งนี้ หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษา ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้น ๆ ด้วย

๙.๔.๖ อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อนุโลมให้เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาเอกได้ แต่ทั้งนี้ หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาเอก ต้องมีผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัย ภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๑ เรื่อง ภายใน ๒ ปี หรือ ๒ เรื่อง ภายใน ๔ ปี หรือ ๓ เรื่อง ภายใน ๕ ปี

๑๐. ภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

๑๐.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักของนักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกรวมได้ไม่เกิน ๕ คน ต่อภาคการศึกษา

๒) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่าขึ้นไป และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกรวมได้ไม่เกิน ๑๐ คนต่อภาคการศึกษา

๓) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า ซึ่งมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษาเกินกว่าจำนวนที่กำหนด ให้เสนอต่อสภาสถาบันอุดมศึกษาพิจารณา แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา หากมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษามากกว่า ๑๕ คน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการเป็นรายกรณี

๑๐.๒ อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาระดับปริญญาโทได้ไม่เกิน ๑๕ คน

หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ให้คิดสัดส่วนจำนวนนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ ๑ คน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาที่ค้นคว้าอิสระ ๓ คน แต่ทั้งนี้ รวมแล้วต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา

๑๐.๓ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ/หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนั้นด้วย

๑๑. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๑๑.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

๑๑.๒ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตหรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า

๑๑.๓ ปริญญาโท จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

๑๑.๔ ปริญญาเอก จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่มีผลการเรียนดีมาก หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลการสอบภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

๑๒. จำนวนหน่วยกิตในการลงทะเบียนเรียนและระยะเวลาการศึกษาในแต่ละหลักสูตรและระดับการศึกษา ให้เป็นไปตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

๑๓. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา นักศึกษาจะต้องปฏิบัติ ดังนี้

๑๓.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา

๑๓.๒ ปริญญาโท

๑๓.๒.๑ แผน ๑ ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร (ถ้ามี) โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และเสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย จนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สำหรับการสอบปากเปล่าให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่สถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้ง ซึ่งมีองค์ประกอบตามข้อ ๙.๓.๔ โดยเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ และผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการเผยแพร่ในรูปแบบบทความหรือนวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์หรือผลงานทางวิชาการอื่นซึ่งสามารถสืบค้นได้ตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

๑๓.๒.๒ แผน ๒ ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และสอบผ่านการสอบ

ประมวลความรู้ ด้วยข้อเขียนและ/หรือปากเปล่าในสาขาวิชานั้น พร้อมทั้งเสนอรายงานการค้นคว้าอิสระและสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย จนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สำหรับการสอบปากเปล่าให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการสอบที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง ตามหลักเกณฑ์ที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด และเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

๑๓.๓ ปริญญาเอก

๑๓.๓.๑ แผน ๑ สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายจนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สำหรับการสอบปากเปล่าให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้ง ตามข้อ ๙.๔.๔ ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษา และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ เกณฑ์การวัดผลสัมฤทธิ์ในการสอบประกอบด้วย องค์ความรู้ใหม่ซึ่งพิจารณาจากข้อความแห่งการริเริ่ม และความรู้ความเข้าใจในวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา

สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด อย่างน้อย ๒ เรื่อง หรือ

ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด อย่างน้อย ๑ เรื่อง และเป็นผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เชิงสังคมและเศรษฐกิจ อย่างน้อย ๑ เรื่อง หรือได้รับสิทธิบัตร อย่างน้อย ๑ สิทธิบัตร

กรณีผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ วิทยานิพนธ์ต้องได้รับการประเมินจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในสาขาเดียวกันหรือเกี่ยวข้องอย่างน้อย ๓ คน ที่เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ โดยได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษา

สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาเอกกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์อาจเผยแพร่ในวารสารระดับชาติที่มีคุณภาพตามที่คณะกรรมการกำหนด

๑๓.๓.๒ แผน ๒ ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติเพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายจนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สำหรับการสอบปากเปล่าให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง ตามข้อ ๙.๔.๔ ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษา และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ เกณฑ์การวัดผลสัมฤทธิ์ในการสอบประกอบด้วย องค์ความรู้ใหม่ซึ่งพิจารณาจากข้อความแห่งการริเริ่ม และความรู้ความเข้าใจในวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา

สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด หรือได้รับสิทธิบัตร หรือเป็นผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เชิงสังคมและเศรษฐกิจ

กรณีผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ วิทยานิพนธ์ต้องได้รับการประเมินจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในสาขาเดียวกันหรือเกี่ยวข้องอย่างน้อย ๓ คน ที่เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ โดยได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษา

สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาเอกกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์อาจเผยแพร่ในวารสารระดับชาติที่มีคุณภาพตามที่คณะกรรมการกำหนด

๑๓.๔ การพ้นสภาพโดยไม่สำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้เป็นไปตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

๑๔. ปริญญาบัตรและใบแสดงผลการศึกษา

การออกใบปริญญาบัตรและใบแสดงผลการศึกษา ให้ระบุชื่อปริญญา ชื่อสาขาวิชาและชื่อรายวิชา ให้ตรงกับที่ระบุไว้ในเอกสารหลักสูตรฉบับที่คณะกรรมการรับรอง พร้อมทั้งระบุหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระที่สอดคล้องกับสาขาวิชา

๑๕. การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตรตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

๑๖. การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยโดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ ๕ ปี

๑๗. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการ และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการนั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณกิตติชัย วัฒนานิกร)
ประธานกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

ข้อบังคับสถาบันฯ ว่าด้วยการศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษา พ.ศ.2563

ข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่เป็นการสมควรให้มีข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ และมติสภาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ สภาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า "ข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๓"

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

"สถาบัน" หมายความว่า สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

"สภาสถาบัน" หมายความว่า สภาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

"อธิการบดี" หมายความว่า อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

"รองอธิการบดี" หมายความว่า รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

"คณะ" หมายความว่า คณะ วิทยาลัย สำนัก และส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย หรือสำนัก ซึ่งจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตขึ้นไป

"คณบดี" หมายความว่า คณบดี ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย หรือสำนัก ซึ่งจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตขึ้นไป รวมถึงรองอธิการบดีที่ได้รับมอบหมายจากสภาสถาบันให้รับผิดชอบหลักสูตรในระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตขึ้นไปที่ไม่ขึ้นอยู่กับคณะใดคณะหนึ่ง

"ทคบ.ด้านการศึกษา" หมายความว่า คณะอนุกรรมการบริหารสถาบันด้านการศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

"คณะกรรมการบริหารหลักสูตร" หมายความว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรทุกหลักสูตรของสถาบัน

"ผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน" หมายความว่า พนักงานสถาบัน ข้าราชการ ลูกจ้างประจำของส่วนราชการ ซึ่งปฏิบัติงานในสถาบัน และลูกจ้างของสถาบัน

"วิชาการค้นคว้าอิสระ" หมายความว่า รายวิชาที่มีลักษณะเป็นรายงานทางการค้นคว้าและวิจัยด้วยตนเองในหัวข้อเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต ระบบทวิภาค

"การสอบประมวลความรู้" หมายความว่า การสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) เพื่อประมวลความรู้ทั้งหมดในหลักสูตรโดยวิธีสอบข้อเขียน สอบปากเปล่า หรือ การสอบคุณสมบัติ (Qualifying Examination) หรือ การสอบขั้นต้น (Preliminary Examination) หรือการสอบอื่นใดนอกเหนือจากการสอบรายวิชา

"การศึกษานอกระบบ" หมายความว่า กิจกรรมการศึกษาที่มีกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการและวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่ชัดเจน มีรูปแบบ หลักสูตร วิธีการจัดและระยะเวลาการเรียนหรือฝึกอบรมที่ยืดหยุ่นและหลากหลาย ตามสภาพความต้องการในการเรียนรู้ของกลุ่มผู้เรียนนั้น และมีวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีมาตรฐาน เพื่อรับคุณวุฒิทางการศึกษาที่ไม่ใช่ระดับปริญญา หรือเพื่อจัดระดับผลการเรียนรู้

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีรักษาการตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศ กำหนดหลักเกณฑ์หรือวิธีการเพื่อปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ในกรณีที่มีปัญหาหรือข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัยโดยความเห็นชอบของ ทคบ.ด้านการศึกษา และให้ถือเป็นที่สุด

หมวด ๑
หลักสูตรและระบบการจัดการศึกษา

ข้อ ๖ หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาในการจัดการเรียนการสอนของสถาบัน มีดังนี้

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สร้างเสริมความเชี่ยวชาญเน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ ที่มีลักษณะเบ็ดเสร็จในตัวเอง สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่ามาแล้ว

(๒) หลักสูตรประกาศนียบัตรมหาบัณฑิต เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สร้างเสริมความเชี่ยวชาญเน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญสามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีลักษณะเบ็ดเสร็จในตัวเองเทียบเท่ากับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี หรือเทียบเท่ามาแล้ว

(๓) หลักสูตรปริญญาโท เป็นหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญามหาบัณฑิตที่เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพ ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการหรือการวิจัยในสาขาวิชาต่าง ๆ ในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรีและประกาศนียบัตรบัณฑิต

(๔) หลักสูตรปริญญาเอก เป็นหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาดุษฎีบัณฑิตที่ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือการวิจัยในสาขาวิชาต่างๆ มุ่งให้มีความสามารถในการค้นคว้าวิจัยเพื่อสรรค์สร้างองค์ความรู้ใหม่ในระดับที่สูงกว่าปริญญาโทและประกาศนียบัตรมหาบัณฑิต

ข้อ ๗ การจัดการศึกษาหลักสูตรบูรณาการ หรือการจัดการศึกษาแบบหลักสูตรควบระดับปริญญาโท ๒ ปริญญา หรือหลายปริญญา ระหว่างหลักสูตรภายในสถาบัน หรือที่ทำความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นของประเทศไทย หรือที่ทำความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาของต่างประเทศ ให้เป็นไปตามประกาศของหน่วยงานที่กำกับดูแลตามกฎหมาย และตามระเบียบที่สถาบันกำหนด

ข้อ ๘ โครงสร้างของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานที่กำกับดูแลตามกฎหมาย

ข้อ ๙ การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และสอดคล้องตามข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา

ข้อ ๑๐ การจัดการศึกษาของสถาบัน ให้ใช้ระบบการศึกษาแบบหน่วยกิตเป็นแบบทวิภาค หรือไตรภาค หรือแบบอื่นตามที่สภาสถาบันกำหนด

(๑) ปีการศึกษาระบบทวิภาค แบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ โดยหนึ่งภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ และอาจเปิดการศึกษาภาคฤดูร้อนที่กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิตเทียบเคียงได้กับภาคการศึกษาปกติ

(๒) ปีการศึกษาระบบไตรภาค แบ่งออกเป็น ๓ ภาคการศึกษาปกติ โดยหนึ่งภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ สัปดาห์ โดย ๑ หน่วยกิตระบบไตรภาค เทียบได้กับ ๑๒/๑๕ หน่วยกิต ระบบทวิภาค หรือ ๔ หน่วยกิตระบบทวิภาค เทียบได้กับ ๕ หน่วยกิตระบบไตรภาค หลักสูตรที่ใช้ระบบการศึกษาในระบบอื่น ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้น รวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียงหน่วยกิตกับระบบทวิภาคไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจน

ข้อ ๑๑ การคิดหน่วยกิต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(๑) รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อ ๑ ภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

(๒) รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อ ๑ ภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

(๓) การฝึกงานหรือฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อ ๑ ภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

(๔) วิชาการค้นคว้าอิสระหรือวิทยานิพนธ์ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อ ๑ ภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

หมวด ๒
ประเภทและคุณสมบัติของนักศึกษา

ข้อ ๑๒ นักศึกษาของสถาบันแบ่งออกเป็น ๔ ประเภท คือ

(๑) นักศึกษาสามัญ ได้แก่ นักศึกษาที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต หลักสูตรประกาศนียบัตรมหาบัณฑิต หลักสูตรปริญญาโท หลักสูตรปริญญาเอก หรือหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาอื่น ๆ ซึ่งได้รับอนุมัติจากสภาสถาบัน

(๒) นักศึกษาสมทบ ได้แก่ นักศึกษาที่สถาบันรับขึ้นทะเบียนจากบุคคล หรือหน่วยงานขอส่ง หรือนักศึกษาที่ผ่านการคัดเลือกโดยมีเงื่อนไข เพื่อเข้าศึกษาในวิชาใดวิชาหนึ่งหรือหลายวิชาในหลักสูตรตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตขึ้นไป

(๓) นักศึกษาสมทบพิเศษ ได้แก่ นักศึกษาที่สถาบันรับเข้าศึกษาในหลักสูตรปริญญาโทขณะที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี โดยต้องศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐๐ หน่วยกิตหรือเทียบเท่า

(๔) นักศึกษาสมทบพิเศษตามข้อตกลงความร่วมมือทางการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาที่สถาบันรับเข้าศึกษาในขณะที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาตามข้อกำหนดของหลักสูตร โดยต้องเป็นผู้ที่ศึกษาในสถาบันการศึกษาที่มีข้อตกลงความร่วมมือทางการศึกษากับสถาบัน

ทั้งนี้ นักศึกษาตาม (๒) (๓) และ (๔) ไม่มีสิทธิรับประกาศนียบัตรหรือปริญญา

ข้อ ๑๓ นักศึกษาสามัญจะต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาขั้นต่ำในระดับปริญญาตรี หรือมีวิทยฐานะที่สภาสถาบันกำหนดให้เข้าเป็นนักศึกษาสามัญ

(๒) เป็นผู้ไม่มีโรคติดต่อหรือโรคร้ายแรงอย่างอื่นซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา โดยมีใบรับรองจากแพทย์ปริญญาที่มีใบอนุญาตประกอบโรคศิลป์

(๓) เป็นผู้ที่มีความประพฤติดี

(๔) ผ่านการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สถาบันกำหนด

ข้อ ๑๔ นักศึกษาสมทบ นักศึกษาสมทบพิเศษ และนักศึกษาสมทบพิเศษตามข้อตกลงความร่วมมือทางการศึกษา จะต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติดังนี้

(๑) นักศึกษาสมทบ จะต้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๑๓ (๑) (๒) และ (๓) หรือมีหนังสือรับรองจากสถาบันการศึกษาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในภาคการศึกษาที่เข้าศึกษาในสถาบัน และต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีของคณะที่จะเข้าศึกษาโดยผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนวิชาที่ขอลงทะเบียน

กรณีที่คุณสมบัติไม่เป็นไปตาม (๑) การพิจารณาคุณสมบัติให้เป็นไปตามมติที่ประชุม ทคบ. ด้านการศึกษา ตามคำแนะนำของคณบดีของคณะที่รับเข้าศึกษา

(๒) นักศึกษาสมทบพิเศษ จะต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามประกาศการรับเข้าศึกษาของสถาบัน นักศึกษาสมทบพิเศษที่จะขอเปลี่ยนสถานภาพเป็นนักศึกษาสามัญของสถาบันต้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๑๓ (๒) (๓) และ (๔) และสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี รวมทั้งมีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อกำหนดของหลักสูตรที่จะเข้าศึกษา โดยมีผลการศึกษาของสถาบันเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ หากเรียนรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิตต้องมีผลการศึกษาเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของสถาบันหรือข้อกำหนดของหลักสูตร

(๓) นักศึกษาสมทบพิเศษตามข้อตกลงความร่วมมือทางการศึกษา เป็นผู้มีคุณสมบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อตกลงความร่วมมือทางการศึกษาระหว่างสถาบันกับสถาบันการศึกษาภายนอก

ข้อ ๑๕ การเปลี่ยนสถานภาพจากนักศึกษาสมทบ นักศึกษาสมทบพิเศษ นักศึกษาสมทบพิเศษตามข้อตกลงความร่วมมือทางการศึกษา เป็นนักศึกษาสามัญให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) การเปลี่ยนสถานภาพจากนักศึกษาสมทบตามข้อ ๑๒ (๒) เป็นนักศึกษาสามัญให้เป็นไปตามประกาศผลการคัดเลือกเข้าเป็นนักศึกษาสามัญของสถาบัน

(๒) การเปลี่ยนสถานภาพจากนักศึกษาสมทบพิเศษตามข้อ ๑๒ (๓) เป็นนักศึกษาสามัญต้องสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี และมีผลการศึกษาในขณะที่เป็นนักศึกษาสมทบพิเศษของสถาบันเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ หากเรียนรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิตต้องมีผลการศึกษาเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของสถาบันหรือข้อกำหนดของหลักสูตร

(๓) การเปลี่ยนสถานภาพจากนักศึกษาสมทบพิเศษตามข้อตกลงความร่วมมือทางการศึกษาตามข้อ ๑๒ (๔) เป็นนักศึกษาสามัญให้เป็นไปตามเงื่อนไขตามข้อตกลงความร่วมมือทางการศึกษา

หมวด ๓
อาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อ ๑๖ อาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบัน ประกอบด้วย

(๑) อาจารย์ประจำ คือ ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันที่มีตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ที่มีหน้าที่หลักทางด้านการสอนและการวิจัย และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาตามภาระงานที่รับผิดชอบในหลักสูตรที่เปิดสอน (มิใช่เต็มเวลาตามเวลาทำการ)

(๒) อาจารย์พิเศษ คือ ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำการสอน

(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก คือ ผู้ที่มิได้เป็นอาจารย์ประจำที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ โดยผู้ที่ได้รับแต่งตั้งนั้นมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในหน้าที่นั้นๆ

(๔) อาจารย์ประจำหลักสูตร คือ อาจารย์ประจำผู้มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร อาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาอื่นที่มีสัญญาความตกลงกับสถาบันในการจัดการศึกษาหรือวิจัยร่วมกันในหลักสูตรนั้นๆ ตลอดจนบุคลากรของหน่วยงานอื่นที่มีสัญญาความตกลงในลักษณะดังกล่าว ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานที่กำกับดูแลตามกฎหมาย

(๕) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร คือ อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาการจัดการศึกษา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานที่กำกับดูแลตามกฎหมาย

(๖) อาจารย์ผู้สอน คือ อาจารย์ประจำซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำการสอนหรือรับผิดชอบรายวิชาและประเมินผลผู้เรียน

(๗) อาจารย์ผู้แนะนำ คือ อาจารย์ประจำที่ได้รับการมอบหมายหรือแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษา ในกรณีที่เป็นนักศึกษาของคณะในสถาบันให้คณบดีคณะที่เข้าศึกษาเป็นผู้แต่งตั้ง

ในกรณีที่ไม่มีการมอบหมายหรือแต่งตั้งอาจารย์ผู้แนะนำ ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้แนะนำ

(๘) อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก คือ อาจารย์ประจำหลักสูตรที่ได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบกระบวนการเรียนรู้วิชาวิทยานิพนธ์ หรือการศึกษาในวิชาการค้นคว้าอิสระ ของนักศึกษาเฉพาะราย

(๙) อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม คือ อาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ได้รับการแต่งตั้งเพื่อให้ทำหน้าที่ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาหลักในกระบวนการเรียนรู้วิชาวิทยานิพนธ์ หรือการศึกษาในวิชาการค้นคว้าอิสระ ของนักศึกษาเฉพาะราย

(๑๐) อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ คือ อาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการสอบวิชาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาเฉพาะราย

ข้อ ๑๗ คุณสมบัติของอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษาของหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรมหาบัณฑิต หลักสูตรระดับปริญญาโท และหลักสูตรระดับปริญญาเอกของสถาบัน ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานที่กำกับดูแลตามกฎหมาย และตามที่สถาบันประกาศกำหนด

ข้อ ๑๘ ภาระงานการควบคุมวิทยานิพนธ์และวิชาการค้นคว้าอิสระของอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานที่กำกับดูแลตามกฎหมาย และตามที่สถาบันประกาศกำหนด

หมวด ๔
การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาและการลงทะเบียนเข้าเรียน

ข้อ ๑๙ ให้ผู้ที่ผ่านการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักศึกษาขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาสามัญตามวันเวลาที่สถาบันกำหนด กรณีนักศึกษาสมทบจะต้องขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาสมทบก่อนเปิดภาคเรียน กรณีนักศึกษาสมทบพิเศษ และนักศึกษาสมทบพิเศษตามข้อตกลงความร่วมมือทางการศึกษาให้เป็นไปตามที่สถาบันประกาศกำหนด

ในกรณีที่มีความจำเป็นและเหมาะสม คณบดีคณะที่เข้าศึกษาอาจสั่งการให้ขยายระยะเวลาการขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องเหลือเวลาเรียนแต่ละวิชาไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

ข้อ ๒๐ ในการลงทะเบียนเข้าเรียนวิชาหนึ่งวิชาใดแต่ละภาคการศึกษา นักศึกษาสามัญจะต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้แนะนำ นักศึกษาสมทบ นักศึกษาสมทบพิเศษ นักศึกษาสมทบพิเศษตามข้อตกลงความร่วมมือทางการศึกษาจะต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนวิชานั้น ๆ หรือคณบดีคณะที่เข้าศึกษา

ข้อ ๒๑ นักศึกษาจะเข้าฟังการบรรยายได้ต่อเมื่อได้ลงทะเบียนเข้าเรียนวิชานั้น ๆ แล้ว

ข้อ ๒๒ การลงทะเบียน แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท คือ

(๑) การลงทะเบียนเข้าเรียนเพื่อหน่วยกิต

(๒) การลงทะเบียนเข้าเรียนเพื่อร่วมฟัง

(๓) การลงทะเบียนเพื่อรักษาสถานภาพ

ข้อ ๒๓ นักศึกษาต้องลงทะเบียนเข้าเรียนตามวันเวลาที่สถาบันกำหนด

ข้อ ๒๔ ในภาคการศึกษาหนึ่ง ๆ นักศึกษาสามัญจะลงทะเบียนเข้าเรียนได้ ดังต่อไปนี้

(๑) นักศึกษาระดับปริญญาโท จะลงทะเบียนเข้าเรียนในภาคการศึกษาปกติ ต่ำกว่า ๙ หน่วยกิต หรือเกินกว่า ๑๒ หน่วยกิตไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณบดีคณะที่เข้าศึกษา แต่ต้องไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต ทั้งนี้ ไม่นับรวมวิชาไม่นับหน่วยกิตที่กำหนดให้เรียนก่อนเปิดภาคการศึกษาและวิชาวิทยานิพนธ์ในส่วนแรก (๓ หน่วยกิต) สำหรับภาคฤดูร้อนนักศึกษาจะลงทะเบียนได้ไม่เกิน ๖ หน่วยกิต เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณบดีคณะที่เข้าศึกษา แต่ต้องไม่เกิน ๙ หน่วยกิต

นักศึกษาระดับปริญญาเอก การลงทะเบียนในแต่ละภาคการศึกษาให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด โดยจะลงทะเบียนเข้าเรียนในภาคการศึกษาปกติต่ำกว่า ๖ หน่วยกิต หรือเกินกว่า ๑๒ หน่วยกิตไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณบดีคณะที่เข้าศึกษา ทั้งนี้ ไม่นับรวมวิชาที่ไม่นับหน่วยกิตและวิชาวิทยานิพนธ์ในส่วนแรก (๖ หน่วยกิต) สำหรับภาคฤดูร้อนนักศึกษาจะลงทะเบียนได้ไม่เกิน ๖ หน่วยกิต เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณบดีคณะที่เข้าศึกษา

(๒) ในภาคการศึกษาหนึ่ง หากหลักสูตรใดมีการเปิดสอนทั้งในกรุงเทพมหานครและในส่วนภูมิภาค คณบดีคณะที่เข้าศึกษาอาจอนุมัติให้นักศึกษาลงทะเบียนเข้าเรียนทั้งในกรุงเทพมหานครและในส่วนภูมิภาคได้เป็นกรณีพิเศษ ทั้งนี้ จะต้องไม่ทำให้แผนการศึกษาเปลี่ยนแปลงไปเมื่อเทียบกับนักศึกษาในรุ่นเดียวกัน และจะต้องชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ทุกแห่งให้ครบถ้วน

(๓) นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ย้ายสถานที่ศึกษาระหว่างกรุงเทพมหานครกับส่วนภูมิภาคหรือระหว่างส่วนภูมิภาคด้วยกัน ให้โอนวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้ ณ สถานที่เดิมไปสถานที่แห่งใหม่ในภาคการศึกษาเดียวกัน โดยไม่ต้องลงทะเบียนอีก

(๔) ในกรณีที่วิชาที่จะต้องศึกษาให้ครบถ้วนตามหลักสูตรของสถาบันมีจำนวนหน่วยกิตรวมกันต่ำกว่า ๙ หน่วยกิต นักศึกษาสามารถลงทะเบียนเข้าเรียนเฉพาะวิชาที่ต้องการเพื่อให้ได้หน่วยกิตครบถ้วนตามหลักสูตรได้ โดยไม่ต้องขออนุมัติจากคณบดีคณะที่เข้าศึกษา

(๕) ในกรณีที่มีการจัดการศึกษาเป็นพิเศษ เช่น หลักสูตรร่วมข้ามสถาบัน ให้การลงทะเบียนเป็นไปตามข้อกำหนดของหลักสูตรหรือเป็นไปตามที่สถาบันประกาศกำหนด

(๖) หลักสูตรใดที่ใช้ระบบการศึกษาแบบไตรภาคหรือระบบการศึกษาแบบอื่นตามที่สภาสถาบันกำหนด ให้การลงทะเบียนเป็นไปตามที่สถาบันประกาศกำหนด

ข้อ ๒๕ การลงทะเบียนหลังกำหนดกระทำได้ดังนี้

(๑) กรณีสอนแบบปกติ กระทำได้ภายใน ๒ สัปดาห์ นับแต่วันเปิดภาคการศึกษา

(๒) กรณีสอนแบบ Block Course กระทำได้หลังจากเริ่มมีการเรียนการสอนวิชานั้น ๆ ไปแล้วไม่เกิน ร้อยละ ๒๐ ของเวลาในวิชานั้น

(๓) กรณีสอนแบบปกติในภาคฤดูร้อน กระทำได้ภายใน ๑ สัปดาห์นับแต่วันเปิดภาคการศึกษา

ในกรณีที่มีความจำเป็นและมีเหตุผลสมควรคณบดีคณะที่เข้าศึกษา อาจอนุมัติให้ขยายระยะเวลาการลงทะเบียนเข้าเรียนได้

ทั้งนี้ การขยายระยะเวลาการลงทะเบียนดังกล่าวนักศึกษาจะต้องเหลือเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนวิชาที่ขอลงทะเบียนหลังกำหนด

การลงทะเบียนหลังกำหนดจะต้องชำระค่าปรับ ตามข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ว่าด้วยการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบัน การยกเว้นค่าปรับให้เป็นอำนาจของคณบดีคณะที่เข้าศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่ ทคบ.ด้านการศึกษา กำหนด

ข้อ ๒๖ นักศึกษาสามัญจะลงทะเบียนเข้าเรียนวิชาหนึ่งวิชาใดได้เพียงครั้งเดียว ยกเว้นวิชาดังนี้

(๑) วิชาหลักหรือวิชารหัส ๖๐๐๐ ในกรณีที่กำหนดให้เป็นวิชาบังคับตามหลักสูตร ซึ่งนักศึกษาอาจลงทะเบียนซ้ำได้ หากผลการศึกษาได้ต่ำกว่า “B” โดยลงทะเบียนซ้ำได้ไม่เกินสองครั้ง ในกรณีที่มีความจำเป็นและมีเหตุผลสมควรคณบดีคณะที่เข้าศึกษาอาจอนุมัติให้ลงทะเบียนซ้ำเกินสองครั้งได้

(๒) หมวดวิชาเอกหรือหมวดวิชาเลือกเฉพาะกรณีหลักสูตรไม่มีหมวดวิชาเอก รวมไม่เกินสองวิชา ซึ่งนักศึกษาอาจลงทะเบียนซ้ำได้อีกครั้งหนึ่ง หากผลการศึกษาครั้งแรกได้ต่ำกว่า "B"

(๓) วิชาเสริมพื้นฐานให้ลงทะเบียนซ้ำได้จนกว่าจะได้ผลการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานที่หลักสูตรหรือที่สถาบันประกาศกำหนด

(๔) วิชารหัส ๕๐๐๐ ที่ลงทะเบียนโดยไม่นับหน่วยกิตให้ลงทะเบียนซ้ำจนกว่าจะได้ผลการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานตามที่สถาบันประกาศกำหนด

การกำหนดให้ลงทะเบียนซ้ำตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่สถาบันประกาศกำหนด

ในกรณีที่วิชาใดลงทะเบียนเรียนซ้ำ ให้นำผลการศึกษาทั้งหมดมาใช้ในการคำนวณผลการศึกษาเฉลี่ยสะสม ยกเว้นกรณีการคำนวณผลการศึกษาเฉลี่ยสะสมตามข้อ ๗๑ และข้อ ๘๖ (๓) ให้นำผลการศึกษาเฉพาะที่ลงทะเบียนเรียนครั้งสุดท้ายเท่านั้นมาคำนวณ

ในกรณีที่นักศึกษาได้ผลการศึกษาเป็น "F" ในวิชาใดวิชาหนึ่งของหลักสูตร จะไม่นำหน่วยกิตวิชานั้นมานับรวมในข้อกำหนดของหลักสูตรแต่จะต้องนำผลการศึกษาของวิชานั้นมาคำนวณผลการศึกษาเฉลี่ยสะสมด้วย

หมวด ๕
การเพิ่ม การเพิกถอน และการเปลี่ยนฐานะการลงทะเบียน

ข้อ ๒๗ นักศึกษาสามัญระดับปริญญาโทซึ่งขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาของสถาบันจะเพิกถอนวิชาเรียนในภาคแรกให้เหลือต่ำกว่า ๙ หน่วยกิตไม่ได้ และนักศึกษาสามัญระดับปริญญาเอกซึ่งขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาของสถาบันจะเพิกถอนวิชาเรียนในภาคแรกให้เหลือต่ำกว่า ๖ หน่วยกิตไม่ได้

ในกรณีที่มีความจำเป็นและมีเหตุผลสมควร คณบดีคณะที่เข้าศึกษาอาจอนุมัติให้เพิกถอนวิชาเรียนในภาคแรกให้เหลือต่ำกว่า ๙ หน่วยกิต สำหรับระดับปริญญาโท และ ๖ หน่วยกิต สำหรับระดับปริญญาเอกได้

ข้อ ๒๘ การเพิ่มวิชาเรียน จะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้แนะนำโดยความเห็นชอบของอาจารย์ผู้สอน โดยมีเงื่อนไขดังนี้

(๑) กรณีสอนแบบปกติ กระทำได้ภายใน ๒ สัปดาห์ นับแต่วันเปิดภาคการศึกษา

(๒) กรณีสอนแบบ Block Course กระทำได้หลังจากเริ่มมีการเรียนการสอนวิชานั้นไปแล้วไม่เกินร้อยละ ๒๐ ของเวลาในวิชานั้น

(๓) กรณีสอนแบบปกติในภาคฤดูร้อน กระทำได้ภายใน ๑ สัปดาห์ นับแต่วันเปิดภาคการศึกษา

ในกรณีที่มีความจำเป็นและมีเหตุผลสมควร คณบดีคณะที่เข้าศึกษาอาจอนุมัติให้ขยายระยะเวลาการเพิ่มวิชาเรียนได้ ทั้งนี้ การขยายระยะเวลาการเพิ่มวิชาเรียนดังกล่าว นักศึกษาจะต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนในวิชาที่ลงทะเบียนเพิ่ม

ข้อ ๒๙ การเพิกถอนวิชาเรียน จะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้แนะนำ การเพิกถอนวิชาเรียนภายในกำหนดให้ได้รับค่าธรรมเนียมการศึกษาคืนตามที่กำหนดในข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบัน

การเพิกถอนวิชาเรียนภายในกำหนดจะต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีสอนแบบปกติ ดำเนินการภายใน ๒ สัปดาห์ นับแต่วันเปิดภาคการศึกษา

(๒) กรณีสอนแบบ Block Course ดำเนินการหลังจากเริ่มมีการเรียนการสอนวิชานั้นไปแล้วไม่เกินร้อยละ ๒๐ ของเวลาในวิชานั้น

(๓) กรณีสอนแบบปกติในภาคฤดูร้อน ดำเนินการภายใน ๑ สัปดาห์ นับแต่วันเปิดภาคการศึกษา

หากการเพิกถอนดำเนินการภายหลังจากเวลาที่กำหนด จะต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีคณะที่เข้าศึกษา โดยความเห็นชอบของอาจารย์ผู้แนะนำ ทั้งนี้ หากเป็นการสอนแบบปกติ จะต้องกระทำภายในวันสุดท้ายของการเรียนการสอนในภาคการศึกษานั้น ๆ หากเป็นแบบ Block Course จะต้องกระทำภายในวันสุดท้ายของการเรียนการสอนในวิชานั้น ๆ

เมื่อนักศึกษาเพิกถอนหลังกำหนดวิชาใด จะบันทึกผลการศึกษาของวิชานั้น ๆ เป็น “เพิกถอน” หรือ “W”

การเพิกถอนหลังกำหนดนักศึกษาจะไม่ได้รับค่าธรรมเนียมการศึกษาคืน เว้นแต่กรณีที่ถือว่าเป็นเหตุสุดวิสัยอย่างใดอย่างหนึ่ง คือ การประกาศผลสอบที่มีผลกระทบต่อวิชาที่ขอเพิกถอน กรณีเจ็บป่วยของนักศึกษา โดยต้องเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาลหรือต้องไปปฏิบัติงานตามคำสั่งของต้นสังกัด หรือมีการเรียนการสอนไปแล้วไม่เกินร้อยละ ๒๐ ของเวลาในวิชานั้น

ข้อ ๓๐ การเปลี่ยนฐานะวิชาเรียนจากเพื่อหน่วยกิตเป็นเพื่อร่วมฟัง หรือจากเพื่อร่วมฟังเป็นเพื่อหน่วยกิตจะต้องได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้แนะนำและอาจารย์ผู้สอนวิชานั้น ๆ ในกรณีการสอนแบบปกติจะต้องกระทำภายในวันสุดท้ายของการเรียนการสอนภาคนั้น ๆ ในกรณีการสอนแบบ Block Course จะต้องกระทำภายในวันสุดท้ายของการเรียนการสอนวิชานั้น ๆ

ข้อ ๓๑ การเพิ่ม การเพิกถอน หรือการเปลี่ยนฐานะวิชาเรียน จะมีผลก็ต่อเมื่อนักศึกษาได้ทำการลงทะเบียนเรียบร้อยแล้ว

หมวด ๖
วิทยานิพนธ์

ข้อ ๓๒ นักศึกษาสามัญระดับปริญญาโท ผู้ได้ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามแผนที่จะต้องทำวิทยานิพนธ์ จะต้องเสนอหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ต่อคณบดีคณะที่เข้าศึกษา โดยผ่านอาจารย์ผู้สอนวิชาวิทยานิพนธ์ส่วนแรกเพื่อพิจารณาดำเนินการสอบหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ และต้องได้รับการอนุมัติภายใน ๒ ภาคการศึกษา (ไม่นับภาคฤดูร้อน) นับจากภาคสุดท้ายของการศึกษารายวิชาครบถ้วน

สำหรับนักศึกษาที่เรียนตามแผนที่ไม่ต้องศึกษารายวิชา การเสนอหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของหลักสูตรและตามประกาศของคณะ โดยจะต้องเสนอหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ต่อคณบดีคณะที่เข้าศึกษา โดยผ่านอาจารย์ผู้สอนวิชาวิทยานิพนธ์ส่วนแรกเพื่อพิจารณาดำเนินการสอบหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ และต้องได้รับการอนุมัติภายใน ๒ ภาคการศึกษา (ไม่นับภาคฤดูร้อน) นับตั้งแต่ภาคแรกที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา

ให้คณบดีคณะที่เข้าศึกษาแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักจากอาจารย์ประจำหลักสูตร โดยอาจมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมซึ่งเป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันด้วยก็ได้ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำแนะนำ ควบคุมการค้นคว้าและการเขียนวิทยานิพนธ์ ในกรณีจำเป็นคณบดีคณะที่เข้าศึกษาอาจเปลี่ยนแปลงอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้ตามความเหมาะสม

กรณีที่นักศึกษาไม่สามารถดำเนินการได้ภายในกำหนดจะสิ้นสภาพการเป็นนักศึกษา เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็นและมีเหตุผลสมควร คณบดีคณะที่เข้าศึกษาอาจสั่งการให้ขยายระยะเวลาได้ หลังจากที่ได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ให้เป็นอำนาจของคณบดีคณะที่เข้าศึกษา

ข้อ ๓๓ นักศึกษาสามัญระดับปริญญาเอก เมื่อได้ศึกษาวิชาหมวดต่าง ๆ ครบถ้วนได้สอบคุณสมบัติ (Qualifying Examination) และสอบขั้นต้น (Preliminary Examination) ผ่านแล้วตามข้อกำหนดของหลักสูตรนั้น ๆ จะต้องเสนอหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตร โดยผ่านอาจารย์ผู้สอนวิชาวิทยานิพนธ์ส่วนแรก หรืออาจารย์ผู้แนะนำเพื่อพิจารณาดำเนินการสอบหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ และต้องได้รับการอนุมัติภายใน ๒ ภาคการศึกษา (ไม่นับภาคฤดูร้อน) นับจากภาคที่สอบคุณสมบัติ (Qualifying Examination) และสอบขั้นต้น (Preliminary Examination) ผ่าน

สำหรับนักศึกษาที่เรียนตามแผนที่ไม่ต้องศึกษารายวิชา การเสนอหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของหลักสูตรหรือตามประกาศของคณะ ทั้งนี้ จะต้องเสนอหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตร โดยผ่านอาจารย์ผู้สอนวิชาวิทยานิพนธ์ส่วนแรก หรืออาจารย์ผู้แนะนำเพื่อพิจารณาดำเนินการสอบหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ และต้องได้รับการอนุมัติภายใน ๒ ภาคการศึกษา (ไม่นับภาคฤดูร้อน) นับจากภาคที่สอบคุณสมบัติ (Qualifying Examination) ผ่าน

ให้คณบดีคณะที่เข้าศึกษาตามคำแนะนำของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักจากอาจารย์ประจำหลักสูตร โดยอาจมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมซึ่งเป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันด้วยก็ได้ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำแนะนำควบคุมการค้นคว้าและ การเขียนวิทยานิพนธ์ ในกรณีจำเป็นคณบดีคณะที่เข้าศึกษาโดยคำแนะนำของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร อาจเปลี่ยนแปลงอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้ตามความเหมาะสม

ในกรณีที่นักศึกษาไม่สามารถดำเนินการได้ภายในกำหนดจะสิ้นสภาพการเป็นนักศึกษา เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็นและมีเหตุผลสมควร คณบดีคณะที่เข้าศึกษาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรอาจสั่งการให้ขยายระยะเวลาได้

หลังจากได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ให้เป็นอำนาจของคณบดีคณะที่เข้าศึกษาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ข้อ ๓๔ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท ให้คณบดีคณะที่เข้าศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย อาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันรวมกันไม่น้อยกว่าสามคน โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทต้องมีคุณวุฒิคุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการ ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานที่กำกับดูแลตามกฎหมาย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) อาจเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ แต่ต้องไม่เป็นประธานกรรมการ และต้องเข้าสอบวิทยานิพนธ์ด้วยทุกครั้งหลังจากที่ได้รับการแต่งตั้ง

ข้อ ๓๕ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก ให้คณบดีคณะที่เข้าศึกษาตามคำแนะนำของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย อาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมกันไม่น้อยกว่าห้าคน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานวิชาการ ตามเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานที่กำกับดูแลตามกฎหมาย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) อาจเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ แต่ต้องไม่เป็นประธานกรรมการ และต้องเข้าสอบวิทยานิพนธ์ด้วยทุกครั้งหลังจากที่ได้รับการแต่งตั้ง

ข้อ ๓๖ การลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาสามัญระดับปริญญาโท (แผน ก) ให้แบ่งการลงทะเบียนเป็นสองส่วน ดังนี้

(๑) สำหรับนักศึกษาแผน ก๑ ที่ไม่ต้องศึกษารายวิชา ให้ลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ส่วนแรก (๓ หน่วยกิต) ได้ตั้งแต่ภาคแรกที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา หรือเมื่อสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ผ่าน

วิทยานิพนธ์ส่วนแรก (๓ หน่วยกิต) ต้องได้ผลการศึกษาเป็น “S” กรณีได้ผลการศึกษาเป็น “U” จะต้องลงทะเบียนใหม่ในภาคถัดไป โดยต้องลงทะเบียนภายใน ๑ สัปดาห์ นับจากวันประกาศผลการศึกษาเป็น “U”

การลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ส่วนแรก (๓ หน่วยกิต) จะต้องลงทะเบียนจนกว่าจะได้ผลการศึกษาเป็น "S" การนับหน่วยกิตให้นับเฉพาะภาคที่ได้ผลการศึกษาเป็น "S" เท่านั้น

การลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ส่วนที่สอง ๙ หน่วยกิต นักศึกษาแผน ก๑ ให้ลงทะเบียนภายใน ๒ สัปดาห์ นับจากวันที่ได้รับอนุมัติผลการสอบหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ และวันที่สอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ผ่าน

(๒) การลงทะเบียนวิทยานิพนธ์สำหรับนักศึกษาแผน ก๒ ที่ต้องศึกษารายวิชา ให้สามารถลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ส่วนแรก (๓ หน่วยกิต) ในภาคการศึกษาสุดท้ายของการเรียนรายวิชาปกติได้

วิทยานิพนธ์ส่วนแรก (๓ หน่วยกิต) ต้องได้ผลการศึกษาเป็น "S" กรณีได้ผลการศึกษาเป็น "U" จะต้องลงทะเบียนใหม่ในภาคถัดไป โดยต้องลงทะเบียนภายใน ๑ สัปดาห์ นับจากวันประกาศผลการศึกษาเป็น "U"

การลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ส่วนแรก (๓ หน่วยกิต) จะต้องลงทะเบียนจนกว่าจะได้ผลการศึกษาเป็น "S" การนับหน่วยกิตให้นับเฉพาะภาคที่ได้ผลการศึกษาเป็น "S" เท่านั้น

การลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ส่วนที่สอง ๙ หน่วยกิต นักศึกษาแผน ก๒ ให้ลงทะเบียนภายใน ๒ สัปดาห์ นับจากวันที่ได้รับอนุมัติผลการสอบหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ และวันที่สอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ผ่าน (สำหรับหลักสูตรที่มีการกำหนดให้สอบ)

(๓) การลงทะเบียนหลังกำหนดจะต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีคณะที่เข้าศึกษาและจะต้องชำระค่าปรับตามข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบัน

ข้อ ๓๗ การลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก ให้แบ่งการลงทะเบียนเป็นสองส่วน โดยการลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ส่วนแรก (๖ หน่วยกิต) ให้ลงทะเบียนได้เมื่อศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนด โดยมีผลการศึกษาเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ และสอบคุณสมบัติ (Qualifying Examination) ผ่านแล้ว โดยวิทยานิพนธ์ส่วนแรก (๖ หน่วยกิต) ต้องได้ผลการศึกษาเป็น "S" กรณีได้ผลการศึกษาเป็น "U" จะต้องลงทะเบียนใหม่ในภาคถัดไป โดยต้องลงทะเบียนภายใน ๑ สัปดาห์ นับจากวันประกาศผลการศึกษาเป็น "U" การลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ส่วนแรก (๖ หน่วยกิต) จะต้องลงทะเบียนจนกว่าจะได้ผลการศึกษาเป็น "S" การนับหน่วยกิตให้นับเฉพาะภาคที่ได้ผลการศึกษาเป็น "S" เท่านั้น

การลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกสำหรับแผนที่ไม่ต้องศึกษารายวิชา ให้ลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ส่วนแรก (๖ หน่วยกิต) ได้เมื่อสอบคุณสมบัติ (Qualifying Examination) ผ่านแล้ว

การลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกในส่วนที่สอง ให้ลงทะเบียนภายใน ๒ สัปดาห์ นับจากวันที่ได้รับอนุมัติผลการสอบหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

จำนวนหน่วยกิตที่จะลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ส่วนที่สองในแต่ละภาคให้เป็นไปตามข้อ ๒๔ (๑) ส่วนการลงทะเบียนในภาคถัดไปให้ลงทะเบียนภายใน ๑ เดือน นับจากวันเปิดภาคการศึกษาตามปฏิทินการศึกษา

การลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก จะต้องลงทะเบียนต่อเนื่องกันทุกภาคการศึกษาจนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดในหลักสูตร หากภาคการศึกษาใดไม่สามารถลงทะเบียนได้ นักศึกษาจะต้องลาพักการศึกษาต่อคณบดีคณะที่เข้าศึกษา โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก การอนุมัติให้ลาพักให้อนุมัติได้ครั้งละไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษา โดยไม่นับภาคฤดูร้อน และจะต้องกระทำก่อนวันสุดท้ายของภาคการศึกษาที่จะขอลาพัก ในการลาพักการลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ต้องชำระค่ารักษาสถานภาพในภาคนั้น ๆ ด้วย

การลงทะเบียนหลังกำหนดจะต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีคณะที่เข้าศึกษาและจะต้องชำระค่าปรับตามข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบัน

ข้อ ๓๘ การลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องให้ผลการศึกษาวิทยานิพนธ์ในทุกภาคการศึกษาที่นักศึกษาลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ โดยให้ผลเป็น “IP”

ข้อ ๓๙ การลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ตามข้อ ๓๖ หรือ ข้อ ๓๗ เมื่อรวมกับการลงทะเบียนรายวิชาเพื่อหน่วยกิตแล้วจะต้องเป็นไปตามเกณฑ์ในข้อ ๒๔ (๑)

ข้อ ๔๐ เมื่อนักศึกษาลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท หรือวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกครบถ้วนตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้ว นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเพื่อรักษาสถานภาพทุกภาคการศึกษา โดยต้องชำระค่ารักษาสถานภาพภายในช่วงเวลาของแต่ละภาคการศึกษาตามปฏิทินการศึกษาของสถาบันจนถึงภาคการศึกษาที่ส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ที่ได้แก้ไขและได้รับการอนุมัติจากกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ข้อ ๔๑ การแต่งตั้งและการเปลี่ยนแปลง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ให้คณะรายงานให้สถาบันทราบภายใน ๒ สัปดาห์ นับจากวันที่แต่งตั้งหรือเปลี่ยนแปลง

ข้อ ๔๒ นักศึกษาสามัญระดับปริญญาโทอาจเปลี่ยนแผนการศึกษาจากแผนที่ต้องทำวิทยานิพนธ์เป็นแผนที่ไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ได้ โดยได้รับอนุมัติจากคณบดีคณะที่เข้าศึกษาตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

การอนุมัติให้เปลี่ยนแผนการศึกษาจากแผนที่ต้องทำวิทยานิพนธ์เป็นแผนที่ไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ ให้ถือเป็นการอนุมัติให้ยุติวิทยานิพนธ์โดยปริยาย โดยให้ผลเป็น “T”

ข้อ ๔๓ การเพิกถอนการลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ จะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากคณบดีคณะที่เข้าศึกษาตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก การเพิกถอนภายใน ๒ สัปดาห์ นับจากวันสุดท้ายของกำหนดการลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ตามข้อ ๓๖ และข้อ ๓๗ ให้ได้รับค่าหน่วยกิตคืนตามที่กำหนดในข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบัน

ข้อ ๔๔ นักศึกษาสามัญระดับปริญญาโทที่เลือกเรียนแผนที่ต้องทำวิทยานิพนธ์ที่ไม่มีการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ต้องมีผลการศึกษาเฉลี่ยในหมวดวิชาหลักครบทุกวิชาไม่ต่ำกว่า ๓.๓๐ และแต่ละวิชาต้องไม่ต่ำกว่า "B"

ในกรณีที่หลักสูตรกำหนดให้มีการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) จะต้องสอบประมวลความรู้ผ่านก่อน จึงจะมีสิทธิสอบป้องกันวิทยานิพนธ์

นักศึกษาระดับปริญญาเอกจะสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ได้ต่อเมื่อการสอบอื่น ๆ ที่ระบุไว้ในหลักสูตรได้ผลเป็น "ผ่าน"และมีผลการศึกษาเป็นไปตามข้อกำหนดของหลักสูตร

การสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ต้องประกาศสถานที่และวันเวลาสอบโดยเปิดเผยต่อสาธารณะ

ข้อ ๔๕ ผลการสอบวิทยานิพนธ์ให้มีผล "S" หรือ "U" และไม่นำผลการสอบไปคำนวณผลการศึกษาเฉลี่ย แต่ให้นับหน่วยกิตเพื่อให้ครบตามข้อกำหนดของหลักสูตร

ข้อ ๔๖ การวินิจฉัยตัดสินของคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ให้ถือเสียงข้างมาก หากคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด โดยกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกคนจะต้องลงนามในวิทยานิพนธ์นั้นด้วย

ก่อนส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อสำเร็จการศึกษาจะต้องดำเนินการ ดังนี้

ระดับปริญญาโท แผนการเรียนแบบ ก๑ (ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามที่สถาบันประกาศกำหนด

ระดับปริญญาโท แผนการเรียนแบบ ก๒ (ศึกษารายวิชาและทำวิทยานิพนธ์) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการโดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ที่มีคุณภาพตามที่สถาบันประกาศกำหนด

ระดับปริญญาเอก แผนการเรียนแบบ ๑ (ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามที่สถาบันประกาศกำหนด อย่างน้อย ๒ เรื่อง

ระดับปริญญาเอก แผนการเรียนแบบ ๒ (ศึกษารายวิชาและทำวิทยานิพนธ์) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือ ส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติ หรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามที่สถาบันประกาศกำหนด

ข้อ ๔๗ นักศึกษาผู้สอบวิทยานิพนธ์ จะได้ผลการศึกษา "S" เมื่อจัดทำและส่งมอบวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ที่คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์อนุมัติและลงนามไว้ที่คณะตามรูปแบบและจำนวนที่สถาบันประกาศกำหนด หลังจากได้ดำเนินการอื่น ๆ ครบถ้วนตามข้อกำหนดการสำเร็จการศึกษา โดยให้ถือว่าวันส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ให้คณะเป็นวันสำเร็จการศึกษา

กรณีส่งวิทยานิพนธ์ในภาคการศึกษาที่มีการลงทะเบียนรายวิชา หากไม่เพิกถอนวิชานั้น จะถือวันส่งผลการศึกษาวิชาดังกล่าวเป็นวันสำเร็จการศึกษา

หมวด ๗
การลาพักการศึกษา

ข้อ ๔๘ นักศึกษาสามัญจะลาพักการศึกษาได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากคณบดีคณะที่เข้าศึกษา โดยความเห็นชอบของอาจารย์ผู้แนะนำได้ครั้งละไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษา โดยไม่นับภาคฤดูร้อน และจะต้องกระทำก่อนวันสุดท้ายของภาคการศึกษาที่จะขอลาพัก เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณบดีคณะที่เข้าศึกษา

ในการลาพักการศึกษาต้องชำระค่ารักษาสถานภาพในภาคนั้น ๆ ด้วย

ข้อ ๔๙ นักศึกษาสามัญจะไม่ได้รับอนุญาตให้ลาพักการศึกษาในภาคแรกที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา เว้นแต่ในกรณีที่มีความจำเป็นและมีเหตุผลสมควร คณบดีคณะที่เข้าศึกษาอาจอนุมัติให้นักศึกษาลาพักการศึกษาก็ได้

ข้อ ๕๐ การอนุญาตให้นักศึกษาที่ลงทะเบียนเข้าเรียนลาพักการศึกษา ให้ถือเป็นการอนุมัติให้เพิกถอนวิชาเรียนโดยปริยาย

ข้อ ๕๑ การนับระยะเวลาศึกษาตามข้อ ๘๒ (๙) และข้อ ๘๘ (๖) ให้นับรวมเวลาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา และเวลาที่ไม่ลงทะเบียนเข้าเรียนโดยไม่ได้ลาพักการศึกษาด้วย

หมวด ๘
การเปลี่ยนคณะ การเปลี่ยนหลักสูตร และการโอนหน่วยกิต

ข้อ ๕๒ นักศึกษาสามัญระดับปริญญาโท อาจขอเปลี่ยนคณะหรือเปลี่ยนหลักสูตรภายในสถาบัน ให้เป็นไปตามที่สถาบันประกาศกำหนด

ข้อ ๕๓ การเปลี่ยนคณะหรือเปลี่ยนหลักสูตรกระทำได้ดังต่อไปนี้

(๑) กระทำในขณะที่เป็นนักศึกษาสามัญ

(๒) การเปลี่ยนคณะต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีคณะเดิมและคณบดีคณะใหม่

(๓) การเปลี่ยนหลักสูตรภายในคณะต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี

(๔) ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขการรับโอนของแต่ละคณะหรือหลักสูตร

(๕) ขึ้นทะเบียนการเปลี่ยนคณะหรือเปลี่ยนหลักสูตร โดยเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราที่สถาบันประกาศกำหนด

(๖) การเปลี่ยนแปลงการลงทะเบียนรายวิชาให้เป็นไปตามที่ระบุในหมวด ๔ ของข้อบังคับนี้

ข้อ ๕๔ นักศึกษาสามัญระดับปริญญาโทที่ได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนหลักสูตร สามารถโอนหน่วยกิตที่มีผลการศึกษาไม่ต่ำกว่า "B" หรือ "S" ซึ่งสอบได้มาแล้วไม่เกิน ๕ ปี นับแต่วันสุดท้ายของภาคการศึกษาตามปฏิทินการศึกษาของสถาบันจนถึงวันที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาในหลักสูตรใหม่ ไปเป็นวิชาในหลักสูตรใหม่ได้ตามโครงสร้างและข้อกำหนดของหลักสูตร ทั้งนี้ การโอนหน่วยกิตดังกล่าวให้ยกเว้นวิชาวิทยานิพนธ์หรือวิชาการค้นคว้าอิสระ

การโอนวิชาให้ยื่นคำร้องต่อคณบดีหลังจากที่ได้รับอนุมัติให้เข้าศึกษาในหลักสูตรใหม่แล้ว และให้นำผลการศึกษาของวิชาที่ได้รับอนุมัติให้โอนหน่วยกิตมาคำนวณผลการศึกษาเฉลี่ยในหลักสูตรใหม่ด้วย

ข้อ ๕๕ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งในสถาบัน หากได้รับการคัดเลือกและขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาสามัญในหลักสูตรอื่นของสถาบันในระดับเดียวกันหรือต่างระดับ สามารถโอนหน่วยกิตที่มีผลการศึกษาไม่ต่ำกว่า "B" หรือ "S" ซึ่งสอบได้มาแล้วไม่เกิน ๕ ปี นับแต่วันสุดท้ายของภาคการศึกษาตามปฏิทินการศึกษาของสถาบันจนถึงวันที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาในหลักสูตรใหม่ ไปเป็นวิชาในหลักสูตรใหม่ได้ตามโครงสร้างและข้อกำหนดของหลักสูตร ทั้งนี้ การโอนหน่วยกิตดังกล่าวให้ยกเว้นวิชาวิทยานิพนธ์หรือวิชาการค้นคว้าอิสระ

การโอนหน่วยกิตให้ยื่นคำร้องต่อคณบดีหลังจากที่ได้รับขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาในหลักสูตรใหม่แล้ว และให้นำผลการศึกษาของวิชาที่ได้รับอนุมัติให้โอนหน่วยกิตมาคำนวณผลการศึกษาเฉลี่ยในหลักสูตรใหม่ด้วย

ข้อ ๕๖ นักศึกษาที่เคยศึกษาในหลักสูตรหรือคณะใดของสถาบันซึ่งได้สำเร็จการศึกษา เมื่อได้รับการคัดเลือกและขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาสามัญในหลักสูตรอื่นของสถาบัน สามารถโอนหน่วยกิตที่มีผลการศึกษาไม่ต่ำกว่า "B" หรือ "S" ซึ่งสอบได้มาแล้วไม่เกิน ๕ ปี นับแต่วันสุดท้ายของภาคการศึกษาตามปฏิทินการศึกษาของสถาบันจนถึงวันที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาในหลักสูตรใหม่ ไปเป็นวิชาในหลักสูตรใหม่ได้ตามโครงสร้างและข้อกำหนดของหลักสูตร ทั้งนี้ การโอนหน่วยกิตดังกล่าวให้ยกเว้นวิชาวิทยานิพนธ์หรือวิชาการค้นคว้าอิสระ

การโอนหน่วยกิตให้ยื่นคำร้องต่อคณบดีหลังจากที่ได้รับขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาในหลักสูตรใหม่แล้ว และให้นำผลการศึกษาของวิชาที่ได้รับอนุมัติให้โอนหน่วยกิตมาคำนวณผลการศึกษาเฉลี่ยในคณะหรือหลักสูตรใหม่ด้วย

ข้อ ๕๗ นักศึกษาที่เคยศึกษาในหลักสูตรหรือคณะใดของสถาบัน ซึ่งได้ลาออกหรือสิ้นสภาพการเป็นนักศึกษาของสถาบัน เมื่อได้รับการคัดเลือกและขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาสามัญของสถาบัน สามารถโอนหน่วยกิต ที่มีผลการศึกษาไม่ต่ำกว่า "B" หรือ "S" ซึ่งสอบได้มาแล้วไม่เกิน ๕ ปี นับแต่วันสุดท้ายของภาคการศึกษาตามปฏิทินการศึกษาของสถาบันจนถึงวันที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาในหลักสูตรใหม่ ไปเป็นวิชาในหลักสูตรใหม่ได้ตามโครงสร้างและข้อกำหนดของหลักสูตร ทั้งนี้ การโอนหน่วยกิตดังกล่าวให้ยกเว้นวิชาวิทยานิพนธ์หรือวิชาการค้นคว้าอิสระ

การโอนหน่วยกิตให้ยื่นคำร้องต่อคณบดีหลังจากที่ได้รับขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาในหลักสูตรใหม่แล้ว และให้นำผลการศึกษาของวิชาที่ได้รับอนุมัติให้โอนหน่วยกิตมาคำนวณผลการศึกษาเฉลี่ยในคณะหรือหลักสูตรใหม่ด้วย

ข้อ ๕๘ นักศึกษาสามัญระดับปริญญาโทสามารถขอโอนหน่วยกิตในขณะเป็นนักศึกษาสมทบของสถาบันเฉพาะรายวิชาที่ยังไม่เคยโอนเข้าหลักสูตรอื่น ที่มีผลการศึกษาไม่ต่ำกว่า “B” หรือ “S” ซึ่งสอบได้มาแล้วไม่เกิน ๕ ปี นับแต่วันสุดท้ายของภาคการศึกษาตามปฏิทินการศึกษาของสถาบันจนถึงวันที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาในหลักสูตร ไปเป็นวิชาในหลักสูตรได้ตามโครงสร้างและข้อกำหนดของหลักสูตร

นักศึกษาสมทบพิเศษ ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนและได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนสภาพเป็นนักศึกษาสามัญ ให้สามารถโอนหน่วยกิตที่มีผลการศึกษาเป็นไปตามเงื่อนไขที่สถาบันประกาศกำหนดมานับรวมในหลักสูตรที่เข้าศึกษาได้

นักศึกษาสมทบพิเศษตามข้อตกลงความร่วมมือทางการศึกษาที่มีคุณสมบัติครบถ้วนและได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนสภาพเป็นนักศึกษาสามัญ หรือนักศึกษาสามัญตามข้อตกลงความร่วมมือทางการศึกษา ให้สามารถโอนหน่วยกิตที่มีผลการศึกษาเป็นไปตามเงื่อนไขของข้อตกลงความร่วมมือทางการศึกษามานับรวมในหลักสูตรที่เข้าศึกษาได้

การโอนหน่วยกิตให้ยื่นคำร้องต่อคณบดีหลังจากที่ได้รับขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาในหลักสูตรแล้ว และให้นำผลการศึกษาของวิชาที่ได้รับอนุมัติให้โอนหน่วยกิตมาคำนวณผลการศึกษาเฉลี่ยในคณะหรือหลักสูตรด้วย

ข้อ ๕๙ นักศึกษาสามัญของสถาบันที่ไปศึกษาในสถาบันการศึกษาหรือสถาบันอื่นตามคำแนะนำของอาจารย์ผู้แนะนำและโดยการอนุมัติของคณบดีคณะที่เข้าศึกษา ให้นับหน่วยกิตในวิชาที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษา มาเป็นหน่วยกิตตามหลักสูตรของสถาบัน

ทั้งนี้ สถาบันการศึกษาหรือสถาบันอื่นนั้นต้องมีข้อตกลงความร่วมมือกับสถาบันหรือตามที่สถาบันประกาศกำหนด

การคิดหน่วยกิตของวิชาที่ศึกษาจากสถาบันการศึกษาหรือสถาบันอื่นเพื่อนับหน่วยกิต ตามหลักสูตรของสถาบันตามวรรคหนึ่ง เมื่อรวมกับการสอนในวิชาเดียวกันของสถาบันให้นับ ๑ หน่วยกิต มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมง และผลการศึกษาที่ได้ให้นับหน่วยกิตและนำมาคำนวณผลการศึกษาเฉลี่ยตามระบบการคำนวณของสถาบัน

ข้อ ๖๐ นักศึกษาที่เคยศึกษาเพื่อรับประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือประกาศนียบัตรมหาบัณฑิต หรือปริญญาในระดับเดียวกัน หรือระดับที่สูงกว่าในสถาบันการศึกษาอื่นซึ่งสถาบันรับรอง อาจขอเทียบโอนหน่วยกิตเพื่อนับรวมในหลักสูตรที่เข้าศึกษาในสถาบันได้ไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนหน่วยกิตตามหลักสูตร โดยขออนุมัติจากคณบดีคณะที่เข้าศึกษา

วิชาที่จะพิจารณารับเทียบโอนหน่วยกิตตามวรรคหนึ่ง จะต้องมีเนื้อหาวิชาและระดับความรู้ไม่ต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของสถาบัน และจะต้องเป็นวิชาที่สอบได้มาแล้วไม่เกินห้าปี นับจากวันสุดท้ายของการเรียนการสอนภาคการศึกษาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนวิชานั้น ๆ

ผลการศึกษาของวิชาที่ได้รับการพิจารณาให้รับเทียบโอนหน่วยกิตนั้น ไม่นำมาคิดในการคำนวณผลการศึกษาเฉลี่ย การบันทึกรายวิชาที่ได้รับเทียบโอนให้บันทึกตามการเทียบรายวิชาของสถาบัน และการบันทึกผลการศึกษา ให้แสดงผลการศึกษา “TR”

ข้อ ๖๑ ในกรณีที่นักศึกษาต้องการโอนหน่วยกิตวิชาต่าง ๆ ที่ได้ศึกษาในหลักสูตรระดับหนึ่งไปนับในหลักสูตรระดับอื่นให้เป็นไปตามที่สถาบันประกาศกำหนด

ข้อ ๖๒ นักศึกษาที่เคยศึกษาจากการศึกษานอกระบบซึ่งมีประกาศการเทียบรายวิชากับหลักสูตรของสถาบัน อาจขอเทียบโอนหน่วยกิตเพื่อนับรวมในหลักสูตรที่เข้าศึกษาในสถาบัน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่สถาบันประกาศกำหนด

หมวด ๙
การปรับสภาพ

ข้อ ๖๓ นักศึกษาสามัญในระดับปริญญาเอก อาจขอให้สถาบันพิจารณาปรับสภาพเป็นนักศึกษาสามัญระดับปริญญาโท หรือนักศึกษาสามัญระดับปริญญาโทที่มีผลการเรียนดีมาก อาจขอให้สถาบันพิจารณาปรับสภาพเป็นนักศึกษาสามัญระดับปริญญาเอกได้ตามที่สถาบันประกาศกำหนด

อธิการบดีตามคำแนะนำของรองอธิการบดีและคณบดี อาจสั่งการให้ปรับสภาพนักศึกษาตามวรรคหนึ่งได้

หมวด ๑๐
ผลการศึกษา

ข้อ ๖๔ ผลการศึกษา ได้แก่ ผลรวมของการทดสอบ การทำแบบฝึกหัด การเขียนรายงานการสอบ การฝึกภาคสนาม และการประเมินผลในรูปแบบอื่น ๆ ตามที่อาจารย์ผู้สอนกำหนด รวมถึงผลการสอบวิทยานิพนธ์และวิชาการค้นคว้าอิสระ

ข้อ ๖๕ ผลการศึกษาตามข้อ ๖๔ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) ผลการศึกษารายวิชาที่มีค่าระดับและนำมาคำนวณระดับคะแนนเฉลี่ยแสดงออกเป็นขั้นต่าง ๆ และมีค่าเฉลี่ยต่อหนึ่งหน่วยกิตดังต่อไปนี้

A = ๔.๐	หมายถึง	Excellent (ดีเลิศ)
A- = ๓.๗	หมายถึง	Almost Excellent (เกือบดีเลิศ)
B+ = ๓.๓	หมายถึง	Very good (ดีมาก)

B = ๓.๐	หมายถึง	good (ดี)
B- = ๒.๗	หมายถึง	Almost good (เกือบดี)
C+ = ๒.๓	หมายถึง	Fair (พอใช้)
C = ๒.๐	หมายถึง	Almost Fair (เกือบพอใช้)
C- = ๑.๗	หมายถึง	Poor (อ่อน)
D = ๑.๐	หมายถึง	Very Poor (อ่อนมาก)
F = ๐	หมายถึง	Failed (ตก)

(๒) ผลการศึกษาที่ไม่มีค่าระดับและไม่นำมาคำนวณระดับคะแนนเฉลี่ย ให้แสดงดังต่อไปนี้

W	หมายถึง	Withdrawal (เพิกถอน)
I	หมายถึง	Incomplete (ผลการศึกษาไม่สมบูรณ์)
S	หมายถึง	Satisfactory (พอใจ)
U	หมายถึง	Unsatisfactory (ไม่พอใจ)
AU	หมายถึง	Audit (ร่วมฟัง)
P	หมายถึง	Pass (ผ่าน)
N	หมายถึง	Not Pass (ไม่ผ่าน)
IP	หมายถึง	In Progress (อยู่ระหว่างดำเนินการ)
T	หมายถึง	Terminated (ให้ยุติ)
TR	หมายถึง	Transfer, work with which completed outside NIDA (ผลการศึกษาจากการเทียบโอน)

(๓) การลงทะเบียนเพื่อร่วมฟังให้แสดงผลการศึกษาเป็น "AU" หรือ "U" แล้วแต่กรณีในกรณีผลการศึกษาไม่พอใจ "U" จะไม่บันทึกการลงทะเบียนวิชานั้นในบัตรบันทึกผลการศึกษา (Transcript)

(๔) การสอบประมวลความรู้ให้แสดงผลการศึกษาเป็น "P" "ผ่าน" หรือ "N""ไม่ผ่าน" แล้วแต่กรณี

(๕) วิทยานิพนธ์ หรือวิชาอื่นตามประกาศของสถาบันที่ใช้วิธีการทดสอบที่นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในข้อ ๖๔ ให้แสดงผลการศึกษาในบัตรบันทึกผลการศึกษา (Transcript) ดังนี้

ในกรณีผลการศึกษา "S" บันทึกผลการศึกษาเป็น "S"

ในกรณีผลการศึกษา "U" บันทึกผลการศึกษาเป็น "U"

(๖) รายวิชาที่ไม่ใช่วิชาบรรยายในหมวดอื่น ๆ นอกเหนือจากหมวดวิชาหลัก และหมวดวิชาบังคับของหลักสูตรปริญญาโท สามารถให้ผลการศึกษาเป็น "S" หรือ "U" ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของหลักสูตร

ข้อ ๖๖ อาจารย์ผู้สอนมีหน้าที่รับผิดชอบในการให้ผลการศึกษาของแต่ละวิชาตามที่กำหนดในข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยมาตรการการส่งผลการศึกษา หากอาจารย์ผู้สอนไม่ส่งผล

การศึกษาตามเวลาที่กำหนด ให้อธิการบดีดำเนินการตามข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยมาตรการการส่งผลการศึกษา

ในกรณีที่นักศึกษาขาดสอบและอาจารย์ผู้สอนไม่ให้ผลการศึกษา ให้ถือว่ามีผลการศึกษาเป็น “F”

ในกรณีที่มีความจำเป็นและมีเหตุผลสมควร อธิการบดีตามคำแนะนำของรองอธิการบดีและคณบดีคณะที่เปิดสอนวิชานั้น อาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อพิจารณาให้ผลการศึกษาวิชาที่ไม่ได้ส่งผลการศึกษา

ข้อ ๖๗ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเข้าเรียนเพื่อหน่วยกิตวิชาหนึ่งวิชาใดจะต้องมีเวลาเรียนวิชานั้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของชั่วโมงเรียนทั้งหมด ในกรณีที่มีความจำเป็นและมีเหตุผลสมควร คณบดีคณะที่เข้าศึกษาอาจอนุมัติให้ยกเว้นได้เป็นรายกรณี โดยความเห็นชอบของอาจารย์ผู้สอน ทั้งนี้ จะต้องมีเวลาเรียนในวิชานั้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ มิฉะนั้นให้ถือว่ามีผลการศึกษาเป็น “F”

ข้อ ๖๘ ในกรณีที่ได้ผลการศึกษาเป็น “I” นักศึกษาจะต้องทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จสิ้นภายในหกสิบวันนับจากวันที่อาจารย์ส่งผลการศึกษาของวิชานั้น ๆ มิฉะนั้น ให้ถือเป็น “F” เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณบดีเป็นกรณีพิเศษ ทั้งนี้ จะขยายเวลาได้ไม่เกินสามสิบวัน

ในกรณีที่มีความจำเป็นและมีเหตุผลสมควร รองอธิการบดีตามคำแนะนำของคณบดีของคณะที่เปิดสอนวิชานั้น อาจขยายเวลาการแก้ผลการศึกษา “I”ออกไปอีกได้เป็นรายกรณีโดยนักศึกษาต้องมีเหตุจำเป็นดังนี้

(๑) กรณีเจ็บป่วยของนักศึกษาโดยต้องเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล

(๒) กรณีได้รับอนุมัติจากคณบดีให้เลื่อนการสอบไล่ประจำภาค และคณะจัดให้ไปสอบภาคการศึกษาอื่น ซึ่งเลยกำหนดการแก้ผลการศึกษา “I” ของภาคที่ขอเลื่อน โดยภาคที่ขอเลื่อนสอบให้เลื่อนได้ไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษา (ไม่นับภาคฤดูร้อน) นับจากภาคที่ลงทะเบียนเข้าเรียน

ข้อ ๖๙ ในกรณีที่นักศึกษากระทำการทุจริตรวมถึงพยายามทุจริตในการสอบ หรือลอกเลียนแบบภาคนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือผลงานของผู้อื่น หรือให้ผู้อื่นกระทำการแทนตน แล้วนำเสนอเป็นผลงานของตนเอง หรือกระทำการทุจริตอื่น ในการวัดผลรายวิชา ตามข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยวินัยนักศึกษา ให้ผลการศึกษาวิชานั้นเป็น “F” หรือ “U” หรือ “N” แล้วแต่กรณี

ข้อ ๗๐ การคำนวณผลการศึกษาเฉลี่ยในแต่ละภาคการศึกษา ให้คำนวณจากผลการศึกษาของทุกวิชาที่ได้ลงทะเบียนเข้าเรียนเพื่อหน่วยกิตในภาคการศึกษานั้น ยกเว้นวิชาในหมวดเสริมพื้นฐานและวิชาอื่น ๆ ตามข้อกำหนดของแต่ละหลักสูตรหรือตามที่สถาบันประกาศกำหนด

หมวด ๑๑
การสอบประมวลความรู้

ข้อ ๗๑ นักศึกษาสามัญระดับปริญญาโท จะสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ได้ ก็ต่อเมื่อได้ศึกษาวิชาหลักหรือวิชารหัส ๖๐๐๐ ในกรณีที่กำหนดเป็นวิชาบังคับตามหลักสูตร คิดเป็นผลการศึกษาเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ และเป็นไปตามประกาศสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เรื่อง แนวปฏิบัติในการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination)

ข้อ ๗๒ ในกรณีที่นักศึกษาสามัญระดับปริญญาโทยังไม่ทราบผลการศึกษาครบถ้วน คณบดีอาจพิจารณาอนุมัติให้นักศึกษาผู้นั้นมีสิทธิสมัครสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ได้เป็นรายกรณี

ในกรณีทราบผลการศึกษาครบถ้วนแล้ว หากผลการศึกษาเฉลี่ยสะสมไม่ถึง ๓.๐๐ หรือไม่เป็นไปตามข้อบังคับที่กำหนดไว้ ให้ถือว่าการสอบประมวลความรู้นั้นเป็น "โมฆะ"

ข้อ ๗๓ ในการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) หากการสอบแบ่งออกเป็นหลายหมวด หากนักศึกษาสอบตกในหมวดใดหมวดหนึ่ง ในการสอบครั้งต่อไปคณะอาจให้สอบเฉพาะหมวดที่สอบตกได้

ข้อ ๗๔ นักศึกษาสามัญระดับปริญญาโท จะมีสิทธิสอบปากเปล่า (Oral Examination) เมื่อศึกษารายวิชาครบถ้วนตามข้อกำหนดของหลักสูตร มีผลการศึกษาเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ และเมื่อสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ได้ผ่านแล้ว ในกรณีที่หลักสูตรกำหนดให้มีการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) และสอบปากเปล่า (Oral Examination)

ข้อ ๗๕ ในการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ในกรณีที่หลักสูตรกำหนดให้มีการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) สอบคุณสมบัติ (Qualifying Examination) สอบขั้นต้น (Preliminary Examination) สอบปากเปล่า (Oral Examination) หรือการสอบอย่างอื่นที่นอกเหนือจากการสอบรายวิชา ผู้มีสิทธิสอบจะต้องมีคุณสมบัติตามข้อกำหนดของหลักสูตรนั้น ๆ หรือตามที่คณะประกาศกำหนด

หมวด ๑๒
กรรมการสอบประมวลความรู้

ข้อ ๗๖ ให้คณบดีแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) สอบปากเปล่า (Oral Examination) สอบคุณสมบัติ (Qualifying Examination) สอบขั้นต้น (Preliminary Examination) หรือการสอบอื่นใดตามที่คณะประกาศกำหนด

ข้อ ๗๗ คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งตามข้อ ๗๖ ให้ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการอื่นรวมกันไม่น้อยกว่าสามคน ยกเว้นคณะกรรมการสอบปากเปล่าแต่ละชุดต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าสองคน

ข้อ ๗๘ การวินิจฉัยตัดสินของคณะกรรมการให้ถือเสียงข้างมาก หากคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๗๙ คณบดีอาจเปลี่ยนคณะกรรมการสอบประมวลความรู้ตามข้อ ๗๖ ได้ตามความเหมาะสม

ข้อ ๘๐ การปฏิบัติตามข้อ ๗๖ ถึงข้อ ๗๙ ให้เป็นไปตามคำแนะนำของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรของแต่ละหลักสูตร หรืออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

หมวด ๑๓
สภาพรอพินิจและการสิ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

ข้อ ๘๑ นักศึกษาระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอกจะอยู่ในสภาพรอพินิจในหลักสูตรที่ศึกษาต่อเมื่อมีผลการศึกษารวมของทุกวิชาในหลักสูตรนั้นเมื่อสิ้นภาคการศึกษา (ยกเว้นภาคฤดูร้อน) เฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๗๐

ข้อ ๘๒ นักศึกษาสามัญสิ้นสภาพการเป็นนักศึกษาในหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งด้วยกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) สำเร็จการศึกษา

(๒) ยื่นใบลาออกจากหลักสูตรและได้รับอนุมัติจากคณบดีคณะที่เข้าศึกษา

(๓) ได้ผลการศึกษาของวิชาที่ลงทะเบียนเข้าเรียนเพื่อหน่วยกิตในภาคหนึ่งภาคใดตั้งแต่ ๙ หน่วยกิตขึ้นไปในหลักสูตรที่ศึกษา เฉลี่ยต่ำกว่า ๒.๐๐ สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ระดับประกาศนียบัตรมหาบัณฑิต และระดับปริญญาโท หรือต่ำกว่า ๒.๕๐ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาเอก

(๔) อยู่ในสภาพรอพินิจในหลักสูตรนั้น ๒ ภาคการศึกษาติดต่อกัน ยกเว้นภาคฤดูร้อน

(๕) ไม่ลงทะเบียนเข้าเรียนติดต่อกัน ๒ ภาคการศึกษา ยกเว้นภาคฤดูร้อน โดยมิได้รับอนุมัติจากคณบดีคณะที่เข้าศึกษาให้ลาพักการศึกษา ยกเว้นเมื่อลงทะเบียนครบถ้วนตามข้อกำหนดของหลักสูตรแล้วและมีผลการศึกษาเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๖) ในการศึกษาระดับปริญญาเอก เมื่อลงทะเบียนเข้าเรียนเพื่อหน่วยกิตครบถ้วนแล้วตามข้อกำหนดของหลักสูตรในสาขาวิชานั้นและมีผลการศึกษาเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๓.๐๐

(๗) สอบคุณสมบัติ (Qualifying Examination) และสอบขั้นต้น (Preliminary Examination) ในกรณีที่กำหนดไว้ในหลักสูตรระดับปริญญาเอก ไม่ผ่านตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของหลักสูตร หรือตามที่คณะประกาศกำหนด

(๘) ไม่เสนอหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามข้อ ๓๒ และ ข้อ ๓๓

(๙) ศึกษาไม่สำเร็จภายในระยะเวลาตามที่สถาบันประกาศกำหนด

ข้อ ๘๓ นักศึกษาสามัญสิ้นสภาพการเป็นนักศึกษาในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ตาย

(๒) สิ้นสภาพการเป็นนักศึกษาในทุกหลักสูตรตามข้อ ๘๒ แล้ว

(๓) สถาบันสั่งให้ลบชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา ตามข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยวินัยนักศึกษา

ข้อ ๘๔ นักศึกษาสมทบสิ้นสภาพการเป็นนักศึกษาสมทบตามเกณฑ์ในข้อ ๘๓ (๑) หรือ (๓) หรือได้ยื่นใบลาออกและได้รับอนุมัติจากรองอธิการบดี

นักศึกษาสมทบผู้ใดไม่ลงทะเบียนในภาคการศึกษาใด ให้นักศึกษาผู้นั้นสิ้นสภาพการเป็นนักศึกษาสมทบในภาคการศึกษาที่ไม่ได้ลงทะเบียนนั้น

นักศึกษาสมทบพิเศษสิ้นสภาพการเป็นนักศึกษาสมทบพิเศษเมื่อได้เปลี่ยนสถานภาพเป็นนักศึกษาสามัญของสถาบัน หรือเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้วมีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนที่จะเปลี่ยนสถานภาพเป็นนักศึกษาสามัญของสถาบันตามที่กำหนดในข้อ ๑๔ (๒)

การสิ้นสภาพของนักศึกษาสมทบพิเศษตามข้อตกลงความร่วมมือทางการศึกษา ให้เป็นไปตามเงื่อนไขข้อตกลงความร่วมมือทางการศึกษา

หมวด ๑๔
การสำเร็จการศึกษา

ข้อ ๘๕ นักศึกษาสามัญสำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และระดับประกาศนียบัตรมหาบัณฑิต เมื่อได้ปฏิบัติครบถ้วนตามข้อกำหนด ดังนี้

(๑) ศึกษาครบถ้วนตามข้อกำหนดของหลักสูตร

(๒) มีผลการศึกษาเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

ข้อ ๘๖ นักศึกษาสามัญสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท เมื่อได้ปฏิบัติครบถ้วนตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้

(๑) มีความรู้ภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศ หรือความรู้พิเศษอย่างอื่น ตามที่สถาบันประกาศกำหนด

(๒) ศึกษาครบถ้วนตามข้อกำหนดของหลักสูตร และมีผลการศึกษาของทุกวิชาที่ลงทะเบียนเข้าเรียนเพื่อหน่วยกิตตามหลักสูตรเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๓) ได้ผลการศึกษาของวิชาหลัก หรือวิชารหัส ๖๐๐๐ ในกรณีที่กำหนดไว้เป็นวิชาบังคับตามหลักสูตร มีผลการศึกษาเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๔) สอบประมวลความรู้ในกรณีที่กำหนดไว้ในหลักสูตรได้ผล "P" (ผ่าน)

(๕) สอบปากเปล่า (Oral Examination) ในกรณีที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ได้ผล "P" (ผ่าน)

(๖) กรณีนักศึกษาเรียนแผน ก ต้องมีผลการศึกษาวิชาวิทยานิพนธ์ เป็น "S" โดยผลงานวิทยานิพนธ์ ต้องได้รับการตีพิมพ์ตามข้อ ๔๖ และส่งวิทยานิพนธ์แล้วตามข้อ ๔๗

(๗) กรณีนักศึกษาเรียนแผน ข รายงานวิชาการค้นคว้าอิสระหรือส่วนหนึ่งของรายงานวิชาการค้นคว้าอิสระต้องได้รับการเผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สืบค้นได้

ข้อ ๘๗ นักศึกษาสามัญสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก เมื่อได้ปฏิบัติครบถ้วนตามข้อกำหนด ดังต่อไปนี้

(๑) สอบผ่านภาษาต่างประเทศอย่างน้อย ๑ ภาษาตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามที่สถาบันประกาศกำหนด

(๒) ศึกษาครบถ้วนตามข้อกำหนดของหลักสูตร โดยอาจนับรวมหน่วยกิตสำหรับระดับปริญญาโทเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยกิตสำหรับระดับปริญญาเอกได้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

(๓) กรณีการศึกษาปริญญาเอกแบบที่กำหนดให้เรียนรายวิชา ต้องมีผลการศึกษาของทุกวิชาที่ลงทะเบียนเข้าเรียนเพื่อหน่วยกิตตามหลักสูตรเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

กรณีการศึกษาปริญญาเอกแบบที่กำหนดไม่ต้องเรียนรายวิชา จะต้องได้ผลการศึกษาวิทยานิพนธ์ "S" ตามข้อกำหนดของหลักสูตร

(๔) สอบคุณสมบัติ (Qualifying Examination) และสอบขั้นต้น (Preliminary Examination) ในกรณีที่กำหนดไว้ในหลักสูตรได้ผล "P" (ผ่าน)

(๕) ส่งวิทยานิพนธ์ตามข้อ ๔๗

(๖) ผลงานวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ตามข้อ ๔๖

หมวด ๑๕
เกียรตินิยม

ข้อ ๘๘ นักศึกษาสามัญระดับปริญญาโทที่ศึกษาในหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งที่กำหนดให้มีผลการศึกษารายวิชา จะได้รับการพิจารณาให้ได้รับเกียรตินิยมเมื่อมีคุณสมบัติครบทุกข้อตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) มีผลการศึกษาเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๓.๗๕ ขึ้นไป

(๒) สอบได้ไม่ต่ำกว่าระดับ "B" และต้องไม่มีผลการศึกษา "U" ในทุกวิชาที่ลงทะเบียนเข้าเรียนเพื่อจบหลักสูตร

(๓) มีความรู้ภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศ หรือความรู้พิเศษอย่างอื่น ตามที่สถาบันประกาศกำหนด

(๔) ต้องไม่มีการขอโอนหน่วยกิตมานับรวมในหลักสูตร เว้นแต่กรณีการไปศึกษาในสถาบันการศึกษา หรือสถาบันอื่นตามข้อ ๕๙

(๕) ต้องไม่เคยมีผลการสอบประมวลความรู้หรือสอบปากเปล่าของหลักสูตร "ไม่ผ่าน"โดยในกรณีที่คณะมีการประกาศผลการสอบเป็นหลายส่วนจะต้องได้ผลการสอบเป็น "ผ่าน" ทุกส่วนในการสอบครั้งเดียวกัน

(๖) สำเร็จการศึกษาภายใน ๓ ปี ในกรณีที่หลักสูตรกำหนดให้ศึกษาไม่เกิน ๔๕ หน่วยกิต หรือสำเร็จการศึกษาภายใน ๓ ปี ๖ เดือน ในกรณีที่หลักสูตรกำหนดให้ศึกษาเกินกว่า ๔๕ หน่วยกิต หรือสำเร็จการศึกษาภายใน ๔ ปี ในกรณีที่เรียนแผน ก ทำวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้ นับตั้งแต่วันเปิดภาคการศึกษาภาคแรกที่นักศึกษาขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาสามัญ

(๗) ต้องไม่เคยได้รับโทษผิดวินัยตามข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยวินัยนักศึกษา

หมวด ๑๖
การขออนุมัติประกาศนียบัตรบัณฑิตและปริญญา

ข้อ ๘๙ ให้สภาวิชาการเสนอชื่อนักศึกษาต่อสภาสถาบันเพื่อขออนุมัติประกาศนียบัตรบัณฑิต ประกาศนียบัตรมหาบัณฑิต ปริญญาโท หรือปริญญาเอก เมื่อนักศึกษาได้ปฏิบัติครบถ้วนตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาตามหมวด ๑๔

(๒) ชำระหนี้สินทั้งหมดและปฏิบัติตามพันธกรณีอื่น ๆ ที่มีอยู่ต่อสถาบันในฐานะนักศึกษาสามัญเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

(๓) ชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามที่สถาบันกำหนดครบถ้วนแล้ว

(๔) ไม่อยู่ในระหว่างถูกสอบสวนทางวินัยนักศึกษา

(๕) ไม่อยู่ในระหว่างรับโทษทางวินัยนักศึกษาอย่างร้ายแรง

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๙๐ สำหรับนักศึกษาซึ่งเข้าศึกษาก่อนภาคการศึกษาที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ ให้นำข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ และข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งประกาศและคำสั่งของคณะและสถาบันซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะที่นักศึกษาผู้นั้นเข้าศึกษาในสถาบัน มาใช้บังคับกับการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาผู้นั้นต่อไป จนกว่าจะพ้นสถานภาพการเป็นนักศึกษา

ข้อ ๙๑ บรรดาประกาศหรือคำสั่งที่ออกตามข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ และข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมถึงหลักเกณฑ์อันเกี่ยวข้องกับการศึกษาของสถาบัน ให้ยังคงมีผลใช้บังคับได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ หรือจนกว่าจะได้มีการออกประกาศ คำสั่ง หรือหลักเกณฑ์ใหม่ตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา จรุงกิจอนันต์)
นายกสภาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ประกาศสถาบันฯ

เรื่อง การกำหนดคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์และกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

(Expected Learning Outcomes)

หลักสูตรปริญญาเอกและ

หลักสูตรระดับปริญญาโท

2561 100

ประกาศสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
เรื่อง การกำหนดคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์และกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
(Expected Learning Outcomes)
หลักสูตรระดับปริญญาเอกและหลักสูตรระดับปริญญาโท

โดยที่เป็นการสมควรให้มีประกาศสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เรื่อง การกำหนดคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์และกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcomes) หลักสูตรระดับปริญญาเอกและหลักสูตรระดับปริญญาโทของสถาบัน เพื่อให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับได้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ และโดยความเห็นชอบของสภาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๐ จึงกำหนดคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์และกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcomes) หลักสูตรระดับปริญญาเอกและหลักสูตรระดับปริญญาโทไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๒ คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) มีคุณธรรมจริยธรรม
(๒) มีความรู้
(๓) มีทักษะปัญญา
(๔) มีภาวะผู้นำ
(๕) มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม
(๖) มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบในหน้าที่
(๗) มีทักษะการสื่อสารและทักษะทางดิจิทัล

ข้อ ๓ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcomes) ดังนี้

(๑) มีคุณธรรม
(๒) มีภาวะผู้นำ
(๓) มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม
(๔) มีความรู้ตามที่กำหนดในแต่ละหลักสูตร

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประดิษฐ์ วรรณรัตน์)
อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง
หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ.2559

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา

พ.ศ. ๒๕๕๙

การกำหนดชื่อปริญญาตามคุณวุฒิสาขาวิชา ที่แสดงถึงการมีความรู้ตามหลักการพื้นฐานของศาสตร์ที่ครอบคลุมสาขาวิชา โดยในระดับปริญญาตรีควรกำหนดให้มีพื้นฐานในสาขาศิลปศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์เป็นหลัก ให้ได้รับคุณวุฒิตามชื่อปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต หรือวิทยาศาสตรบัณฑิต

เพื่อให้การกำหนดชื่อปริญญาของสถาบันอุดมศึกษาเป็นระบบและสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย เห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาให้เหมาะสม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในคราวประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการนี้เรียกว่า “หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. ๒๕๕๙”

ข้อ ๒ ให้ใช้ประกาศกระทรวงนี้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ปริญญาใดยังมิได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือสถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. ๒๕๕๙ นี้

ข้อ ๔ ให้ยกเลิก

๔.๑ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. ๒๕๔๙” ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

๔.๒ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑” ลงวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑

๔.๓ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑” ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

๔.๔ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒” ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๒

๔.๕ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๓” ลงวันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓

๔.๖ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา (ฉบับที่ ๖)” ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

ข้อ ๕ ประเภทของการกำหนดชื่อปริญญา แบ่งเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

๕.๑ ปริญญาประเภทวิชาการ

๕.๑.๑ ปริญญาศิลปศาสตร์ สาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้มีลักษณะเน้นศาสตร์บริสุทธิ์ทางด้านศิลปศาสตร์ โดยมุ่งศึกษาสาระและวิธีการของศาสตร์สาขาวิชานั้น ๆ เป็นหลัก ให้ใช้ชื่อปริญญาว่าศิลปศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Arts) ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (Master of Arts) และศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Arts) หรือปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Philosophy) กลุ่มสาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้ คือ

(๑) กลุ่มสาขาวิชามนุษย์ศาสตร์ (Humanities)

๑.๑) สาขาวิชาปรัชญา ศาสนา เทววิทยา อาทิ พุทธศาสตร์ พุทธศาสนศึกษา ศาสนาเปรียบเทียบ

๑.๒) สาขาวิชาภาษา วรรณคดี อาทิ ภาษาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาบาลีและสันสกฤต จารึกภาษาไทย การแปล วรรณคดีไทย วรรณคดีอังกฤษ วรรณคดีเปรียบเทียบ

๑.๓) สาขาวิชาประวัติศาสตร์ โบราณคดี อาทิ ไทยคดีศึกษา ประวัติศาสตร์เปรียบเทียบ

๑.๔ สาขาวิชาศิลปะ วัฒนธรรม อาทิ อารยธรรมศึกษา

(๒) กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ (Social Sciences)

๒.๑) สาขาวิชาจิตวิทยา (Psychology) อาทิ จิตวิทยาสังคม พฤติกรรมศาสตร์

๒.๒) สาขาวิชาสังคมวิทยา (Sociology) อาทิ มานุษยวิทยา วัฒนธรรมศึกษา

๕.๑.๒ ปริญญาวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้มีลักษณะเน้นศาสตร์บริสุทธิ์ทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ โดยมุ่งศึกษาสาระและวิธีการของศาสตร์สาขาวิชานั้น ๆ เป็นหลัก ให้ใช้ชื่อปริญญาว่า วิทยาศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Science) วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (Master of Science) และวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Science) หรือปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Philosophy) กลุ่มสาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้ คือ

(๑) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ (Natural Sciences)

๑.๑) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ (Life Sciences) อาทิ ชีววิทยา ชีวเคมี ชีวฟิสิกส์ จุลชีววิทยา พิษวิทยา พฤกษศาสตร์ สัตววิทยา กีฏวิทยา พันธุศาสตร์

๑.๒) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ (Physical Sciences) อาทิ เคมี ฟิสิกส์ ดาราศาสตร์ ธรณีวิทยา ธรณีฟิสิกส์ ภูมิศาสตร์กายภาพ สมุทรศาสตร์ อุตุนิยมวิทยา

๑.๓) สาขาวิชาคณิตศาสตร์และสถิติ (Mathematics and Statistics) อาทิ คณิตศาสตร์ การวิจัยดำเนินงาน สถิติ คณิตศาสตร์ประกันภัย

๑.๔) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ (Computing) อาทิ วิทยาการคอมพิวเตอร์เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๒) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ (Applied Sciences)

๒.๑) สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ (Agriculture) อาทิ ประมง พืชไร่ วนศาสตร์ สัตวบาล สัตวศาสตร์

๒.๒) สาขาวิชาวิทยาการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ (Environmental Sciences and Natural Resources) อาทิ การจัดการสิ่งแวดล้อม วิทยาการสิ่งแวดล้อม

๒.๓) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การแพทย์ (Medical Sciences) อาทิ กายวิภาคศาสตร์ นิติเวชศาสตร์ เวชนิทัศน์ สรีรวิทยา

๒.๔) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์อื่น ๆ (Other Applied Sciences) อาทิ เทคโนโลยีนิวเคลียร์ วัสดุศาสตร์ การเหมืองแร่

๕.๑.๓ ปริญญาตามชื่อศาสตร์ ได้แก่ สาขาวิชารัฐศาสตร์ (Political Sciences) อาทิ การเมือง การปกครอง นโยบายสาธารณะ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ (Economics) อาทิ เศรษฐศาสตร์สหกรณ์ เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ

(๑) สาขาวิชารัฐศาสตร์ (Political Sciences) ให้ใช้ชื่อปริญญารัฐศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Political Science) รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (Master of Political Science) และรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Political Science) หรือปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Philosophy)

(๒) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ (Economics) ให้ใช้ชื่อปริญญาเศรษฐศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Economics) เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (Master of Economics) และเศรษฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Economics) หรือปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Philosophy)

๕.๒ ปริญญาประเภทวิชาชีพ

๕.๒.๑ สาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้เน้นการศึกษาในลักษณะของศาสตร์เชิงประยุกต์ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ สาขาวิชาที่ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายขององค์กรวิชาชีพ กลุ่มสาขาวิชาที่ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ การกำหนดชื่อปริญญาให้ใช้ตามสาขาวิชาชีพนั้น ๆ เป็นหลัก ในทุกระดับปริญญา (บัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต) สำหรับปริญญาเอกอาจกำหนดชื่อปริญญาเป็น ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตได้ กลุ่มสาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้ คือ

(๑) สาขาวิชากายภาพบำบัด (Physical Therapy) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับ ปริญญาตรีว่า กายภาพบำบัดบัณฑิต (Bachelor of Physical Therapy) หรือวิทยาศาสตรบัณฑิต (กายภาพบำบัด)

(๒) สาขาวิชาการบัญชี (Accountancy) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า บัญชีบัณฑิต (Bachelor of Accountancy) หรือ (Bachelor of Accounting) หรือบริหารธุรกิจบัณฑิต (บัญชี) (Bachelor of Business Administration) (Accountancy) หรือ (Bachelor of Business Administration) (Accounting)

(๓) สาขาวิชาการแพทย์แผนไทย (Thai Traditional Medicine) ให้ใช้ชื่อปริญญา ในระดับปริญญาตรีว่า การแพทย์แผนไทยบัณฑิต (Bachelor of Thai Traditional Medicine)

สาขาวิชาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ให้ใช้ชื่อในระดับปริญญาตรีว่า การแพทย์แผนไทยประยุกต์บัณฑิต (Bachelor of Applied Thai Traditional Medicine)

(๔) สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า การแพทย์แผนจีนบัณฑิต (Bachelor of Traditional Chinese Medicine)

(๕) สาขาวิชาเทคนิคการแพทย์ (Medical Technology) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า เทคนิคการแพทยบัณฑิต (Bachelor of Medical Technology)

(๖) สาขาวิชานิติศาสตร์ (Laws) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า นิติศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Laws)

(๗) สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ (Nursing Science) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า พยาบาลศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Nursing Science)

(๘) สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ (Engineering) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Engineering)

(๙) สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ (Education) หรือสาขาวิชาครุศาสตรอุตสาหกรรม (Industrial Education, Technical Education) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า ศึกษาศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Education) หรือครุศาสตรอุตสาหกรรมบัณฑิต (Bachelor of Science in Industrial Education) หรือ (Bachelor of Science in Technical Education)

(๑๐) สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ (Architecture) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Architecture) หรือภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Landscape Architecture)

(๑๑) สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Public Health)

๕.๒.๒ สาขาวิชาทางด้านวิชาชีพ ซึ่งมีระดับชั้นปริญญาตรีเป็นปริญญาสูงสุด ให้ใช้ชื่อปริญญาตามสาขาวิชาชีพนั้น ๆ เป็นหลักในระดับชั้นปริญญาตรี สำหรับระดับชั้นปริญญาโท และปริญญาเอก ให้ใช้วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (Master of Science) และวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Science) สำหรับปริญญาเอกอาจกำหนดชื่อปริญญาเป็นปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Philosophy) ได้ กลุ่มสาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้ คือ

(๑) สาขาวิชาทันตแพทย์ศาสตร์ (Dentistry) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า ทันตแพทยศาสตรบัณฑิต (Doctor of Dental Surgery)

(๒) สาขาวิชาทัศนมาตรศาสตร์ (Optometry) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า ทัศนมาตรศาสตรบัณฑิต (Doctor of Optometry)

(๓) สาขาวิชาแพทยศาสตร์ (Medicine) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า แพทยศาสตรบัณฑิต (Doctor of Medicine)

(๔) สาขาวิชาเภสัชศาสตร์ (Pharmacy) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า เภสัชศาสตรบัณฑิต (Doctor of Pharmacy)

(๕) สาขาวิชาสัตวแพทยศาสตร์ (Veterinary Medicine) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า สัตวแพทยศาสตรบัณฑิต (Doctor of Veterinary Medicine)

๕.๓ ปริญญาประเภทกึ่งวิชาชีพและปฏิบัติการ

๕.๓.๑ ประเภทกึ่งวิชาชีพ กลุ่มสาขาวิชาที่ไม่ได้กำหนดให้มีองค์กรวิชาชีพหรือกฎหมายรองรับแต่เป็นศาสตร์ในลักษณะเชิงวิชาชีพหรือกึ่งวิชาชีพ การกำหนดชื่อปริญญาให้ใช้ตามกลุ่มสาขาวิชาที่กำหนด การกำหนดชื่อปริญญาให้ใช้ตามสาขาวิชาชีพนั้น ๆ เป็นหลักในทุกระดับปริญญา (บัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต) สำหรับปริญญาเอกอาจกำหนดชื่อปริญญาเป็นปรัชญาดุษฎีบัณฑิตได้ กลุ่มสาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้ คือ

(๑) สาขาวิชากายอุปกรณศาสตร์ ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า กายอุปกรณศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Prosthetics and Orthotics)

(๒) สาขาวิชาการจัดการ (Management) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า การจัดการบัณฑิต (Bachelor of Management)

(๓) สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ (Music) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า ดุริยางคศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Music)

(๔) สาขาวิชานิเทศศาสตร์ (Communication Arts) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า นิเทศศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Communication Arts)

(๕) สาขาวิชาบริหารธุรกิจ (Business Administration) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า บริหารธุรกิจบัณฑิต (Bachelor of Business Administration)

(๖) สาขาวิชาบริหารรัฐกิจ (Public Administration) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Public Administration)

(๗) สาขาวิชาวิจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์ (Fine and Applied Arts) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า ศิลปบัณฑิต (Bachelor of Fine Arts) หรือศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Fine and Applied Arts)

(๘) สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ (Social Work) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า สังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Social Work)

(๙) สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ (Information Science) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า สารสนเทศศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Information Science)

ทั้งนี้ กรณีจัดทำหลักสูตรในสาขาวิชาประเภทกึ่งวิชาชีพ หากสถาบันอุดมศึกษาใด จัดหลักสูตร โดยจัดเนื้อหาเป็นศาสตร์บริสุทธิ์ทางศิลปศาสตร์ หรือศาสตร์บริสุทธิ์ทางวิทยาศาสตร์ให้ใช้ชื่อปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต หรือปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิตได้

๕.๓.๒ ประเภทปฏิบัติการ

สาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้มีลักษณะเป็นการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีประยุกต์ไปใช้พัฒนาความรู้และทักษะเชิงปฏิบัติการเฉพาะ ให้ใช้ชื่อปริญญาเทคโนโลยีบัณฑิต (Bachelor of Technology) และเทคโนโลยีมหาบัณฑิต (Master of Technology) หรืออุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Industrial Technology) และอุตสาหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (Master of Industrial Technology) หรือชื่อปริญญาอื่น ที่แสดงให้เห็นการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีประยุกต์ไปใช้พัฒนาความรู้และทักษะเชิงปฏิบัติการเฉพาะ

ข้อ ๖ ชื่อปริญญาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และอักษรย่อปริญญาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ให้ใช้ ดังต่อไปนี้

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)			ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)	
๑.	ปริญญาประเภทวิชาการ			
๑.๑	ปริญญาศิลปศาสตร์			
	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ศศ.บ	Bachelor of Arts	B.A.
	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	ศศ.ม.	Master of Arts	M.A.
	ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ศศ.ด.	Doctor of Arts	D.A.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๑.๒	ปริญญาวิทยาศาสตร์			
	วิทยาศาสตรบัณฑิต	วท.บ.	Bachelor of Science	B.S.,B.Sc.
	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	วท.ม.	Master of Science	M.S.,M.Sc.
	วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต	วท.ด.	Doctor of Science	D.S.,D.Sc.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๑.๓	ปริญญาตามชื่อศาสตร์			

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)			ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)	
๑.๓.๑	สาขาวิชารัฐศาสตร์			
	รัฐศาสตรบัณฑิต	ร.บ.	Bachelor of Political Science	B.Pol.Sc.
	รัฐศาสตรมหาบัณฑิต	ร.ม.	Master of Political Science	M.Pol.Sc.
	รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ร.ด.	Doctor of Political Science	D.Pol.Sc.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๑.๓.๒	สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์			
	เศรษฐศาสตรบัณฑิต	ศ.บ.	Bachelor of Economics	B.Econ.
	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต	ศ.ม.	Master of Economics	M.Econ.
	เศรษฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ศ.ด.	Doctor of Economics	D.Econ.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.	ปริญญาประเภทวิชาชีพ			
๒.๑	ชื่อปริญญาตามสาขาวิชาชีพ			
๒.๑.๑	สาขาวิชากายภาพบำบัด			
	กายภาพบำบัดบัณฑิต	กภ.บ.	Bachelor of Physical Therapy	B.PT.
	กายภาพบำบัดมหาบัณฑิต	กภ.ม.	Master of Physical Therapy	M.PT.
	กายภาพบำบัดดุษฎีบัณฑิต	กภ.ด.	Doctor of Physical Therapy	D.PT.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๑.๒	สาขาวิชาการบัญชี			
	บัญชีบัณฑิต	บช.บ.	Bachelor of Accountancy	B.Acc.
			หรือ	
			Bachelor of Accounting	
	บัญชีมหาบัณฑิต บช.ม.		Master of Accountancy	M.Acc.
			หรือ	
			Master of Accounting	
	บัญชีดุษฎีบัณฑิต บช.ด.		Doctor of Accountancy	D.Acc.
			หรือ	
			Doctor of Accounting	
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๑.๓	สาขาวิชาการแพทย์แผนไทย			
	การแพทย์แผนไทยบัณฑิต	พท.บ.	Bachelor of Thai Traditional Medicine	B.TM.
	การแพทย์แผนไทยมหาบัณฑิต	พท.ม.	Master of Thai Traditional Medicine	M.TM.
	การแพทย์แผนไทยดุษฎีบัณฑิต	พท.ด.	Doctor of Thai Traditional Medicine	D.TM.

	ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)		ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)	
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
	การแพทย์แผนไทยประยุกต์บัณฑิต	พทป.บ.	Bachelor of Applied Thai Traditional Medicine	B.ATM.
	การแพทย์แผนไทยประยุกต์มหาบัณฑิต	พทป.ม.	Master of Applied Thai Traditional Medicine	M.ATM.
	การแพทย์แผนไทยประยุกต์ดุษฎีบัณฑิต	พทป.ด.	Doctor of Applied Thai Traditional Medicine	D.ATM.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๑.๔	สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน			
	การแพทย์แผนจีนบัณฑิต	พจ.บ	Bachelor of Traditional Chinese Medicine	B.CM.
	การแพทย์แผนจีนมหาบัณฑิต	พจ.ม.	Master of Traditional Chinese Medicine	M.CM.
	การแพทย์แผนจีนดุษฎีบัณฑิต	พจ.ด.	Doctor of Traditional Chinese Medicine	D.CM.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๑.๕	สาขาวิชาเทคนิคการแพทย์			
	เทคนิคการแพทยบัณฑิต	ทพ.บ.	Bachelor of Medical Technology	B.MT.
	เทคนิคการแพทยมหาบัณฑิต	ทพ.ม.	Master of Medical Technology	M.MT.
	เทคนิคการแพทยดุษฎีบัณฑิต	ทพ.ด.	Doctor of Medical Technology	D.MT.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๑.๖	สาขาวิชานิติศาสตร์			
	นิติศาสตรบัณฑิต	น.บ.	Bachelor of Laws	LL.B.
	นิติศาสตรมหาบัณฑิต	น.ม.	Master of Laws	LL.M.
	นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต	น.ด.	Doctor of Laws	LL.D.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๑.๗	สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์			
	พยาบาลศาสตรบัณฑิต	พย.บ.	Bachelor of Nursing Science	B.N.S.
	พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต	พย.ม.	Master of Nursing Science	M.N.S.
	พยาบาลศาสตรดุษฎีบัณฑิต	พย.ด.	Doctor of Nursing Science	D.N.S.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)		ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)	
๒.๑.๘ สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์			
วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต	วศ.บ.	Bachelor of Engineering	B.Eng.
วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต	วศ.ม.	Master of Engineering	M.Eng.
วิศวกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต	วศ.ด.	Doctor of Engineering	D.Eng.
หรือ		หรือ	
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๑.๙ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์			
ศึกษาศาสตรบัณฑิต	ศษ.บ.	Bachelor of Education	B.Ed.
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	ศษ.ม.	Master of Education	M.Ed.
ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ศษ.ด.	Doctor of Education	Ed.D., D.Ed
หรือ		หรือ	
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
และ			
ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต	ค.อ.บ.	Bachelor of Science in Industrial Education	B.S.Ind.Ed.
		หรือ	
		Bachelor of Science in Technical Education	B.S.Tech.Ed.
ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต	ค.อ.ม.	Master of Science in Industrial Education	M.S.Ind.Ed.
		หรือ	
		Master of Science in Technical Education	M.S.Tech.Ed.
ครุศาสตร์อุตสาหกรรมดุษฎีบัณฑิต	ค.อ.ด.	Doctor of Science in Industrial Education	D.Ind.Ed.,
		หรือ	
		Doctor of Science in Technical Education	D.Tech.Ed.
หรือ		หรือ	
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๑.๑๐ สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์			
สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต	สถ.บ.	Bachelor of Architecture	B.Arch.
สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต	สถ.ม.	Master of Architecture	M.Arch.
สถาปัตยกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต	สถ.ด.	Doctor of Architecture	D.Arch.
หรือ		หรือ	
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)			ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)	
	และ		และ	
	ภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต	ภ.สถ.บ.	Bachelor of Landscape Architecture	B.L.A.
	ภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต	ภ.สถ.ม.	Master of Landscape Architecture	M.L.A.
	ภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ภ.สถ.ด.	Doctor of Landscape Architecture	D.L.A.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๑.๑๑	สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์			
	สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต	ส.บ.	Bachelor of Public Health	B.P.H.
	สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต	ส.ม.	Master of Public Health	M.P.H.
	สาธารณสุขศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ส.ด.	Doctor of Public Health	Dr.P.H.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๒	ชื่อปริญญาตามสาขาวิชาชีพ โดยระดับปริญญาตรีเป็นปริญญาสูงสุด			
๒.๒.๑	สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์			
	ทันตแพทยศาสตรบัณฑิต	ท.บ.	Doctor of Dental Surgery	D.D.S.
	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	วท.ม.	Master of Science	M.S.,M.Sc.
	วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต	วท.ด.	Doctor of Science	D.S.,D.Sc.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๒.๒	สาขาวิชาทัศนมาตรศาสตร์			
	ทัศนมาตรศาสตรบัณฑิต	ทศ.บ.	Doctor of Optometry	O.D.
	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	วท.ม.	Master of Science	M.S.,M.Sc.
	วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต	วท.ด.	Doctor of Science	D.S.,D.Sc.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๒.๓	สาขาวิชาแพทยศาสตร์			
	แพทยศาสตรบัณฑิต	พ.บ.	Doctor of Medicine	M.D.
	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	วท.ม.	Master of Science	M.S.,M.Sc.
	วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต	วท.ด.	Doctor of Science	D.S.,D.Sc.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๒.๔	สาขาวิชาเภสัชศาสตร์			
	เภสัชศาสตรบัณฑิต	ภ.บ.	Doctor of Pharmacy	Pharm.D.

	ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)		ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)	
	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	วท.ม.	Master of Science	M.S.,M.Sc.
	วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต	วท.ด.	Doctor of Science	D.S.,D.Sc.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๒.๕	สาขาวิชาสัตวแพทยศาสตร์			
	สัตวแพทยศาสตรบัณฑิต	สพ.บ.	Doctor of Veterinary Medicine	D.V.M.
	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	วท.ม.	Master of Science	M.S.,M.Sc.
	วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต	วท.ด.	Doctor of Science	D.S.,D.Sc.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๓.	ปริญญาประเภทกึ่งวิชาชีพและปฏิบัติการ			
๓.๑	ประเภทกึ่งวิชาชีพ			
๓.๑.๑	สาขาวิชากายอุปกรณศาสตร์			
	กายอุปกรณศาสตรบัณฑิต	กอ.บ.	Bachelor of Prosthetics and Orthotics	B.PO.
	กายอุปกรณศาสตรมหาบัณฑิต	กอ.ม.	Master of Prosthetics and Orthotics	M.PO.
	กายอุปกรณศาสตรดุษฎีบัณฑิต	กอ.ด.	Doctor of Prosthetics and Orthotics	D.PO.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๓.๑.๒	สาขาวิชาการจัดการ			
	การจัดการบัณฑิต	กจ.บ.	Bachelor of Management	B.M.
	การจัดการมหาบัณฑิต	กจ.ม.	Master of Management	M.M.
	การจัดการดุษฎีบัณฑิต	กจ.ด.	Doctor of Management	D.M.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๓.๑.๓	สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์			
	ดุริยางคศาสตรบัณฑิต	ดศ.บ.	Bachelor of Music	B.M.
	ดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต	ดศ.ม.	Master of Music	M.M.
	ดุริยางคศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ดศ.ด.	Doctor of Music	D.M.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๓.๑.๔	สาขาวิชานิเทศศาสตร์			
	นิเทศศาสตรบัณฑิต	นศ.บ.	Bachelor of Communication Arts	B.Com.Arts.
	นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต	นศ.ม.	Master of Communication Arts	M.Com.Arts.

	ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)		ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)	
	นิเทศศาสตรดุษฎีบัณฑิต	นศ.ด.	Doctor of Communication Arts	D.Com.Arts.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๓.๑.๕	สาขาวิชาบริหารธุรกิจ			
	บริหารธุรกิจบัณฑิต	บธ.บ.	Bachelor of Business Administration	B.B.A.
	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	บธ.ม.	Master of Business Administration	M.B.A.
	บริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต	บธ.ด.	Doctor of Business Administration	D.B.A.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๓.๑.๖	สาขาวิชาบริหารรัฐกิจ			
	รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต	รป.บ.	Bachelor of Public Administration	B.P.A.
	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต	รป.ม.	Master of Public Administration	M.P.A.
	รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต	รป.ด.	Doctor of Public Administration	D.P.A.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๓.๑.๗	สาขาวิชาทางวิจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์			
	ศิลปบัณฑิต	ศล.บ.	Bachelor of Fine Arts	B.F.A.
	หรือ		หรือ	
	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต	ศป.บ.	Bachelor of Fine and Applied Arts	
	ศิลปมหาบัณฑิต	ศล.ม.	Master of Fine Arts	M.F.A.
	หรือ		หรือ	
	ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต	ศป.ม.	Master of Fine and Applied Arts	
	ศิลปดุษฎีบัณฑิต	ศล.ด.	Doctor of Fine Arts	D.F.A.
	หรือ		หรือ	
	ศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ศป.ด.	Doctor of Fine and Applied Arts	
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๓.๑.๘	สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์			
	สังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต	สส.บ.	Bachelor of Social Work	B.S.W.
	สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต	สส.ม.	Master of Social Work	M.S.W.
	สังคมสงเคราะห์ศาสตรดุษฎีบัณฑิต	สส.ด.	Doctor of Social Work	D.S.W.

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)			ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)	
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๓.๑.๙	สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์			
	สารสนเทศศาสตรบัณฑิต	สท.บ.	Bachelor of Information Science	B.I.S.
	สารสนเทศศาสตรมหาบัณฑิต	สท.ม.	Master of Information Science	M.I.S.
	สารสนเทศศาสตรดุษฎีบัณฑิต	สท.ด.	Doctor of Information Science	D.I.S.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๓.๒	ประเภทปฏิบัติการ			
๓.๒.๑	เทคโนโลยีบัณฑิต	ทล.บ.	Bachelor of Technology	B.Tech.
	เทคโนโลยีมหาบัณฑิต	ทล.ม.	Master of Technology	M.Tech.
๓.๒.๒	อุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต	อส.บ.	Bachelor of Industrial Technology	B.Ind.Tech.
	อุตสาหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต	อส.ม.	Master of Industrial Technology	M.Ind.Tech.

ข้อ ๗ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องกำหนดชื่อปริญญา ที่นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙
พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

พระราชกฤษฎีกา
ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อสำหรับ
สาขาวิชา ครุยวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ
และครุยประจำตำแหน่ง
ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
พ.ศ.2554

พระราชกฤษฎีกา

ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อสำหรับสาขาวิชา
ครุยวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครุยประจำตำแหน่ง
ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๕๔

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๔
เป็นปีที่ ๖๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญา อักษรย่อปริญญา ครุยวิทยฐานะ และเข็มวิทยฐานะของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกับมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๙ และมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ครุยวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครุยประจำตำแหน่งของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๔”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญา อักษรย่อปริญญา ครุยวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๑๒

(๒) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญา อักษรย่อปริญญา ครุยวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๑

(๓) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญา อักษรย่อปริญญา ครุยวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๖

(๔) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญา อักษรย่อปริญญา ครุยวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๙

(๕) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญา อักษรย่อปริญญา ครุยวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

(๖) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญา อักษรย่อปริญญา ครุยวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๙

(๗) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญา อักษรย่อปริญญา ครุยวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐

(๘) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญา อักษรย่อปริญญา ครุยวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๔ ให้กำหนดปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ดังต่อไปนี้

(๑) สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มีปริญญาสองชั้น คือ

(ก) เอก เรียกว่า “การจัดการภาครัฐและภาคเอกชนดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “รอ.ด.”

(ข) โท เรียกว่า “การจัดการภาครัฐและภาคเอกชนมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “รอ.ม.”

(๒) สาขาวิชานิติศาสตร์ มีปริญญาสองชั้น คือ

(ก) เอก เรียกว่า “นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “น.ด.”

(ข) โท เรียกว่า “นิติศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “น.ม.”

(๓) สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มีปริญญาสองชั้น คือ

(ก) เอก เรียกว่า “บริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “บธ.ด.” และ “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.”

(ข) โท เรียกว่า “บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “บธ.ม.”

(๔) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มีปริญญาสองชั้น คือ

(ก) เอก เรียกว่า “รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “รป.ด.”

(ข) โท เรียกว่า “รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “รป.ม.”

(๕) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ มีปริญญาสองชั้น คือ

(ก) เอก เรียกว่า “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.”

(ข) โท เรียกว่า “วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “วท.ม.”

(๖) สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มีปริญญาสองชั้น คือ

(ก) เอก เรียกว่า “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.”

(ข) โท เรียกว่า “ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ศศ.ม.”

(๗) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มีปริญญาสองชั้น คือ

(ก) เอก เรียกว่า “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.”

(ข) โท เรียกว่า “เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ศ.ม”

ทั้งนี้ หากมีสาขาหรือวิชาเอกให้ระบุชื่อสาขาหรือวิชาเอกนั้นไว้ในวงเล็บต่อท้ายปริญญาด้วย

มาตรา ๕ ครุยวิทยฐานะของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์มีสองชั้น ดังต่อไปนี้

(๑) ครุยดุษฎีบัณฑิต ทำด้วยแพรหรือเสิร์จสีดำ เย็บเป็นเสื้อคลุมยาวเหนือข้อเท้าพอประมาณ หลังจีบ ตัวเสื้อผ่าอกตลอด มีแถบกำมะหยี่สีเหลือง กว้าง ๗ เซนติเมตร เย็บติดเป็นสาบตลอดด้านหน้าทั้งสองข้าง ปลายแขนปล่อยกว้างและยาวระดับข้อมือ ตอนกลางแขนทั้งสองข้างมีแถบกำมะหยี่สีดำ กว้าง ๕ เซนติเมตร ยาว ๔๒ เซนติเมตร ขลิบริมด้วยไหมสีเหลือง กว้าง ๐.๖ เซนติเมตร พับปลายแถบเป็นมุมแหลม จำนวนสามแถบติดเรียงกัน ระยะห่างระหว่างแถบ ๓ เซนติเมตร มีผ้าคล้องคอทำด้วยแพรหรือเสิร์จสีดำเช่นเดียวกับเสื้อ ด้านนอกตอนปลายของผ้าคล้องคอขลิบริมด้วยกำมะหยี่หรือแพรสีเหลือง กว้าง ๒ เซนติเมตร ริมหนึ่ง และขลิบริมด้วยกำมะหยี่สีประจำคณะ กว้าง ๘ เซนติเมตร อีกริมหนึ่ง ด้านในของผ้าคล้องคอทำด้วยแพรสีแดง และมีแถบกำมะหยี่หรือแพรสีน้ำเงิน กว้าง ๙ เซนติเมตร ขลิบริมด้วยกำมะหยี่หรือแพรสีขาว กว้างข้างละ ๒ เซนติเมตร ทาบขวางทั้งสองข้างโดยทำมุม ๔๕ องศา

(๒) ครุยมหาบัณฑิต เช่นเดียวกับครุยดุษฎีบัณฑิต เว้นแต่แถบกำมะหยี่สีดำตอนกลางแขนทั้งสองข้างมีจำนวนสองแถบ

มาตรา ๖ เข็มวิทยฐานะของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มีลักษณะเป็นรูปธรรมจักรกงที่แยกจากแกนทั้งแปดกงลงยาสีน้ำเงิน ต่อจากปลายกงเป็นรูปคบเพลิงลงยาสีขาว ติดอยู่บนพื้นวงกลมลงยาสีแดง ขอบนอกวงกลมลงยาสีขาวบรรจุคำว่า “นตฺถิ ปญฺญา สมา อาภา” และชื่อของสถาบันเป็นตัวหนังสือสีทอง ขอบนอกสุดของวงกลมเป็นเส้นสีทอง ทั้งหมดนี้ติดอยู่บนรูปอาร์มทำด้วยโลหะสีทอง สูง ๒ เซนติเมตร

มาตรา ๗ ครุยประจำตำแหน่งและเครื่องหมายประกอบครุยประจำตำแหน่งของนายกสภาสถาบัน อธิการบดี กรรมการสภาสถาบัน และคณาจารย์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มีดังต่อไปนี้

(๑) นายกสภาสถาบันและอธิการบดี ครุยทำด้วยผ้าสีดำ เย็บเป็นเสื้อคลุมยาวเหนือข้อเท้าพอประมาณ หลังจีบ ตัวเสื้อผ่าอกตลอด มีแถบกำมะหยี่สีเหลืองทอง กว้าง ๘ เซนติเมตร เย็บติดเป็นสาบตลอดด้านหน้าทั้งสองข้าง ปลายแขนปล่อยกว้างและยาวระดับข้อมือ ตอนกลางแขนทั้งสองข้างมีแถบกำมะหยี่สีเหลืองทอง กว้าง ๕ เซนติเมตร ยาว ๔๒ เซนติเมตร พับปลายแถบเป็นมุมแหลมจำนวนสี่แถบติดเรียงกัน ระยะห่างระหว่างแถบ ๓ เซนติเมตร มีผ้าคล้องคอทำด้วยผ้าสีดำเช่นเดียวกับเสื้อด้านนอกตอนปลายของผ้าคล้องคอขลิบริมด้วยกำมะหยี่สีเหลืองทอง กว้าง ๒ เซนติเมตร ริมหนึ่งและขลิบริมด้วยกำมะหยี่สีเหลืองทอง กว้าง ๘ เซนติเมตร อีกริมหนึ่ง ด้านในของผ้าคล้องคอทำด้วยกำมะหยี่หรือแพรสีแดง และมีแถบกำมะหยี่หรือแพรสีน้ำเงิน กว้าง ๙ เซนติเมตร ขลิบริมด้วยกำมะหยี่หรือแพรสีขาว กว้างข้างละ ๒ เซนติเมตร ทาบขวางทั้งสองข้างโดยทำมุม ๔๕ องศา ประดับโบทำด้วยแพรสีขาวบริเวณบ่าทั้งสองข้าง และมีตราสถาบันทำด้วยโลหะดุนนูนลงยา สูง ๓.๕ เซนติเมตร ติดบนแถบกำมะหยี่สีเหลืองทองด้านหน้าอกทั้งสองข้าง

(๒) กรรมการสภาสถาบัน เช่นเดียวกับนายกสภาสถาบันและอธิการบดี เว้นแต่ไม่มีโบประดับบริเวณบ่าทั้งสองข้าง

(๓) คณาจารย์ เช่นเดียวกับกรรมการสภาสถาบัน เว้นแต่ไม่มีตราสถาบันติดบนแถบกำมะหยี่สีเหลืองทองด้านหน้าอกทั้งสองข้าง

มาตรา ๘ ให้สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์จัดทำครุยวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะและครุยประจำตำแหน่งตามพระราชกฤษฎีกานี้ขึ้นไว้เป็นตัวอย่าง

มาตรา ๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

<u>หมายเหตุ</u> :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ เนื่องจากสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ได้เปิดสอนสาขาวิชานิติศาสตร์เพิ่มขึ้นและกำหนดให้ใช้สีประจำคณะในครุยวิทยฐานะแทนสีประจำสาขาวิชา รวมทั้งกำหนดให้มีครุยประจำตำแหน่งและเครื่องหมายประกอบครุยประจำตำแหน่งของนายกสภาสถาบัน อธิการบดี กรรมการสภาสถาบัน และคณาจารย์เพิ่มขึ้น สมควรปรับปรุงพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญา อักษรย่อปริญญา ครุยวิทยฐานะ และเข็มวิทยฐานะของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์เสียใหม่ และโดยที่มาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๙ และมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ บัญญัติว่า การกำหนดให้ปริญญาในสาขาวิชาใดและชั้นใด และจะใช้อักษรย่ออย่างไร และการกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครุยวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครุยประจำตำแหน่งให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

ข้อบังคับสถาบันฯ ว่าด้วยจรรยาบรรณ
ของบุคลากรสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
พ.ศ.2552

สำเนา

ข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ว่าด้วยจรรยาบรรณของบุคลากรสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๕๒

โดยที่เป็นการสมควรให้มีข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยจรรยาบรรณของบุคลากรสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ และประกาศคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๑ เรื่อง มาตรฐานของจรรยาบรรณที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษา ประกอบกับมติสภาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ในการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๒ จึงออกข้อบังคับไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า "ข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยจรรยาบรรณของบุคลากรสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๒"

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

"สถาบัน" หมายถึง สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

"สภาสถาบัน" หมายถึง สภาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

"อธิการบดี" หมายถึง อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

"คณะกรรมการบริหารงานบุคคล" หมายถึง คณะกรรมการบริหารงานบุคคลสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

"บุคลากร" หมายถึง บุคลากรของสถาบัน ได้แก่ ผู้บริหาร คณาจารย์ประจำ หรือบุคลากรสายวิชาการ อาจารย์สัญญาจ้าง และบุคลากรสายสนับสนุนทุกประเภทตำแหน่งของสถาบัน

"ผู้บังคับบัญชา" หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา ๑๘(ข) แห่งประราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้หมายความรวมถึงหัวหน้าหน่วยงานที่มีฐานะเทียบเท่ากองขึ้นไป ซึ่งได้รับอนุมัติให้จัดตั้งขึ้นโดยสภาสถาบัน และหัวหน้ากลุ่มงาน งาน หรือฝ่าย

"จรรยาบรรณ" หมายถึง หลักความประพฤติอันเหมาะสมที่แสดงถึงคุณธรรมและจริยธรรมในการประกอบอาชีพที่กลุ่มบุคคลแต่ละสาขาวิชาชีพประมวลขึ้นไว้เป็นหลัก เพื่อให้สมาชิกในสาขาวิชาชีพนั้นๆ ยึกถือปฏิบัติ เพื่อรักษาชื่อเสียงและส่งเสริมเกียรติคุณของสาขาวิชาชีพของตน

ข้อ ๔ ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑
คณะกรรมการ

ข้อ ๕ ให้คณะกรรมการบริหารงานบุคคลเป็นคณะกรรมการจรรยาบรรณ มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๕.๑ พัฒนา กำหนด และส่งเสริมจรรยาบรรณของบุคลากรโดยมีการกำหนดมาตรการดำเนินการอย่างชัดเจน

๕.๒ ควบคุมการพิจารณาการดำเนินการตามจรรยาบรรณ โดยให้เป็นไปตามข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยจรรยาบรรณของบุคลากรสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร-ศาสตร์

๕.๓ กำกับ ตรวจสอบ และรายงานผลการดำเนินงานต่อสภาสถาบัน

๕.๔ วินิจฉัยตีความในกรณีเกิดปัญหาตามข้อบังคับนี้

๕.๕ แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือบุคคล เพื่อดำเนินการใดๆ ตามข้อบังคับนี้

๕.๖ ดำเนินการอื่นๆ ตามที่สภาสถาบันมอบหมาย

ข้อ ๖ ให้คณะกรรมการจรรยาบรรณพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยการกระทำผิดทางจรรยาบรรณ เมื่อมีกรณีการถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดจรรยาบรรณ โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

๖.๑	อาจารย์อาวุโส	ประธาน
๖.๒	ผู้แทนจากสภาคณาจารย์ โดยความเห็นชอบของสภาคณาจารย์ จำนวน ๑ คน	กรรมการ
๖.๓	คณบดี/ รองคณบดี/ ผู้อำนวยการสำนัก/ รองผู้อำนวยการสำนัก จำนวน ๑ คน	กรรมการ
๖.๔	บุคลากรสายสนับสนุนอาวุโส จำนวน ๑ คน	กรรมการ
๖.๕	นิติกร	กรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๗ ให้คณะกรรมการพิจารณาและวินิจฉัยการกระทำผิดทางจรรยาบรรณมีอำนาจหน้าที่สอบสวนและพิจารณาการกระทำผิดทางจรรยาบรรณ รวมทั้งวินิจฉัยตีความว่าการประพฤติผิด หรือละเว้นการปฏิบัติตามจรรยาบรรณในเรื่องใดเป็นหรือไม่เป็นความผิดวินัย

หมวด ๒
จรรยาบรรณของบุคลากรสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ข้อ ๘ บุคลากรพึงมีจรรยาบรรณต่อการปฏิบัติงานและหน่วยงาน ดังนี้

๘.๑ ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๘.๒ เป็นผู้ที่ยึดมั่นและยืนหยัดทำในสิ่งที่ดี ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย

๘.๓ ใช้วิชาชีพในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบในกรณีที่วิชาชีพใดมีจรรยาวิชาชีพกำหนดไว้ ก็พึงปฏิบัติตามจรรยาวิชาชีพนั้นด้วย

๘.๔ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ รอบคอบ ขยันหมั่นเพียร ถูกต้อง สมเหตุ สมผล โปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของประเทศชาติ องค์การ ผู้รับบริการ และประชาชนเป็นสำคัญ และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

๘.๕ พัฒนาตนเองให้มีคุณธรรม จริยธรรม ปราศจากอคติ ไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

๘.๖ มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถและทักษะในการทำงาน เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

๘.๗ ตรงต่อเวลา อุทิศเวลาให้แก่สถาบัน ไม่ทอดทิ้ง หรือละทิ้งหน้าที่ของตนในการปฏิบัติงาน

๘.๘ รักษาความลับที่สถาบันต้องดำเนินการตามกฎหมายหรือธรรมเนียมปฏิบัติ

๘.๙ ดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินขององค์การอย่างประหยัดคุ้มค่าโดยระมัดระวังมิให้เสียหาย หรือสิ้นเปลืองเยี่ยงวิญญูชนจะพึงปฏิบัติต่อทรัพย์สินส่วนตน

๘.๑๐ ละเว้นการนำเสนอผลงานทางวิชาการของผู้อื่นมาเป็นผลงานของตนโดยมิชอบ

๘.๑๑ ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง

ข้อ ๙ บุคลากรพึงมีจรรยาบรรณต่อผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน ดังนี้

๙.๑ เคารพและปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมาย และระเบียบขององค์การโดยปราศจากอคติ

๙.๒ ปฏิบัติหน้าที่โดยมิให้เป็นการกระทำข้ามขั้นผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำ หรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วครั้งคราว

๙.๓ ดูแลเอาใจใส่ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาทั้งในด้านการปฏิบัติงาน การสร้างขวัญกำลังใจ การจัดสวัสดิการและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา ตลอดจนปกครองผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาด้วยหลักการและเหตุผลที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม

๙.๔ ให้ความร่วมมือช่วยเหลือผู้ร่วมงานทั้งในด้านการให้ความคิดเห็น และการแก้ปัญญาร่วมกัน การเสนอแนะในสิ่งที่เห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานในความรับผิดชอบ รวมทั้งให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อองค์การ

๙.๕ ช่วยเหลือเกื้อกูลกันในทางที่ชอบ รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจในบรรดาผู้ร่วมงานกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อองค์การ

๙.๖ ปฏิบัติต่อผู้ร่วมงาน ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องด้วยความสุภาพ มีน้ำใจและมนุษย์สัมพันธ์อันดี

๙.๗ ละเว้นจากการนำผลการปฏิบัติงานของผู้อื่นมาเป็นของตน และไม่นำผลการปฏิบัติงานที่บกพร่องของตนไปเป็นของคนอื่น

ข้อ ๑๐ บุคลากรพึงมีจรรยาบรรณต่อนักศึกษา ผู้รับบริการ ชุมชน ประชาชน และสังคม ดังนี้

๑๐.๑ ให้บริการอย่างเต็มความสามารถด้วยความเป็นธรรม เอื้อเฟื้อ มีน้ำใจ และใช้กิริยาวาจาที่สุภาพอ่อนโยน

๑๐.๒ ประพฤติตนให้เหมาะสมกับการเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นที่น่าเชื่อถือของบุคคลทั่วไป

๑๐.๓ ละเว้นการรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดซึ่งมีมูลค่าเกินปกติวินัยที่วิญญูชนจะให้กันโดยเสน่หาจากผู้มาติดต่อ หรือผู้ซึ่งอาจได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่นั้น

๑๐.๔ ละเว้นจากการเปิดเผยความลับของนักศึกษาที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่หรือจากความไว้วางใจโดยมิชอบจนก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักศึกษาหรือผู้รับบริการ

๑๐.๕ ละเว้นจากการเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากนักศึกษาหรือผู้รับบริการเพื่อกระทำหรือไม่กระทำการใด

๑๐.๖ ละเว้นจากการสอนหรืออบรมนักศึกษาเพื่อให้กระทำการที่รู้อยู่ว่าผิดกฎหมาย หรือฝ่าฝืนศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้างแรง

๑๐.๗ ละเว้นจากการล่วงละเมิดทางเพศ หรือมีความสัมพันธ์ทางเพศกับนักศึกษาซึ่งมิใช่คู่สมรสของตน

๑๐.๘ มีเสรีภาพในความคิดทางการเมืองและมีความยุติธรรมในการปฏิบัติหน้าที่

ข้อ ๑๑ บุคลากรซึ่งอยู่ในตำแหน่งสายวิชาการ นอกจากจะต้องปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณตามข้อ ๘ ถึงข้อ ๑๐ แล้ว ยังต้องมีจรรยาวิชาชีพสายวิชาการ ดังนี้

๑๑.๑ ดำรงตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์และบุคคลทั่วไป

๑๑.๒ สอนศิษย์อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ ช่วยเหลือ และปฏิบัติต่อศิษย์อย่างมีเมตตาและเป็นธรรม

๑๑.๓ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ เสียสละ ซื่อสัตย์ สุจริต

๑๑.๔ ปฏิบัติงานโดยมีเสรีภาพทางวิชาการไม่ถูกครอบงำด้วยอิทธิพล หรือผลประโยชน์ใด

๑๑.๕ หมั่นศึกษา ค้นคว้า ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการให้ทันสมัย อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

๑๑.๖ เป็นนักวิจัยที่มีจรรยาบรรณนักวิจัยตามข้อกำหนดของคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

๑๑.๗ ปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชาเยี่ยงกัลยาณมิตรช่วยเหลือส่งเสริม และเกื้อกูลกันและกัน

๑๑.๘ สร้างส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถาบัน

๑๑.๙ ปฏิบัติตนด้วยความรับผิดชอบต่อผู้อื่น สังคม และประเทศชาติ

ข้อ ๑๒ การกระทำผิดจรรยาบรรณต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๑๒.๑ การนำผลงานทางวิชาการของผู้อื่นมาเป็นผลงานของตนโดยมิชอบ

๑๒.๒ การล่วงละเมิดทางเพศหรือมีความสัมพันธ์ทางเพศกับนักศึกษา ซึ่งมิใช่คู่สมรสของตน

๑๒.๓ การเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากนักศึกษา หรือผู้รับบริการเพื่อกระทำหรือไม่กระทำการใด

๑๒.๔ การเปิดเผยความลับของนักศึกษาที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ หรือจากความไว้วางใจ โดยมิชอบจนก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักศึกษาหรือผู้รับบริการ

๑๒.๕ การสอนหรืออบรมนักศึกษาเพื่อให้กระทำการที่รู้อยู่ว่าผิดกฎหมาย หรือฝ่าฝืนศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้ายแรง

๑๒.๖ การกระทำความผิดอื่นตามที่สภาสถาบันกำหนดตามสภาพ และความร้ายแรงของการกระทำ

หมวด ๓
บทกำหนดโทษ

ข้อ ๑๓ การกระทำผิดจรรยาบรรณที่เป็นความผิดวินัยหรือผิดวินัยร้ายแรง ให้ดำเนินการทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ถ้าไม่เป็นความผิดวินัยให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการ ดังนี้

๑๓.๑ ตักเตือน

๑๓.๒ สั่งให้ดำเนินการให้ถูกต้อง

๑๓.๓ ทำทัณฑ์บน

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งจะดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างก็ได้ ทั้งนี้ให้บันทึกในทะเบียนประวัติบุคคลด้วย

หมวด ๔
การดำเนินการทางจรรยาบรรณ

ข้อ ๑๔ บุคลากรผู้ใดถูกกล่าวหาโดยมีหลักฐานตามสมควรว่า ได้กระทำผิดทางจรรยาบรรณหรือความปรากฏต่อคณะกรรมการจรรยาบรรณหรือผู้บังคับบัญชาว่าได้กระทำผิดจรรยาบรรณ ให้แต่งตั้ง

คณะกรรมการพิจารณาและวินิจฉัยการกระทำผิดจรรยาบรรณ ตามข้อ ๖ เพื่อสอบสวนให้ได้ความจริงอย่างยุติธรรมโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่อธิการบดีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดจรรยาบรรณ ให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาดำเนินการตามระเบียบของทางราชการต่อไป

ข้อ ๑๕ ในกระบวนการสอบสวนและพิจารณา ให้คณะกรรมการพิจารณาและวินิจฉัยการกระทำผิดทางจรรยาบรรณมีอำนาจสอบสวนและหาข้อเท็จจริง ตลอดจนพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องได้ตามความเหมาะสมและจำเป็นโดยคำนึงถึงความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกกล่าวหา ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกระบวนการสอบสวนทางวินัยตามข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ว่าด้วยการสอบสวนทางวินัย

ข้อ ๑๖ การสั่งลงโทษให้ทำเป็นหนังสือ โดยระบุรายละเอียดแห่งการกระทำผิดจรรยาบรรณให้ชัดเจน และให้ผู้กระทำผิดจรรยาบรรณลงชื่อรับทราบ

ข้อ ๑๗ บุคลากรผู้ถูกคำสั่งลงโทษจากการกระทำผิดจรรยาบรรณ สามารถอุทธรณ์คำสั่งลงโทษได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งลงโทษ โดยทำเป็นหนังสือถึงนายกสภาสถาบันแสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลในการอุทธรณ์ให้เห็นว่าได้ถูกลงโทษโดยไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสมหรือไม่เป็นธรรมและลงลายมือชื่อ

เมื่อนายกสภาสถาบันได้ลงนามในหนังสืออุทธรณ์ฯ แล้ว ให้มอบคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำสถาบันพิจารณาดำเนินการต่อไป

ข้อ ๑๘ ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำสถาบัน มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษจากการกระทำผิดจรรยาบรรณตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒

(นายจิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา)
นายกสภาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

กสิ๐๒

ประวัติผู้เขียน

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล นางพิริยา วชิรานุภาพ

วันเดือนปีเกิด วันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ.2526

ประวัติการศึกษา - รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการเงินและการคลัง)
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (พ.ศ.2553)
- ศิลปศาสตรบัณฑิต (ประวัติศาสตร์)
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (พ.ศ.2550)

ตำแหน่งปัจจุบัน นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
งานการศึกษาหลักสูตรปริญญาโท ภาคปกติ
กลุ่มงานการศึกษา คณะรัฐประศาสนศาสตร์
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

การติดต่อ อีเมล : piriya.k@nida.ac.th

หมายเลขโทรศัพท์ 08-3011-8990

ภาพปกหน้าจาก http://www.freepik.com Designed by Upklyak/Freepik